PROGRAMMABEGROTING 2023

gemeente Simpelveld

Inhoudsopgave

Aanbieding aan Raad **3**

Hoofdstuk 1: Algemeen **7**
1.1 Planning & Control-cyclus 9
1.2 Indeling programmabegroting 9
1.3 Over de gemeente 11
1.4 Samenstelling gemeenteraad en college van burgemeester en wethouders 12
1.5 Begroting in één oogopslag 14
1.6 Financiële status en weerbaarheid 20

BELEIDSBEGROTING

Hoofdstuk 2: Programmaplan **23**
2.1 Programma 0: Bestuur en ondersteuning 25
2.2 Programma 1: Veiligheid 34
2.3 Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat 40
2.4 Programma 3: Economie 45
2.5 Programma 4: Onderwijs 50
2.6 Programma 5: Sport, cultuur en recreatie 55
2.7 Programma 6: Sociaal domein 60
2.8 Programma 7: Volksgezondheid en milieu 70
2.9 Programma 8: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing (VHROSV) 79

Hoofdstuk 3: Paragrafen **89**
3.1 Bedrijfsvoering 91
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 96
3.3 Financiering 104
3.4 Lokale heffingen 109
3.5 Onderhoud kapitaalgoederen 116
3.6 Grondbeleid 121
3.7 Verbonden partijen 122
3.8 Demografische ontwikkelingen 138

FINANCIËLE BEGROTING

Hoofdstuk 4: Overzicht van baten en lasten **141**
4.1 Overzicht van baten en lasten op programmaniveau 143
4.2 Toelichting baten en lasten – incidenteel en structureel 144
4.3 Overzicht van baten en lasten op taakveldniveau 149
4.4 Vooruitblik reserves en voorzieningen 2023-2026 150

Hoofdstuk 5: Uiteenzetting van de financiële positie **151**
5.1 Financiële positie en toelichting 153

Hoofdstuk 6: Overigen **159**
6.1 Indicatoren 161
6.2 Trefwoordenlijst 163
6.3 Lijst van afkortingen 166

Vaststellingsbesluit **169**

AANBIEDING AAN RAAD

Bocholtz

Inleiding

Hierbij bieden wij u de programmabegroting 2023 en de meerjarenraming 2024-2026 ter vaststelling aan.

Deze begroting is de eerste van deze raadsperiode. In voorgaande programmabegrotingen is steeds de directe verbinding met het collegeprogramma zichtbaar gemaakt. In voorliggende programmabegroting 2023 bleek dit 'termijn-technisch' niet haalbaar. Derhalve wordt verwezen naar de collegeagenda die eind september separaat aan uw raad verzonden wordt. Daarin heeft de vertaling van het coalitieakkoord 'Verbindend duurzaam verder bouwen' plaatsgevonden.

In het voorwoord bij de begrotingen van 2021 en 2022 werden de woorden van premier Rutte 'Sturen in de mist' aangehaald, refererend aan het klimaat van 'onzekerheid en onvoorspelbaarheid' als gevolg van de Covid-19 pandemie, waarbinnen de begrotingen zijn opgesteld. Deze woorden hebben niets aan actualiteit verloren. Nu met name als gevolg van geopolitieke ontwikkelingen, in het bijzonder de oorlog in Oekraïne. Het menselijk leed dat met gewapende conflicten gepaard gaat, komt ook in onze gemeente heel dichtbij door de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Daarnaast heeft het conflict geleid tot ongekende inflatiecijfers die vele burgers, bedrijven en gemeenten financieel raken en maatschappelijke onrust veroorzaken.

Dergelijke onzekere tijden vragen van het gemeentebestuur om 'Stabiel en koersvast' het beleid van de afgelopen jaren door te zetten om zo ambities te kunnen waarmaken.

De begroting voor 2023 sluit met een positief saldo van € 20.235. Ook meerjarig laten alle jaren positieve saldi zien. In deze begroting is wederom een stevig meerjarig investeringsprogramma opgenomen van ruim € 9 miljoen. Daarnaast zijn nog een aantal investeringen in uitvoering of voorbereiding, waartoe uw Raad al eerder heeft besloten.

Wij wensen u veel leesplezier.

Simpelveld, 20 september 2022

Het college van burgemeester en wethouders,

De waarnemend secretaris,	De waarnemend burgemeester,
Dhr. P.A.M.J. Cremers	Dhr. D.W.J. Schneider

HOOFDSTUK 1

Simpelveld

ALGEMEEN

1.1 Planning & Control-cyclus

De Planning & Control-cyclus van de gemeente Simpelveld kent de volgende documenten:
- Programmabegroting
- Berap *voorjaar*
- Berap *najaar*
- Jaarstukken

In onderstaand diagram wordt per P&C-document een korte toelichting gegeven. Tevens wordt het bijbehorende tijdpad globaal weergegeven. Door middel van arcering is in onderstaand diagram aangegeven waar we ons op dit moment in de P&C-cyclus bevinden.

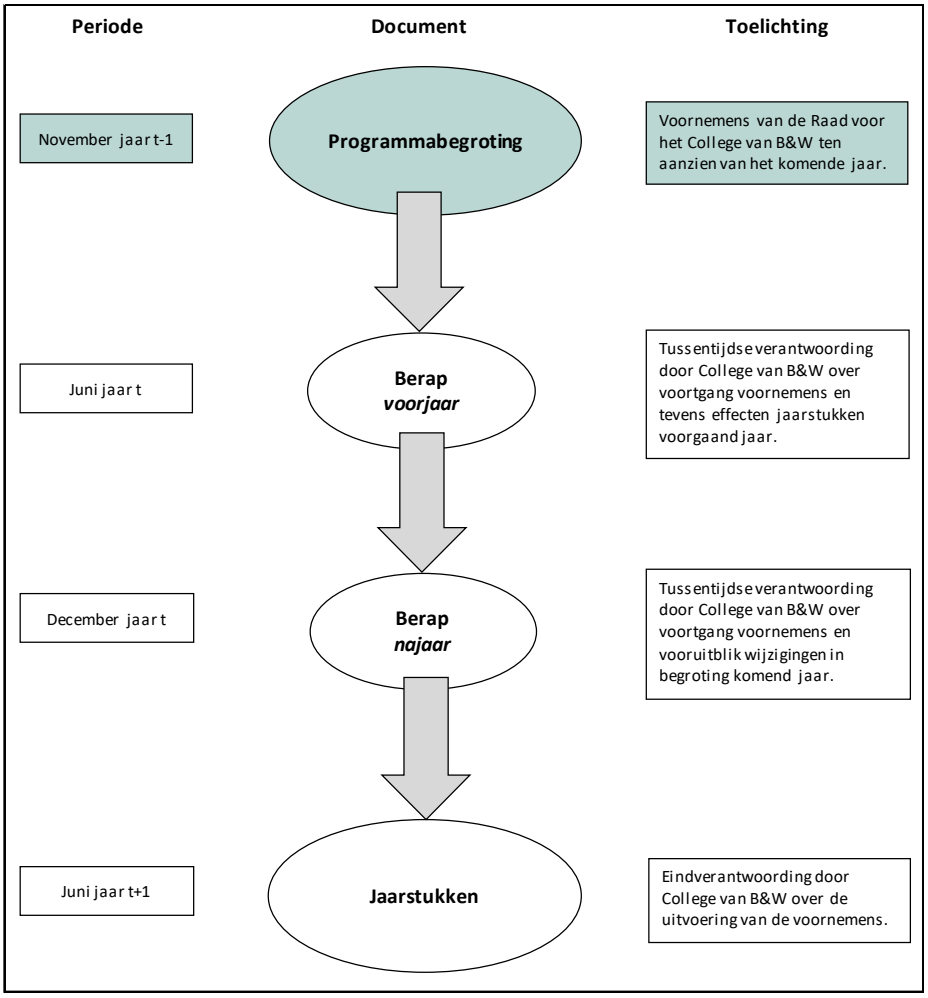

1.2 Indeling programmabegroting

De programmabegroting is een belangrijk instrument voor de invulling van de kaderstellende- en controlerende rol van de raad. Middels de programmabegroting wordt de raad in staat gesteld om te sturen op hoofdlijnen en te controleren of de vooraf afgesproken doelstellingen worden gerealiseerd. Dit betekent op haar beurt dat het college verantwoording dient af te leggen over de uitvoering en de eventuele haalbaarheid van de “opdracht”. De jaarstukken, bestaande uit het jaarverslag en de jaarrekening, zijn een instrument om deze verantwoording te kunnen afleggen. De indeling van de programmabegroting volgt de wettelijke voorschriften. De indeling van de verschillende hoofdstukken vindt u in de inhoudsopgave.

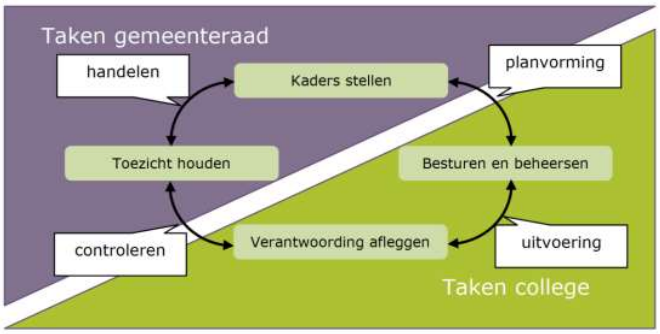

De beleidsbegroting

Wat staat er in de programma's?
Bij elk programma dienen de drie W-vragen, 'wat willen we bereiken?', 'wat doen we daarvoor?' en 'wat mag het kosten?' beantwoord te worden. De eerste W-vraag betreft 'wat willen we bereiken?'. Hier wordt een doel (= hoofdambitie) gesteld. Het is van groot belang om hier de juiste "onderleggers" voor te hebben. De strategische visie en de college-agenda zijn dergelijke "onderleggers". Daarnaast maken we gebruik van verplichte beleidsindicatoren die de maatschappelijke effecten toelichten die met ieder afzonderlijk programma worden beoogd. Als input dient hiervoor bijvoorbeeld het Burgeronderzoek Parkstad Limburg dat iedere twee jaar plaatsvindt. In 2021 heeft het burgeronderzoek (vragen over veiligheid, wonen, openbare ruimte etc.) plaatsgevonden. Hieraan hebben alle Parkstad-gemeenten deelgenomen (incl. Beekdaelen en Voerendaal die 1x per 4 jaar i.p.v. 1x per 2 jaar deelnemen).

Het stadsonderzoek (dienstverlening etc.) is in 2021 niet uitgevoerd. Twee jaar geleden namen vier gemeenten deel aan dit onderzoek, te weten Simpelveld, Kerkrade, Brunssum en Landgraaf. De gemeente Heerlen had in 2021 onvoldoende capaciteit om dit onderzoek te faciliteren. Wél oriënteert de gemeente Heerlen zich óf en zo ja, op welke wijze de dienstverlening zal worden gemeten. In de loop van dit najaar zal er verder in gesprek worden gegaan om te bezien hoe e.e.a. verder opgepakt zal worden en of dit gezamenlijk kan.

Bij de tweede W-vraag, 'wat doen we daarvoor?', zijn in een overzichtelijk schema de prioriteiten en bijbehorende activiteiten aangegeven. De derde W-vraag, 'wat mag het kosten?', geeft de doorrekening weer van de baten en lasten per programma voor de periode 2023-2026. Verder worden per programma de investeringen aangegeven, mogelijke mutaties in reserves en de voornaamste verschillen ten opzichte van de begroting 2022 beknopt toegelicht.

Wat staat er in de paragrafen?
De (verplichte) paragrafen in hoofdstuk 3 zijn een dwarsdoorsnede van de programma's vanuit een specifiek perspectief (bijvoorbeeld onderhoud, lokale heffingen, weerstandsvermogen, bedrijfsvoering etc.). Dit zijn onderwerpen die in de basis in elk van de 9 programma's terugkomen. Het gaat om beleidslijnen van het beheerproces, waarbij sprake is van een groot financieel belang, een grote politieke betekenis of een aanzienlijk belang voor de realisatie van de beleidsvoornemens. Het doel van de paragrafen is, dat thema's die verspreid in de programma's zijn opgenomen, worden gebundeld in een kort overzicht. Hierdoor krijgt de raad voldoende inzicht in deze onderwerpen om de kaderstellende- en controlerende taak uit te voeren.

De financiële begroting

Wat staat er in de financiële begroting?
In hoofdstuk 4 is o.a. het overzicht van baten en lasten opgenomen waarin inzichtelijk per programma de baten en lasten worden weergegeven. Tevens is in dit hoofdstuk de vooruitblik reserves en voorzieningen opgenomen. De financiële positie en de toelichting hierop zijn terug te vinden in hoofdstuk 5. Onderdelen zijn o.a. de geprognosticeerde balans en het investeringsprogramma 2023-2026.

1.3 Over de gemeente

Sinds de gemeentelijke herindeling in 1982 vormen de voormalige gemeenten Simpelveld en Bocholtz samen de nieuwe gemeente Simpelveld. Het grondgebied van de gemeente heeft een oppervlakte van ongeveer 1.603 ha. De gemeente telt in totaal 10.424 inwoners (peildatum 1 januari 2022).

POORT VAN HET HEUVELLAND
Het prachtige heuvelachtige landschap is het decor voor de gemeente Simpelveld, gelegen in het beekdal van de Eyserbeek. Een dal met steile hellingen en heuvelplateaus met weidse uitzichten. Wie landelijk wil wonen met alle voorzieningen bij de hand, vindt dat in Simpelveld. Behalve een levendig centrum in de kern Simpelveld, met een gevarieerd winkelaanbod en levensloopbestendige appartementen, en een onlangs geheel vernieuwd centrum in Bocholtz, heeft de gemeente ook goede voorzieningen in het basisonderwijs, (ouderen)zorg, sport en recreatie.

In Simpelveld en Bocholtz vind je nog dat echte dorpsgevoel, waar mensen elkaar kennen en tijd voor elkaar maken. Beide dorpen hebben een bruisend verenigingsleven, van muziekverenigingen en zangkoren tot sportclubs en culturele instellingen.

HART VAN EEN GRENZELOZE REGIO
Zuid-Limburg maakt werk van grenzeloze groei, door te investeren in grensoverschrijdend openbaar vervoer en door krachten te bundelen over de grenzen heen. In het hart van die grenzeloze regio ligt de gemeente Simpelveld. Met aan de ene kant de stedelijke regio Parkstad Limburg, aan de andere kant de charme van het Limburgse heuvelland en op een steenworp afstand de keizerstad Aken, die zich manifesteert als het centrum van de high-tech-industrie. Dat maakt Simpelveld tot een prima uitvalsbasis om te wonen, te werken en te recreëren.

LIMBURG OP ZIJN BEST
Gemeente Simpelveld is ook het ideale startpunt voor wandel- en fietstochten, of dagtrips naar de toeristische attracties in Parkstad Limburg. Genieten van het Bourgondische leven in Limburg? In Simpelveld kan dat. Rust, ruimte, natuur en gastvrij ontvangen worden, dat is Limburg op zijn best. Wij hebben een breed en gevarieerd aanbod aan gezellige restaurants en overnachtingsmogelijkheden van een bungalowpark tot nostalgische Limburgse hoeves.

In Simpelveld is genoeg te beleven. Wij zijn de thuishaven voor de Zuid-Limburgse Stoomtrein Maatschappij. Wanneer u vanaf het nostalgische station met de stoomtrein vertrekt, waant u zich even terug in de tijd. Wat er in onze gemeente te zien of te doen is, vindt u allemaal terug op de website www.toeristischsimpelveld.nl.

GEMEENTEWAPEN & LOGO

Het gemeentewapen is ontleend aan het wapen van de familie Von der Leyen, heren van Simpelveld en Bocholtz van 1640 tot 1773: een zilveren (witte) paal in een azuren (blauw) veld. In de ene blauwe baan zijn afgebeeld een duif - als afbeelding van de H. Geest - en een ampul met olie - attributen van St. Remigius, patroonheilige van Simpelveld. In de andere blauwe baan staan twee schelpen - attributen die behoren bij St. Jacobus de Meerdere, patroonheilige van Bocholtz. Diezelfde symbolen zijn ook terug te vinden in de gemeentevlag.

Het logo van de gemeente geeft weer dat Simpelveld en Bocholtz in een dal liggen, waar de kerktorens net boven de groene heuvels uitsteken. Een centrale ligging, met wegen die over en om elkaar heen lijken te lopen, maakt de gemeente Simpelveld tot een aantrekkelijk woon- en leefgebied.

Met dit beeld voor ogen zijn ronde vormen gebruikt die een beweging uitdrukken en die tegelijkertijd het actieve verenigingsleven karakteriseren.

1.4 Samenstelling gemeenteraad en college van burgemeester en wethouders

DE SAMENSTELLING VAN DE RAAD (per 1 september 2022)

De raad van de gemeente Simpelveld telt 15 zetels, de verdeling over de verscheidene fracties is als volgt:

5 **SAMEN 1**
R.H.A. Honings (fractievoorzitter), W.P.E. Weijers, Mw. D.G.A. Honings, K.W.W Bremen en J.M. Zwanenburg

4 **Burgerbelangen**
P.H. Spirk (fractievoorzitter), H.A.J. Clignet, L.A.H. Schuyer-Dreesens en L.G.M. Deswijzen

3 **Leefbaar Simpelveld**
F.J. Ortmans (fractievoorzitter), L.A.A.M. Schoonen en R.H.M. Kisters

2 **CDA**
J.H.M. van Kerkvoort (fractievoorzitter) en Mw. K.L.M. Vanhommerig-Dullens

1 **Lokaal Actief**
R.H.J. De la Haije (fractievoorzitter)

griffier: Dhr. Bc. F.G. Simons

SAMENSTELLING COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS

waarnemend burgemeester: D.W.J. Schneider
Portefeuille: Algemeen bestuur, Openbare orde en Veiligheid, Handhaving, Financiën, Dienstverlening, Intergemeentelijke samenwerking.

***wethouder*:** W.J.H. Schleijpen, loco-burgemeester
Portefeuille: Wonen en Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Milieu & Duurzaamheid, BOR.

wethouder: M.J.J.M. Gulpen
Portefeuille: Mobiliteit en Infra, Werk en inkomen, Personeel en Organisatie en Sport.

wethouder: A.A.H. Ernes
Portefeuille: Volksgezondheid, WMO, Jeugd, Cultuur.

wethouder: J.W.H. Hodinius
Portefeuille: Onderwijs, Welzijn, Economie en Toerisme, Evenementen.

algemeen directeur / gemeentesecretaris: *Mw. Mr. M. Liu*

1.5 Begroting in één oogopslag

UITGANGSPUNT BEGROTING
Als uitgangspunt voor het opstellen van de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024-2026 hebben de begroting 2022, de structurele effecten uit de Berap voorjaar 2022 en de afspraken uit het coalitieakkoord 2022-2026 'Verbindend duurzaam verder bouwen' gediend. De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de begroting 2022 worden bij de diverse programma's toegelicht.

BEGROTINGSSALDI EN ANALYSE
De begroting 2023 en de meerjarenramingen 2024-2026 vertonen de volgende saldi:

Jaar	2023	2024	2025	2026
Saldi begroting	+20.235	+146.579	+1.210.844	+28.773

Gecorrigeerd voor incidentele inkomsten en uitgaven conform BBV-richtlijnen (zie blz. 147) zijn de saldi als volgt:

Jaar	2023	2024	2025	2026
Saldi begroting	-266.845	+559.499	+1.423.764	+41.693

De totaal geraamde baten en lasten zijn in 2023 € 29.506.919 respectievelijk € 29.486.684. In de voorliggende begroting zijn de effecten van de meicirculaire 2022 verwerkt. De effecten van de septembercirculaire zullen worden meegenomen bij het opstellen van de berap najaar 2022.

Zoals in de inleiding beschreven is deze begroting opgesteld in een onzekere en roerige tijd. Met name de inflatiecijfers, in het bijzonder de explosieve stijging van de energieprijzen, vraagt extra financiële inspanningen. Desondanks zijn wij er in geslaagd om een financiële basis neer te zetten die zoveel als mogelijk rekening houdt met deze omstandigheden. Wel is het nodig om in 2023 incidenteel de algemene reserve deels (€ 725.000) aan te spreken. Ook het jaar 2026 sluit met een positief saldo, ondanks het feit dat de uitkering in het gemeentefonds met ingang van 2026 fors lager is. Daarnaast is het gelukt om het collegeprogramma financieel te vertalen in de voorliggende begroting, waarbij wij onze ambities voor de burgers van Simpelveld onverkort nastreven. Hierna worden de belangrijkste financiële mutaties toegelicht:

Stijging energiekosten € 400.000 (2023), € 400.000 (2024), € 200.000 (2025)
Op dit moment loopt voor de Zuid-Limburgse gemeenten een aanbesteding voor gas en elektriciteit. De prijzen zijn zoals bekend bijzonder ongunstig. Op basis van de voorlopige aanbestedingsinformatie is in deze begroting rekening gehouden met € 400.000 aan extra energiekosten in de jaren 2023 en 2024 en voor 2025 met € 200.000 aan extra energiekosten. Hierbij zijn wij ervan uitgegaan dat op de termijn (vanaf 2025) de prijzen voor energie weer op een meer regulier niveau komen. Eventuele reguliere prijsstijgingen zijn dan binnen de beschikbare stelposten voor loon- en prijsstijging op te vangen. De stelposten voor loon- en prijsstijging bedragen voor de 2023 tot en met 2026 respectievelijk € 250.000, € 400.000, 550.000 en € 700.000.

Indexering investeringsprogramma met 20%
Gelet op de stijgende kostenontwikkeling zijn de investeringsbedragen in de periode 2023-2026 met 20% verhoogd.

Inzet algemene reserve € 725.000 (incidenteel 2023)
Onder andere als gevolg van het hiervoor genoemde effect van de energiekosten en de stijging van de kosten jeugdzorg is het noodzakelijk om in 2023 eenmalig een beroep te doen op de algemene reserve. Zie ook de toelichting op de ontwikkeling van de algemene reserve hierna.

Extra Rijksmiddelen jeugdzorg (structureel)
Het Rijk en de VNG hebben in juni 2021 overeenstemming bereikt over extra middelen voor de jeugdzorg voor gemeenten. Dit naar aanleiding van de uitspraak van de zogenaamde 'commissie van wijzen'. Het kabinet heeft aanvullend hierop besloten een besparing van structureel € 511 miljoen toe te passen. De invulling van deze besparingen is een Rijksverantwoordelijkheid. In tegenstelling tot de afspraken over de gemeentebegrotingen 2022, is nu landelijk afgesproken dat de extra middelen volledig mogen worden meegenomen. In de

gemeentebegrotingen 2022 mocht voor de jaren 2023 t/m 2025 met maximaal 75% rekening worden gehouden.
Voor Simpelveld resulteert dit in het volgende beeld:

	2023	2024	2025	2026
Extra rijksmiddelen jeudzorg landelijk	1.445.000.000	1.265.000.000	758.000.000	367.000.000
Aanvullende besparingen		100.000.000	500.000.000	500.000.000
Maximaal op te nemen extra rijksmiddelen jeugdzorg landelijk	1.445.000.000	1.365.000.000	1.258.000.000	867.000.000
Extra middelen jeugdzorg gemeente Simpelveld in totaliteit	840.000	790.000	730.000	500.000
Extra middelen jeugdzorg gemeente Simpelveld in begroting 2022	635.000	595.000	550.000	550.000
Aanvullende extra middelen jeugdzorg gemeente Simpelveld in begroting 2023	205.000	195.000	180.000	-50.000

In de voorliggende begroting is derhalve rekening gehouden met aanvullende extra middelen voor de jeugdzorg van € 205.000 in 2023 tot € 180.000 in 2025.

Meerkosten jeugdzorg € 350.000 (2023), € 325.000 (2024), € 300.000 (2025), € 275.000 (2026)
In de jaarstukken 2021 bleek een overschrijding van het budget jeugdzorg met ruim € 1 mio. M.i.v. 2022 is het woonplaatsbeginsel ingevoerd. Dit betekent dat de totaaluitgaven voor de jeugdzorg in 2022 en volgende voor onze gemeente afnemen. Van deze afname is bij het opstellen van de begroting 2022 een inschatting gemaakt. Op basis van de actuele cijfers menen wij echter dat het budget bijgesteld dient te worden. Derhalve is in de voorliggende begroting het budget met € 350.000 verruimd. Deze verruiming neemt t/m 2026 jaarlijks af met € 25.000. Naar verwachting zullen door de regionale hervorming van de jeugdzorg de kosten afnemen. Uiteraard is er bij de jeugdzorg sprake van een zorgplicht en open-einde-regeling, waardoor de uitgaven een grillig verloop kennen. Het voorspellen van de benodigde budgetten is daarom bijzonder lastig.

In totaliteit, is voor de jeugdzorg (zorg in natura en PGB) vanaf 2023 ruim € 3 mio beschikbaar.

Herverdeling van het gemeentefonds (structureel)
In de meicirculaire is de herverdeling van het gemeentefonds vanaf 2023 vertaald. Daarbij is tussen Rijk en gemeenten afgesproken dat het voor- c.q. nadeel voor een gemeente in 2023 maximaal € 7,50 per inwoner bedraagt. Voor 2024 is dat maximaal € 22,50 per inwoner en voor 2025 en verder maximaal € 37,50 per inwoner. Simpelveld is een voordeelgemeente. In de navolgende tabel is weergeven hoe het voordelige effect zich voor Simpelveld ontwikkeld:

	2023	2024	2025	2026
Suppletie herverdeling gemeentefonds	505.126	503.971	502.816	502.816
korting suppletie herverdeling gemeentefonds (schatting)	-427.126	-269.971	-112.816	-112.816
Voordeel suppletie herverdeling gemeentefonds (schatting op basis van 10400 inwoners)	78.000	234.000	390.000	390.000

Naast de hiervoor genoemde onderdelen zijn in deze begroting nog de volgende omvangrijke mutaties doorgevoerd:

Algemene uitkering € 1.656.000 (2023), € 2.170.000 (2024), € 2.702.000 (2025), € 1.565.000 (2026)

De algemene reserve is verwerkt op basis van de meicirculaire. Het voordeel is exclusief de hiervoor genoemde effecten van de herverdeling van het gemeentefonds en de extra Rijksmiddelen jeugdzorg. Duidelijk is dat de groei van de algemene uitkering, met ingang van 2026 aanzienlijk terugvalt.

Uitbreiding formatie € 806.500 (structureel)
De financiële effecten conform het raadsvoorstel ‘organisatie- en uitvoeringskracht’ m.b.t. de uitbreiding van de formatie en de structurele extra dotatie in de personeelsreserve zijn in deze begroting verwerkt.

Uitbreiding formatie wethouders € 67.000 (structureel)
De overeengekomen uitbreiding van het college van B & W is financieel vertaald.

Opstellen organisatievisie € 25.000 (incidenteel 2023)

Aanvullend op de op te stellen strategische agenda is het voorstel om een concernvisie op te stellen.

Bijdrage middengebied / regionale samenwerking
Bij de start van de samenwerking in het middengebied is in 1e instantie een budget van ruim € 31.000 voor de jaren 2020 t/m 2022 opgenomen. In de voorliggende begroting is het budget structureel opgenomen voor bijdrage middengebied / regionale samenwerking.

ICT-kosten € 61.000 (structureel)
Bijstelling begroting Parkstad-IT door indexering, aantallen en faciliteiten raads- en commissieleden.

Extra budget onderhoud voetbalvelden € 41.000 (structureel)
Uit de voorlopige resultaten van het onderzoek naar de gemeentelijke voetbalvelden komt naar voren dat het beschikbare budget voor het jaarlijkse onderhoud ontoereikend is.

Bijstelling subsidie maatschappelijk werk € 48.000 (structureel)
De subsidieaanvraag van Impuls is bijgesteld, onder andere naar aanleiding van de grote caseload.

Lagere opbrengst bouwleges € 35.000 (structureel)
Als gevolg van de invoering van de Omgevingswet wordt voorzien dat de bouwleges aanzienlijk afnemen.

Resumerend staan de belangrijkste financiële mutaties de volgende tabel opgesomd:

	2023	2024	2025	2026
-energiekosten	-400.000	-400.000	-200.000	
-inzet algemene reserve	725.000			
-extra Rijksmiddelen jeugdzorg	205.000	195.000	180.000	-50.000
-jeugdzorg	-350.000	-325.000	-300.000	-275.000
-herverdeling gemeentefonds	78.000	234.000	390.000	390.000
-algemene uitkering	1.656.000	2.170.000	2.702.000	1.565.000
-uitbreiding formatie	-806.500	-806.500	-806.500	-806.500
-uitbreiding formatie wethouders	-67.000	-67.000	-67.000	-67.000
-opstellen organisatievisie	-25.000			
-bijdrage middengebied / regionale samenwerking	-31.000	-31.000	-31.000	-31.000
-ict-kosten	-61.000	-61.000	-61.000	-61.000
-onderhoud voetbalvelden	-41.000	-41.000	-41.000	-41.000
-maatschappelijk werk	-48.000	-48.000	-48.000	-48.000
-bouwleges	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000

Voor een meer gedetailleerde toelichting verwijzen wij naar de diverse programma's, waar de afwijkingen ten opzichte van de begroting 2022 zijn toegelicht.

ONTWIKKELING ALGEMENE RESERVE
Zoals hierboven beschreven is het voorstel om in 2023 € 725.000 van de algemene reserve in zetten om o.a. de explosieve stijging van de energiekosten en de stijging van de kosten jeugdzorg op te vangen. Door de positieve begrotingssaldi in de daaropvolgende jaren, met name in 2025, komt de algemene reserve weer ruimschoots op niveau.
De raad heeft de minimumomvang van de algemene reserve bepaald op € 3.000.000. In 2023 wordt aan deze voorwaarde voldaan. Uit de vooruitblik reserves en voorzieningen blijkt dat deze drempel ook in de periode 2023-2026 niet wordt gepasseerd. Voor een nader overzicht wordt verwezen naar de paragraaf 4.4 Vooruitblik reserves en voorzieningen 2023-2026.

INVESTERINGEN
De voorliggende begroting kent voor de komende vier jaar een investeringsprogramma van in totaal € 9.034.640. De oorspronkelijke investeringsbedragen zijn gezien de huidige inflatiecijfers met 20% verhoogd. Het investeringsprogramma 2023-2026 ziet er als volgt uit:

2023		2024		2025		2026	
Programma 0. Bestuur en ondersteuning							
Armmaaier	43.200	Vrachtwagen	300.000	Transporter	55.200		

2023		2024		2025		2026	
Transporter	55.200			Klepelmaaier	19.200		
Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat							
Rehabilitatie wegen	600.000	Uitbreiding Velocity / Mobiliteitsplan	24.340	Rehabilitatie wegen	600.000		
Uitbreiding Velocity / Mobiliteitsplan	24.340	Haltevoorzieningen op orde / Mobiliteitsplan	15.360	Uitbreiding Velocity / Mobiliteitsplan	24.340		
Haltevoorzieningen op orde / Mobiliteitsplan	15.360			Haltevoorzieningen op orde / Mobiliteitsplan	15.360		
Programma 7. Volksgezondheid en milieu							
2038-13 Aanleg rwa-buffer Bongerd	2.261.390	2038-1 Open rwa-buffer Bongerd	324.360	2038-2 Afkoppelen omgeving Bethlehem-/Elisabethstraat	350.600	2038-3 Afkoppelen Vlengendaal/ Pleiweg	673.200
Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2022	120.000	2038-6 Afkoppelen Heiweg, Wijngracht en omgeving	959.880	2038-5 Afkoppelen omgeving Margriet-/Zonnebloem-straat	313.840	2038-4 Afkoppelen Margriet-/Leiestraat	577.440
Totaal te ontvangen KRW subsidie -nvt-	0	2039-1 Open krw-buffer Broek-Pickart (in bestaand buffer WL)	177.030	2038-10 Afkoppelen Steenberger-voetpad	42.090	Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2025	300.000
Totaal te ontvangen DHZ subsidie project 2038-13	-341.190	2047-1 Gesloten krw-buffer Hoogenberg voetpad / Rodeput	1.037.520	2038-11 Afkoppelen omgeving Groeneboord/ Persoon-/Kommerstraat	626.450	Totaal te ontvangen KRW subsidie project 2038	-465.905
		Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2023	300.000	2048-1 Gesloten krw-leiding Doctor Ottenstraat	151.590	Totaal te ontvangen DHZ subsidie -nvt-	0
		Totaal te ontvangen KRW subsidie projecten 2039 en 2047	-484.200	2517-1 Open krw-buffer Weiweg	126.930		
		Totaal te ontvangen DHZ subsidie -nvt-	0	Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2024	300.000		
				Totaal te ontvangen KRW subsidie projecten 2048 en 2517	-108.285		
				Totaal te ontvangen DHZ subsidie -nvt-	0		
TOTAAL	**2.778.300**		**2.654.290**		**2.517.315**		**1.084.735**

Ten opzichte van de meerjarenraming uit de begroting 2022 zijn voor het jaar 2023 de volgende nieuwe investeringen opgenomen:

Armmaaier
Van de huidige armmaaier is de technische en economische levensduur verstreken. Derhalve is vervanging noodzakelijk.

Transporter
De vervanging van een van de gemeentelijke transporters was in 2024 voorzien. Door de technische staat is vervanging in 2023 echter wenselijk. Bij de bepaling van het investeringsbudget is uitgegaan van de aanschaf van een elektrisch aangedreven transporter. Bij de keuze voor de aanschaf zal worden beoordeeld of de prijs/kwaliteit verhouding van een elektrisch aangedreven voertuig opweegt tegen de aanschaf van een transporter met reguliere brandstof.

Uitbreiding Velocity / Mobiliteitsplan
In de raadsvergadering 21 april jl. heeft de Raad ingestemd met Mobiliteitsplan 2022-2032. Onderdeel hiervan vormt de uitbreiding van 'Velocity'.
Haltevoorzieningen op orde / Mobiliteitsplan
In de raadsvergadering 21 april jl. heeft de Raad ingestemd met Mobiliteitsplan 2022-2032. Onderdeel hiervan vormt 'Haltevoorzieningen op orde'.

Investeringsprogramma rioleringen
Eveneens in de raadsvergadering 21 april jl. heeft de raad ingestemd met het investeringsprogramma riolen 2022-2027. Deze investeringen zijn volledig meegenomen in de voorliggende begroting. Daarbij zijn de investeringsbedragen zoals hiervoor reeds toegelicht, net zoals alle overige investeringen, met 20% verhoogd i.v.m. de huidige inflatiecijfers.

LOKALE HEFFINGEN
Conform de lijn die met de auditcommissie is besproken, wordt voorgesteld de OZB, de marktgelden, de leges (grotendeels) en de begraafrechten met 1,5 % te indexeren. Voor de toeristenbelasting is afgesproken deze om het jaar te indexeren, daardoor blijft het tarief in 2023 ongewijzigd op € 1,50. Conform de afspraken in het coalitieakkoord wordt de hondenbelasting in 4 termijnen afgeschaft. In 2023 wordt de 1^{e} verlaging doorgevoerd. Voor de rioolheffing is het voorstel het tarief met € 43,80 te verhogen naar € 278,40. Deze stijging is met name het gevolg van de noodzakelijke bijstelling van de jaarbudgetten voor het beheer van het gemeentelijk rioolstelsel en het stevige investeringsprogramma. De variabele tarieven afvalstoffenheffing blijven ongewijzigd. Het voorstel is om het vaste tarief met € 6 te verhogen naar € 210. E.e.a. wordt uitgebreid toegelicht in de paragraaf lokale heffingen.

1.6 Financiële status en weerbaarheid

Het is van belang om inzicht te hebben in de financiële positie (hoe financieel gezond is de gemeente) en de financiële weerbaarheid (welke mogelijkheden zijn er in financieel moeilijke tijden). Om beter inzicht te geven in de financiële 'gezondheid' van Simpelveld is een zogenaamde 'stresstest' opgenomen die door middel van indicatoren inzicht geeft in de financiële status en weerbaarheid van de gemeente. Overigens is de samenstelling van de 'stresstest' geen 'exacte wetenschap' maar geeft deze uiteindelijk wel een indicatie van de financiële positie en de financiële weerbaarheid van de gemeente. De uitkomsten van de 'stresstest' staan in de vorm van een dashboard in onderstaande figuur:

RISICOPROFIEL / INDICATOR	Zeer gunstig	Gunstig	Neutraal	Ongunstig	Zeer ongunstig
Lokale lasten					
Weerstandsvermogen					
Schuldpositie					
Aanwending externe financiering					
Verhouding vaste activa/reserves					
Reservepositie					
Voorzieningen					
Garantstellingen					
Rentelasten					
Grondexploitaties					
Begroting 2023 - 2026					
EMU-saldo					
OVERALL SCORE					

De conclusie is dat de financiële positie van de gemeente Simpelveld een (stabiel) positief beeld geeft op basis van de huidige stand van zaken. Dit blijkt uit het feit dat de overall score van de 'stresstest' ten opzichte van vorig jaar redelijk constant is gebleven met een gemiddelde score van 3,3 t.o.v. de gemiddelde score van 3,5 in de programmabegroting 2022.

Hierna worden de verschillende indicatoren en scores toegelicht.

- *Lokale lasten*
  De lokale lastendruk is de druk van de lasten van rioolheffing, afvalstoffenheffing en OZB. De gemiddelde lokale lastendruk binnen Nederland over 2022 is € 904 (Limburg: € 947) voor meerpersoonshuishoudens (bron: COELO). De score voor Simpelveld wordt bepaald door de procentuele afwijking ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Simpelveld heeft een lokale lastendruk van € 986 en scoort daarmee ongunstig. Hoe hoger de lastendruk, des te 'risicovoller' aangezien er minder mogelijkheid is tot stijging van de tarieven en dus minder ruimte in de begroting gecreëerd kan worden.

- *Weerstandsvermogen*
  Het weerstandvermogen geeft de mate aan, waarin de gemeente in staat is om de nadelige gevolgen van risico's op te vangen zonder dat het beleid moet worden aangepast. De ratio voor het weerstandsvermogen is voor Simpelveld als zeer gunstig te classificeren. Gesteld kan worden dat de gemeente Simpelveld zeker voldoende ruimte heeft om incidentele risico's te kunnen opvangen. Zaak blijft het om structurele budgettaire risico's te kunnen blijven dekken.

- *Schuldpositie*
  De schuldpositie wordt uitgedrukt in de debt ratio. Deze ratio geeft aan welk aandeel van de bezittingen is belast met schulden. Hoe lager de uitkomst hoe gunstiger dit is. Immers dan wordt meer gefinancierd met eigen vermogen in plaats van vreemd vermogen. De score voor Simpelveld wordt bepaald door de procentuele afwijking ten opzichte van het landelijk gemiddelde (52,4%). Simpelveld heeft een debt ratio van 59% en scoort daarmee ongunstig.

- *Aanwending externe financiering*
  De ratio 'Externe financiering in % materiële vaste activa' biedt inzicht in de financiering van de materiële vaste activa. Het percentage van 41% geeft aan dat de materiële vaste activa grotendeels zijn gefinancierd met eigen middelen, slechts 41% is gefinancierd met vreemd vermogen. Dit is laag ten opzichte van de 50% die landelijk als acceptabel wordt beschouwd. Simpelveld scoort daarmee gunstig.

- *Verhouding vaste activa/reserves*
  Deze indicator wordt als volgt berekend: immateriële vaste activa + materiële vaste activa - eigen vermogen. Een negatieve uitkomst is gunstig; immers bij het in één keer volledig afschrijven van de immateriële en materiële vaste activa, resteert nog steeds eigen vermogen. De ratio voor Simpelveld is 42% waardoor Simpelveld voor deze indicator ongunstig scoort.

- *Reservepositie*
  Om de financiële positie van een gemeente te bepalen, wordt ook wel gekeken naar de solvabiliteitsratio. De solvabiliteit geeft een goed beeld van de mate waarin een gemeente zijn bezittingen financiert met eigen vermogen of vreemd vermogen. De solvabiliteit wordt uitgedrukt als het aandeel van het eigen vermogen in het balanstotaal; hoe lager dit percentage des te hoger de financiële afhankelijkheid (van derden / financiers). Volgens het CBS bedraagt de gemiddelde solvabiliteit over 2021 van alle gemeenten in Nederland 34,80%. Simpelveld heeft een solvabiliteit van 32% en scoort daarmee neutraal.

- *Voorzieningen*
  De voorzieningen geven inzicht in het ‘gereserveerde’ bedrag voor kwantificeerbare toekomstige voorziene risico’s/verliezen en voorziene toekomstige benodigde middelen aan onderhoudsuitgaven voor de kapitaalgoederen. De omvang van de voorzieningen op het balanstotaal is gemiddeld. De voorzieningen zijn toereikend en zijn gebaseerd op onderliggende stukken. Onderhoudsvoorzieningen zijn gebaseerd op onderhoudsplannen. Echter opgemerkt wordt dat de plannen zijn opgesteld op basis van een minimaal niveau van onderhoud. Voor Simpelveld betekent dit derhalve een neutrale score.

- *Garantstellingen*
  Deze indicator heeft betrekking op de garantstellingen en de gewaarborgde leningen. Hoe hoger de omvang hoe hoger het risico van daadwerkelijke garantiestelling. Bij Simpelveld is met name sprake van gewaarborgde geldleningen in de sociale woningbouw en de bevordering van het eigen woningbezit. Deze geldleningen in de sociale sfeer zijn gegarandeerd door het WSW, Waarborgfonds Sociale Woningbouw, waarbij de gemeente als achtervang optreedt. Het risico is hierdoor zeer beperkt en ligt in lijn in vergelijking met referentiegemeenten. Derhalve is de score neutraal.

- *Rentelasten*
  Middels deze indicator wordt inzicht verkregen in welk deel van de exploitatie gebonden is door de netto rentelasten. Hoe meer vreemd vermogen, hoe hoger de rentelasten en des te lager de flexibiliteit van de begroting (meer vaste lasten). Voor Simpelveld betekent dit dat ongeveer 1,15% van de exploitatie bestaan uit de netto rentelasten. De score is gunstig.

- *Grondexploitaties*
  De omvang van de balanspost voorraden (= grondexploitaties) is nul. Derhalve is de score zeer gunstig.

- *Begroting 2023 – 2026*
  Gestreefd wordt naar een structureel financieel evenwicht. De begroting 2023 tot en met 2026 is structureel sluitend. Aandachtspunt blijft, evenals voorgaande jaren, met name de structurele exploitatieruimte. Dit resulteert in een neutrale score.

- *EMU-saldo*
  Het investeringsprogramma liet in 2022 een piek zien, waardoor het EMU-saldo een tekort liet zien. In 2023 en de daaropvolgende jaren nemen de EMU-saldi toe (als gevolg van een beperkter investeringsprogramma). Derhalve is de score neutraal.

HOOFDSTUK 2

Gemeentehuis Simpelveld en centrum

PROGRAMMA-PLAN

Programma

0. Bestuur en ondersteuning

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:
Bestuur, burgerzaken, beheer overige gebouwen en gronden, overhead, treasury, OZB woningen, OZB niet-woningen, belastingen overig, algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds, overige baten en lasten, vennootschapsbelasting en mutaties reserves.

Strategische visie

De kernwaarden en speerpunten van onze gemeente zijn vastgelegd in de in 2013 vastgestelde Strategische Visie 2013-2023. De visie is tot stand gebracht vanuit het perspectief dat een visie moet inspireren; het is een ambitieus toekomstbeeld, een gewenste droomsituatie. Bij de uitwerking daarvan komen we ook meteen in het spanningsveld tussen wens en realiteit. De visie betekent niet dat we alle wensen kunnen inwilligen. Het betekent wel dat we keuzes moeten maken. Keuzes maken met de focus op kwaliteit. Of we die verre stip op de horizon ooit bereiken weet niemand, maar met de Strategische visie weten we welke koers we willen varen.

De Strategische visie bestaat uit kernwaarden en speerpunten. De kernwaarden maken deel uit van de organisatie-identiteit en hebben betrekking op het gewenste gedrag van de gemeente. Het omschrijft de gedragscode waarmee de gemeente de visie wil realiseren en zijn bepalend voor keuzes - en de wijze waarop - die worden gemaakt. De kernwaarden die de komende 10 jaar binnen de gemeente centraal staan zijn:

- Klantgericht
- Kwaliteit
- Samenwerken

De speerpunten duiden aan op welke thema's (beleidsvelden) de gemeente zich de komende 10 jaar gaat focussen. De speerpunten die de komende 10 jaar centraal staan zijn:

- Toerisme en recreatie
- Blijven wonen (met de benodigde basisvoorzieningen)
- Participatie (burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties)
- Kleinschalig ondernemerschap

College-agenda

Op 20 juni 2022 heeft de gemeenteraad kennisgenomen van het coalitieakkoord 2022-2026 'Verbindend duurzaam verder bouwen' en het college van burgemeester en wethouders opgedragen dit coalitieakkoord als kader te gebruiken bij het opstellen van de Collegeagenda. In de op 27 september 2022 vastgestelde college-agenda zijn de uitgangs- en actiepunten uit het coalitieakkoord op hoofdlijnen verwoord en -vanuit het besef dat niet alle actiepunten tegelijk kunnen worden opgepakt en een fasering derhalve noodzakelijk is- voorzien van een grofmazige meerjarige planning. Aansluitend heeft de raad middels een Raadsinformatiebrief kennis kunnen nemen van de college-agenda. Aangegeven is dat deze meerjarige college-agenda de planmatige vertaling van (puur) het coalitieakkoord 2022-2026 betreft, daarbij benadrukkend, dat de dynamische wereld om ons heen, met elkaar in rap tempo opvolgende veranderingen vraagt om wendbaarheid: snel en adequaat kunnen inspelen op veranderende en vaak onvoorspelbare omstandigheden. In dat licht spreekt het vanzelf, dat de collegeagenda 2022-2026 zich niet beperkt tot uitvoering van de actiepunten uit het coalitieakkoord, maar dat deze doorlopend verder wordt vormgeven via de daarvoor geijkte kanalen.

Met name de jaarlijkse programmabegroting biedt hiervoor het passende instrumentarium.

In voorgaande programmabegrotingen is steeds de directe verbinding met het collegeprogramma zichtbaar gemaakt, door per programma de actiepunten/ activiteiten te benoemen welke in de collegeagenda voor het betreffende begrotingsjaar stonden gepland. In voorliggende programmabegroting 2023 bleek dit 'termijn-technisch' niet haalbaar.

In inhoudelijke zin is dit voor de thans voorliggende begroting van ondergeschikt belang. We houden immers koers voor wat betreft de doorontwikkeling van bestaande thema's en opgaven, waarbij we verder bouwen op de uitgangspunten, kernwaarden en beleidslijnen zoals deze in eerdere raadsperiodes zijn ingezet.
Daar waar nieuwe accenten worden gelegd en er sprake is van nieuwe opgaven krijgen deze deels een plek in voorliggende begroting en vindt verdere fine-tuning en afstemming met de college-agenda plaats in de programmabegroting 2024 e.v.

Vandaar dat in deze voorliggende programmabegroting 2023 bij de diverse programma's onder de kop "College-agenda" wordt verwezen naar het eind september aan de raad toegezonden document.

Wat willen we bereiken?

HOOFDAMBITIE
De verdere vertaling van de genoemde speerpunten naar dit programma wordt tot uitdrukking gebracht in de volgende hoofdambities:

1. Behouden/versterken van voldoende bestuurskracht om met de beschikbare kwaliteiten en middelen (bestuur, personeel, financiën, ruimte) zowel de door rijk en provincie opgelegde opgaven als de eigen gemeentelijke opgaven te realiseren.
2. Een bestuur dat doeltreffend, open en inzichtelijk is.
3. Prudent omgaan met de financiering en algemene dekkingsmiddelen omwille van een structureel gezonde financiële huishouding, zodat de doelstellingen van de programma's uitvoerbaar zijn c.q. worden en derhalve ten gunste komen van alle inwoners.

BELEIDSINDICATOREN
Aan de hand van de volgende verplichte beleidsindicatoren worden de maatschappelijke effecten toegelicht die met dit programma worden beoogd:

Indicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Begroting 2023	
							SPV	NL
Formatie ambtelijke organisatie	Fte per 1.000 inwoners	Gemeente	7,0	6,9	6,5	6,97	8,2	n.b.
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Gemeente	7,0	6,9	6,5	6,97	8,2	n.b.
Apparaats-kosten	Kosten per inwoner	Gemeente	€ 650	€ 678	€ 723	€ 810	€ 948	n.b.
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Gemeente	12%	16%	10,71%	12,14%	3%	n.b.
Overhead	% van totale lasten	Gemeente	17%	17%	15,62%	18%	20%	n.b.

Om de realisatie van de hoofdambities van dit programma te kunnen meten, zijn deze vertaald naar de volgende indicator:

Indicator	Bron	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021	Streef-Waarde 2023	Hoogste Parkstad
De gemeente betrekt inwoners voldoende bij haar activiteiten	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	n.b.	33%	30%	n.b.**	33%	33%
Transparantie gemeentelijke besluiten	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	5,3	5,8	5,4	n.b.**	5,9	5,9
Tevredenheid gemeentelijke dienstverlening	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	6,9	7,1	6,7	n.b.**	7,6	7,6
De gemeente werkt snel	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	20%	23%	20%	n.b**	31%	31%
De gemeente komt afspraken na	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	32%	35%	31%	n.b.**	48%	48%

* Burgeronderzoek Parkstad Limburg wordt tweejaarlijks uitgevoerd, derhalve wordt bovenstaand niet de realisatie van elk jaar weergegeven.
** Stadsonderzoek n.a.v. gemeentelijke dienstverlening etc. is in 2021 niet uitgevoerd. Vanwege de organisatieverandering bij de gemeente Heerlen is het onderzoek (nog) niet gefaciliteerd kunnen worden. Er vindt op dit moment oriëntatie plaats óf en op welke wijze de dienstverlening bij de gemeente Heerlen zal worden gemeten. Middels overleg tussen de deelnemende gemeenten zal bepaald worden hoe er verder gegaan wordt en of dat in gezamenlijkheid kan. Mocht het stadsonderzoek n.a.v. de gemeentelijke dienstverlening zijn doorgang vinden, dan zal dit op zijn vroegst in het najaar van 2022 zijn.

KADERSTELLENDE BELEIDSNOTA'S
Het beleid in Simpelveld met betrekking tot dit programma is onder meer vastgelegd in de volgende documenten:

1. Strategische visie 2013-2023 gemeente Simpelveld (2013);
2. College-agenda 2022-2026 (20222);
3. Diverse gemeentelijke belasting- en legesverordeningen;
4. De verordeningen '212', '213' en '213a' (2021);
5. De nota Auditcommissie (2007);
6. Het Treasurystatuut (2018);
7. De nota Reserves en voorzieningen (2019);
8. De nota Activeren en afschrijven (2022);
9. De nota Inkoop- en aanbestedingsbeleid (2020);
10. De nota Misbruik en oneigenlijk gebruik (2019);
11. De nota Risicomanagement en weerstandsvermogen (2019);
12. Regeling productverantwoordelijkheid (2016);
13. Notitie Burgerparticipatie (2016).

Wat doen we daarvoor?

Prioriteiten	Doelstellingen	Activiteiten
Strategische Agenda	Strategische agenda 2024-2030	Opstellen Strategische agenda 2024-2030.
Samenwerking; -Parkstad Limburg -Zuid Limburg -K80 gemeenten	Primair: samenwerking Parkstad.	- Gezamenlijke aanpak strategische agenda Parkstad Limburg 2021-2030;

Prioriteiten	Doelstellingen	Activiteiten
	Complementair: samenwerking Zuid-Limburg.	-Lokale vertaling geven aan bovenlokale ontwikkelingen m.b.t. bestuurlijke organisatie; -samenwerking Middengebied Zuid Limburg / NOVI.
Coronapandemie	Zo adequaat als mogelijke inspelen op nadere ontwikkelingen inzake de Corona-thematiek	Daar waar ontwikkelingen daartoe aanleiding geven, wordt voortzetting gegeven geven aan de eerder gekozen aanpak en werkwijze aangaande Corona

Strategische agenda
Onze Strategische Visie 2013-2023 lag afgelopen decennium aan de basis van breed in de raad gedragen coalitieakkoorden, meerjarige collegeagenda's en jaarlijkse programmabegrotingen en heeft daarmee richting gegeven aan een stabiel gemeentelijk beleid. Hoewel het 'eindjaar' (2023) van deze Strategische Visie nadert, bieden de hierin vastgelegde kernwaarden en speerpunten een uitstekende basis voor onze route in de komende tijd. In 2023 zal een meerjarige Strategische agenda voor de periode 2024 tot 2030 opgesteld worden.

Samenwerking
Het borgen van de bestuurskracht en de zelfstandigheid van onze gemeente zijn hoofdambities om zowel de door Rijk en Provincie opgelegde opgaven als de eigen gemeentelijke opgaven te realiseren. Wij zijn trots op onze vitale gemeenschap en hebben vertrouwen in de toekomst van onze gemeente. In schaalvergroting door herindeling zien we geen antwoord op de uitdagingen waarvoor gemeenten staan. Zelfstandig blijven met intensieve samenwerking in de regio biedt de beste mogelijkheid om als gemeentebestuur herkenbaar, nabij en aanspreekbaar te zijn voor de lokale gemeenschap. Juist in onze korte afstand tot inwoners ligt onze kracht waarbij de menselijke maat ons vertrekpunt is.

Parkstad Limburg
Samenwerking levert winst op voor onze inwoners. Daarbij ligt onze focus primair in Parkstad. In 2021 heeft afrondende besluitvorming plaatsgevonden over een eerder ingezet traject om de samenwerking binnen Parkstad te verdiepen en te verbreden om zo de regionale bestuurs- en uitvoeringskracht te versterken, waardoor de complexe opgaven waar Parkstad voor staat beter in gezamenlijkheid kunnen worden aangepakt. In lijn met de vastgestelde Strategische agenda Parkstad Limburg 2021-2030 werken we in Parkstadverband samen op de thema's Wonen en Herstructurering, Economie en Toerisme, Ruimte en Mobiliteit, Duurzaamheid, Sociaaleconomische structuurversterking en Grensoverschrijdende samenwerking.

Samenwerking IBA Parkstad.
De uitvoering van het IBA-project ligt in handen van de IBA-organisatie. Na de afronding van het expojaar 2021/2022 eindigt IBA. Wel zal er een beperkte organisatie aanblijven om e.e.a. financieel-administratief af te ronden.
Door het IBA-bureau wordt momenteel voor de gehele regio de focus gelegd op sleutelprojecten. Voor de gemeente Simpelveld wordt de nadruk gelegd op de realisatie van de Leisure Lane, natuur-transferia Oerland van Kalk en niet in de laatste plaats de gebiedsontwikkeling rondom de ZLSM (allen sleutelprojecten). De uitvoering en realisatie van de projecten kan ook na het formele einde van de IBA, dus na 2022 nog doorlopen. Daarnaast is het goed om de positieve effecten en energie van de IBA vast te houden zodat de regio zich kan blijven doorontwikkelen. Er wordt dan ook nu ook al nagedacht over de periode na de IBA. Er is inmiddels al nagedacht over de 'Toekomst IBA Parkstad BV na Expo'. Een en ander wordt verder uitgewerkt.

Samenwerking Zuid-Limburg
Complementair aan de Parkstadsamenwerking zoeken we voor specifieke opgaven verbinding met Zuid Limburg, met de netwerksamenwerking in het Middengebied en met de K80-gemeenten. Daarbij zijn we voorstander van een open benadering waarbij we per thema en aard van de activiteit vanuit het principe "coalition of the willing" bezien wat het best passende schaalniveau is om doelstellingen én uitvoeringskracht te realiseren.

Inzake onze netwerksamenwerking Middengebied Zuid Limburg participeren we met name in de programmalijnen Landbouw en landschap en Toerisme van de toekomst. Daarnaast draagt deze netwerksamenwerking bij aan informatie-uitwisseling en het zien en benutten van kansen voor samenwerking op uitvoerend / praktisch niveau.

De aan Zuid-Limburg toegekende status 'NOVI-gebied' zien we daarbij als instrument dat kan helpen om de urgente opgaven in Zuid-Limburg aan te pakken en bestaande agenda's en programma's in de regio aan te jagen en te ondersteunen. Daarbij dragen we in Parkstad-verband bij aan de nadere uitwerking van de vier hoofdopgaven uit het NOVI-plan van aanpak: Europese schakelregio met grensoverschrijdende kansen, Circulaire economie en samenleving, Sterke en gezonde steden en het versterken van het unieke Nationaal Landschap als groene long voor Zuid-Limburg. Middels een op 10 maart jl. toegezonden RIB is de raad geïnformeerd over de Startagenda 2022 NOVI Zuid-Limburg.

Coronapandemie
Zoals bekend hebben wij vanaf maart 2020 binnen onze mogelijkheden en in aanvulling op landelijke maatregelen uitvoering gegeven aan verschillende lokale ondersteuningsmaatregelen welke zijn vastgelegd in een werkdocument dat lopende de crisis -telkens na afstemming met het Presidium- verdere inhoudelijke aanvulling heeft gekregen. Daarbij is in procedurele zin als werkwijze gekozen voor inhoudelijke afstemming met het Presidium over te nemen / aan te passen lokale maatregelen, waarbij financiële consequenties en risico's via ons regulier P&C instrumentarium achteraf worden verantwoord richting gemeenteraad. Een werkwijze waarmee we met flexibiliteit en snelheid kunnen inspelen op ontwikkelingen. In de vergadering van 10 december 2020 heeft de raad ingestemd met het instellen van een reserve Covid-19 waarbij het college is gemandateerd voor de vulling en aanwending van deze reserve en waarbij financiële verantwoording achteraf via de planning en control documenten plaatsvindt.

Anticiperend op de Omikronvariant, die eind 2021 zijn intrede deed hebben we medio februari 2022 invulling gegeven aan een volgende actualisatie van de Notitie lokale ondersteuningsmaatregelen.
De in februari 2022 gemaakte inschatting, dat we over de Omikronpiek heen leken te zijn, bleek afgelopen voorjaars- en zomerperiode te worden bewaarheid: stapsgewijs zijn we afgelopen jaar teruggekeerd naar de 'normale situatie'. In lijn met de oproep van de Minister tot 'realisme' ("Corona is niet weg") hebben we in februari 2022 gekozen voor voortzetting van onze aanpak met lokale ondersteuningsmaatregelen. Alertheid blijft in deze geboden en daar waar ontwikkelingen daartoe aanleiding geven blijven we voortzetting geven aan de eerder gekozen aanpak en werkwijze aangaande Corona. Voor eventuele vervolgmaatregelen is in de reserve Covid-19 nog circa € 145.000 beschikbaar.

KENGETALLEN

	Bron	2017	2018	2019	2020	2021
Aantal inwoners (peildatum 1 januari)	BRP Gemeente	10.562	10.516	10.557	10.555	10.475
Bevolkingsdichtheid (inw. per km^2)	CBS	659	656	658	658	654
Aantal huishoudens	CBS	4.869	4.874	4.896	4.939	4.909
Gemiddelde huishoudgrootte	CBS	2,2	2,1	2,1	2,1	2,14
Aantal voltrokken huwelijken in Simpelveld	Register Burgerlijke Stand Gemeente	31	39	29	15	31
Aantal voltrokken partnerregistraties in Simpelveld	Register Burgerlijke Stand Gemeente	11	16	13	14	13

Wat mag het kosten?

BATEN EN LASTEN

	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten excl. kvst. & kapitaallst.	6.459.136	5.925.975	6.801.157	6.779.124	6.888.826	6.923.575
Baten	23.848.730	21.660.464	23.096.984	23.921.128	24.904.920	23.602.092
Saldo excl. kvst. & kap. lst.	**17.389.594**	**15.734.489**	**16.295.827**	**17.142.004**	**18.016.094**	**16.678.517**
Lasten kostenverdeelstaat	738.105	706.893	800.683	800.676	800.676	800.676
Kapitaallasten	47.580	61.329	45.339	45.500	17.681	10.192
Saldo van baten en lasten	**16.603.909**	**14.966.267**	**15.449.805**	**16.295.828**	**17.197.737**	**15.867.649**
Toevoegingen	524.251	100.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Onttrekkingen	1.336.016	199.515	924.515	199.515	199.515	199.515
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**17.415.674**	**15.065.782**	**16.174.320**	**16.295.343**	**17.197.252**	**15.867.164**

In onderstaande tabel is het saldo van baten en lasten op productniveau weergegeven:

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Saldo van baten en lasten:						
0.1 bestuur						
gemeenteraad	-264.189	-252.714	-264.425	-264.425	-264.425	-264.425
raadscommissie	-21.943	-23.555	-25.688	-25.688	-25.688	-25.688
college b & w	-431.882	-498.391	-590.203	-565.203	-565.203	-565.203
raadsgriffier	-108.305	-104.133	-107.096	-107.096	-107.096	-107.096
intergemeentelijke	-284.241	-243.289	-263.643	-258.643	-260.643	-262.643
bestuurlijke vernieuwing	0	0	0	0	0	0
0.2 burgerzaken						
B.R.P.	-195.435	-156.204	-188.265	-170.265	-170.265	-170.265
naturalisatie	-2.317	-4.164	-5.578	-5.571	-5.571	-5.571
burgerlijke stand	86.020	71.499	72.123	72.123	72.123	72.123
verkiezingen	-93.355	-41.251	-56.820	-45.120	-45.120	-45.120
0.4 overhead						
secretaris & secretariekosten	-166.660	-165.328	-168.966	-168.966	-168.966	-168.966
voorlichting & gemeenteberichten	-113.468	-78.854	-120.656	-120.656	-120.656	-120.656
juridische kwaliteitszorg	-189.508	-165.492	-169.668	-169.668	-169.668	-169.668
representatie, promotie & P.R.	-23.226	-22.547	-22.627	-22.627	-22.627	-22.627
onderscheidingen en eremedailles	0	0	0	0	0	0
accountantskosten	-49.427	-50.560	-50.765	-50.765	-50.765	-50.765
programmabegroting & jaarverslag	-128.375	-135.773	-151.769	-151.769	-151.769	-151.769
rekenkamer	-9.158	-21.208	-21.469	-21.469	-21.469	-21.469
overhead kosten	-4.936.991	-4.522.158	-5.193.712	-5.202.146	-5.240.738	-5.230.634
0.5 Treasury						
treasury	7.092	13.452	21.663	21.966	22.144	22.321
deelnemingen energiebedrijven	171.840	169.960	169.989	170.036	170.064	170.092
bespaarde rente reserves en voorzieningen	164.923	146.572	0	0	0	0
0.61 OZB woningen						
WOZ	-64.258	-82.470	-112.080	-99.080	-92.500	-93.890
OZB Eigenaren	1.916.807	1.857.510	1.885.370	1.913.650	1.942.360	1.971.500
heffing & invordering gem. bel.	53	0	0	0	0	0
0.62 OZB niet-woningen						
WOZ	0	0	0	0	0	0
OZB Eigenaren	176.536	162.100	164.530	167.000	169.500	172.050
OZB Gebruikers	128.408	125.640	127.520	129.440	131.380	133.350
0.64 Belastingen overig						
hondenbelasting	80.004	77.780	58.340	38.890	19.450	0
precariobelasting	294	0	0	0	0	0
heffing & invordering gem. bel.	-21.517	-22.977	-23.678	-23.758	-23.838	-23.918
0.7 Algemene uitkering gemeentefonds						
fonds	19.948.943	19.001.742	20.565.524	21.286.653	22.256.735	20.939.697
0.8 overige baten en lasten						
algemene baten & lasten	128.351	-56.000	-65.226	-107.890	-155.887	-189.986
saldo van kostenplaatsen	0	0	0	0	0	0
algemene baten & lasten	0	0	0	0	0	0
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)						
Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0
0.10 Mutaties reserves						
Mutaties reserves	1.710.660	86.595	711.595	76.390	76.390	76.390
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**17.415.674**	**15.065.782**	**16.174.320**	**16.295.343**	**17.197.252**	**15.867.164**

MUTATIES IN RESERVES

In programma 0 zijn de volgende mutaties in reserves met betrekking tot dit programma geraamd.

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Toevoegingen (lasten)						
reserve personeel	133.000	100.000	200.000	200.000	200.000	200.000
reserve Covid-19	391.251			0	0	0
Subtotaal toevoegingen	**524.251**	**100.000**	**200.000**	**200.000**	**200.000**	**200.000**
Onttrekkingen (baten)						
algemene reserve - overgang PIT	307.000	0	0	0	0	0
algemene reserve - niet vergoede kosten hoogwater juli 2021	107.983					
algemene reserve - onderhoud viaduct Bocholtzerweg-Kievit	89.400					
algemene reserve - inzet t.b.v.			725.000			
reserve Covid-19	201.470					
reserve inzet taakstelling	199.515	199.515	199.515	199.515	199.515	199.515
reserve overloop	100.988	0	0	0	0	0
reserve personeel	222.440	0	0	0	0	0
reserve IBA	107.220	0	0	0	0	0
Subtotaal onttrekkingen	**1.336.016**	**199.515**	**924.515**	**199.515**	**199.515**	**199.515**
Totaal	**-811.765**	**-99.515**	**-724.515**	**485**	**485**	**485**

INVESTERINGEN

2023

- Vervanging armmaaier 43.200
- Vervanging transporter 55.200

2024

- Vervanging vrachtwagen 300.000

2025

- Vervanging transporter 55.200
- Vervanging klepelmaaier 19.200

2026

Geen

TOELICHTING

De voornaamste mutaties ten opzichte van de begroting 2022 zijn de volgende:

- Uit de Berap *najaar* 2021
  - Algemene uitkering effecten mei-/septembercirculaire 2021 200.000
  - Abonnement Business Intelligence module Zorgned -4.000
- Uit de Berap *voorjaar* 2022
  - Algemene uitkering effecten decembercirculaire 2022 375.000
  - Stelpost prijsstijging a.g.v. oorlog in Oekraïne -100.000
  - Aanpassing gemeentelijke bijdrage o.b.v. begroting 2023 Stadsregio Parkstad Limburg -1.800
  - Aanpassing gemeentelijke bijdrage o.b.v. begroting 2023 BsGW -29.400
- Overige
  - Algemene uitkering incl. effecten meicirculaire 2022* en stelposten loon- en prijsstijging. 1.088.782
  - Bijstelling begroting Parkstad-IT door indexering, aantallen en faciliteiten raads- en commissieleden -60.320
  - Uitbreiding van het formatie wethouders -66.887
  - Budget opstellen organisatievisie -25.000
  - Indexering OZB opbrengst* 32.170

- Stapsgewijs afschaffen hondenbelasting conform afspraken coalitieovereenkomst	-19.440
Totaal	1.389.105

*zat ook al (deels) in jaarschijf 2023 van de meerjarenraming 2022-2025

Verschillen ten opzichte van de begroting 2022 van overhead, kapitaallasten en de loonkostenverdeelstaat worden hier niet verder toegelicht. Deze verschillen zijn met name het gevolg van wijzigingen in de renteomslag en de afdelingsplannen (grondslag loonkostenverdeling).

Wat zijn de risico's?

De volgende financiële risico's kunnen worden benoemd:

- Aanbestedingen (risico kan zich breed voordoen)
- Actuele beheerplannen
  Beheerplannen geven inzicht in de benodigde financiële middelen om kapitaalgoederen te onderhouden op basis van het gewenste kwaliteitsniveau. Het beheerplan voor gebouwen wordt momenteel geactualiseerd. Het risico kan zich voordoen bij alle programma's waarbij er sprake is van gemeentelijke gebouwen
- Verbonden partijen (risico kan zich breed voordoen)
- Gevolgen BsGW door invoering fiscale vereenvoudigingswet en taxeren op gebruiksoppervlak
- Coronacrisis (risico kan zich breed voordoen)
- Oorlog Oekraïne (risico kan zich breed voordoen)
- Nieuwe wetten en deregulering van regelgeving door het Rijk/Rijksbezuinigingen (risico kan zich breed voordoen)

Voor een nadere toelichting van de risico's zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Programma

1. Veiligheid

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:
Crisisbeheersing en brandweer, openbare orde en veiligheid.

Strategische visie

In de Strategische visie 2013-2023 staat een viertal speerpunten benoemd. De beleidsvelden in dit programma hebben met name een relatie met de volgende speerpunten:

Blijven wonen (met de benodigde basisvoorzieningen)
- *Leefbaarheid en veiligheid worden gewaarborgd.*

Participatie (burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties)
- *Gemeente neemt de positie in van 'regiegemeente'.*
- *Inzetten op samenwerking met maatschappelijke actoren.*

College-agenda

Zoals aangegeven bij programma 0 wordt voor wat betreft de College-agenda verwezen naar de op 29 september 2022 aan de raad toegezonden Raadsinformatiebrief inzake de Collegeagenda 2022-2026.

Wat willen we bereiken?

HOOFDAMBITIE
De verdere vertaling van de genoemde speerpunten naar dit programma wordt tot uitdrukking gebracht in de volgende hoofdambitie:

De gemeente Simpelveld zorgt voor leefbare wijken en kernen waar burgers en bezoekers zich veilig voelen. Tevens zorgt de gemeente Simpelveld samen met de burgers en ondernemers voor verhoging van de fysieke en sociale veiligheid.

De hoofdambitie van het veiligheidsbeleid van de gemeente Simpelveld is het zorgen voor leefbare kernen waarin alle mensen zich veilig voelen door het, mede in regionale samenwerking, door de gemeente gevoerde veiligheidsbeleid, zoals voldoende politiezorg, verantwoorde brandweerzorg en een geactualiseerd rampen-plan. Integrale veiligheid in Simpelveld betekent niet alleen samenwerken, maar ook samen werken aan de verbetering van de lokale veiligheid met interne en externe partners. Dit wil de gemeente mede bereiken door het verantwoordelijkheidsgevoel voor veiligheid meer bij burgers en ondernemers te leggen en dat gevoel ook te verhogen. Hierdoor zijn de burgers bereid samen met de gemeente de veiligheid te bevorderen en criminaliteit c.q. overlast te verminderen of te voorkomen. Tevens wordt er meer aandacht geschonken aan sociale veiligheid: burgers bewustmaken van wat ze zelf aan sociale controle kunnen betekenen.

BELEIDSINDICATOREN
Aan de hand van de volgende verplichte beleidsindicatoren worden de maatschappelijke effecten toegelicht die met dit programma worden beoogd:

Indicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	
							SPV	NL
Verwijzin-gen Halt	Aantal per 1.000 inwoners van 12 tot 18 jaar	Stichting Halt	4,3	25,2	21,5	14	13,8	8,4
Winkel-diefstallen	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	0	0,5	0	1,89	0,95	17,57
Gewelds-misdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,3	2,4	2,4	1,4	2,4	4,3
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,8	2,8	1,9	1,4	1	1,3
Vernielin-gen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,8	1,4	3,3	3,3	3,3	6,1

Om de realisatie van de hoofdambitie van dit programma te kunnen meten, is deze vertaald naar de volgende indicator:

Indicator	Bron	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021	Streef-Waarde 2023	Laagste Parkstad
Onveiligheids-gevoel in de eigen buurt – aandeel inwoners dat zich weleens onveilig voelt in de eigen buurt	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	20%	21%	13%	17%	13%	13%

* Burgeronderzoek Parkstad Limburg wordt tweejaarlijks uitgevoerd.

KADERSTELLENDE BELEIDSNOTA'S
Het beleid in Simpelveld met betrekking tot dit programma is onder meer vastgelegd in de volgende documenten:

1. Strategische visie 2013-2023 gemeente Simpelveld (2013);
2. College-agenda 2022-2026 (2022);
3. Verordening openbare orde en veiligheid (2021);
4. Het regionale crisisplan (2020);
5. Kadernota integrale veiligheid 2020-2023 (2020);
6. Uitvoeringsprogramma integrale veiligheid 2020-2023 (2020);
7. Nota evenementenbeleid 2015 (2015, evaluatie 2017).

Wat doen we daarvoor?

Prioriteiten	Doelstellingen	Activiteiten
Integraal veiligheidsbeleid	Zorgen voor leefbare kernen waarin alle mensen zich veilig voelen. De burgers zijn bereid samen met de gemeente de veiligheid te bevorderen en criminaliteit en overlast te verminderen dan wel te voorkomen.	- Uitvoeren van de in het uitvoeringsprogramma vastgestelde prioriteiten - Waar nodig inspelen op actualiteiten en prioriteiten.
Deelnemen en sturen op samenwerkingsverbanden	We werken actief samen met de (regionale)samenwerkingsverband en zoals het RIEC, Zorg en Veiligheidshuis, de Veiligheidsregio en de SVBBL-gemeenten.	We zetten het ingezette beleid voort.

Integraal veiligheidsbeleid
In 2020 is door de gemeenteraden van de SVBBL-gemeenten (Simpelveld, Voerendaal, Brunssum, Beekdaelen en Landgraaf) de kadernota integrale veiligheid SVBBL 2020-2023 vastgesteld. Deze kadernota had een looptijd van drie jaar en eindigt per 2022. Dit betekent dat het beleid in 2022 wordt heroverwogen en een nieuwe kadernota wordt opgesteld die ingaat per 2023. De looptijd van deze kadernota bedraagt vier jaar. De streeftermijn om de nieuwe kadernota vast te laten stellen door de gemeenteraden is eind 2022/begin 2023.
In het verlengde van het integraal veiligheidsbeleid, is het gebruikelijk dat iedere gemeente een uitvoeringsprogramma integrale veiligheid opstelt, waarin de prioriteiten worden geconcretiseerd en de vertaalslag naar de uitvoering wordt gemaakt.

Met de uitvoering van de in het uitvoeringsprogramma 2020-2023, geprioriteerde onderwerpen is in 2020 aangevangen en gedurende de looptijd van het programma is de uitvoering van deze onderwerpen voortgezet. Voor wat betreft enkele taken in het programma heeft her prioritering plaatsgevonden. Bij het opstellen van het nieuwe uitvoeringsprogramma wordt overwogen of en welke taken hernieuw geprioriteerd worden.

We zetten in op een reeks aan thema's, zoals veiligheid/leefbaarheid in wijken, verkeersveiligheid, aanpak van woonoverlast, jeugdoverlast, huiselijk geweld, drugscriminaliteit, ondermijning, crisis- en rampenbestrijding etc. Daarbij hanteren we waar mogelijk een preventieve aanpak, hebben we oog voor burgerparticipatie en sturen we op een nauwe (integrale)samenwerking met vele betrokken beleidsvelden en ketenpartners.

Veiligheid/leefbaarheid in wijken
We zetten in op het terugdringen van (jeugd)overlast. Dit doen wij door de casuïstiek aan te pakken middels de integrale aanpak wijkgericht werken (IAWW). De gemeente dient hierin een sterke regierol in te vullen en brengt de benodigde partners samen, om de casuïstiek te bespreken, werkafspraken daaromtrent te maken en indien nodig een plan van aanpak op te stellen. Casuïstiek wordt gevolgd en indien de aanpak dit vergt opgeschaald naar bijv. het Zorg- en veiligheidshuis.
Daarnaast is binnen de SVBBL-gemeenten, politie en het OM een ambtelijke werkgroep doende om in regionaal verband samen te werken op het thema jeugdoverlast. Naast dat in deze werkgroep signalen gedeeld worden, worden best practices gedeeld en de aanpak op de regio afgestemd om te voorkomen dat buurgemeentes last krijgen van een ''waterbedeffect''.

Ondermijning:
Ook zetten wij specifiek in op de verdere intensivering van de integrale aanpak van de georganiseerde criminaliteit en ondermijning binnen onze politieregio SVBBL. We nemen deel aan de Ondermijningstafel SVBBL, werken mee aan de in de Driehoek-SVBBL geprioriteerde thema's zoals in de integrale aanpak van Woonwagencentra en het gezamenlijk uitwerken en toepassen van de Integrale Ondermijningsbeelden en de uitwerking van (en het uitvoering geven aan) het Digitaal Opkopersregister en -Loket (DOR en DOL).

De aanpak van ondermijning is een speerpunt van het kabinet, politie, OM en de gemeenten. Om een vuist te kunnen maken bij de aanpak van ondermijning is een goede regionale samenwerking tussen partners hoogstnoodzakelijk. De rol van gemeenten en daarmee de bestuurlijke aanpak van ondermijning is het afgelopen decennium groter en belangrijker geworden. De regierol, coördinatie en uitvoering vraagt veel van gemeenten. Dit vraagt niet alleen om capaciteit maar ook om een impuls in kwaliteit. Dit laatste kunnen we bereiken door onze krachten te bundelen en met name te investeren in onze gemeenschappelijke informatiepositie. Daarnaast is een verdere investering in specialistische expertise zoals bijvoorbeeld digitale en financiële vormen van ondermijning noodzakelijk. Een structurele investering in het kennisniveau en bewustzijn van onze medewerkers is essentieel. Hiertoe is in 2021 begonnen met het organiseren van bewustwordingssessies voor diverse afdelingen binnen de organisatie, is in 2022 het college en MT uitgenodigd op een werkbezoek bij het RIEC en wordt in 2023 ook een sessie voor de raad gepland. Bewustwording dient binnen alle lagen structureel aandacht te krijgen.

In 2020 is gestart met een ambtelijke samenwerking t.a.v. het thema ondermijning binnen de regio Parkstad. De ambtelijke samenwerking heeft er ook toe geleid dat onderzocht is of er draagvlak is voor bijvoorbeeld een verdere verbinding in de vorm van een regionaal interventieteam en/of een verbinding op het gebied van een gezamenlijke informatiepositie. Dat draagvlak blijkt er te zijn. Om te onderzoeken welke concrete samenwerkingsafspraken bij de aanpak van ondermijning tussen de deelnemers van de Lokale Driehoek Parkstad plus Belastingdienst mogelijk zijn, is een kwartiermaker aangesteld.

Lokaal dienen we t.a.v. de aanpak van mensenhandel beleid vast te stellen en overeenkomstig uit te voeren. Daartoe wordt in samenwerking met de Zuid-Limburgse gemeenten regionaal beleid opgesteld. Daarnaast zorgen we dat het beleid en de verordeningen (bijv. Bibob-beleid en het Damoclesbeleid. Verordening Openbare orde en veiligheid) geactualiseerd en actueel gehouden worden.

Zorg en veiligheid/Zorg en Veiligheidshuis Parkstad:
Ook in 2023 wordt samengewerkt met en procesregie gevoerd door het Zorg en Veiligheidshuis Parkstad bij casuïstiek waarbij raakvlak is tussen zorg en veiligheid, zoals personen met verward gedrag en een veiligheidsrisico, radicalisering en polarisatie, nazorg ex-gedetineerden en geweld in afhankelijkheidsrelaties. Momenteel koerst het zorg- en veiligheidshuis Parkstad op het verder ontwikkelen naar een gemeenschappelijke regeling. De gemeente investeert ook zelf op een continue verbetering van de samenwerking tussen zorg en veiligheid. De toegenomen complexiteit van casuïstiek, waarbij vrijwel altijd sprake is van een combinatie van problemen, vergt een gezamenlijke aanpak door zorg en veiligheid op elkaar af te stemmen. De verbetering van de aanpak borgen we zowel bestuurlijk als ambtelijk door periodieke overleggen met portefeuillehouders en betrokken ambtenaren en door het oppakken van de daaruit voortvloeiende afspraken.

Crisisbeheersing en brandweer/Veiligheidsregio Zuid Limburg
Een deel van de openbare veiligheid betreft de crisisbeheersing bij incidenten en calamiteiten vanuit de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. De Veiligheidsregio Zuid-Limburg is een samenwerkingsverband van de brandweer, de GHOR, de gemeenten en de politie. De gemeentelijke taak binnen de crisisbeheersing is de Bevolkingszorg (communicatie, publiekszorg en herstelzorg). De piketfunctionarissen, waarvan gemeente Simpelveld er één heeft, voeren deze taak binnen piketpoolen uit. De piketpool Parkstad-Zuid is op dit moment de enige in Zuid-Limburg zonder dienstvoertuig. Daarom wordt momenteel ambtelijk onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor de gezamenlijke aanschaf hiervan.
Voor de gemeentelijke taken, wordt een actueel plan geschreven en de lokale crisisorganisatie opgeleid.

Opvang mensen uit Oekraïne
De gemeente Simpelveld en haar inwoners nemen hun verantwoordelijkheid om mensen uit het oorlogsgebied in Oekraïne op te vangen. Sinds begin mei 2022 verblijven vluchtelingen binnen onze gemeentegrenzen, verdeeld over de gemeentelijke opvanglocaties zijnde het vakantiepark Groenpark Simpelveld en het Loreto klooster en bij gastgezinnen (zijnde de zgn. particuliere opvang). Naar verwachting zal deze opvang ook in 2023 nog (deels) noodzakelijk zijn.

KENGETALLEN

	Bron	2017	2018	2019	2020	2021
Vernieling	VNG gebiedsscan	35	26	36	29	23
Diefstal a.g.v. inbraak woning	VNG gebiedsscan	27	28	27	13	9,6
Overlast jeugd	VNG gebiedsscan	20	52*	17	33***	30
Aantal branden gebouwen	Brandweer ZL	2	3	5	2	9
Aantal buitenbranden en autobranden	Brandweer ZL	18	12	8	9	9
Zwaar verkeersongeval met gewonden of dodelijke slachtoffers	Brandweer ZL	0	0	4**	2	1
Dienstverlening	Brandweer ZL	5	5	11	6	1
Leefmilieu- water/weer problemen	Brandweer ZL	13	29	22	21	13
Leefmilieu- stank/hinder/lucht/verontreinigde bodem	Brandweer ZL	3	0	0	6	11
Aantal geruimde hennepplantages	RIEC (Hennepmonitor)	6	1	2	2	3****

* Overlastmeldingen jeugd voornamelijk door één en dezelfde persoon in de kern Bocholtz en veel meldingen over de overlastgevende groep in de kern Simpelveld, zie hierboven.
** Betreft beknellingen in voertuigen.
*** Overlastmeldingen jeugd voornamelijk op één locatie, telkens door dezelfde personen. De Covid-19 pandemie heeft hierbij een rol gespeeld.
**** Waarvan eenmaal enkel voorbereidingshandelingen.

Wat mag het kosten?

BATEN EN LASTEN

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten excl. kvst. & kapitaallst.	1.174.268	1.262.418	1.367.051	1.395.451	1.409.201	1.426.781
Baten	28.252	27.130	5.980	6.060	6.150	6.240
Saldo excl. kvst. & kap. lst.	**-1.146.016**	**-1.235.288**	**-1.361.071**	**-1.389.391**	**-1.403.051**	**-1.420.541**
Lasten kostenverdeelstaat	10.242	5.397	5.577	5.577	5.577	5.577
Kapitaallasten	32.632	29.601	7.120	7.050	6.998	6.951
Saldo van baten en lasten	**-1.188.890**	**-1.270.286**	**-1.373.768**	**-1.402.018**	**-1.415.626**	**-1.433.069**
Toevoegingen	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-1.188.890**	**-1.270.286**	**-1.373.768**	**-1.402.018**	**-1.415.626**	**-1.433.069**

In onderstaande tabel is het saldo van baten en lasten op productniveau weergegeven:

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Saldo van baten en lasten:						
1.1 crisisbeheersing en brandweer						
plaatselijke brandweerzorg	-52.419	-71.782	-31.081	-31.011	-30.959	-30.912
regionale brandweer	-656.146	-697.615	-753.780	-779.880	-792.770	-807.600
rampenbestrijding	-7.302	-11.661	-13.818	-13.818	-13.818	-13.818
1.2 openbare orde en veiligheid						
toezichthouder/BOA	-124.210	-132.091	-186.165	-186.165	-184.365	-184.365
beleid openbare orde & veiligheid	-163.016	-139.768	-194.019	-194.119	-194.119	-194.119
uitvoering APV & bijzondere wetten	-178.223	-212.369	-185.905	-188.025	-190.595	-193.255
doodsschouw	-4.334	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
nachtregisters	-3.240	-2.000	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-1.188.890**	**-1.270.286**	**-1.373.768**	**-1.402.018**	**-1.415.626**	**-1.433.069**

MUTATIES IN RESERVES
Geen

INVESTERINGEN
Geen

TOELICHTING
De voornaamste mutaties ten opzichte van de begroting 2022 zijn de volgende:

- Uit de Berap *najaar* 2021
  - Geen 0
- Uit de Berap *voorjaar* 2022
  - Aanpassing gemeentelijke bijdrage o.b.v. begroting 2023 Veiligheidsregio -400
  - Aanpassing gemeentelijke bijdrage o.b.v. begroting 2023 Veilig Thuis 30.500
  - Bijdrage Verbindingspunt Informatie en Advies Zuid-Limburg (VIA) -3.400
- Overige
  - De bijdrage aan de Veiligheidsregio stijgt conform afspraak t.o.v. 2022* -34.315
  - Reservering middelen uit de algemene uitkering t.b.v. extra capaciteit BOA's -30.300

Totaal -37.915

*zat ook al (deels) in jaarschijf 2023 van de meerjarenraming 2022-2025

Verschillen ten opzichte van de begroting 2022 van kapitaallasten en de loonkostenverdeelstaat worden hier niet verder toegelicht. Deze verschillen zijn met name het gevolg van wijzigingen in de renteomslag en de afdelingsplannen (grondslag loonkostenverdeling).

Wat zijn de risico's?

De volgende financiële risico's kunnen worden benoemd:

- n.v.t.

Voor een nadere toelichting van de risico's zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Programma

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden: Verkeer en vervoer, parkeren en openbaar vervoer.

Strategische visie

In de Strategische visie 2013-2023 staat een viertal speerpunten benoemd. De beleidsvelden in dit programma hebben met name een relatie met de volgende speerpunten:

Toerisme en recreatie
- *De gemeente behoort tot één van de mooiste plekjes in Zuid-Limburg;*
- *Voor de regio Parkstad is de gemeente dé uitvalsbasis (slapen in Simpelveld, dagattracties in Parkstad);*
- *We leggen een verbinding tussen de toeristische elementen en het centrum van beide kernen.*

Blijven wonen (met benodigde basisvoorzieningen)
- *De ruimtelijke omgeving krijgt een sterke kwaliteitsimpuls en behoud het groene karakter;*
- *Leefbaarheid en veiligheid worden gewaarborgd;*
- *De basisvoorzieningen zijn van een goede kwaliteit.*

College-agenda

Zoals aangegeven bij Programma 0 wordt voor wat betreft de College-agenda verwezen naar de op 29 september 2022 aan de raad toegezonden Raadsinformatiebrief inzake de Collegeagenda 2022-2026.

Wat willen we bereiken?

HOOFDAMBITIE
De verdere vertaling van de genoemde speerpunten naar dit programma wordt tot uitdrukking gebracht in de volgende hoofdambities:

1. Goede bereikbaarheid van Simpelveld voor inwoners en bezoekers;
2. Binnen Simpelveld kan veilig aan het verkeer worden deelgenomen;
3. Goede parkeermogelijkheden in de kernen en nabij recreatiepunten;
4. Toereikend openbaar vervoer in de kernen.

Het spreekt voor zich dat een goede infrastructuur van cruciaal belang is voor de bereikbaarheid van Simpelveld naar en vanuit de omliggende gemeenten, maar ook voor de verbinding tussen de verschillende locaties binnen de gemeente (van toeristische elementen naar kernen en vice versa). Maar ook voor de uitstraling van onze (toeristische) gemeente is een in goede staat verkerende infrastructuur van wezenlijk belang.

BELEIDSINDICATOREN
Om de realisatie van de hoofdambities van dit programma te kunnen meten, zijn deze vertaald naar de volgende indicatoren:

Indicator	Bron	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021	Streef-waarde 2023	Hoogste Parkstad
Tevredenheid onderhoud wegen, straten en pleinen	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	51%	51%	56%	50%	59%	59%
Tevredenheid onderhoud straatverlichting	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	69%	71%	68%	75%	71%	71%
Tevredenheid over parkeergelegenheid	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	58%	59%	65%	57%	69%	69%

* Burgeronderzoek Parkstad Limburg wordt tweejaarlijks uitgevoerd, derhalve wordt bovenstaand niet de realisatie van elk jaar weergegeven.

KADERSTELLENDE BELEIDSNOTA'S
Het beleid in Simpelveld met betrekking tot dit programma is onder meer vastgelegd in de volgende documenten:

1. Strategische visie 2013-2023 gemeente Simpelveld (2013);
2. College-agenda 2022-2026 (2022);
3. Wegenbeheerplan 2020-2024;
4. Mobiliteitsplan 2022-2032;
5. Beleidsplan openbare verlichting 2015 – 2024;
6. Collegebesluit uitbesteding gladheidsbestrijding (2021).

Wat doen we daarvoor?

Prioriteiten	Doelstellingen	Activiteiten
Wegverbindingen Duitsland	Adequate wegverbinding(en) naar met name de stad Aken.	- Rapportage opstellen inzake grensoverschrijdende weg-verbindingen met Duitsland (Aken); - Indien noodzakelijk een voorstel tot verbetering/verbreding van deze wegen (Akerweg en Orsbacherweg) ontwikkelen.
Wegbeheer	Professionaliseren wegbeheer zodat voorspelbaarheid en efficiëntie toeneemt.	- Meer gebruik maken van expertise Gegevenshuis; - Uitvoering geven aan het Meerjaren Uitvoeringsplan Wegen; - Uitvoering geven aan het Meerjaren Uitvoeringsprogramma van de Mobiliteitsagenda.

De onderwerpen uit de collegeagenda welke betrekking hebben op verkeer, vervoer en waterstaat maken onderdeel uit van het thans vigerende beleid.

Wegverbindingen Duitsland
Afhankelijk van de uitkomsten van het lopende overleg met gemeente Aken wordt een rapportage opgesteld inzake grensoverschrijdende wegverbindingen met Duitsland (Aken) en indien noodzakelijk een voorstel tot verbetering/verbreding van deze wegen (Akerweg en Orsbacherweg) voorbereid. In oktober 2021 is er een bestuurlijke brief verstuurd waarin gevraagd is naar de interesse van de gemeente Aken in deze wegverbindingen. Inmiddels heeft er recent (ambtelijk) overleg plaatsgevonden met Aken over de wegverbindingen. Geconcludeerd kan worden dat de bereidheid om mee te werken aan eventuele wegverbredingen aan Duitse kant vooralsnog niet geheel wordt uitgesloten, maar dat de kans erg klein is dat

dit uiteindelijk leidt tot daadwerkelijke uitvoering aan Duitse zijde. Dit vanwege de lage prioritering voor upgrading van deze landelijke wegen naast vigerende wet- en regelgeving aan Duitse zijde.

Wegbeheer
De elektronische data van het wegen- riool en groenareaal is belegd bij Het Gegevenshuis. De kwaliteit van deze data is echter achterhaald, aangezien het BOR-beheer vanuit het verleden divers, incidenteel en kwalitatief verschillend heeft plaatsgevonden. Om hiermee adequaat te kunnen werken, dient een inhaalslag gemaakt te worden zodat de data weer up-to-date is. Daarnaast dient het team BOR de beschikbare data op een efficiënte manier in kunnen zien, zodat bestekken op een juiste manier opgesteld kunnen worden en projecten voorbereid kunnen worden. Daarvoor ontwikkelt Het Gegevenshuis momenteel een beheerpakket. In 2022 is een begin gemaakt worden met de inhaalslag, mogelijk met een uitloop naar 2023.

Het Wegenbeheerplan 2020 t/m 2024 is in december 2020 vastgesteld in de raad inclusief de middelen voor uitvoering van het bijbehorende MUP. Het meer jaren uitvoeringsplan (MUP) 2021 t/m 2024 is door het college vastgesteld. Een ingenieursbureau zal, zodra de resultaten van de geïnspecteerde riolering bekend zijn, starten met de plan voorbereiding voor een aantal wegen (met uitvoering in 2023), beschreven in het MUP. De infrastructurele werkzaamheden voor 2022 behelzen uitsluitend klein onderhoud waarna in 2023 weer groot onderhoud (inclusief reconstructies) zullen worden uitgevoerd. Er kan nu gestart worden met de voorbereiding van een aantal nieuwe wegen omschreven in het MUP.

De raad heeft in april 2022 het Mobiliteitsplan 2022 t/m 2025 vastgesteld (met tevens een doorkijk tot 2032). In dit Mobiliteitsplan (waarin onder andere een visie voor de toekomst op mobiliteit wordt ontwikkeld) zijn ook zaken als duurzaamheid opgenomen en wordt er aangehaakt op de “visie op mobiliteit” die momenteel in Stadsregio Parkstad Limburg wordt opgesteld en op de ontwikkelingen van de Mobiliteitsvisie Zuid-Limburg. Aan dit Mobiliteitsplan is tevens een Meerjaren Uitvoeringsplan gekoppeld dat eveneens is vastgesteld. In 2022 e.v. zal uitvoering worden gegeven aan dit Meerjaren Uitvoeringsplan.

KENGETALLEN

	Bron	2017	2018	2019	2020	2021
Weglengte (in km)	Grontmij/Sweco	77,5	77,5	77,5	77,5	77,5
Voertuigtypen						
- personenauto’s	CBS	6.041	6.146	6.158	6.150	6.225
- bedrijfsvoertuigen	CBS	491	477	482	481	484
- motorfietsen	CBS	539	553	552	552	573
- voertuigen met bromfiets-kenteken	CBS	670	682	691	676	667
Aantal lichtmasten	Ziut	2.514	2.514	2.514	2.514	2.514
Aantal armaturen	Ziut	2.683	2.683	2.683	2.683	2.683
Stroomverbruik openbare verlichting (in kWh)	Ziut / Rijkswaterstaat	341.209	331.444	254.685	n.b.	n.b.

Wat mag het kosten?

BATEN EN LASTEN

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten excl. kvst. & kapitaallst.	1.148.047	899.700	1.019.150	1.019.150	1.019.150	1.017.165
Baten	11.420	6.890	6.920	6.950	6.980	7.020
Saldo excl. kvst. & kap. lst.	**-1.136.627**	**-892.810**	**-1.012.230**	**-1.012.200**	**-1.012.170**	**-1.010.145**
Lasten kostenverdeelstaat	216.395	207.823	231.554	231.554	231.555	231.554
Kapitaallasten	64.425	121.769	200.289	343.336	337.885	332.661
Saldo van baten en lasten	**-1.417.448**	**-1.222.402**	**-1.444.073**	**-1.587.090**	**-1.581.610**	**-1.574.360**
Toevoegingen	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-1.417.448**	**-1.222.402**	**-1.444.073**	**-1.587.090**	**-1.581.610**	**-1.574.360**

In onderstaande tabel is het saldo van baten en lasten op productniveau weergegeven:

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Saldo van baten en lasten:						
2.1 verkeer en vervoer						
wegen, straten & pleinen	-1.362.620	-1.186.589	-1.291.652	-1.434.699	-1.429.248	-1.424.024
verkeersmaatregelen	-48.172	-31.753	-148.273	-148.273	-148.274	-146.288
2.2 parkeren						
parkeergelegenheden	-3.772	-2.585	-2.614	-2.584	-2.554	-2.514
2.5 openbaar vervoer						
openbaar vervoersbeleid en -beheer	-2.885	-1.475	-1.534	-1.534	-1.534	-1.534
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-1.417.448**	**-1.222.402**	**-1.444.073**	**-1.587.090**	**-1.581.610**	**-1.574.360**

MUTATIES IN RESERVES

Geen

INVESTERINGEN

2023

- Rehabilitatie wegen 600.000
- Uitbreiding Velocity / Mobiliteitsplan 24.340
- Haltevoorzieningen op orde / Mobiliteitsplan 15.360

2024

- Uitbreiding Velocity / Mobiliteitsplan 24.340
- Haltevoorzieningen op orde / Mobiliteitsplan 15.360

2025

- Rehabilitatie wegen 600.000
- Uitbreiding Velocity / Mobiliteitsplan 24.340
- Haltevoorzieningen op orde / Mobiliteitsplan 15.360

2026

Geen

TOELICHTING
De voornaamste mutaties ten opzichte van de begroting 2022 zijn de volgende:

▪ Uit de Berap *najaar* 2021	
- Bijdrage Zuid-Limburg bereikbaar	-11.000
▪ Uit de Berap *voorjaar* 2022	
- Budget t.b.v. Mobiliteitsplan 2022-2032	-107.555
▪ Overige	
- Geen	0
Totaal	-118.555

Verschillen ten opzichte van de begroting 2022 van kapitaallasten en de loonkostenverdeelstaat worden hier niet verder toegelicht. Deze verschillen zijn met name het gevolg van wijzigingen in de renteomslag en de afdelingsplannen (grondslag loonkostenverdeling).

Wat zijn de risico's?

De volgende financiële risico's kunnen worden benoemd:

- Actuele beheerplannen
  Beheerplannen geven inzicht in de benodigde financiële middelen om kapitaalgoederen te onderhouden op basis van het gewenste kwaliteitsniveau. Het beheerplan wegen is eind 2020 door uw raad vastgesteld. Het beheerplan openbare verlichting is nog actueel.

Voor een nadere toelichting van de risico's zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Programma

3. Economie

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:
Economische ontwikkeling, fysieke bedrijfsinfrastructuur en economische promotie.

Strategische visie

In de Strategische visie 2013-2023 staat een viertal speerpunten benoemd. De beleidsvelden in dit programma hebben met name een relatie met de volgende speerpunten:

Toerisme en recreatie
- *De gemeente behoort tot één van de mooiste plekjes in Zuid-Limburg;*
- *De gemeente ontwikkelt en profileert zich als toeristische gemeente;*
- *Voor de regio Parkstad is de gemeente dé uitvalsbasis (slapen in Simpelveld, dagattracties in Parkstad);*
- *Voor het Heuvelland zijn we een goede aanvulling en geen concurrent: we werken nauw samen met deze gemeenten en stemmen elkaars aanbod goed af met behoud van eigen identiteit en zelfstandigheid;*
- *We zetten in op het behoud van de ZLSM als uniek toeristisch element;*
- *We leggen een verbinding tussen de toeristische elementen en het centrum van beide kernen;*
- *We zetten in op het creëren van een unieke camping in Bocholtz met een verwijzing naar het Romeins verleden;*
- *Beide kernen hebben ieder een toeristisch thema: Bocholtz = Romeins en Simpelveld = Stoomtrein.*

Kleinschalig en startend ondernemerschap
- *Meedenken met en adviseren van startende ondernemers: maken van een ondernemersloket;*
- *Mensen met een uitkering of geringe kansen op de reguliere arbeidsmarkt motiveren en begeleiden naar een ZZP-omgeving.*

Participatie (burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties)
- *Inzetten op samenwerking met maatschappelijke actoren;*
- *Kracht van de maatschappij benutten.*

College-agenda

Zoals aangegeven in Programma 0 wordt voor wat betreft de College-agenda verwezen naar de op 29 september 2022 aan de raad toegezonden Raadsinformatiebrief inzake de Collegeagenda 2022-2026.

Wat willen we bereiken?

HOOFDAMBITIE
De verdere vertaling van de genoemde speerpunten naar dit programma wordt tot uitdrukking gebracht in de volgende hoofdambities:

1. Het versterken van de lokale economische kracht en het versterken van de economische structuur voor kleinschalige-, startende- en innovatieve ondernemers;
2. Samen werken aan een toeristische- en recreatief aantrekkelijke en een ondernemende gemeente, waarbij de (van oudsher) aanwezige kwaliteiten worden benut.

BELEIDSINDICATOREN
Aan de hand van de volgende verplichte beleidsindicatoren worden de maatschappelijke effecten toegelicht die met dit programma worden beoogd:

Indicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	
							SPV	NL
Functie-menging[1]	%	CBS BAG / LISA	29,2	29,2	29,3	29,6	30,2	53,3
Vestigingen van bedrijven	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64	LISA	115,9	118,4	125,9	126,1	134,2	165,1

1. de functiemengingsindex weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

Om de realisatie van de hoofdambities van dit programma te kunnen meten zijn deze vertaald naar de volgende indicator:

Indicator	Bron	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Streef-waarde 2023	Hoogste Parkstad
Aantal toeristische overnachtingen	BsGW	52.523	44.205	48.668	56.416	56.416	n.v.t.
Ondernemerschap en economische groei*	Etil, Simpelveld aan het werk	1,68	1,1	1,6	1,71	1,71	n.v.t.

* verhouding aantal opgerichte / gevestigde bedrijven t.o.v. aantal opgeheven / vertrokken bedrijven; indien ratio > 1 dan meer opgerichte / gevestigde bedrijven dan opgeheven / vertrokken bedrijven

KADERSTELLENDE BELEIDSNOTA'S
Het beleid in Simpelveld met betrekking tot dit programma is onder meer vastgelegd in de volgende documenten:

1. Strategische visie 2013-2023 gemeente Simpelveld (2013);
2. College-agenda 2022-2026 (2022);
3. Nota Lokaal Economisch Beleid gemeente Simpelveld (2015);
4. De menukaart van Simpelveld, toeristisch recreatief uitvoeringsprogramma (2015);
5. Uitvoeringsprogramma Toerisme Parkstad Limburg 2010-2014 (2010).

Wat doen we daarvoor?

Prioriteiten	Doelstellingen	Activiteiten
Economische structuurversterking	Uitvoering geven aan de geformuleerde doelstellingen van de in 2015 vastgestelde Nota Lokaal Economisch Beleid.	- Uitwerken actiepunten Nota Lokaal Economisch Beleid.
Gebiedsontwikkeling / versterken toerisme	Nader uitvoering geven aan Menukaart Simpelveld, toeristisch uitvoerings-programma.	- Uitvoering geven aan actie-punten c.q. thema's Menukaart van Simpelveld, toeristisch uitvoeringsprogramma.

Economische structuurversterking
Van de drie grote economische projecten (opwaardering Dorpshart Bocholtz / IDop Bocholtz, Gebiedsontwikkeling Stationsomgeving ZLSM en Uitkijkpunt Huls(veld) is het project IDOP Bocholtz op 1 juni 2022 opgeleverd binnen planning en raming.

De overige twee projecten zijn momenteel in voorbereiding en zullen waarschijnlijk in 2023 tot uitvoering komen.
Daarnaast zal het zwaartepunt liggen op goede dienstverlening aan (potentiële) ondernemers en de samenwerking in Zuid Limburg/Parkstad Limburg, daar waar het gaat om het economisch herstelplan etc. als gevolg van de corona pandemie. In 2023 zullen bovendien nieuwe actiepunten uit de Nota Lokaal Economisch Beleid worden geformuleerd, vastgesteld en vervolgens uitgevoerd.

Gebiedsontwikkeling / versterken toerisme

- De gebiedsontwikkeling Stationsomgeving is één van de 15 sleutelprojecten binnen IBA Parkstad. Doel is het realiseren van een ruimtelijke- en functionele kwaliteitsimpuls en opwaardering van de Stations-omgeving, zodanig dat dit gebied kan fungeren als een recreatieve hub in een groter toeristisch netwerk dat aantrekkelijk is voor toeristen, recreanten en bewoners. Het project wordt gefaseerd uitgevoerd. Begin 2022 is de technische uitvoeringsfase (opstellen bestek) opgestart. Eind 2022 wordt de technische uitvoeringsfase van de Stationstraat en het westelijk plandeel van het Spoorpark (het gebied vanaf het stationsgebouw tot aan de St. Nicolaasbergweg) aanbesteed. De start van uitvoeringswerkzaamheden is voorzien in het voorjaar van 2023. Na gereedkoming van het westelijk plandeel van het Spoorpark gaan gemeente en provincie in overleg over de uitvoering van het oostelijk plandeel van het Spoorpark (het gebied vanaf het stationsgebouw tot aan de loods van de ZLSM aan de Vroenkuilerweg). De start van deze fase is voorzien in 2024.
- In 2023 zal verder uitwerking worden gegeven aan het Meerjarenplan Land van Kalk 2020 - 2030. Doel is om het Land van Kalk toeristisch-recreatief door te ontwikkelen, zodat meer mensen van het gebied kunnen genieten, de vitaliteit van het gebied wordt versterkt en inwoners er prettig kunnen wonen, werken/ondernemen en leven in het gebied. Land van Kalk sluit daarmee aan op kernkwaliteiten uit de Visie Vrijetijdseconomie Zuid-Limburg 2030 (hoogwaardig landschap, sportief en vitaal, Bourgondische levenshouding, internationaal en veelzijdig en rijke historie en eigen cultuur). Voorts is in het Ontwikkelprogramma Vrijetijdseconomie Parkstad Limburg 2020-2024 een plek en rol voor het Land van Kalk opgenomen:
- In het Land van Kalk kenmerkt zich door extensieve leisure en het hoogwaardig(e) landschap en de natuur, waardoor het zowel aantrekkelijk is voor de eigen inwoner én de toerist/recreant:
- Het Land van Kalk is een van de drie grote groenstructuren van Parkstad. Er wordt ingezet op communicatie en marketing van het hele gebied. Dit biedt kansen om het Land van Kalk (ook bij de eigen inwoners) bekend(er) te maken en dat is weer belangrijk voor bezoeken (het hele jaar door) aan het Land van Kalk:
- In het Land van Kalk wordt geïnvesteerd in de aanleg van toeristisch-recreatieve (fiets- en wandel) verbindingen (Leisure Lane, Kalkbaan, fietsverbinding Heuvelland - Parkstad, Via Belgica wandel - en fietsroutes, Via Coriovallum (onderdeel van de pelgrimsroute naar Santiago de Compostella) en de vele lokale wandel- en fietsroutes):
- In het Land van Kalk is het cultureel erfgoed goed ontsloten voor wandelaars en fietsers:
- In het Land van Kalk wordt de ontwikkeling en innovatie van toeristisch ondernemerschap gestimuleerd.
- Het ‘Uitkijkpunt Huls(veld)’ wordt kwalitatief landschappelijk- en toeristisch-economisch opgewaardeerd. Uitgangspunt is een uitkijkpunt te realiseren, dat past in de landelijke omgeving, waar jong en oud, bewoners en passanten elkaar kunnen ontmoeten en genieten van het uitzicht, kunnen spelen en spelenderwijs kunnen leren van natuur en cultuurhistorie (het Mergelland, het Romeins verleden en de flora en fauna). In 2023 zal een start worden gemaakt met dat deel van het plan, waartegen geen juridisch beroep bij de Raad van State is ingesteld.
- In 2023 zal het definitieve traject van de Leisure Lane op het grondgebied van de gemeente Simpelveld worden bepaald. De start van werkzaamheden voor de aanleg van de Leisure Lane in de gemeente Simpelveld is voorzien in 2023/2024.
- In het Activiteitenplan 2023 Simpelveld ‘Daar begint het …..’ zullen, evenals afgelopen jaren, weer de reguliere- c.q. niet-projectmatige, toeristische activiteiten worden opgenomen. Het Activiteitenplan zal ook in 2023 weer ter kennisname aan uw Raad worden voorgelegd.
- Op 1 juni 2022 zijn de werkzaamheden van de fysieke opwaardering van het dorpshart van Bocholtz afgerond en middels een feestelijke opening gepresenteerd aan de bewoners. Onze insteek is dat met de kwalitatieve ruimtelijke opwaardering van het dorpshart van Bocholtz het huidige voorzieningenniveau op peil kan worden gehouden (en daar waar mogelijk kan worden uitgebreid) en de leefbaarheid van de

bewoners van de kern Bocholtz wordt verbeterd. Bovendien verwachten wij dat meer mensen van buitenaf de nieuwe aantrekkelijke kern van Bocholtz zullen bezoeken.

KENGETALLEN

	Bron	2017	2018	2019	2020	2021
Totaal aantal toeristische over-nachtingen	BsGW	52.523	43.316	44.205	48.668	56.416
Werkgelegenheid (aantal werkzame personen)	E,til	2.192	2.227	2.199*	2.199	2.233
waaronder Gezondheids- en welzijnszorg	Idem	514	516	536*	536	557
Detailhandel	Idem	356	352	351*	351	352
Zakelijke dienstverlening	Idem	181	197	223*	223	247
Aantal vestigingen**	E,til	772	797	810*	810	842
waaronder Detailhandel	Idem	69	67	69*	69	77
Zakelijke dienstverlening	Idem	137	144	152*	152	158
Bouwnijverheid	Idem	85	89	88*	88	93

* Bron is jaarlijkse Etil-rapportage 'Simpelveld aan het Werk ...; de gemeentelijke economie in beeld'. De meest recente rapportage dateert van december 2021 en heeft betrekking op de situatie op de peildatum 1 januari 2021 en de ontwikkelingen in 2020..
** De gemiddelde groei van het aantal vestigingen in de afgelopen 10 jaar bedraagt: 2,6%.

Wat mag het kosten?

BATEN EN LASTEN

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten excl. kvst. & kapitaallst.	363.168	221.222	230.868	231.518	232.178	232.868
Baten	84.551	61.610	61.660	63.670	63.720	63.760
Saldo excl. kvst. & kap. lst.	**-278.617**	**-159.612**	**-169.208**	**-167.848**	**-168.458**	**-169.108**
Lasten kostenverdeelstaat	39.003	16.329	16.851	16.851	16.851	16.851
Kapitaallasten	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**-317.620**	**-175.941**	**-186.059**	**-184.699**	**-185.309**	**-185.959**
Toevoegingen	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-317.620**	**-175.941**	**-186.059**	**-184.699**	**-185.309**	**-185.959**

In onderstaande tabel is het saldo van baten en lasten op productniveau weergegeven:

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Saldo van baten en lasten:						
3.1 economische ontwikkeling						
weekmarkten	-63	-879	-931	-881	-831	-791
advisering economische ontwikkelingen	-55.846	-38.050	-38.050	-38.220	-38.390	-38.560
3.2 fysieke bedrijfsinfrastructuur						
bedrijfsterreinen	-1.620	-1.780	-1.620	-1.650	-1.680	-1.720
3.4 economische promotie						
toerisme	-222.249	-103.819	-108.735	-107.225	-107.685	-108.165
volksfeesten, kermissen & evenementen	-37.841	-31.413	-36.723	-36.723	-36.723	-36.723
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-317.620**	**-175.941**	**-186.059**	**-184.699**	**-185.309**	**-185.959**

MUTATIES IN RESERVES
Geen

INVESTERINGEN
Geen

TOELICHTING
De voornaamste mutaties ten opzichte van de begroting 2022 zijn de volgende:

▪ Uit de Berap *najaar* 2021	
- Geen	0
▪ Uit de Berap *voorjaar* 2022	
- Geen	0
▪ Overige	
- Geen	0
Totaal	0

Verschillen ten opzichte van de begroting 2022 van kapitaallasten en de loonkostenverdeelstaat worden hier niet verder toegelicht. Deze verschillen zijn met name het gevolg van wijzigingen in de renteomslag en de afdelingsplannen (grondslag loonkostenverdeling).

Wat zijn de risico's?

De volgende financiële risico's kunnen worden benoemd:
– N.v.t.

Voor een nadere toelichting van de risico's zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Programma

4. Onderwijs

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:
Onderwijshuisvesting, onderwijsbeleid en leerlingenzaken.

Strategische visie

In de Strategische visie 2013-2023 staat een viertal speerpunten benoemd. De beleidsvelden in dit programma hebben met name een relatie met de volgende speerpunten:

Blijven wonen (met benodigde basisvoorzieningen)
- *Leefbaarheid en veiligheid worden gewaarborgd;*
- *De kernen zijn aanvullend aan elkaar voor wat betreft de basisvoorzieningen: niet elke voorziening is in elke kern aanwezig;*
- *Basisvoorzieningen zijn beschikbaar, fysiek of op een andere wijze: de gemeente faciliteert dit;*
- *De basisvoorzieningen zijn van een goede kwaliteit.*

Participatie (burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties)
- *Inzetten op samenwerking met maatschappelijke actoren;*
- *Kracht van de maatschappij benutten;*
- *Vraag en aanbod van burgers met elkaar verbinden;*
- *Trots zijn op wat 'we' doen: laten zien welke kracht onze burgers hebben;*
- *Inzetten op samenredzaamheid en leefbaarheid.*

College-agenda

Zoals aangegeven in Programma 0 wordt voor wat betreft de College-agenda verwezen naar de op 29 september 2022 aan de raad toegezonden Raadsinformatiebrief inzake de Collegeagenda 2022-2026.

Wat willen we bereiken?

HOOFDAMBITIE
De verdere vertaling van de genoemde speerpunten naar dit programma wordt tot uitdrukking gebracht in de volgende hoofdambities:

1. Sluitende regionale aanpak ter voorkoming van voortijdig schoolverlaten en een regionale samenwerking ter zake de uitvoering en handhaving van de Leerplichtwet.
2. Het verbinden van de gemeentelijke toegang tot geïndiceerde jeugdhulp, preventief gemeentelijk beleid en passend onderwijs.

BELEIDSINDICATOREN
Aan de hand van de volgende verplichte beleidsindicatoren worden de maatschappelijke effecten toegelicht die met dit programma worden beoogd:

Indicator	Eenheid	Bron	Realisatie Schooljr. ’16/’17	Realisatie Schooljr. ’17/‘18	Realisatie Schooljr. ‘18/’19	Realisatie Schooljr. ‘19/’20	Realisatie Schooljr.’20/’21	
							SPV	NL
Absoluut verzuim*	Per 1.000 leerlingen	DUO / Ingrado	0	0	0	0	0	2,5
Relatief verzuim**	Per 1.000 leerlingen	DUO / Ingrado	21	20	29	9	15	19
Voortijdige school-verlaters totaal (VO+MBO)	%	DUO / Ingrado	1,7	1,5	0,9	0,2 VO / 2,5 VMBO	1,96*** VO: 0,66 MBO:4,83	1,87 VO: 0,42 MBO:0,94

*Het aantal leerplichtige jongeren, dat niet is ingeschreven op een school en ook niet is vrijgesteld van de inschrijvingsplicht.
** Er is sprake van relatief verzuim als een jongere op een school staat ingeschreven, maar gedurende bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend.
*** Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. Betreft voorlopige cijfers, hier zal nog een correctie op plaatsvinden.

Om de realisatie van de hoofdambities van dit programma te kunnen meten zijn deze vertaald naar de volgende indicator:

Indicator	Bron	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021	Streef-waarde 2023	Hoogste Parkstad
Tevredenheid basisonderwijs	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	76%	88%	90%	89%	90%	90%

* Burgeronderzoek Parkstad Limburg wordt tweejaarlijks uitgevoerd.

KADERSTELLENDE BELEIDSNOTA’S
Het beleid in Simpelveld met betrekking tot dit programma is onder meer vastgelegd in de volgende documenten:

1. Strategische visie 2013-2023 gemeente Simpelveld (2013);
2. College-agenda 2022-2026 (2022);
3. Beleidskader Jeugdhulp Zuid-Limburg 2023 – 2028 (2023);
4. Beleidsagenda Jeugdhulp Parkstad 2019 – 2022 (2019);
5. Bestuursovereenkomst 2016 inzake regionale samenwerking uitvoering en handhaving leerplichtwet en wet- en regelgeving in het kader van Voortijdig Schoolverlaten (2016).

Wat doen we daarvoor?

Prioriteiten	Doelstellingen	Activiteiten
Verbinden onderwijs en zorg (i.h.k.v. passend onderwijs)	Het opvoedkundig klimaat versterken door verbinding te leggen tussen onderwijs en zorg.	- Regionale aanpak van voortijdig schoolverlaters steunen; - Regionale aanpak voorkomen en bestrijden laaggeletterdheid steunen.
Onderwijsachterstandenbeleid	Ontwikkeling stimuleren en onderwijs-kansen vergroten van kinderen met een onderwijsachterstand.	- Onderwijsachterstandenbeleid implementeren, borgen en door-ontwikkelen.
Leerlingenvervoer Zuid-Limburg	Goed functionerend leerlingenvervoer en actuele regelgeving.	- Samenwerking binnen G16 omtrent leerlingenvervoer Zuid-Limburg.

Verbinden onderwijs en zorg

Regionale aanpak van voortijdig schoolverlaters steunen

In het kader van passend onderwijs is er meer aandacht voor thuiszitters en voortijdig schoolverlaters. Bureau Voortijdig Schoolverlaten voert voor de Parkstadgemeenten de Leerplichtwet uit en de taken die moeten leiden tot het voorkomen van voortijdig schoolverlaten.

Regionale aanpak voorkomen en bestrijden laaggeletterdheid steunen

In Parkstad wordt via het bondgenootschap Geletterdheid Parkstad samengewerkt om laaggeletterdheid onder de bevolking terug te dringen. Het bondgenootschap, waarvan wij deel uitmaken, is een samenwerkingsverband tussen gemeenten, bibliotheken, maatschappelijke organisaties, scholen en bedrijven.

Onderwijsachterstandenbeleid

Gemeenten krijgen financiële middelen van het rijk om goed onderwijsachterstandenbeleid te voeren. In 2018 heeft het kabinet bekendgemaakt een nieuwe verdeelsystematiek te gaan hanteren van de onderwijsachterstandsmiddelen. De nieuwe systematiek is gunstig voor onze gemeente. Vanaf 1 januari 2019 ontvangt de gemeente Simpelveld deze middelen. Consequentie daarvan is onder meer het hebben en uitvoeren van beleid op het gebied van voor- en vroegschoolse educatie (VVE). VVE is onderdeel van het onderwijsachterstandenbeleid en heeft als doel peuters met een mogelijke (taal)achterstand, ook wel 'doelgroepkinderen' genoemd, beter voor te bereiden op de basisschool en ervoor te zorgen dat kleuters met zo min mogelijk achterstand naar school kunnen. De gemeente is verantwoordelijk voor de voorschoolse educatie. Het onderwijs is verantwoordelijk voor de vroegschoolse educatie in groepen 1 en 2. In 2022 is het onderwijsachterstandenbeleid vastgesteld door de raad en in 2023 zal verder worden ingezet op het beleid.

Leerlingenvervoer Zuid-Limburg

Samenwerking binnen G16 omtrent leerlingenvervoer Zuid-Limburg

In 2020 hebben alle gemeenten in Zuid-Limburg het leerlingenvervoer gezamenlijk aanbesteed. De gemeente Simpelveld heeft de lopende vervoersovereenkomst uitgediend tot en met 31 juli 2021 en is per 1 augustus 2021 ingestroomd in het leerlingenvervoer Zuid-Limburg. Het betreft overigens dezelfde vervoerder. In deze nieuwe aanbesteding wordt het vervoer van alle 16 gemeenten in Zuid-Limburg gecombineerd tot zo efficiënt mogelijke routes. De samenwerking hieromtrent loopt via een contractmanager en de Zuid-Limburgse gemeenten.

Herziening van de verordening leerlingenvervoer

Door de ontwikkelingen rond het passend onderwijs is de verordening leerlingenvervoer aangepast. De verordening zal in het 1e kwartaal 2023 aan de raad worden aangeboden ter besluitvorming. De herziening is regionaal afgestemd.

Gezonde basisschool van de Toekomst

Zie programma 7, Volksgezondheid en milieu.

KENGETALLEN

	Bron	2017	2018	2019	2020*	2021
Leerlingenvervoer						
- gemiddeld aantal leerlingen	Gemeente	67	62	70	64	66
- gemiddeld aantal vervoers-dagen per maand	Gemeente	17	17	17	15	17
- gemiddeld aantal ritten per maand	Gemeente	497	483	509	475	582
- gemiddeld aantal ritten per dag	Gemeente	29	29	31	33	34

* Omdat in april 2020 geen vervoer mogelijk was hebben de cijfers 2020 betrekking op 11 maanden.

Wat mag het kosten?

BATEN EN LASTEN

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten excl. kvst. & kapitaallst.	318.303	505.140	602.850	610.770	619.550	628.760
Baten	3.584	0	0	0	0	0
Saldo excl. kvst. & kap. lst.	**-314.719**	**-505.140**	**-602.850**	**-610.770**	**-619.550**	**-628.760**
Lasten kostenverdeelstaat	33.032	17.739	21.712	21.712	21.712	21.712
Kapitaallasten	191.412	182.574	161.064	158.241	156.478	154.833
Saldo van baten en lasten	**-539.163**	**-705.453**	**-785.626**	**-790.723**	**-797.740**	**-805.305**
Toevoegingen	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-539.163**	**-705.453**	**-785.626**	**-790.723**	**-797.740**	**-805.305**

In onderstaande tabel is het saldo van baten en lasten op productniveau weergegeven:

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Saldo van baten en lasten:						
4.2 onderwijshuisvesting						
bijzonder basisonderwijs	-45.484	-170.911	-256.512	-256.512	-256.512	-256.512
huisvesting bijzonder basisonderwijs	-219.763	-210.875	-196.667	-193.844	-192.081	-190.436
4.3 onderwijsbeleid en leerlingzaken						
leerplicht en leerlingen administratie	-54.320	-53.892	-54.881	-55.531	-56.191	-57.021
school-/leerlingenbegeleiding	0	0	0	0	0	0
leerlingenvervoer	-219.596	-269.775	-277.566	-284.836	-292.956	-301.336
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-539.163**	**-705.453**	**-785.626**	**-790.723**	**-797.740**	**-805.305**

MUTATIES IN RESERVES
Geen

INVESTERINGEN
Geen

TOELICHTING
De voornaamste mutaties ten opzichte van de begroting 2022 zijn de volgende:

- Uit de Berap *najaar* 2021
  - Geen 0
- Uit de Berap *voorjaar* 2022
  - Geen 0
- Overige
  - Het budget voor de Gezonde basisschool is conform het betreffende raadsbesluit verwerkt. Voor het jaar 2022 is € 167.000 beschikbaar. Vanaf 2023 e.v. is een budget van € 250.000 beschikbaar -83.000

Totaal -83.000

Verschillen ten opzichte van de begroting 2022 van kapitaallasten en de loonkostenverdeelstaat worden hier niet verder toegelicht. Deze verschillen zijn met name het gevolg van wijzigingen in de renteomslag en de afdelingsplannen (grondslag loonkostenverdeling).

Wat zijn de risico's?

De volgende financiële risico's kunnen worden benoemd:

- beheerplan voor gebouwen: Beheerplannen geven inzicht in de benodigde financiële middelen om kapitaalgoederen te onderhouden op basis van het gewenste kwaliteitsniveau. Het beheerplan voor gebouwen wordt momenteel geactualiseerd.

Voor een nadere toelichting van de risico's zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Programma

5. Sport, cultuur en recreatie

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:
Sportbeleid en activering, sportaccommodaties, cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie, cultureel erfgoed, media en openbaar groen en (openlucht) recreatie.

Strategische visie

In de Strategische visie 2013-2023 staat een viertal speerpunten benoemd. De beleidsvelden in dit programma hebben met name een relatie met de volgende speerpunten:

Blijven wonen (met benodigde basisvoorzieningen)
- *Elke kern behoudt zijn eigen identiteit;*
- *We streven naar behoud van historische panden;*
- *Leefbaarheid en veiligheid worden gewaarborgd;*
- *De kernen zijn aanvullend aan elkaar voor wat betreft de basisvoorzieningen: niet elke voorziening is in elke kern aanwezig;*
- *Basisvoorzieningen zijn beschikbaar, fysiek of op een andere wijze: de gemeente faciliteert dit;*
- *De basisvoorzieningen zijn van een goede kwaliteit.*

Participatie (burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties)
- *Inzetten op samenwerking met maatschappelijke actoren;*
- *Kracht van de maatschappij benutten;*
- *Vraag en aanbod van burgers met elkaar verbinden;*
- *Trots zijn op wat 'we' doen: laten zien welke kracht onze burgers hebben;*
- *Inzetten op samenredzaamheid en leefbaarheid.*

College-agenda

Zoals aangegeven in Programma 0 wordt voor wat betreft de College-agenda verwezen naar de op 29 september 2022 aan de raad toegezonden Raadsinformatiebrief inzake de Collegeagenda 2022-2026.

Wat willen we bereiken?

HOOFDAMBITIE
De verdere vertaling van de genoemde speerpunten naar dit programma wordt tot uitdrukking gebracht in de volgende hoofdambitie:

1. Het bevorderen van kunst- en cultuuruitingen met aandacht voor aansluiting op de toeristisch-recreatieve doorontwikkeling van de gemeente.
2. Een zo groot mogelijke deelname van de inwoners aan het lokale sportaanbod, teneinde de gezondheid van de inwoners en de sociale contacten te bevorderen.
3. Het in stand houden en daar waar mogelijk verbeteren van dit lokale sportaanbod.

BELEIDSINDICATOREN
Aan de hand van de volgende verplichte beleidsindicatoren worden de maatschappelijke effecten toegelicht die met dit programma worden beoogd:

Indicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2012	Realisatie 2016	Realisatie 2020	
					SPV	NL
Niet sporters	%	Gezondheidsmonitor (GGD, CBS en RIVM)	48,5%	55,5%	56,2%	49,3%

De Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen geeft inzicht in de gezondheid en leefstijl van Nederlanders van 19 jaar en ouder en vindt elke vier jaar plaats. De volgende Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen start in het najaar van 2020. De vorigen hebben plaatsgevonden in 2012 en 2016.

Om de realisatie van de hoofdambitie van dit programma te kunnen meten, is deze vertaald naar de volgende indicator:

Indicator	Bron	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021	Streef-waarde 2023	Hoogste Parkstad
Heeft op cultuur aanbod weinig te bieden*	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	27%	22%	26%	n.b.***	14%	14%
Tevredenheid sportgelegenheden	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	81%	83%	92%	81%	92%	92%
Tevredenheid onderhoud openbaar groen	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	47%	41%	42%	47%	61%	61%
Tevredenheid over inrichting openbaar groen	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	40%	38%	44%	50%	60%	60%

* Gevraagd is om aan te geven in hoeverre men het hiermee eens is. Met de hoogste score uit Parkstad wordt dus de beste score (eigenlijk dus de laagste score) bedoeld.
** Burgeronderzoek Parkstad Limburg wordt tweejaarlijks uitgevoerd, derhalve wordt bovenstaand niet de realisatie van elk jaar weergegeven.
*** Stadsonderzoek n.a.v. gemeentelijke dienstverlening etc. is in 2021 niet uitgevoerd. Vanwege de organisatieverandering bij de gemeente Heerlen is het onderzoek (nog) niet gefaciliteerd. Er vindt op dit moment oriëntatie plaats óf en op welke wijze de dienstverlening bij de gemeente Heerlen zal worden gemeten. Middels overleg tussen de deelnemende gemeenten zal bepaald worden hoe er verder gegaan wordt en of dat in gezamenlijkheid kan. Mocht het stadsonderzoek n.a.v. de gemeentelijke dienstverlening zijn doorgang vinden, dan zal dit op zijn vroegst in het najaar van 2022 zijn.

KADERSTELLENDE BELEIDSNOTA'S
Het beleid in Simpelveld met betrekking tot dit programma is onder meer vastgelegd in de volgende documenten:

1. Strategische visie 2013-2023 gemeente Simpelveld (2013);
2. College-agenda 2022-2026 (2022);
3. Subsidieverordening gemeente Simpelveld 2022 (2021);
4. Notitie haalbaarheidsonderzoek Combinatiefunctie(s) gemeente Simpelveld (2016);
5. Haalbaarheidsonderzoek kunstgras Gemeente Simpelveld (2017);
6. Groenstructuurplan (2022).

Wat doen we daarvoor?

Prioriteiten	Doelstellingen	Activiteiten
Sport en cultuur	Adequaat sport- en cultuurbeleid op maat van onze gemeente.	- Uitvoering geven aan de culturele agenda en actualiseren van de Nota Sport (regeling combinatie-functies en samenwerkings-overeenkomsten met partners zijn reeds verlengd t/m augustus 2025)

Prioriteiten	Doelstellingen	Activiteiten
Voorzieningen openbare ruimte	Gefaseerde realisatie van voorzieningen in de openbare ruimte gericht op het stimuleren van 'bewegen'.	- Gefaseerde realisatie van voorzieningen in de openbare ruimte.
Cultureel erfgoed	Behoud cultureel erfgoed	- Verkenning mogelijkheden tot behoud cultureel erfgoed.

Sport en cultuur
In 2022 is, in samenspraak met de drie voetbalverenigingen, een onderzoek naar de kwaliteit van de 9 voetbalvelden in gemeente Simpelveld opgestart en uitgevoerd. In de 2e helft van 2022 wordt dit rapport besproken met de betreffende verenigingen en verdere stappen n.a.v. dit onderzoek voorbereid. In 2023 zal verder uitvoering worden gegeven aan de conclusies van dit onderzoek. Vooruitlopend hierop is het structurele budget voor onderhoud van de voetbalvelden al naar boven bijgesteld.

Ook in 2023 zal verder uitvoering worden gegeven aan de door uw raad vastgestelde actiepunten voortkomend uit de Culturele Agenda. De nota Sport zal in 2023 geactualiseerd worden (i.c.m. de acties die beschreven staan in het sportakkoord). De combinatieregeling (sport-cultuur-onderwijs) is per 1 september 2022 voor 3 jaar verlengd en zal dus in 2023 e.v. samen met de partners voortgezet worden.

Voorzieningen openbare ruimte
In samenwerking met de jongerenwerker van Impuls is in 2022 opnieuw onderzocht of de behoefte naar een jongerenontmoetingsplek en de beoogde locatie (in Bocholtz) nog actueel zijn. De resultaten van dit onderzoek zullen in Q4 van 2022/ Q1 2023 in kaart worden gebracht, zodat in het voorjaar 2023 eventueel een nieuwe voorziening voor de jongeren gerealiseerd kan worden. Daarnaast zal eind 2022 een uitvoeringsprogramma speelruimte 2023 worden opgesteld. Tevens is vooralsnog het streven om in juni 2023 de beweegroute in Simpelveld te openen.

Cultureel erfgoed
De verkenning m.b.t. behoud cultureel erfgoed zal eind 2022/begin 2023, waarin ook aandacht zal zijn voor monumentenbeleid, uitgevoerd worden. In de loop van 2023 zal dan een integrale nota 'cultureel erfgoed gemeente Simpelveld' opgesteld worden.

KENGETALLEN

	Bron	2017	2018	2019	2020	2021*
Bibliotheek						
- aantal leden bibliotheek Bocholtz	Bibl. Kerkrade e.o.	678	646	578	527	511
- aantal leden servicepunt Simpelveld	Bibl. Kerkrade e.o.	664	645	625	586	524
Bibliotheek						
- aantal uitleningen bibliotheek Bocholtz	Bibl. Kerkrade e.o.	16.770	16.518	14.635	8.212	6.689
- aantal uitleningen servicepunt Simpelveld	Bibl. Kerkrade e.o.	15.661	14.365	13.677	7.961	4.818
Bibliotheek						
- omvang collectie bibliotheek Bocholtz	Bibl. Kerkrade e.o.	12.183	11.677	12.208	11.365	11.320
- omvang collectie bibliotheek Simpelveld	Bibl. Kerkrade e.o.	9.588	6.712	7.460	7.181	7.407
Aantal leden	Gemeente	3.127	3.010	2.930	2.912	2.913
- binnensport	Gemeente	1.055	1.018	990	1.031	1.016
- buitensport	Gemeente	2.072	1.992	1.940	1.881	1.897
Aantal jeugdleden (< 13 jaar)	Gemeente	478	461	434	442	429
- binnensport	Gemeente	202	203	188	197	183
- buitensport	Gemeente	276	258	246	245	246

	Bron	2017	2018	2019	2020	2021*
Aantal speellocaties	Gemeente	12	12	12	11	12
Aantal speeltoestellen	Gemeente	42	42	42	50	54

*In 2021 is de bibliotheek van 1 januari tot en met 19 mei gesloten geweest.

Wat mag het kosten?

BATEN EN LASTEN

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten excl. kvst. & kapitaallst.	1.484.989	1.619.829	1.732.256	1.761.001	1.773.060	1.780.053
Baten	170.167	151.670	151.670	151.670	151.670	151.670
Saldo excl. kvst. & kap. lst.	**-1.314.821**	**-1.468.159**	**-1.580.586**	**-1.609.331**	**-1.621.390**	**-1.628.383**
Lasten kostenverdeelstaat	62.627	38.486	42.863	42.863	42.863	42.863
Kapitaallasten	100.579	90.696	51.803	50.754	50.067	49.419
Saldo van baten en lasten	**-1.478.027**	**-1.597.341**	**-1.675.252**	**-1.702.948**	**-1.714.320**	**-1.720.665**
Toevoegingen	3.920	3.920	3.920	3.920	3.920	3.920
Onttrekkingen	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-1.481.947**	**-1.601.261**	**-1.679.172**	**-1.706.868**	**-1.718.240**	**-1.724.585**

In onderstaande tabel is het saldo van baten en lasten op productniveau weergegeven:

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Saldo van baten en lasten:						
5.1 sportbeleid en activering						
sport algemeen	-117.203	-122.977	-138.098	-141.583	-145.160	-148.828
5.2 sportaccommodaties						
binnensport Bocholtz	-217.302	-202.150	-202.366	-202.194	-202.093	-201.993
binnensport Simpelveld	-62.144	-67.006	-64.421	-63.923	-63.597	-63.289
beheer (niet groene) sportterreinen	-40.470	-18.809	-19.692	-19.516	-19.389	-19.274
beheer groene sportvelden	-116.102	-76.468	-86.573	-86.559	-86.550	-86.542
5.3 cultuurpresentatie, cultuur-productie en cultuurparticipatie						
subsidies kunst en cultuur	-91.860	-93.627	-78.050	-79.370	-80.720	-82.130
kunst en cultuur	-29.828	-48.756	-30.441	-30.441	-30.441	-30.441
muziekonderwijs	-110.835	-87.880	-119.480	-119.480	-119.480	-119.480
5.5 cultureel erfgoed						
monumentenbeleid	-637	-407	-422	-422	-422	-422
5.6 media						
bibliotheekwerk	-139.234	-142.271	-143.373	-145.089	-146.908	-148.763
5.7 openbaar groen en (openlucht) recreatie						
natuur- en landschaps-bescherming	-12.744	-20.937	-23.691	-23.691	-23.691	-23.691
openbaar groen	-589.543	-689.703	-711.639	-718.729	-723.958	-723.937
speelterreinen en recreatie-voorzieningen / JOP's	-22.172	-26.350	-57.006	-71.951	-71.911	-71.875
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-1.550.073**	**-1.597.341**	**-1.675.252**	**-1.702.948**	**-1.714.320**	**-1.720.665**

MUTATIES IN RESERVES
In programma 0 zijn de volgende mutaties in reserves met betrekking tot dit programma geraamd.

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Toevoegingen (lasten)						
reserve speelruimte	3.920	3.920	3.920	3.920	3.920	3.920
Subtotaal toevoegingen	**3.920**	**3.920**	**3.920**	**3.920**	**3.920**	**3.920**
Onttrekkingen (baten)						
Subtotaal onttrekkingen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal	**3.920**	**3.920**	**3.920**	**3.920**	**3.920**	**3.920**

INVESTERINGEN
Geen

TOELICHTING
De voornaamste mutaties ten opzichte van de begroting 2022 zijn de volgende:

- Uit de Berap *najaar* 2021
  - Geen 0
- Uit de Berap *voorjaar* 2022
  - Budget groenstructuurplan -74.375
- Overige
  - Uit de voorlopige resultaten van het onderzoek naar de gemeentelijke voetbalvelden komt naar voren dat het beschikbare budget voor het jaarlijkse onderhoud ontoereikend is -40.980

Totaal -115.355

Verschillen ten opzichte van de begroting 2022 van kapitaallasten en de loonkostenverdeelstaat worden hier niet verder toegelicht. Deze verschillen zijn met name het gevolg van wijzigingen in de renteomslag en de afdelingsplannen (grondslag loonkostenverdeling).

Wat zijn de risico's?

De volgende financiële risico's kunnen worden benoemd:

- Actuele beheerplannen
  Beheerplannen geven inzicht in de benodigde financiële middelen om kapitaalgoederen te onderhouden op basis van het gewenste kwaliteitsniveau. Het groenstructuurplan is in 2022 door de gemeenteraad vastgesteld.

Voor een nadere toelichting van de risico's zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Programma

6. Sociaal domein

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:
Samenkracht en burgerparticipatie, wijkteams, inkomensregelingen, begeleide participatie, arbeidsparticipatie, maatwerkvoorzieningen (Wmo), maatwerkdienstverlening 18+, en 18-, geëscaleerde zorg 18+ en 18-.

Strategische visie

In de Strategische visie 2013-2023 staat een viertal speerpunten benoemd. De beleidsvelden in dit programma hebben met name een relatie met de volgende speerpunten:

Blijven wonen (met benodigde basisvoorzieningen)
- *Leefbaarheid en veiligheid worden gewaarborgd.*
- *De kernen zijn aanvullend aan elkaar voor wat betreft de basisvoorzieningen: niet elke voorziening is in elke kern aanwezig.*
- *Basisvoorzieningen zijn beschikbaar, fysiek of op een andere wijze: de gemeente faciliteert dit.*
- *De basisvoorzieningen zijn van een goede kwaliteit.*

Participatie (burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties)
- *Inzetten op samenwerking met maatschappelijke actoren.*
- *Kracht van de maatschappij benutten.*
- *Vraag en aanbod van burgers met elkaar verbinden.*
- *Trots zijn op wat 'we' doen: laten zien welke kracht onze burgers hebben.*
- *Inzetten op samenredzaamheid en leefbaarheid.*

College-agenda

Zoals aangegeven bij Programma 0 wordt voor wat betreft de College-agenda verwezen naar de op 29 september 2022 aan de raad toegezonden Raadsinformatiebrief inzake de Collegeagenda 2022-2026.

Wat willen we bereiken?

HOOFDAMBITIE
De verdere vertaling van de genoemde speerpunten naar dit programma wordt tot uitdrukking gebracht in de volgende hoofdambities:

In de kadernotitie 'SAMENLEVEN: Omvorming van het sociale domein' (2014) staat de volgende doelstelling geformuleerd: In 2020 heeft onze gemeente grote sprongen gemaakt in de participatie van burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties op het sociale domein:

a. Burgers participeren maximaal in de maatschappij en ontvangen zo nodig een passend en integraal ondersteuningsaanbod waar mogelijk op basis van eigen kracht;
b. De eigen kracht van de burger en de maatschappij wordt maximaal benut, waarbij:
    - burgers elkaar vinden omdat de gemeente heeft gezorgd voor het matchen van vraag en aanbod;
    - burgers zelf met ideeën bij de gemeente komen voor wijkprojecten: de gemeente neemt hierbij een meedenkende houding aan, maar laat de uitvoering bij de burger;

- de kracht van de maatschappij ervoor heeft gezorgd dat D'r Durpswinkel een succes is: de gemeente maakt terugtrekkende bewegingen.

c. de organisaties die actief zijn op het gebied van wonen-welzijn-zorg hebben een systeem ontwikkeld waardoor er goed wordt samengewerkt en casuïstieken integraal worden opgepakt.

Hoofdambitie 1: De klant staat centraal!
- 1gezin-1plan-1regisseur
- Integraal werken: één organisatie / partner is regisseur, moet samenwerken met anderen (brede benadering van de situatie) en verbinden
- We kennen de klant
- Niemand valt buiten de boot: iedereen doet mee!
- Maatwerk in plaats van standaardpakketten

Hoofdambitie 2: Voorzieningenpakket
- Meer collectief, minder individueel
- Meer richten op vroege signalering en preventie: licht waar het kan, zwaar waar het moet
- Laagdrempelige toegang
- Kwaliteit waarborgen met beperkte middelen

Hoofdambitie 3: SAMENleven = eigen kracht
- Cultuuromslag bij burgers:
  - insteken op wat iemand wel nog kan (demedicaliseren, ontzorgen en normaliseren)
  - inschakelen eigen netwerk
  - collectieve voorzieningen zijn voorliggend
- Cultuuromslag bij gemeente:
  - zorgen dat iedereen ergens 'bij' hoort
  - iedereen doet mee
  - insteek is de kwaliteiten van onze burgers (stimuleren van positief zelfbeeld)
- Cultuuromslag bij instellingen:
  - 'gezamenlijke' verantwoordelijkheid geven (niet instellingsbelang maar klantbelang is leidend)
  - samenwerken
  - regie nemen
  - budget is gemaximaliseerd en dus leidend
  - signaalfunctie is verplicht voor iedereen die een rol heeft!
- De rol van omgeving
  - Eigen kracht versterken, ook bij de omgeving
  - Bijzondere aandacht voor mantelzorgers (hoe ver reikt de eigen kracht?)

Hoofdambitie 4: Rol van de gemeente
- Regierol
- Eindverantwoordelijk & budgetverantwoordelijk
- Inzetten op eigen kracht, van burgers én van instellingen: aanspreken op verantwoordelijkheden!
- Verbindingen leggen
- Steviger inzetten op resultaatgerichtheid (control-functie)

BELEIDSINDICATOREN

Aan de hand van de volgende verplichte beleidsindicatoren worden de maatschappelijke effecten toegelicht die met dit programma worden beoogd:

Indicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	
							SPV	NL
Kinderen in uitkerings-gezin	% kinderen tot 18 jaar in bijstandsgezin	CBS	4	4	4	4	4	6
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS	2	2	2	2	2	2

Indicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	
							SPV	NL
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	11,8	12,7	11,9	12,6	13,3	12,9
Jongeren met jeugd-bescher-ming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2,3	2,3	1,7	2,3	2,1	1,2
Jongeren met jeugd-reclasse-ring	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	0	0*	0	0	0,18	0,3
Banen	Aantal per 1.000 in de leeftijd 15-64	CBS / LISA	267,1	268,2	276,3	273,6	353,7	805,5
Netto arbeids-participatie	% van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. de beroepsbevolking	CBS	65,1	66,1	66,8	66,0	67,6	70,4
Personen met een bijstands-uitkering	Aantal per 10.000 inwoners van 18 jaar e.o.	CBS	215,0	204,0	170,6	180,8	204,2	431,2
Lopende re-integratie-voorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS	442,3	276,8	357,4	420,2	n.b.	n.b.
Cliënten met een maatwerk-arrange-ment WMO	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	n.b.	n.b.	710	740	740	n.b.

* via de website www.waarstaatjegemeente.nl

Om de realisatie van de hoofdambities van dit programma te kunnen meten, zijn deze vertaald naar de volgende indicatoren:

Indicator	Bron	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021	Streef-waarde 2023	Hoogste Parkstad
Maatschappelijke participatie *	Burgeronder-zoek Parkstad Limburg	3,8	3,8	3,6	3,6	3,9	3,9
Eenzaamheid	Burgeronder-zoek Parkstad Limburg	13%	9%	8%	15%	8%	8%
Zelfredzaamheid	Burgeronder-zoek Parkstad Limburg	8,4	8,1	8,5	8,5	8,7	8,7

* Score voor maatschappelijke participatie loopt van 0 (=zeer laag) t/m 10 (=zeer hoog).

KADERSTELLENDE BELEIDSNOTA'S

Het beleid in Simpelveld met betrekking tot dit programma is onder meer vastgelegd in de volgende documenten:

1. Strategische visie 2013-2023 gemeente Simpelveld (2013);
2. College-agenda 2022-2026 (2022);

3. Kadernotitie Omvorming van het sociale domein Simpelveld - “Samenleven” (2014);
4. Gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid-Limburg (2015);
5. Gemeenschappelijke regeling Werkgeverservicepunt Parkstad (2017);
6. Gemeenschappelijke regeling ISD Kompas (2020);
7. Nota Gemeentelijk Armoedebeleid (2022);
8. Beleidskader Werk, Inkomen en Sociale Zorg 2019/2022 (2018);
9. Beleidsplan 2021-2022 Kompas (2021);
10. Beleidskader Arbeidsmarktbeleid Parkstad Limburg 2016-2020 (2016);
11. Verordening Wet Inburgering (2013);
12. Beleidsplan WMO 2015 (2014);
13. Wmo-verordening 2018 (2018);
14. Besluit nadere regels maatschappelijke ondersteuning gemeente Simpelveld 2018 (2018);
15. Protocol Hulp bij het huishouden gemeente Simpelveld 2018 (2018);
16. Nadere regels Wmo opvang en Beschermd wonen gemeente Simpelveld 2017 (2016);
17. Notitie Vrijwilligerswerk en mantelzorg (2009);
18. Subsidieverordening gemeente Simpelveld 2022 (2021);
19. Visie Opvang & Beschermd wonen Parkstad 2017 (2018);
20. Personen met verward gedrag: Bouwstenen voor een gezamenlijke aanpak in Parkstad Limburg 2017 (2018);
21. Beleidskader Jeugdhulp Zuid-Limburg 2019 – 2022 (2019);
22. Beleidsagenda Jeugdhulp Parkstad 2019 - 2022 (2019);
23. Verordening jeugdhulp gemeente Simpelveld 2020 (2019);
24. Beleidsregels jeugdhulp gemeente Simpelveld 2020 (2019).

Wat doen we daarvoor?

Prioriteiten	Doelstellingen	Activiteiten
Minimabeleid / Armoedebeleid	Zorgdragen voor een integraal, efficiënt en adequaat samenstel van minimaregelingen, zodat eenieder in staat wordt gesteld om zoveel als mogelijk deel te nemen aan het maatschappelijk leven, te participeren in de maatschappij.	- Implementeren herijkt minima-Beleid (nieuwe nota armoedebeleid 2022); - Uitvoering en tussentijdse evaluatie project De Voorzieningenwijzer (o.b.v. afspraken Regio-deal); - Uitvoering geven en monitoren van de wijzigingen in de Wet gemeentelijke schuldhulp-verlening (Wgs).
Participatiewet	Effectief en efficiënt uitvoering geven aan de Participatiewet, om daarmee onze burgers zoveel als mogelijk in staat te stellen een eigen inkomen te verwerven en een zinvolle bijdrage te leveren aan de maatschappij.	- Uitvoering geven aan de GR ISD Kompas voor de gemeenten Simpelveld, Voerendaal en Beekdaelen; - Inspelen op de gevolgen van de coronacrisis op het bestand, de taken en de dienstverlening van Kompas.
Inburgering	Zorgen dat inburgeringsplichtigen zo snel mogelijk de taal leren, worden geactiveerd richting werk en volwaardig aan de Nederlandse samenleving gaan deelnemen.	- Uitvoering geven aan de nieuwe wet Inburgering die per 1-1-2022 is ingegaan.
Wet Maatschappelijke Ondersteuning	Ervoor zorg dragen dat alle burgers, ook burgers met één of meerdere beperkingen, kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven.	- Maatschappelijk werk / doorontwikkeling d’r Durpswinkel; - Handhaven van de huidige

Prioriteiten	Doelstellingen	Activiteiten
		kwaliteit van zorgtaken; - Beschermd wonen en maatschappelijke opvang; - Skaeve Huse; - Wijziging GR Omnibuzz; - Continu cliëntervaringsonderzoek.
Jeugdwet	Alle kinderen moeten gezond en veilig kunnen opgroeien, hun talenten ontwikkelen en naar vermogen participeren in de samenleving.	- Doorontwikkeling inkoop jeugd-zorg; - Doorontwikkeling preventieve- en voorliggende jeugdhulp; - Wet verbeterde beschikbaarheid zorg voor jeugdigen; - De hervormingsagenda
Jeugd- en jongerenwerk	Jeugdigen en jongeren ondersteunen bij het participeren in de maatschappij.	- mogelijkheden om nieuwe impulsen te geven aan (laag-drempelig) jeugd- en jongeren-werk.

Minimabeleid/Armoedebeleid
In het beleidsplan Werk, Inkomen en Sociale Zorg 2019-2022 zijn de kaders geschetst voor o.a. het armoede-beleid. Deze kaders zijn verder geconcretiseerd in de nota Minimabeleid. In 2022 is de nota Minimabeleid samen met de gemeenten Voerendaal en Beekdaelen, ISD Kompas en de adviesraden Sociaal Domein van de gemeenten Simpelveld, Voerendaal en Beekdaelen herijkt. Deze herijking van het minimabeleid heeft zich met name gericht op de actualisatie van het bestaande beleid. Eind 2022 zal deze nota aan de gemeenteraad ter besluitvorming worden voorgelegd. Uitvoering van deze nieuwe nota zal dan per 2023 plaatsvinden.

Verder zal in 2023 uitvoering gegeven worden aan De VoorzieningenWijzer en zal er een tweede (tussentijdse) evaluatie gaan plaatsvinden. Dit als onderdeel van de afspraken vanuit de Regio Deal Parkstad Limburg en in het kader van het voorportaal van de gemeentelijke schuldhulpverlening. Middels dit instrument worden inwoners meer en beter toe geleid naar (de voor hen best passende) bestaande voorzieningen. Er wordt samen met de inwoner gekeken of er financieel voordeel te behalen valt op vijf gebieden: energiecontract, toeslagen, zorgverzekering, minimaregelingen en aangifte inkomstenbelasting

Participatiewet
In 2022 heeft ISD Kompas de ingeslagen manier van werken vervolgd: rechtvaardig, persoonlijk en van hoge kwaliteit. Het werkgebied van ISD Kompas is echter wel behoorlijk gegroeid; niet alleen door de stijging van het aantal werkzoekenden maar ook het gebied zelf is door de komst van de postcodegebieden Schinnen en Onderbanken meer uitgestrekt.
De afgelopen 2 jaar heeft ISD kompas zich meer en meer kunnen inrichten op het werken op afstand. Dit zogenaamde hybride werken wordt de nieuwe reguliere werkwijze van ISD Kompas. In 2023 zal de dienstverlening hier nog verder op worden ingericht en zullen ook de locaties hierop aangepast worden. Hybride werken vraagt om een open en transparante manier van communiceren, niet alleen intern maar ook richting het bestuur, de raden en de colleges. In 2022 is gekeken wat de beste aanpak hierin blijkt te zijn en zijn de processen hierbij geoptimaliseerd.
Daarnaast heeft ISD Kompas in 2022 nog steeds te maken gehad met de gevolgen van de coronacrisis. Dit betekent dat ISD Kompas te maken had met een situatie waarin ze flexibel moesten meebewegen in de mogelijkheden en de dienstverlening daarop dienden aan te passen. ISD Kompas zal een combinatie van digitale en fysieke dienstverlening aanbieden, uiteraard met oog voor degenen die (nog) niet digitaal vaardig zijn. Voor 2023 e.v. zal ISD Kompas deze ingeslagen manier van werken blijven uitvoeren.
Het aantal uitkeringen is ondanks de coronaperiode van de afgelopen jaren nagenoeg gelijk gebleven (lichte stijging). Werkzoekenden met een korte afstand tot de arbeidsmarkt zullen door ISD Kompas waar mogelijk direct aan de poort actief naar werk begeleid worden. Bij werkzoekenden met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt is het van belang dat zij zich blijven ontwikkelen, met ondersteuning van ISD Kompas en WSP Parkstad, zodat voor deze doelgroep zoveel mogelijk kansen gecreëerd kunnen worden. Voor 2023 streven we ernaar om het aantal uitkeringen te stabiliseren en waar mogelijk te verlagen.

Inburgering
Per 1 januari 2022 is de nieuwe wet Inburgering in werking getreden. In het nieuwe stelsel krijgen gemeenten nadrukkelijk de regie over de inburgering. De bedoeling is dat nieuwkomers vanaf het eerste moment aan de slag gaan met hun inburgering en dat gemeenten hen daarbij activeren en begeleiden. ISD Kompas geeft namens de gemeente uitvoering aan deze nieuwe wet. Daarnaast heeft ISD Kompas vanaf 2022 de maatschappelijke begeleiding van nieuwkomers neergelegd bij Impuls (onder toezicht van CMWW/GRIP en ISD kompas). Voor 2023 wordt deze werkwijze voor gemeente Simpelveld gecontinueerd en uitgevoerd door ISD Kompas en de maatschappelijke begeleiding van nieuwkomers door Impuls.

Wet maatschappelijke ondersteuning
Maatschappelijk werk / Doorontwikkeling d'r Durpswinkel
In de herstart na Corona zien we een terughoudendheid in het aantal deelnemers van activiteiten in D'r Durpswinkel. Daarnaast heeft ook de oorlog in Oekraïne mogelijk gevolgen. Dit laatste heeft o.a. tot gevolg dat van Impuls de nodige extra maatschappelijke inzet wordt gevraagd.

Het tekort aan vrijwilligers zorgt voor een uitdaging op meerdere terreinen, o.a. onderwijs, verenigingsleven. Vanuit de visie dat de Durpswinkel wordt vormgegeven voor- en door inwoners, werpt dit een extra drempel op.

Samen met Impuls wil de gemeente vooral een doorstart maken in een duidelijk(er) preventiebeleid en invulling van het voorliggende veld. Met Impuls zullen beleidspijlers opgesteld worden om de (preventieve)zorg voor alle inwoners gezamenlijk vorm te geven. Als gemeente streven we ernaar om samen met Impuls en andere partners de maatschappelijke vitaliteit van inwoners te vergroten.

Handhaven van de huidige kwaliteit van zorgtaken
De uitvoering van zorgverlening wordt zwaar belast door het toenemend aantal mensen met een zorgvraag. Een stijging die we de komende tijd ook niet zo snel zien afzwakken. Het blijft een uitdaging om de zorg zo goed als mogelijk te leveren (regulier, dan wel in de vorm van een informeel alternatief). In 2023 wordt de focus verschoven naar de voorkant waarin het voorliggende veld en preventie tot prioriteit wordt gemaakt.

(doorcentralisatie) Beschermd wonen en maatschappelijke opvang
Sinds de invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) in 2015 valt ook Beschermd Wonen (BW) onder de Wmo taken van een gemeente. Vanuit de rijksoverheid was er het voornemen om per 01-01-2023 een doorcentralisatie BW door te voeren. In april 2022 besloot de staatssecretaris tot uitstel maar worden inmiddels door VWS, samen met de VNG, de nieuwe doorcentralisatie voorstellen van Beschermd Wonen verder uitgewerkt en mogelijk herzien.
Parallel met de landelijke doorcentralisatie is afgelopen winter de notitie "Samen Thuis 2023-2026" door alle Parkstad colleges vastgesteld. Daarin zijn voor de komende jaren de ontwikkelingen en uitgangspunten voor Beschermd Wonen beschreven. De rode draad in deze notitie is een verbeterde samenwerking tussen gemeenten met samenwerkende aanbieders.

Skaeve Huse
De opgave tot de realisatie van 21 zogenaamde 'Skaeve Huse' wordt verdeeld over alle Parkstadgemeenten, waarbij gesteld is dat er één huisje per 10.000 inwoners gerealiseerd moet worden. Skaeve Huse is een bijzondere woonvorm bedoeld voor mensen die vanwege hun gedrag niet regulier gehuisvest kunnen worden en die tevens niet passen in een beschermde woonvorm. Hiermee voegen we een woonvorm toe aan de woonladder in deze regio en creëren we stabiele huisvesting voor een deel van de zorgmijders. Voor de gemeente Simpelveld betekent dit een opgave van één Skaeve Huse. Om actief tot realisatie van deze opgave te kunnen komen werkt de gemeente Simpelveld samen met de gemeente Voerendaal.

Wijziging GR Omnibuzz
Het voornemen bestaat om de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz te wijzigen. De aanleiding is om te komen tot een logischer kostenverdeling, waarbij de kostenverdeling tussen alle gemeenten zal plaatsvinden op basis van kilometers in plaats van de huidige methode met zones.

Continu cliëntervaringsonderzoek
Gemeenten zijn volgens de Wmo 2015 en Jeugdwet verplicht om jaarlijks een cliëntervaringsonderzoek uit te (laten) voeren onder inwoners die gebruik maken of gebruik hebben gemaakt van hulp of ondersteuning. In 2021 is aan het college voorgesteld om, in tegenstelling tot voorgaande jaren, te werken met een andere methodiek, namelijk continu cliëntervaringsonderzoek. Dit houdt in dat cliënten op meerdere vaste momenten in het (ondersteunings-)proces worden bevraagd naar hun ervaringen. Voor 2021 is de keuze gemaakt alle nieuwe unieke cliënten (zorgvragen jeugd en WMO) eenmalig te bevragen op hun ervaringen.
Voor jeugd was de respons 2021 slechts 19% (9 volledig ingevulde vragenlijsten) waardoor deze bevindingen niet representatief zijn.
Voor Wmo was de respons 60,2 % (53 volledig ingevulde vragenlijsten) welke ruimvoldoende resultaten hebben opgeleverd.

Ter bevordering van een hogere respons en een hogere betrouwbaarheid van de resultaten is de inrichting van een continue onderzoek gestart tezamen met een marketing en research bureau Magis. De raad zal op de gebruikelijke wijze over de resultaten geïnformeerd worden op het moment dat de resultaten bij het ministerie van VWS worden aangeleverd.

Jeugdwet
Sinds 2015 zijn gemeenten bestuurlijk en financieel verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet en daarmee voor alle vormen van jeugdhulp, kinderbescherming en jeugdreclassering. De gemeenten in Zuid-Limburg werken op dit terrein samen. Voor Simpelveld geldt dat de gemeente Maastricht fungeert als centrumgemeente en zorg draagt voor alle zaken omtrent inkoop, contractering, facturatie en monitoring. Het toegangsproces en de preventieve en voorliggende jeugdhulp worden lokaal uitgevoerd.

Doorontwikkeling inkoop jeugdzorg
In 2021 zijn we in Zuid-Limburg begonnen aan de doorontwikkeling van de inkoop jeugdzorg. In 2022 heeft in het teken gestaan van verdere uitwerking van de transformatie door het uitwerken en implementeren van een nieuwe inkoopsystematiek. Dit uiteraard na opdrachtverstrekking door en samen met de andere gemeenten in Zuid-Limburg.
De regionale aanbesteding ten aanzien van probleem, hoog specialistisch en gedwongen kader: gesloten en intensieve klinische jeugdhulp (GIKJ) en crisishulp heeft in 2021 en 2022 plaatsgevonden.
In 2022 zijn aanbestedingen uitgezet worden aanbieders geselecteerd zodat vanaf 2023 de nieuwe contracten kunnen ingaan voor wonen en ambulante jeugdhulp(groep en individueel) worden gesloten. In 2023 wordt er samen met de zorgaanbieders (3-5) een ontwikkelagenda vormgegeven middels dialoogsessies. Deze ontwikkelagenda zal de basis vormen voor het jeugdhulplandschap.

Doorontwikkeling preventieve en voorliggende jeugdhulp
De ambulante jeugdhulp is onderverdeeld in drie percelen. Perceel 3 betreft de sub regio Parkstad en bestaat uit Brunssum, Kerkrade en Simpelveld. Vanuit deze sub regio worden samen met de partners in het voorliggend veld thema’s uitgewerkt. Deze thema’s worden meegenomen in de dialoogsessies met de aanbieders in 2023.

Wet verbeterde beschikbaarheid zorg voor jeugdigen
In 2021 is een start gemaakt met de uitvoering van de eisen vanuit het rijk ten aanzien van het landelijk programma Zorg voor de Jeugd en de nieuwe Wet betere beschikbaarheid zorg voor jeugdigen. Met de Wet verbeterde beschikbaarheid zorg voor jeugdigen stelt de landelijke overheid eisen ten aanzien van het verantwoord opdrachtgeverschap. Het rijk wil hierbij vergaande regionale samenwerking. Strekking van de wet is namelijk dat binnen één regio één uitvoeringsvariant voor inkoop en verantwoording van jeugdhulp wordt gehanteerd. Hiervoor is in 2021 een regiovisie jeugdhulpregio Zuid-Limburg opgesteld. Voor 2023 wordt een nieuwe regiovisie opgesteld. Daarnaast wordt er gewerkt aan een beleidskader 2023-2028 voor de jeugdregio Zuid-Limburg. Het gedachtengoed van de transformatie staat hierbij centraal. Per 1 januari 2023 gaat de wet in.

De hervormingsagenda
Het huidige jeugdstelsel is niet houdbaar, vandaar dat het ministerie van VWS, zorgaanbieders, cliënten(vertegenwoordigers), professionals en de VNG werken aan de Hervormingsagenda Jeugd 2022-2028 om de hulpverlening te verbeteren en het jeugdstelsel beheersbaar te maken. Het streven is om de hervormingsagenda eind 2022 af te hebben. Bij de uitwerking van de hervormingsagenda zijn er vijf leidende

principes. Verschillende ontwikkelingen van de hervormingsagenda zijn al meegenomen met de transformatie. De andere ontwikkelingen worden nauwgezet gevolgd. De hervormingsagenda zal ook landen in de Wet verbetering zorg voor jeugdigen.

Jeugd- en jongerenwerk
2022 heeft in het teken gestaan om de behoeften van jongeren in kaart te brengen. In 2023 wordt getracht deze behoeften om te zetten in concrete acties.

KENGETALLEN

	Bron	2017	2018	2019	2020	2021
Uitkeringsgerechtigden per trede participatieladder*	Kompas	138	134	141	145	130
- Trede 1: Geïsoleerd	Kompas	2%	1,1%	0,7%	2,8%	0%
- Trede 2: Sociale contacten buiten de deur	Kompas	35%	31,4%	34,8%	37,2%	35,4%
- Trede 3: Deelname georganiseerde activiteiten	Kompas	27%	25,8%	26,2%	21,4%	21,5%
- Trede 4: Onbetaald werk	Kompas	24%	29,4%	24,1%	20%	18,5%
- Trede 5: Betaald werk met ondersteuning	Kompas	12%	10,4%	5,0%	8,3%	7,7%
Niet ingedeeld**	Kompas	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	10,3%	16,9%
Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw)						
- Taakstelling / gerealiseerde arbeidsplaatsen	WOZL	107,70	100,52	97,29	85,82	80,83
Hulpvragen Wmo						
- binnengekomen bij de gemeente	ZorgNed / Gemeente	406	402	486	543	580
- binnengekomen bij d’r Durpswinkel	Impuls	456	416	593	356	233
Maatschappelijk Werk						
- uren maatschappelijk werk	Impuls	1.937	1.937	2.017	2.217	3.278
Ouderenwerk						
- uren ouderenwerk	Impuls	916	916	771	920	633

* Tredes participatieladder:
- Trede 1 Geïsoleerd: Heeft niet of nauwelijks contact met anderen dan huisgenoten.
- Trede 2 Sociale contacten buiten de deur: Heeft minimaal één keer per week fysiek contact met mensen die geen huisgenoten zijn.
- Trede 3 Deelname aan georganiseerde activiteiten: Neemt deel aan activiteiten in georganiseerd verband zoals verenigingen of opleiding.
- Trede 4 Onbetaald werk: Doet onbetaald werk.
- Trede 5 Betaald werk met ondersteuning: Heeft een arbeidscontract met een werkgever of is zzp’er en ontvangt daarbij ondersteuning.

** Uitkeringsgerechtigden waarvan nog niet is bepaald in welke trede hij/zij wordt opgenomen.

Wat mag het kosten?

BATEN EN LASTEN

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten excl. kvst. & kapitaallst.	13.971.079	11.180.055	11.838.022	11.674.176	11.494.582	11.318.747
Baten	2.917.697	2.309.450	2.414.210	2.433.850	2.441.550	2.443.260
Saldo excl. kvst. & kap. lst.	**-11.053.382**	**-8.870.605**	**-9.423.812**	**-9.240.326**	**-9.053.032**	**-8.875.487**
Lasten kostenverdeelstaat	437.643	431.547	551.894	551.894	551.894	551.894
Kapitaallasten	154	109	68	61	57	53
Saldo van baten en lasten	**-11.491.180**	**-9.302.261**	**-9.975.774**	**-9.792.281**	**-9.604.983**	**-9.427.434**
Toevoegingen	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	582.650	0	0	0	0	0
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-10.908.530**	**-9.302.261**	**-9.975.774**	**-9.792.281**	**-9.604.983**	**-9.427.434**

In onderstaande tabel is het saldo van baten en lasten op productniveau weergegeven:

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Saldo van baten en lasten:						
6.1 samenkracht en burgerparticipatie						
jeugdzorg / algemene voorziening	-97.584	-132.330	-160.682	-161.412	-162.172	-162.952
WMO / algemene voorzieningen	-613.251	-656.267	-721.479	-725.759	-730.109	-734.609
kinderopvang	67.657	69.930	61.342	62.765	64.113	65.456
voor & vroegschoolse educatie	-66.541	-38.016	-64.197	-66.207	-68.247	-70.317
jeugd- & jongerenwerk	0	0	0	0	0	0
subsidies jeugd	-16.384	-11.055	-17.180	-17.180	-17.180	-17.180
vluchtelingen	-10.035	-11.208	-13.058	-13.058	-13.058	-13.058
mfc Op de Boor	-19.141	-23.505	-27.039	-37.746	-31.310	-30.908
6.2 Wijkteams						
eerstelijnsloket - toegang tot zorg	-282.889	-278.708	-399.562	-399.562	-399.562	-399.562
6.3 inkomensregelingen						
inkomen	-207.714	-278.300	-257.090	-266.170	-275.690	-285.700
sociale zorg	-578.314	-622.514	-612.295	-621.375	-630.895	-640.905
6.4 begeleide participatie						
beschut werk	-2.377.693	-2.415.087	-2.269.901	-2.062.091	-1.865.551	-1.671.141
6.5 arbeidsparticipatie						
arbeidsparticipatie	-509.433	-467.890	-461.350	-470.430	-479.950	-489.960
6.6 maatwerkvoorzieningen (WMO)						
WMO / maatwerkvoorzieningen natura materieel	-109.893	-98.903	-102.318	-102.318	-102.318	-102.318
6.71 maatwerkdienstverlening 18+						
WMO / maatwerkvoorzieningen natura immaterieel	-1.711.472	-1.403.137	-1.625.154	-1.630.927	-1.637.243	-1.643.469
WMO / pgb	-123.352	-117.325	-127.912	-127.912	-127.912	-127.912
6.72 maatwerkdienstverlening 18-						
jeugdzorg / pgb	-54.827	-62.831	-65.901	-65.901	-65.901	-65.901
jeugdzorg / individuele voorzieningen natura	-4.772.000	-2.702.911	-3.059.538	-3.034.538	-3.009.538	-2.984.538
jeugdzorg / ouderbijdrage individuele voorzieningen en opvang	0	0	0	0	0	0
6.81 geëscaleerde zorg 18+						
WMO / opvang en beschermd wonen	-8.314	-52.204	-52.460	-52.460	-52.460	-52.460
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-11.491.180**	**-9.302.261**	**-9.975.774**	**-9.792.281**	**-9.604.983**	**-9.427.434**

MUTATIES IN RESERVES
In programma 0 zijn de volgende mutaties in reserves met betrekking tot dit programma geraamd.

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Toevoegingen (lasten)						
reserve sociaal domein						
Subtotaal toevoegingen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Onttrekkingen (baten)						
reserve sociaal domein	132.650	0	0	0	0	0
reserve sociaal domein / overschrijding jeugdzorg en wmo	450.000					
Subtotaal onttrekkingen	**582.650**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal	**-582.650**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

INVESTERINGEN
Geen

TOELICHTING
De voornaamste mutaties ten opzichte van de begroting 2022 zijn de volgende:

- Uit de Berap *najaar* 2021
  - Geen 0
- Uit de Berap *voorjaar* 2022
  - Aanpassing gemeentelijke bijdrage o.b.v. begroting 2023 Kompas 40.000
  - Aanpassing gemeentelijke bijdrage o.b.v. begroting 2023 WOZL/WSP Parkstad 17.000
  - Aanpassing gemeentelijk bijdrage o.b.v. begroting 2023 Omnibuzz -5.500
  - Bijstellen budgetten wmo-breed op basis ervaringscijfers -225.000
- Overige
  - Bijstelling budget subsidie maatschappelijk werk i.v.m. de bijgestelde subsidieaanvraag van Impuls, onder andere naar aanleiding van de grote caseload -47.750
  - Vooruitlopend op de besluitvorming over de invulling van het mantelzorgcompliment in onze gemeente, is alvast structureel aanvullend budget in de voorliggende begroting opgenomen -10.000
  - Op basis van de actuele informatie is het budget voor de jeugdzorg bijgesteld -350.000

Totaal -581.250

Verschillen ten opzichte van de begroting 2022 van kapitaallasten en de loonkostenverdeelstaat worden hier niet verder toegelicht. Deze verschillen zijn met name het gevolg van wijzigingen in de renteomslag en de afdelingsplannen (grondslag loonkostenverdeling).

Wat zijn de risico's?

De volgende financiële risico's kunnen worden benoemd:

- Sociaal domein: zorgplicht en open einde regelingen
- Lagere rijksbijdrage gebundelde uitkering door daling aantal cliënten (Kompas)
- Ontwikkeling wsw-populatie (WOZL/WSP Parkstad)

Voor een nadere toelichting van de risico's zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Programma

7. Volksgezondheid en milieu

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:
Volksgezondheid, riolering, afval, milieubeheer en begraafplaatsen.

Strategische visie

In de Strategische visie 2013-2023 staat een viertal speerpunten benoemd. De beleidsvelden in dit programma hebben met name een relatie met het volgende speerpunt:

Blijven wonen (met benodigde basisvoorzieningen)
- *Leefbaarheid en veiligheid worden gewaarborgd;*
- *De kernen zijn aanvullend aan elkaar voor wat betreft de basisvoorzieningen: niet elke voorziening is in elke kern aanwezig;*
- *Basisvoorzieningen zijn beschikbaar, fysiek of op een andere wijze: de gemeente faciliteert dit;*
- *De basisvoorzieningen zijn van een goede kwaliteit;*
- *De ruimtelijke omgeving krijgt een sterke kwaliteitsimpuls en behoudt het groene karakter.*

Participatie (burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties)
- *Inzetten op samenwerking met maatschappelijke actoren;*
- *Kracht van de maatschappij benutten;*
- *Vraag en aanbod van burgers met elkaar verbinden;*
- *Trots zijn op wat 'we' doen: laten zien welke kracht onze burgers hebben;*
- *Inzetten op samenredzaamheid en leefbaarheid.*

College-agenda

Zoals aangegeven bij Programma 0 wordt voor wat betreft de College-agenda verwezen naar de op 29 september 2022 aan de raad toegezonden Raadsinformatiebrief inzake de Collegeagenda 2022-2026.

Wat willen we bereiken?

HOOFDAMBITIE
De verdere vertaling van het genoemde speerpunt naar dit programma wordt tot uitdrukking gebracht in de volgende hoofdambities:

1. Het blijven garanderen van de milieukwaliteit voor onderdelen als bodem, geluid, gezondheid en veiligheid; het voldoen aan de (wettelijke) milieukwaliteiten en dat voor de toekomst zo houden; het behalen van de wettelijke eisen op het gebied van lucht, geluid, water, bodem, afval, veiligheid en risico's.
2. Aansluitend op de basismilieukwaliteit voortdurend zoeken naar kansen om de leefkwaliteit, en op de langere termijn de duurzaamheid, te verbeteren: het verhogen van de milieukwaliteit draagt bij aan een aantrekkelijke woon-, werk- en recreatieve omgeving; per gebied wordt gestreefd naar verschillende milieu- en leefkwaliteitskenmerken, passend bij de kenmerken en mogelijkheden van de gebieden.
3. Bewust maken van de eigen verantwoordelijkheid van burgers door in te zetten op preventie (inclusief communicatie) over o.a. gezondheid, veilig wonen en ouder worden.

BELEIDSINDICATOREN

Aan de hand van de volgende verplichte beleidsindicatoren worden de maatschappelijke effecten toegelicht die met dit programma worden beoogd:

Indicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	
							SPV	NL
Omvang huishoude-lijk restafval	Kg. per inwoner	CBS	127,7	112,1	114,7	121,7*	121,5	n.b.**
Her-nieuwbare elektriciteit	%	RWS	6,4	11,9	13,8	19,6	n.b.	n.b.

* De omvang van het huishoudelijk restafval is in 2020 hoger vanwege het thuiswerken en sluiting van de horeca i.v.m. de Covid-19 pandemie.

** De Nederlandse cijfers over 2021 zijn nog niet bekend omdat het CBS deze nog moet binnenkrijgen van de gemeenten. De landelijke cijfers met betrekking tot de omvang van huishoudelijk afval over 2021 worden in september 2022 bekend gemaakt.

Om de realisatie van de hoofdambities van dit programma te kunnen meten, zijn deze vertaald naar de volgende indicator:

Indicator	Bron	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021	Streef-waarde 2023	Beste van Parkstad
Milieuoverlast *	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	1,5	2,7	2,6	n.b.	1,7	1,7
Energiebesparing woningen:							
- gas	Klimaatmonitor RWS ***	n.b.	n.b.	14,3%	n.b.	n.v.t.	n.v.t.
- elektriciteit	Klimaatmonitor RWS ***	n.b.	n.b.	19,1%	n.b.	n.v.t.	n.v.t.
Energieopwekking (hernieuwbare energie)	RWS ****	n.b.	n.b.	6,9%	n.b.	n.v.t.	n.v.t.
Negatieve gezondheidsbeleving **	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	17%	20%	14%	n.b.	16%	16%

* De score wordt weergegeven op een schaal van 0 (= komt niet voor) tot 10 (= komt heel vaak voor).

** Percentage dat de eigen gezondheidsbeleving als matig of slecht waardeert.

*** Over de periode 2010-2018

**** Realisatie 2018

KADERSTELLENDE BELEIDSNOTA'S

Het beleid in Simpelveld met betrekking tot dit programma is in de basis onder meer vastgelegd in de volgende documenten:

1. Strategische visie 2013-2023 gemeente Simpelveld (2013);
2. College-agenda 2022-2026 (2022);
3. Gemeentelijk Watertakenplan 2020-2024 (2019);
4. Basisrioleringsplan Zuiveringskring Wijlré (2018);
5. Grondstoffenplan 2022-2026 (2022);
6. Uitvoerings- en Handhavingsbeleid en uitvoeringsprogramma voor de VTH-taken in de fysieke omgeving (2019);
7. Regionaal gezondheidsbeleid "Zuid blinkt uit" (2019);
8. Beleidsnotitie "Samen Actief Sport- en beweegbeleid 2018-2021 Gemeente Simpelveld" (2018).

Wat doen we daarvoor?

Prioriteiten	Doelstellingen	Activiteiten
Gezondheidsbeleid	De achterstand van Zuid-Limburg op het gebied van gezondheid aanzienlijk inlopen, zodat meer Zuid-Limburgse kinderen een kansrijke start krijgen.	- Uitvoering geven aan het regionaal gezondheidsbeleid "Zuid springt eruit" (Trendbreuk); - Uitvoering geven aan het Regionaal Preventieakkoord Zuid-Limburg en de lokale preventieagenda van gemeente Simpelveld 2021-2023.
Thematiek duurzaamheid / klimaat	Toekomstbestendig regionaal / lokaal klimaatbeleid ontwikkelen.	- Oriëntatie hoe op regionale-/ lokale schaal invulling kan worden gegeven aan de tot-standkoming van toekomst-bestendig klimaatbeleid, zoals is vastgesteld in de Klimaatadaptatiestrategie Parkstad Limburg; - Fase 3 is gestart waarbij geanticipeerd is op kandidatuur van de Einstein Telescoop en de voortgang van het project Windenergie Parkstad-Zuid.
Project Aanpak zwerfafval	Tijdens de looptijd van het project "Extra aanpak zwerfafval in de periode 2013-2022" is het zwerfafval structureel teruggedrongen door gedragsverandering van inwoners en bezoekers aan onze gemeente.	- Door de beëindiging van het door Nedvang ter beschikking gestelde zwerfafvalbudget wordt het project low-budget voortgezet.
Project Parkstad Limburg Energie Transitie (PALET)	Doelstelling / ambitie om als regio Parkstad in 2040 energieneutraal te zijn.	- Het Uitvoeringsprogramma PALET 2022-2026 heeft tot op heden geen prioriteit gehad omdat andere zaken meer acute aandacht vroegen, waaronder de RES en TVW. Wel is het RUD-project voor PALET 3.0, dat in 2019 is gestart, in afrondende fase en geëvalueerd. Dit RUD-project heeft als doel om energiebesparing bij bedrijven te realiseren. RUD Zuid-Limburg heeft bij bedrijven energiescans uitgevoerd en daaropvolgend geadviseerd in eventueel te treffen maatregelen.
Thematiek stikstof / Pfas	Ontwikkelingen en regelgeving volgen, mede in relatie tot Simpelveldse projecten.	- Thematiek stikstof.

Gezondheidsbeleid
In 2019 heeft de raad het Regionaal gezondheidsbeleid 2020-2023 'Zuid springt eruit, Zuid-Limburg zet nieuwe trend in gezondheid' vastgesteld. In 2021 hebben de Zuid-Limburgse gemeenten het Regionaal Preventieakkoord Zuid-Limburg 2021-2023 vastgesteld. Daaraan gerelateerd heeft elke gemeente een eigen lokale preventieagenda opgesteld. In 2023 wordt hier verder uitvoering aangegeven. Daarnaast is Kansrijke start onderdeel van de Trendbreuk aanpak. In 2021 en 2022 hebben de eerste bijeenkomsten met het

voorliggend veld plaatsgevonden voor 2023 willen we deze samenwerking verduurzamen en komen tot een structurele succesvolle Kansrijke Start. Ook worden zorgpaden verder ontwikkeld om tot een duidelijk overzicht te komen van ons voorliggend veld.

Gezonde basisschool van de Toekomst
In schooljaar 2021-2022 zijn beide basisscholen gestart als de beweegschool. Het voordeel van de aanpak van de beweegschool is dat kinderen gestimuleerd worden om onder andere tijdens de (vrijblijvende) tussenschoolse opvang (TSO) meer te bewegen door bijvoorbeeld pauzesport. Dit biedt kinderen zowel een extra beweegmoment als een uitlaatklep. Bovendien zorgt dit ook voor structuur in de pauze. Het aantal kinderen dat meedoet met de TSO stijgt enorm. Voorheen namen per school plus minus 150 leerlingen deel. Nu zien we dat tussen de 200 en 250 kinderen deelnemen aan de TSO. Dit is een stijging van 33% tot 57%. In 2023 wordt een stap gezet om alvast groente en fruit aan te bieden in de klas. Daarnaast wordt er getracht om het tekort aan vrijwilligers op te lossen d.m.v. de inzet van de organisatie Brood & Spelen.

Thematiek duurzaamheid / klimaat
Regionale Energie Strategie (RES)
Nederland heeft de internationale klimaatafspraken van Parijs uit 2015 in 2019 vertaald in een Nederlands Klimaatakkoord. Eén van de afspraken uit het Nationaal Klimaatakkoord is dat 30 energieregio's in Nederland in kaart brengen waar en hoe het beste duurzame elektriciteit door middel van zonne- en windenergie op land opgewekt kan worden en onderzoeken hoe huishoudens van het aardgas af kunnen. De RES regio Zuid-Limburg heeft op 1 juli de RES 1.0 (Regionale Energie Strategie) bij het Rijk ingediend. Met een bod van 1.3 terawattuur (TWh) duurzaam opgewekte energie (zonne- en windenergie) draagt de RES Zuid-Limburg haar steentje bij aan de landelijke opgave van 35 TWh. Dit strategische visiedocument is door alle gemeenteraden, Provinciale Staten en het algemeen bestuur van het Waterschap vastgesteld. Met het indienen van de RES 1.0 staan we nu voor de uitvoering. Elke twee jaar vindt een herijking plaats om te beoordelen of de doelen en ambities nog realistisch zijn en/of dat de RES op basis van nieuwe inzichten en ontwikkelingen moet worden bijgesteld.

Transitievisie Warmte (TVW)
In de TVW geeft de gemeente in een tijdpad aan wanneer wijken van het aardgas gaan. Voor wijken die vóór 2030 gepland staan (de kansrijke wijken), wordt in de TVW aangegeven welke mogelijke warmte-alternatieven beschikbaar en betaalbaar zijn. Het Rijk heeft voor deze wijkgerichte aanpak de regie bij de gemeenten neergelegd. De concept-TVW is als TVW 1.0 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd eind 2021.

Een technische analyse wordt in het kader van de TVW 2.0 uitgevoerd om te dienen als bouwsteen om van "TVW 1.0 naar TVW 2.0" te kunnen komen. Deze technische analyse is in Q2 2022 afgerond en dient als input voor stakeholdersessies. In de TVW 2.0 worden de bouwstenen aangeleverd om kansrijke clusters van woningen en utiliteitsgebouwen aan te kunnen wijzen en aardgasvrij te maken vóór 2030. Om huishoudens hierin te ondersteunen is in Q1 2022 gestart met de opzet van een regionaal isolatie- en verduurzamingsprogramma.

Het streven is om de definitieve TVW 2.0 eind 2022 voor te leggen aan de raad. Na oplevering van de TVW 2.0 wordt een start gemaakt met de wijkuitvoeringsplannen voor de meest kansrijke wijk(en).

Verkenning windenergie Parkstad-zuid
Vanwege het gemeente overstijgende karakter worden samen met de gemeenten Heerlen en Kerkrade de mogelijkheden voor windenergie in 'Parkstad-Zuid' verkend. Gemeenten gaan met elkaar, met omwonenden en andere belanghebbenden in het 'gebied Parkstad-Zuid' in gesprek over de technische en ruimtelijke mogelijkheden en de wijze waarop omwonenden maximaal zouden kunnen profiteren van windenergie. Doel is om gezamenlijk één of meerdere zoekgebieden aan te wijzen en te komen tot realisatie van een breed gedragen en haalbaar windenergieproject in Parkstad-Zuid en daarmee bij te dragen aan de gezamenlijke energietransitieopgave in Heerlen, Kerkrade en Simpelveld.

In Q2 2022 is fase 3 van het project gestart. Eveneens is het onderzoek afgerond omtrent de eventueel nadelige gevolgen van windturbines op de Einstein Telescoop. Initiatiefnemers hebben in Q2 2022 middels een brief aan Provincie Limburg de wens geuit om de planning van de planontwikkelingsfase van het windpark niet te vertragen als gevolg van de nominatie van de Einstein Telescoop. Daarom hebben de initiatiefnemers het verzoek ingediend om een garantstelling ten laste te leggen bij de Provincie voor de kosten van de

initiatiefnemers mits het windpark geen doorgang kan vinden vanwege de komst van het project Einstein telescoop. Middels een separate brief aan Provincie Limburg ondersteunt Parkstad, namens de drie bestuurders van de drie deelnemende gemeenten, de wens van de initiatiefnemers, zonder daarbij de hoogte van de garantstelling te onderschrijven.

In de Omgevingsverordening 2021 van de Provincie Limburg worden nieuwe beschermingsregels vastgesteld. De regels hebben betrekking op verstorende activiteiten die trillingen in de ondergrond kunnen veroorzaken die nadelig zijn voor de Einstein Telescoop, waaronder windturbines.

Het projectteam Windenergie Parkstad-Zuid gaat Q3 2022 een zienswijze indienen op deze voorliggende Omgevingsverordening 2021, met als insteek dat beide projecten naast elkaar kunnen bestaan zonder elkaar nadelig te beïnvloeden. Dit maakt dat vooralsnog geen inzage kan worden gegeven of voor het verdere vervolg van fase 3.

Project 'Aanpak zwerfafval'
In de periode 2013 tot en met 2022 is Gemeente Simpelveld actief geweest met de extra aanpak van zwerfafval door dit te verminderen en bovenal te voorkomen. Hierbij is gebruik gemaakt van de Zwerfafvalvergoeding die ter beschikking is gesteld door Nedvang. Tijdens de looptijd van het project is het zwerfafval structureel teruggedrongen door gedragsverandering en zo de kosten van het verwijderen van zwerfafval te verminderen. Afgelopen jaren zijn inwoners benaderd om als vrijwilliger in hun eigen omgeving zwerfafval te gaan rapen en mee te helpen om de gemeente vrij van zwerfafval te houden. De gemeente heeft hiervoor materialen (veiligheidshesje, handschoenen, vuilniszakken en afvalknijpers en -ringen) beschikbaar gesteld die in een bruikleenovereenkomst zijn vastgelegd. Het ingezamelde zwerfafval wordt na melding opgehaald door de buitendienst. Verder wordt met het plaatsen van een Blow Up afvalbak op hotspots aandacht gevraagd voor het voorkomen van zwerfafval en zijn op een drietal plaatsen afvaldisplays geplaatst waar inwoners en bezoekers aan onze gemeente een papieren afvalzak kunnen "trekken" om hun afval te verzamelen tijdens bijvoorbeeld een wandeling. Bovengenoemde projecten (faciliteren ZAP-ers, plaatsing Blow up afvalbak en vullen afvaldisplays) zullen in 2023 low-budget – er is een structureel budget van € 2.000 beschikbaar in de begroting 2023 – worden voortgezet om het zwerfafval nog verder terug te dringen.

Thematiek stikstof / Pfas
<u>Stikstofaanpak</u>
Drie jaar geleden – op 29 mei 2019 – deed de Raad van State uitspraak dat het Programma Aanpak Stikstof niet gebruikt mocht worden als basis om toestemming te verlenen voor activiteiten die leiden tot een stikstoftoename ter plaatse van Natura 2000-gebieden.
Voornoemde uitspraak heeft verstrekkende consequenties voor ruimtelijke ontwikkelingen op meerdere terreinen, zoals woningbouw, de aanleg van infrastructuur, de bouw van nieuwe bedrijven en agrarische activiteiten die kunnen leiden tot een toename van de uitstoot van stikstofoxiden of ammoniak.
Als gevolg van de uitspraak geldt als voorwaarde bij toestemmingsverlening dat zodanige maatregelen moeten worden getroffen, dat verzekerd is dat de stikstofdepositie op daarvoor gevoelige Natura2000-gebieden niet toeneemt.
In 2020 is gebleken dat de gevolgen van de uitspraak van de Raad van State voor Simpelveldse projecten die destijds in voorbereiding/uitvoering waren, beperkt zijn gebleven tot het uitvoeren van een stikstoftoets voor zowel de realisatiefase als de gebruiksfase van het betreffende project. Deze projecten waren allemaal min of meer kleine projecten in de kernen Simpelveld en Bocholtz, op een relatief grote afstand van de voor stikstof gevoelige gebieden. Al deze kleine plannen leveren dan wel zullen niet bijdragen aan stikstofdepositie op de genoemde kwetsbare gebieden. De voor de gemeente Simpelveld dichtstbijzijnd gelegen Natura 2000-gebieden zijn de Kunderberg (gelegen nabij de Wijnstraat) en het Geuldal (gelegen nabij Baneheide en de Bulkemstraat).

Projecten die in de toekomst zouden kunnen bijdragen aan de depositie van stikstof op de nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn:
- Vakantieresort Heuvelland: beoogde vakantiewoningen en -appartementen en
- de herontwikkeling van de Stationsomgeving ZLSM.

Enerzijds door de omvang ervan en anderzijds door de ligging ervan nabij de kwetsbare gebieden zijn deze plannen aangemeld bij de provincie als projecten die (mogelijk) nieuwe stikstofruimte behoeven.

Eén van de eerste maatregelen die de overheid nam om de stikstofuitstoot in Nederland terug te dringen, was invoering van de maximumsnelheid op snelwegen van 100 km/u overdag. Voor de landbouwsector heeft het kabinet een pakket maatregelen samengesteld, met bijvoorbeeld een subsidie voor innovatie en verduurzaming van stallen en met de gerichte opkoopregeling. Op 1 juli 2021 werd de nieuwe Wet stikstofreductie en natuurverbetering van kracht. Daarin is bepaald dat in 2030 minimaal 50 procent van de hectares met stikstofgevoelige natuur onder een veilige stikstofgrens moet zijn. Door de natuur te versterken en uitstoot bij de bron terug te dringen in de sectoren landbouw, mobiliteit, infrastructuur en woningbouw, wordt perspectief geboden om de vergunningverlening verder op gang te brengen en de natuur te beschermen.

Provincies moeten van minister Christianne van der Wal (Natuur en Stikstof) voor 1 juli 2023 hun gebiedsaanpak presenteren om de uitstoot van stikstof sterk te verminderen. In een aantal gebieden, zoals de Gelderse Vallei en delen van Brabant en Limburg, moet die worden gehalveerd.

PFAS-regelgeving

Medio 2019 is het “Tijdelijke Handelingskader PFAS” (Per- en PolyFluorAlkylStoffen) geïntroduceerd met gevolg dat er veel te doen was over PFAS in de bodem. PFAS is een groep stoffen behorend tot de categorie “Zeer Zorgwekkende Stoffen”. Eind 2019 is het tijdelijk handelskader aangepast naar een achtergrondwaarde die voorlopig is ingeschat op 0,8 µg/kg (microgram per kilogram). Dit betekent dat grond met gehalten beneden deze achtergrondwaarden mag worden toegepast. Dat is een aanzienlijke verruiming ten opzichte van de bepalingsgrens van 0,1 µg/kg, die aanvankelijk gold. Provincie Limburg heeft in overleg met de Limburgse gemeenten in de periode van medio januari tot medio februari 2020 provinciebreed onderzoek laten doen. Op basis van dit onderzoek is aangetoond dat de diffuse PFAS-waarden in onverdachte gebieden voor de provincie Limburg onder de landelijk vastgestelde voorlopige achtergrondwaarden liggen. Voor Simpelveldse projecten zijn de gevolgen van PFAS beperkt tot het uitvoeren van een bodemonderzoek naar PFAS van het project.

KENGETALLEN

	Bron	2017	2018	2019	2020	2021
Lengte vrijvervalriool (in km.)	vGRP / Watertakenplan	65,8	65,8	65,8	65,8	68,7
Lengte persriolen (in km.)	vGRP / Watertakenplan	5,6	5,6	5,6	5,6	6,2
Aantal straatkolken; - Machinale kolken - Handmatige kolken - Zandvangers - Lijngoten	Rd4	± 2.675	± 2.400	± 2.400	2.693 2.319 220 98 56	2.926 2.533 236 100 57
Afval (in tonnen)						
- totaal grof en huishoudelijk restafval:	Rd4	1.528	1.277	1.305	1.367	1.373
- huishoudelijk restafval halen aan huis	Rd4	1.304	1.115	1.062	1.095	1.070
- huishoudelijk restafval milieupark	Rd4	46	69	144	190	204
- grof huishoudelijk restafval halen aan huis	Rd4	12	18	18	13	8
- grof huishoudelijk restafval milieupark	Rd4	166	168	92	78	91
- gft	Rd4	1.528	1.485	1.703	1.772	1.733
- oud papier en karton halen aan huis	Rd4	656	640	580	553	598
- verpakkingsglas via ondergrondse	Rd4	260	254	262	290	280
- PMD halen aan huis (ongesorteerd)	Rd4	274	318	331	357	352
- plastic gesorteerd	Rd4	174	199	176	246	190
- metaal	Rd4	29	32	1) 30	50	36

	Bron	2017	2018	2019	2020	2021
- drankenkartons	Rd4	25	29	21	31	23

1) Vanwege een brand in de sorteerinstallatie in Duitsland is nog niet alle in 2019 ingezamelde PMD gesorteerd.

Wat mag het kosten?

BATEN EN LASTEN

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten excl. kvst. & kapitaallst.	2.209.718	2.054.992	2.281.345	2.437.560	2.490.618	2.508.742
Baten	2.501.339	2.502.680	2.759.680	3.085.910	3.227.550	3.302.970
Saldo excl. kvst. & kap. lst.	**291.621**	**447.688**	**478.335**	**648.350**	**736.932**	**794.228**
Lasten kostenverdeelstaat	140.652	121.830	134.056	134.056	134.056	134.056
Kapitaallasten	528.450	486.879	506.098	669.597	756.206	818.484
Saldo van baten en lasten	**-377.482**	**-161.021**	**-161.819**	**-155.303**	**-153.330**	**-158.312**
Toevoegingen	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	84.260	0	0	0	0	0
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-293.222**	**-161.021**	**-161.819**	**-155.303**	**-153.330**	**-158.312**

In onderstaande tabel is het saldo van baten en lasten op productniveau weergegeven:

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Saldo van baten en lasten:						
7.1 volksgezondheid						
GGD-gezondheidsbeleid	-196.777	-134.111	-155.309	-158.209	-161.579	-165.029
mantelzorg & vrijwilligerswerk	-9.797	-5.676	-5.857	-5.857	-5.857	-5.857
jeugdgezondheidszorg	-175.408	-291.464	-332.435	-343.535	-348.765	-352.955
7.2 riolering						
riolering & waterbeheer	-1.145.224	-925.953	-1.081.499	-1.238.937	-1.337.198	-1.393.257
rioolheffing	1.212.124	1.213.620	1.443.360	1.597.370	1.696.660	1.749.900
7.3 afval						
afvalbeleid & inzameling	-934.939	-983.802	-1.000.166	-1.149.133	-1.184.141	-1.202.690
inzameling zwerfvuil	-13.070	-9.978	-12.142	-12.142	-12.142	-12.142
afvalstoffenheffing	1.188.480	1.254.060	1.281.320	1.453.540	1.495.890	1.518.070
7.4 milieubeheer						
milieubeheer	-283.511	-243.076	-260.404	-259.759	-259.817	-257.971
ongediertebestrijding	-8.694	-11.614	-11.882	-11.882	-11.882	-11.882
hondenpoepbeleid	-5.423	-6.382	-6.619	-6.619	-6.619	-6.619
7.5 begraafplaatsen en crematoria						
begraafplaats	43.109	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
onderhoud begraafplaats	-42.884	-42.145	-45.686	-45.640	-43.380	-43.380
delven graven begraafplaats	-5.467	-4.500	-4.500	-4.500	-4.500	-4.500
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-377.482**	**-161.021**	**-161.819**	**-155.303**	**-153.330**	**-158.312**

MUTATIES IN RESERVES

In programma 0 zijn de volgende mutaties in reserves met betrekking tot dit programma geraamd.

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Toevoegingen (lasten)						
Subtotaal toevoegingen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Onttrekkingen (baten)						
reserve duurzaamheid	84.260					
Subtotaal onttrekkingen	**84.260**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal	**-84.260**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

INVESTERINGEN

2023

- 2038-13 aanleg rwa-buffer Bongerd	2.261.390
- Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2022	120.000
- Totaal te ontvangen KRW* subsidie -nvt-	0
- Totaal te ontvangen DHZ** subsidie project 2038-13	-341.190

2024

- 2038-1 Open rwa-buffer Bongerd	324.360
- 2038-6 Afkoppelen Heiweg, Wijngracht en omgeving	959.880
- 2039-1 Open krw-buffer Broek-Prickart (in bestaande buffer WL)	177.030
- 2047-1 Gesloten krw-buffer Hoogenberg voetpad / Rodeput	1.037.520
- Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2023	300.000
- Totaal te ontvangen KRW subsidie projecten 2039 en 2047	-484.200
- Totaal te ontvangen DHZ subsidie -nvt-	0

2025

- 2038-2 Afkoppelen omgeving Bethlehem-/Elisabethstraat	350.600
- 2038-5 Afkoppelen omgeving Margriet-/Zonnebloemstraat	313.840
- 2038-10 Afkoppelen Steenbergervoetpad	42.090
- 2038-11 Afkoppelen omgeving Groeneboord/Persoon-/Kommerstraat	626.450
- 2038-11 Gesloten krw-leiding Doctor Ottenstraat	151.590
- 2517-1 Open krw-buffer Weiweg	126.930
- Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2024	300.000
- Totaal te ontvangen KRW subsidie projecten 2048 en 2517	-108.285
- Totaal te ontvangen DHZ subsidie -nvt-	0

2026

- 2038-3 Afkoppelen Vlengendaal/Pleiweg	673.200
- 2038-4 Afkoppelen Margriet-/Leliestraat	577.440
- Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2025	300.000
- Totaal te ontvangen KRW subsidie project 2038	-465.905
- Totaal te ontvangen DHZ subsidie -nvt-	0

*subsidie waterschap Limburg inzake Kader Richtlijn Water

**subsidie Provincie Limburg inzake Deltaplan Hoge Zandgronden

TOELICHTING
De voornaamste mutaties ten opzichte van de begroting 2022 zijn de volgende:

▪ Uit de Berap *najaar 2021*	
- Geen	0
▪ Uit de Berap *voorjaar 2022*	
- Aanpassing gemeentelijke bijdrage o.b.v. begroting 2023 GGD incl. jeugdgezondheidszorg	-14.600
- Aanpassing gemeentelijke bijdrage o.b.v. begroting 2023 RUD	-11.800
▪ Overige	
- Bijstellen budgetten riolering en waterbeheer op basis van ervaringsgegevens. E.e.a. is budgettair neutraal omdat de rioolheffing 100% kostendekkend is	-122.650
- Hogere opbrengst rioolheffing op basis van actuele ramingen*	229.740
- Hogere opbrengst afvalstoffenheffing op basis recente ervaringscijfers m.b.t. aanbiedgedrag en kosten RD4*	27.260
- Hoger bijdrage op basis van begroting 2023 van Rd4	-43.830
Totaal	64.120

(*zat ook al (deels) in jaarschijf 2023 van de meerjarenraming 2022-2025)

Verschillen ten opzichte van de begroting 2022 van kapitaallasten en de loonkostenverdeelstaat worden hier niet verder toegelicht. Deze verschillen zijn met name het gevolg van wijzigingen in de renteomslag en de afdelingsplannen (grondslag loonkostenverdeling).

Wat zijn de risico's?

De volgende financiële risico's kunnen worden benoemd:

- Majeure projecten GGD
- Actuele beheerplannen
  Beheerplannen geven inzicht in de benodigde financiële middelen om kapitaalgoederen te onderhouden op basis van het gewenste kwaliteitsniveau. Het beheerplan voor rioleringen is actueel.

Voor een nadere toelichting van de risico's zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Programma

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing (VHROSV)

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:
Ruimtelijke ordening, grondexploitatie en wonen en bouwen.

Strategische visie

In de Strategische visie 2013-2023 staat een viertal speerpunten benoemd. De beleidsvelden in dit programma hebben met name een relatie met de volgende speerpunten:

Toerisme en recreatie
- *De gemeente behoort tot één van de mooiste plekjes in Zuid-Limburg;*
- *De gemeente ontwikkelt en profileert zich als toeristische gemeente;*
- *Voor de regio Parkstad is de gemeente dé uitvalsbasis (slapen in Simpelveld, dagattracties in Parkstad);*
- *We zetten in op het behoud van de ZLSM als uniek toeristisch element;*
- *We leggen een verbinding tussen de toeristische elementen en het centrum van beide kernen;*
- *We zetten in op het creëren van een unieke camping in Bocholtz met een verwijzing naar het Romeins verleden.*

Blijven wonen (met benodigde basisvoorzieningen)
- *Elke kern behoudt zijn eigen identiteit;*
- *Leefbaarheid en veiligheid worden gewaarborgd;*
- *We streven naar behoud van historische panden;*
- *De ruimtelijke omgeving krijgt een sterke kwaliteitsimpuls en behoud het groene karakter;*
- *De kernen zijn aanvullend aan elkaar voor wat betreft de basisvoorzieningen: niet elke voorziening is in elke kern aanwezig;*
- *Basisvoorzieningen zijn beschikbaar, fysiek of op een andere wijze: de gemeente faciliteert dit;*
- *De basisvoorzieningen zijn van een goede kwaliteit.*

Participatie (burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties)
- *Inzetten op samenwerking met maatschappelijke actoren;*
- *Kracht van de maatschappij benutten;*
- *Vraag en aanbod van burgers met elkaar verbinden;*
- *Trots zijn op wat 'we' doen: laten zien welke kracht onze burgers hebben.*

Kleinschalig en startend ondernemerschap
- *Meedenken met en adviseren van startende ondernemers: maken van een ondernemersloket.*

College-agenda

Zoals aangegeven in Programma 0 wordt voor wat betreft de College-agenda verwezen naar de op 29 september 2022 aan de raad toegezonden Raadsinformatiebrief inzake de Collegeagenda 2022-2026.

Wat willen we bereiken?

HOOFDAMBITIE
De verdere vertaling van de genoemde speerpunten naar dit programma wordt tot uitdrukking gebracht in de volgende hoofdambities:

1. Een woningmarkt die is afgestemd op de demografische en maatschappelijke ontwikkelingen zoals krimp en vergrijzing en beperkte opvangfunctie voor nieuwkomers;
2. Voldoende en kwalitatief goede, toekomstbestendige woningen voor de inwoners van de gemeente, waarbij met name aandacht wordt geschonken aan jonge(re) gezinnen en senioren, mede om de doorstroming op de woningmarkt te bevorderen;
3. Behoud en versterking van de kwaliteit van de kernen, zoals een prettig woonklimaat en groene uitstraling, de kwalitatieve waarden van het buitengebied en van de openbare ruimten. Fysieke clustering van wonen, zorg, voorzieningen en werkgelegenheid binnen de logische bebouwingscontouren.

BELEIDSINDICATOREN

Aan de hand van de volgende verplichte beleidsindicatoren worden de maatschappelijke effecten toegelicht die met dit programma worden beoogd:

Indicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	
							SPV	NL
Gemidd. WOZ-waarde	Duizend euro	CBS	166	171	176	194	204	290
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	ABF	1,2	14	0	0,8	6,4.	8,9
Demografische druk	%	CBS	75,6	77,5	78,5	79,6	80,1	70,1
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuis-houden	In euro's	COELO	738	779	805	848	842	733
Gemeentelijke woonlasten meerpersoons-huishouden	In euro's	COELO	800	825	845	884	880	810

Om de realisatie van de hoofdambities van dit programma te kunnen meten, zijn deze vertaald naar de volgende indicator:

Indicator	Bron	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021	Streef-waarde 2023	Hoogste Parkstad
Tevredenheid over gemeente als woon- en leefgemeente	Burgeronder-zoek Parkstad Limburg	7,4	7,6	7,4	n.b.**	7,9	7,9
Tevredenheid buurtvoorzieningen	Burgeronder-zoek Parkstad Limburg	64%	66%	67%	59%	71%	71%
Tevredenheid over voorzieningen voor jongeren	Burgeronder-zoek Parkstad Limburg	20%	29%	23%	24%	37%	37%
Woningwaardering	Burgeronder-zoek Parkstad Limburg	7,9	7,9	7,8	7,5	8,1	8,1

* Burgeronderzoek Parkstad Limburg wordt tweejaarlijks uitgevoerd, derhalve wordt bovenstaand niet de realisatie van elk jaar weergegeven.

** Stadsonderzoek n.a.v. gemeentelijke dienstverlening etc. is in 2021 niet uitgevoerd. Vanwege de organisatieverandering bij de gemeente Heerlen is het onderzoek (nog) niet gefaciliteerd kunnen worden. Er vindt op dit moment oriëntatie plaats óf en op welke wijze de dienstverlening bij de gemeente Heerlen zal worden gemeten. Middels overleg tussen de deelnemende gemeenten zal bepaald worden

hoe er verder gegaan wordt en of dat in gezamenlijkheid kan. Mocht het stadsonderzoek n.a.v. de gemeentelijke dienstverlening zijn doorgang vinden, dan zal dit op zijn vroegst in het najaar van 2022 zijn.

KADERSTELLENDE BELEIDSNOTA'S

Het beleid in Simpelveld met betrekking tot dit programma is in de basis vastgelegd in de volgende documenten:

1. Strategische visie 2013-2023 gemeente Simpelveld (2013);
2. College-agenda 2022-2026 (2022);
3. Geactualiseerde envelop, herstructureringsvisie Parkstad Limburg 2012-2020 (2012);
4. Gemeentelijk woningbouwprogramma 2013 e.v. (2013);
5. Kwalitatief afwegingskader voor woningbouwplannen vanuit een markttechnisch perspectief (2013);
6. Intrekkingsbeleid omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen van één of meer woningen/appartementen (2013);
7. Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014 (2014);
8. Omgevingsverordening Limburg (2014);
9. Provinciaal Verkeers- en vervoersprogramma (2014);
10. Vigerende bestemmingsplannen (diverse jaren);
11. Bestuursovereenkomst "Regionale afspraken Zuid-Limburg" (2016);
12. Diverse andere regionale documenten met betrekking tot herstructurering, wonen en krimp;
13. Structuurvisie wonen Zuid-Limburg (2016);
14. Gemeentelijke Woonvisie Simpelveld Regionale Woonvisie Parkstad Limburg 2017-2021 (2017);
15. Regionale Woningmarktprogrammering Parkstad Limburg 2019-2022 (2019);
16. Verordening Startersleningen gemeente Simpelveld (2019);
17. Beleidsregel tijdelijke versoepeling van de compensatiesystematiek van de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (2019).
18. Woonbehoefte onderzoek (2019)
19. Beleidsregel 'Ruim baan voor goede woningbouwplannen 2021' als onderdeel van de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (2021)

Wat doen we daarvoor?

Prioriteiten	Doelstellingen	Activiteiten
Beleidsveld wonen	Waarborgen en versterken van de leefbaarheid van de gemeente, de kwaliteit van de leefomgeving en een goed functionerende woningmarkt met aantrekkelijke, elkaar aanvullende woonmilieus met extra aandacht voor een passend en betaalbaar woonproduct voor de doelgroepen starters, senioren en ééngezinshuishoudens.	- Continuering van de beleidsregel 'ruim baan voor goede woning-bouwplannen' die inmiddels meerdere malen succesvol is toegepast; - Afronding door middel van vaststelling actualisatie lokale Woonvisie Simpelveld en regionale woonvisie Parkstad. Het inmiddels uitgevoerde woonbehoefte onderzoek is één van de bouw-stenen voor de woonvisie; - Onderzoeken welke beschikbare sturingselementen van toepassing kunnen zijn en effectief (maat en schaal) kunnen worden ingezet op de lokale woningmarkt. Hierbij is de toepassing van een huis-vestingsverordening een uiterste optie; - Naast de woonvisie moet tevens (gezien onze groeiende groep ouderen en zorgbehoevenden) ook

Prioriteiten	Doelstellingen	Activiteiten
		een woonzorgvisie worden opgesteld. Ook dit is een traject dat binnen de Parkstadregio gezamenlijk zal worden opgepakt.
Bestemmingsplannen	Actualiseren bestemmingsplannen.	- Behoudens de procedurele afronding van het vastgestelde bestemmingsplan "Buitengebied 2016" (reparatie uitspraak RvS m.b.t. 2 stuks beroepen) en de afronding van het zgn. 'Veegplan Kernen', beschikt Simpelveld over actuele bestemmings-plannen die het volledige grondgebied van de gemeente dekken. Het 'Veegplan Kernen' zal naar verwachting in verband met de ingestelde 2 beroepen bij de RvS, begin 2023 worden vastgesteld en reparatie van "Buitengebied 2016" zal eind 2022 begin 2023 (afhankelijk van het procedureverloop / beroepen) zijn beslag krijgen.
Projecten (fysieke) leefomgeving	Versterken / investeren in (fysieke) leefomgeving.	- Met focus voortgang geven aan de realisatie van de ingezette projecten op basis van project-matige aanpak en bijbehorende planning.
Omgevingswet	Voorbereid zijn op nieuwe Omgevingswetgeving.	- Voorbereidingen invoering Omgevingswet voortzetten.
Groene(re) kernen	Kernen blijvend verfraaien met meer groen.	Het groenstructuurplan is in Q2 2022 opgeleverd en in de raadsvergadering d.d. 21 april 2022 vastgesteld. Aangaande de motie: 'actieplan bomenaanplant' is vastgesteld om: - In de periode 2022 t/m 2025, met uitloop tot maart 2026 (gezien het plantseizoen) 200 nieuwe bomen op project- en vergroeningslocaties aan te planten; - In aankomend plantseizoen Q4 2022 t/m Q1 2023 is het voornemen om minimaal 50 nieuwe bomen aan te planten. In 2023 e.v. wordt net zoals voorgaande jaren gewerkt om meer groen in o.a. de kernen te realiseren en de gewenste uitstraling van een 'groene gemeente' verder te bewerk-stelligen.

Prioriteiten	Doelstellingen	Activiteiten
		Aangaande de motie: 'onderzoek verhogen budget inrichting en onderhoud openbaar groen' is o.a. vastgesteld om: - In de periode 2023 t/m 2024 met uitloop tot maart 2025 (gezien het plantseizoen) 500m2 vaste planten op meerdere grasvelden binnen de gemeente aan te planten. Momenteel is de buitendienst bezig met de voorbereiding hiervan zoals o.a. het inzichtelijk maken van geschikte locaties en het opstellen van een beplantingsplan. Tevens zijn er in 2022 op meerdere (zicht)locaties (proefondervindelijk) flora- en faunamengsels ingezaaid. Het voornemen is om dit in 2023 te continueren.

Beleidsveld wonen
De woningmarkt in Nederland is enorm in ontwikkeling. Ook in de regio Parkstad en daarmee ook in onze gemeente stond de afgelopen 15 jaar het regionaal woonbeleid vooral in het teken van het voorkomen van leegstand én het afbouwen van de planvoorraad.
In 2021 was er sprake van een kentering: de laatste jaren neemt de behoefte aan meer betaalbare, levensloopgeschikte en energiezuinige woningen toe. Er is sprake van stijgende woningprijzen. Het recent geactualiseerde regionale woonbehoefteonderzoek toont aan dat de overschotten in de woningmarkt kleiner worden dan eerder geprognosticeerd en in een positief migratiescenario op regionale schaal zelfs nihil kunnen zijn. Een behoefte aan vernieuwing is van alle tijden, maar juist onder het huidige gesternte, kunnen opgaven in de woningmarkt en behoefte aan nieuwe woningen bij elkaar komen. Dit biedt kansen voor de transformatie en vernieuwing van centra en kernen en kan bovendien een oplossing zijn voor diverse leefbaarheidsopgaven in kwetsbare woonmilieus. Er is voor de regio Parkstad de komende jaren sprake van een (kwalitatieve) behoefte van 4500 tot 7500 nieuwe woningen. Nieuwbouw moet hand in hand gaan met transformatie van de bestaande woningvoorraad.

De bestaande woningvoorraad blijft ondertussen namelijk aandacht nodig hebben. De leegstand is de afgelopen jaren weliswaar fors afgenomen, maar bij een combinatie van huishoudensdaling en nieuwbouw blijft de kans op toename van overschotten in de woningmarkt reëel; met name in de goedkope particuliere sector. Groei en krimp tegelijk.

<u>Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg</u>
De in 2016 vastgestelde Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg is nog steeds vigerend. Hierop zijn in de loop van de jaren wel enkele nuances aangebracht. Begin 2021 heeft de meest recente en verstrekkende wijziging plaatsgevonden met de beleidsregel 'Ruim baan voor goede woningbouwplannen'.
De aanvragen om woningen te kunnen toevoegen en realiseren binnen het kader van de beleidsregel 'ruim baan voor goede woningbouwplannen' waren direct na vaststelling enigszins beperkt te noemen.
Tegenwoordig geniet de beleidsregel meer bekendheid (ook regionaal) en dat maakt dat de afgelopen periode - en naar verwachting ook in de komende periode - de juiste woningen, voor de juiste doelgroep op de juiste locatie kunnen worden gerealiseerd en daarmee worden toegevoegd aan de regionale woningmarktprogrammering.

Daarnaast zullen in regionaal verband de gevolgen van de provinciale Omgevingsvisie en de nieuwe provinciale Omgevingsverordening in beeld worden gebracht. Overigens is weer een nieuwe actualisatie van de provinciale verordening aangekondigd.

Verder is het van belang dat in het traject van de Omgevingsvisie (voortvloeiend uit de Omgevingswet) zorgvuldig wordt omgegaan met de huidige "positie" en werking van de vigerende Structuurvisie Wonen Zuid Limburg.

Gemeentelijke Woonvisie Simpelveld / Regionale Woonvisie Parkstad Limburg 2022-2027
In 2022 wordt verder gewerkt aan de actualisatie van een nieuw regionaal en lokaal kader voor wat betreft de huidige en toekomstige woningmarktopgaven. Dit kader wordt vastgelegd in de regionale en de lokale Woonvisie 2022-2027. Eind 2021 en begin 2022 zijn hiervoor enkele bouwstenen opgeleverd zoals het Woonbehoefteonderzoek en de Synopsis (koersbepaling). Bij de verdere uitwerking vindt in 2022 intensieve afstemming met alle stakeholders (keyplayers en stakeholders die wat verderaf van het thema volkshuisvesting afstaan) plaats, om de koers van de woonvisie verder te bepalen en vormt dit ook de basis voor wonen-met-zorgvisie (ook wel woonzorgvisie) van de gemeenten. Naar verwachting zal deze woonzorgvisie binnen het bestaande regionale Parkstadverband worden opgepakt en vormgegeven.
Daarnaast zal met de komst en inwerkingtreding van de Omgevingswet (begin 2023) duidelijk moeten worden hoe de nieuwe woonvisie en de omgevingsvisies zich tot elkaar verhouden.

Ook zal in de geactualiseerde woonvisie aandacht zijn voor een betere aansluiting van het woningaanbod op de veranderende vraag, maar ook een voortzetting van het terugdringen van incourant particulier bezit (lees slechte, sterk verouderde woningen) blijft een aandachtspunt. De bouwopgave gaat dadelijk over doorstroming en een kwalitatieve match van de woningvoorraad met de woonbehoefte. Het 'krimpscenario' uit de vorige woonvisie lijkt met de huidige en toekomstige ontwikkelingen niet meer geheel passend en heeft tevens gezorgd voor onbedoelde bijeffecten, zoals dat marktpartijen zich hebben teruggetrokken uit de regio. De nieuwe Woonvisie zal daarom met een positievere toon en inhoud worden weergegeven. Uiteraard zal in de nieuwe woonvisie ook ruimschoots aandacht zijn voor de aspecten van 'Leefbaarheid', 'Wonen met Zorg', Betaalbaarheid en Duurzaamheid.
Volgens de huidige planning (red. juli 2022) zal de Woonvisie 2022-2027 in Q1 / 2023 ter vaststelling aan de raad worden aangeboden.

Hoewel de Starterslening sinds de invoering niet veelvuldig is toegekend (5 stuks sinds 2019) is dit wel een instrument dat een betere aansluiting van woningaanbod en veranderende vraag mogelijk kan maken. Onderzocht wordt of de genoemde bedragen om in aanmerking te kunnen komen voor een starterslening kunnen worden verhoogd en daarmee beter aansluiten bij de huidige woningmarkt. Daarbij wel de kanttekening dat ook met de extra hulp van een starterslening bovenop de gebruikelijke hypotheek, het voor de aanvrager wel betaalbaar moet zijn en blijven. Daarnaast zal ook gewerkt worden aan meer publieke bekendheid van de starterslening.
Overigens zal door de provincie een evaluatie worden uitgevoerd en afhankelijk van de uitkomsten en conclusies zal worden besloten of de provincie de starterslening nog verder zal faciliteren en ondersteunen.

In 2022 heeft een meer concrete uitwerking plaatsgevonden van het project aan de Schilterstraat (transformatie van zowel de woningen als openbare ruimte). Door de onduidelijkheid ten aanzien van de alsmaar stijgende kosten voor mens en materiaal is onder andere een efficiënte uitvoeringsplanning van groot belang om de kosten beheersbaar te houden. Dit betekent dat wanneer wordt gestart met de sloop van de woningen en de grondwerkzaamheden, een constante stroom van (bouw)activiteiten op gang wordt gebracht en moet worden gehouden. Vertraging en stilstand betekent immers verdere toename van de kosten. Dat vraagt van alle betrokken partijen enige flexibiliteit en creativiteit. Het uiteindelijke doel blijft overeind, namelijk 'het ontwikkelen van een groene, duurzame, klimaat-adaptieve en toekomstbestendige wijk, nabij het centrum van Simpelveld, waar de diverse doelgroepen prettig, veilig en levensloopbestendig kunnen wonen'.

Met de toekenning van een subsidiebedrag uit Decentrale Uitkering Bevolkingsdaling (DU) – ook wel bekend onder de werktitel 'krimpgelden', is in 2022 een start gemaakt om ook bij De Baan een vergelijkbaar project – zij het op een meer bescheiden schaal – te beschrijven, voor te bereiden en uiteindelijk in uitvoering te

brengen. Nadat in 2022 diverse mogelijkheden zijn verkend, zal in 2023 een meer concrete invulling plaatsvinden.

Met de vervreemding door Meander van het complex aan de Schoolstraat in 2021 is een eerste stap gezet naar een gewenste toekomstbestendige invulling. Deze invulling betreft het realiseren van 47 levensloopbestendige appartementen binnen de contouren van het bestaande complex. De appartementen zullen na realisatie – waarbij het aspect van energiezuinigheid uiteraard bij de verbouwing zal worden meegenomen – worden verhuurd. Een aanzienlijk aantal appartementen zal hierbij binnen de categorie 'middenhuur' (= tot € 1.000) vallen. Het andere deel valt binnen de sociale huur (bovenkant). De verwachting is dat in de loop van 2023 een start kan worden gemaakt met de grootschalige verbouwing.

Verder worden stappen gezet in de herontwikkeling van de locatie 'Muyrers & Wijnen' aan de Markt 11 in Simpelveld. Het betreffende ontwerpplan is inmiddels goedgekeurd door de Dorpsbouwmeester. In het project zijn een 26-tal levensloopbestendige appartementen met beperkte commerciële ruimte voorzien. Voor het project is een wijziging van het bestemmingsplan noodzakelijk.

Perspectief en ambitie
Een woningmarkt die 'af' is, zoals toenmalig minister Blok in 2019 concludeerde? Niet aan de orde. De situatie vandaag de dag: een tekort van circa 280.000 woningen, betaalbaarheid staat voor een kwart van de huishoudens onder druk en de woningmarkt zit op slot in meer dan de helft van de gemeenten. Daarbij staat de kwaliteit en leefbaarheid in wijken onder druk. Oorlog, migratie en alle effecten die er mee gepaard gaan leiden tot extra spanning in de volkshuisvesting en in de uitvoering. Hoogste tijd dus om de volkshuisvesting Nederland-breed én lokaal te verbeteren.

In de Nationale Woon- en Bouwagenda worden de oorzaken van de wooncrisis, de doelstellingen en de programmatische aanpak voor de komende jaren geschetst. Het doel van de Nationale Woon- en Bouwagenda is het bevorderen van de beschikbaarheid, betaalbaarheid en kwaliteit van het woningaanbod in Nederland. Door middel van zes onderliggende programma's zoals 'woningbouw' of 'een thuis voor iedereen' wordt invulling gegeven aan het realiseren van die doelstelling en daarmee neemt de rijksoverheid de regie op de volkshuisvesting. Net als bij andere provincies zijn de afspraken vastgelegd (1 oktober) in de Prestatieafspraken Rijk – Provincie. Vervolgens moeten uiterlijk 31 december 2022 de afspraken in woondealregio's zijn door vertaald. En die zijn niet vrijblijvend.

Vanuit de regio Parkstad en daarmee vanuit de Parkstad-gemeenten wordt input geleverd en druk uitgeoefend richting provincie om niet alleen de woningbouwplannen mee te nemen die al in de programmering zijn opgevoerd, maar zeker ook de ambitie mee te nemen die onder andere blijkt uit het eerder genoemde, recente woonbehoefteonderzoek.

Conform het betreffende raadbesluit loopt het traject voor de renovatie van de bestaande woonwagenstandplaatsen gelegen aan de Vingweg te Simpelveld en de Biesweg te Bocholtz. Deze renovatie behelst onder meer het herbestraten en het vervangen van de erfafscheidingen en een renovatie van het verzorgingsgebouw. Verder zijn gesprekken met de woningcorporatie Krijtland Wonen opgestart om het eigendom van de standplaatsen over te dragen.

Bestemmingsplannen
Om enkele omissies in het bestemmingsplan "Kernen gemeente Simpelveld" te herstellen is een Veegplan opgesteld. In oktober 2021 is dit herzieningsplan vastgesteld. Er is door één belanghebbende beroep ingediend. Reparatie van het bestemmingsplan Buitengebied is in dezelfde lijn in procedure genomen. Dit plan wordt voor einde 2022 vastgesteld. Een eventuele beroepsprocedure zal dienen in 2023.

Het 'Veegplan Kernen' zal naar verwachting in verband met de ingestelde 2 beroepen bij de RvS, begin 2023 worden vastgesteld en reparatie van "Buitengebied 2016" zal eind 2022 / begin 2023 (afhankelijk van het procedureverloop / beroepen) zijn beslag krijgen.

Na voornoemde aanpassingen beschikt de gemeente Simpelveld momenteel over actuele bestemmingsplannen die het volledige grondgebied van de gemeente dekken. De bestemmingsplannen zullen net als de actuele verordeningen dienen als massieve bouwsteen voor het verplichte omgevingsplan.

Projecten (fysieke) leefomgeving
In het fysieke domein geven we voortzetting aan een aantal in voorgaande jaren ingezette, nauw met elkaar samenhangende (majeure) projecten (zie ook in samenhang met programma 3).

Met de vorming van een reserve ter grootte van € 4 miljoen om bij te dragen in investeringen in de projecten fysieke leefomgeving en het aan het gemeentebestuur verleende mandaat om in de voorbereidingsfase uitgaven tot maximaal € 50.000 per project (tot maximaal € 200.000) aan te kunnen wenden, heeft de raad in zijn vergadering van 15 december 2016 een hoge ambitie uitgesproken. Hiermee zijn financiële middelen beschikbaar voor investeringen in het kader van o.a. IBA Parkstad, I-Dop Bocholtz en economie / toerisme projecten om hiermee als gemeente een stimulerende rol te kunnen vervullen. Omtrent ontwikkelingen en voortgang van deze en andere projecten in het fysieke domein zullen wij de raad blijven informeren via de aan de raadscommissievergaderingen gekoppelde periodieke updates.
In april 2021 is gestart met de uitvoering van het majeure I-Dop project Kernplan Bocholtz. De oplevering en de feestelijke opening (10 september 2022) van de uitgevoerde civieltechnische / infrastructurele werkzaamheden hebben, als onderdeel van het I-Dop, inmiddels plaatsgevonden. Het fysieke project is daarmee afgerond.

Omgevingswet
De inwerkingtreding van de Omgevingswet (Ow) is wederom uitgesteld en is nu vooralsnog voorzien per 1 januari 2023. De implementatie van de Ow verloopt volgens het Plan van aanpak, dat de raad in februari 2020 heeft vastgesteld. In het Plan van aanpak is als uitgangspunt genomen om de focus te leggen op de concrete acties die nodig zijn om per datum van inwerkingtreding klaar te zijn voor het werken onder de Ow. De acties richten zich daarom vooral op het continueren van de vergunningverlening en de toezichthoudende- en handhavende taak, zodat de huidige dienstverlening op niveau blijft. Deze acties zijn benoemd en beschreven in een Routemap die in maart 2021 is vastgesteld.

Volgens planning zijn onze gemeentelijke regels / verordeningen over de fysieke leefomgeving en de openbare orde en veiligheid gebundeld in de verordening fysieke leefomgeving (vfl). Tegelijkertijd is de verordening openbare orde en veiligheid (vov) geactualiseerd. Beide verordeningen zijn medio 2021 vastgesteld.

Met toetreding tot het convenant van de Provincie Limburg, "Samenwerking Gemeenschappelijke Informatievoorziening VTH" (SGIV) is de gemeente in dit samenwerkingsverband overgegaan tot aanschaf van de VTH-applicatie Squit20/20. Hiermee is de gemeente Simpelveld aangesloten op het landelijke digitale stelsel (DSO).

Laatste acties die voor ingangsdatum van de Ow moeten worden afgerond, zijn het aanpassen van de legesverordening (december 2022), het al dan niet aanwijzen van gevallen voor verplichte participatie en het opnieuw beleggen van de bevoegdheden tussen de raad en het college op basis van het aanwijzen van gevallen, waarin de raad al dan niet gebruik gaat maken van het adviesrecht als ook de toepassing van de door de Ow gegeven delegatiemogelijkheden.

Gelet op de datum voor het vaststellen van de verplichte Omgevingsvisie (per 1 januari 2025) zal hier in 2023 een aanvang mee worden gemaakt.

Groene(re) kernen.
In 2023 e.v. wordt net zoals voorgaande jaren gewerkt om meer groen in o.a. de kernen te realiseren en de gewenste uitstraling van een ‘groene gemeente’ verder te bewerkstelligen. In 2022 is met het beschikbare budget ‘extra groen in de kernen’ in Simpelveld en in Bocholtz een anjerperk gerealiseerd. Tevens heeft de buitendienst het ‘parkje’ te Broek ecologisch opgewaardeerd. Tevens wordt een gedeelte van deze gelden ingezet voor het onderhoud van reeds gerealiseerde projecten c.q. opwaarderingen.

Aangaande de motie: ‘onderzoek verhogen budget inrichting en onderhoud openbaar groen’ is qua inrichting/ realisatie o.a. vastgesteld om in de periode 2023 t/m 2024 met uitloop tot maart 2025 (gezien het plant-seizoen) 500m2 vaste planten op meerdere grasvelden binnen de gemeente aan te planten. Momenteel is de buitendienst bezig met de voorbereiding hiervan zoals o.a. het inzichtelijk maken van geschikte locaties en het opstellen van een beplantingsplan. Tevens zijn er in 2022 op meerdere (zicht)locaties (proefondervindelijk) flora- en faunamengsels ingezaaid. Het resultaat hiervan is/was redelijk tot goed. Voldoende water (neerslag) is

voor de opkomst- en beginontwikkeling van flora- en faunamengsels van groot belang. Het voornemen is om dit in 2023 te continueren.

Naast het opwaarderen en realiseren van (meer) groen is gepast en gedegen onderhoud van groot belang voor het borgen van de kwaliteit van openbaar groen. Het beheer van het openbaar groen wordt tot heden op basis van de vastgestelde onderhoudsniveaus en bijbehorende budgetten uitgevoerd. In 2022 is reeds een incidenteel bedrag ad. € 100.000 voor de nul-beurt en een structureel bedrag ad. € 40.000 voor het uitvoeren van de reguliere snoeiwerkzaamheden aan bomen ter beschikking gesteld. De kwaliteit van het bestaande bomenareaal zal hierdoor aanzienlijk toenemen. Om de tevredenheid inzake het groenonderhoud verder te verbeteren/verhogen en een kwaliteitsslag te realiseren zijn meerdere (uitvoerings)maatregelen (inclusief budgetten) aangaande het onderhoud in de openbare ruimte middels het raadsadvies: 'Groenstructuurplan gemeente Simpelveld 2022' in raadsvergadering d.d. 21 april 2022 vastgesteld.

KENGETALLEN

	Bron	2017	2018	2019	2020	2021
Aantal belastingobjecten						
- type 'woningen'	BsGW	5.158	5.142	5.141	5.165	5.202
- type 'niet-woningen'	BsGW	387	384	386	384	362
Leegstandspercentage	BsGW	4,6%	4,8%	4,5%	4,5%	5,21%
Waarde woning						
- gemiddelde waarde woning	BsGW	161.685	172.883	173.819	199.306	199.339
Oppervlakte openbaar groen						
- binnen bebouwde kom	Gemeente	19,8 ha.	19,8 ha.	19,8 ha.	20,7 ha.	20,7 ha.
- buiten bebouwde kom	Gemeente	37 ha.	37 ha.	37 ha.	37 ha.	37 ha.
- sportvelden	Gemeente	8 ha.	8 ha.	8 ha.	8 ha.	8 ha.
Herstructureringsopgave Simpelveld (aantal woningen) (excl. nieuwbouw)	Vigerende regionale envelop	120	150	150	150	150

Wat mag het kosten?

BATEN EN LASTEN

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten excl. kvst. & kapitaallst.	573.000	562.585	576.306	576.306	576.306	576.306
Baten	158.515	151.680	85.300	102.980	102.980	102.980
Saldo excl. kvst. & kap. lst.	**-414.485**	**-410.905**	**-491.006**	**-473.326**	**-473.326**	**-473.326**
Lasten kostenverdeelstaat	30.623	16.182	46.599	46.599	46.599	46.599
Kapitaallasten	0	4.200	14.109	13.777	13.565	13.362
Saldo van baten en lasten	**-445.108**	**-431.287**	**-551.714**	**-533.702**	**-533.490**	**-533.287**
Toevoegingen	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
Onttrekkingen	244.905	0	0	76.905	76.905	76.905
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-209.203**	**-440.287**	**-560.714**	**-465.797**	**-465.585**	**-465.382**

In onderstaande tabel is het saldo van baten en lasten op productniveau weergegeven:

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Saldo van baten en lasten:						
8.1 ruimtelijke ordening						
ruimtelijke ordening	-114.761	-154.427	-121.038	-121.038	-121.038	-121.038
8.2 grondexploitatie						
eigendommen	-13.724	13.698	-42.908	-24.896	-24.684	-24.481
8.3 wonen en bouwen						
woningbouw	-42.020	-51.885	-57.052	-57.052	-57.052	-57.052
bouw- & woningtoezicht	-232.065	-212.482	-249.720	-249.720	-249.720	-249.720
overige volkshuisvesting	-138.255	-96.191	-115.996	-115.996	-115.996	-115.996
omgevingsvergunningen	95.717	70.000	35.000	35.000	35.000	35.000
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-445.108**	**-431.287**	**-551.714**	**-533.702**	**-533.490**	**-533.287**

MUTATIES IN RESERVES

In programma 0 zijn de volgende mutaties in reserves met betrekking tot dit programma geraamd.

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Toevoegingen (lasten)						
reserve bestemmingsplannen	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
Subtotaal toevoegingen	**9.000**	**9.000**	**9.000**	**9.000**	**9.000**	**9.000**
Onttrekkingen (baten)						
reserve implementatie Omgevingswet	84.438					
reserve fysieke leefomgeving;	160.467					
- reserve investeringen fysieke leefomgeving Op de Boor				10.150	10.150	10.150
- reserve investeringen fysieke leefomgeving stationsgebied ZLSM				43.810	43.810	43.810
- reserve investeringen fysieke leefomgeving uitkijkpunt Huls(veld)				21.510	21.510	21.510
- reserve investeringen fysieke leefomgeving Leisure Lane				1.435	1.435	1.435
Subtotaal onttrekkingen	**244.905**	**0**	**0**	**76.905**	**76.905**	**76.905**
Totaal	**-235.905**	**9.000**	**9.000**	**-67.905**	**-67.905**	**-67.905**

INVESTERINGEN

Geen

TOELICHTING

De voornaamste mutaties ten opzichte van de begroting 2022 zijn de volgende:

- Uit de Berap *najaar 2021*
  - Geen 0
- Uit de Berap *voorjaar 2022*
  - Geen 0
- Overige
  - Als gevolg van de invoering van de Omgevingswet wordt voorzien dat de bouwleges aanzienlijk afnemen -35.000

Totaal -35.000

Verschillen ten opzichte van de begroting 2022 van kapitaallasten en de loonkostenverdeelstaat worden hier niet verder toegelicht. Deze verschillen zijn met name het gevolg van wijzigingen in de renteomslag en de afdelingsplannen (grondslag loonkostenverdeling).

Wat zijn de risico's?

De volgende financiële risico's kunnen worden benoemd:

- Nieuwe omgevingswet
- Planschades

Voor een nadere toelichting van de risico's zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

HOOFDSTUK 3

Bosschenhuizen - Oude Molen

PARAGRAFEN

Paragraaf

Bedrijfsvoering

INLEIDING
De gemeente Simpelveld wil zich doorontwikkelen tot een goede, professionele dienstverlener. De klant(vraag) staat in ons handelen centraal. De doelstelling van de organisatie en de visie met betrekking tot vraaggerichte dienstverlening zijn van grote invloed op de bedrijfsvoering en dus de inrichting van de organisatie. Dit alles willen we op een zo effectief en efficiënt mogelijke manier realiseren. De organisatieontwikkeling heeft de laatste jaren het accent gelegd op het verbeteren van die dienstverlening aan de Simpelveldse burger. In deze paragraaf wordt een onderscheid gemaakt in de volgende beleidsvelden:

- Personeel & Organisatie
- Financiën & Control
- Informatiemanagement
- Communicatie
- Dienstverlening

PERSONEEL & ORGANISATIE
De afgelopen twee jaren heeft het team P&O veel energie gestoken in de implementatie van ons E-HRM-systeem Motion. Zo zijn de personeelsdossiers gedigitaliseerd, de documentgenerator (standaardbrieven) ingericht en een koppeling tot stand gebracht die zorgt voor gegevensuitwisseling met onze arbodienst.
In 2022 zijn wij gestart met de professionalisering van de HRM-managementinformatie. Nu nog een handmatig en bewerkelijk proces, maar onze leverancier heeft een nieuwe module managementinformatie in ontwikkeling waarmee via dashboards belangrijke HRM kengetallen raadpleegbaar zijn, zowel voor P&O maar – zonder tussenkomst van P&O – ook direct voor onze leidinggevenden. In 2022 zijn we hiermee gestart en we verwachten dit verder uit te rollen in 2023 (hiervoor zijn we mede afhankelijk van de ontwikkeling door onze leverancier).

De arbeidsmarkt is krap en we verwachten dat we ook in 2023 geconfronteerd worden met deze krappe arbeidsmarkt. Dat betekent dat we verder gaan met het intensiveren van het gebruik van andere wervingskanalen, waarbij nadruk wordt gelegd – zoals ook afgesproken in het coalitieprogramma – op samenwerking met onderwijsinstellingen en detacheringsbureaus, waarmee we young potentials kunnen selecteren, al dan niet in een trainee-constructie.

Verder staat 2023 in het teken van onderhoud van een aantal HRM-zaken zoals bijvoorbeeld actualisering van ons functieboek en functiewaarderingssysteem.

Ziekteverzuim
Het ziekteverzuim is een onderwerp dat jaarlijks aandacht vraagt. Eenmaal per kwartaal bespreekt het management de verzuimcijfers met de Arbodienst.

Jaar	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ziekteverzuimpercentage*	7,20%	6,27%	6,28%	5,04%	5,81%	4,31%	6,16%
Verzuimfrequentie*	1,39	1,47	1,41	1,26	1,44	0,96	0,98

* excl. zwangerschapsverlof

Salariskosten
De salariskosten zijn als volgt verdeeld:

Omschrijving	Rekening 2021		Begroting 2022		Begroting 2023	
	Fte	Gerealiseerde loonkosten	Fte	Geraamde loonkosten	Fte	Geraamde loonkosten
burgemeester	1,00	134.588	1,00	132.449	1,00	131.492
wethouders	2,20	186.250	2,20	185.535	3,00	252.422
subtotaal bestuur	***3,20***	***320.838***	***3,20***	***317.984***	***4,00***	***383.914***
secretaris	1,00	114.782	1,00	117.328	1,00	120.966
griffie	1,11	106.477	1,11	102.001	1,11	104.921
secretariepersoneel	61,58	4.518.310	65,21	4.840.609	74,90	5.949.240
openbare werken	10,07	537.155	9,65	508.143	9,65	531.514
burgerlijke stand	0,00	1.407	0,00	3.000	0,00	3.000
subtotaal personeel	***73,76***	***5.278.130***	***76,97***	***5.571.081***	***86,66***	***6.709.640***
TOTAAL	***76,96***	***5.598.968***	***80,17***	***5.889.064***	***90,66***	***7.093.554***

De stijging van de geraamde loonkosten houden voor een belangrijk deel verband met de uitbreiding van de formatie als gevolg van het raadsvoorstel ‘organisatie- en uitvoeringskracht’.

Kostenverdeelstaat
In de Notitie Overhead van de Commissie BBV is opgenomen dat kosten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taakvelden. De resterende overheadkosten worden centraal verantwoord via taakveld 0.4 ‘overhead’. Ten aanzien van de kosten van het ambtelijk apparaat (secretariepersoneel en openbare werken) is bepaald of deze al dan niet directe kosten zijn ten aanzien van een bepaald taakveld; toerekening heeft dan plaatsgevonden via de kostenverdeelstaat op basis van de urenraming. Indien het indirecte kosten betreft, dan is er sprake van overhead (verantwoord op taakveld 0.4). Voor een overzicht van de totale overhead wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten (paragraaf 4.5).

FINANCIËN & CONTROL
Ons handelen blijft erop gericht om onze financiële huishouding gezond te houden. Juist in tijden waarin het financieel economisch onzeker is, is het belangrijk de basis op orde te hebben. De volgende speerpunten zijn en blijven van belang: doorontwikkeling P&C-documenten en actualiseren financiële- en bedrijfsvoeringnota’s.

Doorontwikkeling P&C-documenten
Ten aanzien van de huidige P&C-documenten (begroting, berap’s en jaarstukken) is door zowel college als raad meermaals aangegeven dat deze van voldoende kwaliteit zijn. Dit laat onverlet dat er steeds oog moet zijn voor mogelijke verbeteringen. Intern wordt gestreefd naar het continue verbeteren van de verslaggeving en prestatie-verantwoording middels de PDCA-cyclus.

Actualiseren financiële- en bedrijfsvoeringnota’s
Het is van belang om nota's en verordeningen actueel te houden. Normaliter dient actualisatie één keer in de vier jaar plaats te vinden.
De planning is om in 2023 de volgende nota’s voor te bereiden en af te ronden:
- Nota reserves en voorzieningen;
- Nota risicomanagement en weerstandsvermogen;
- Treasurystatuut.

Onderstaand is aangegeven wanneer de financiële- en bedrijfsvoeringnota’s van de gemeente Simpelveld uiterlijk geactualiseerd dienen te worden:

Document	Vastgesteld door College / Raad	Actualisatie uiterlijk in
212, 213 en 213a-verordening	2021	2025
Nota activeren en afschrijven	2022	2026
Nota inkoop en aanbesteding	2020	2024
Nota reserves en voorzieningen	2019	2023

Nota risicomanagement en weerstandsvermogen	2019	2023
Treasurystatuut	2018	2023

Rechtmatigheidsverantwoording
Met de implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording vanaf begrotingsjaar 2023 legt het college aan de gemeenteraad expliciet verantwoording af over de financiële rechtmatigheid van alle transacties. De controleverklaring van de controlerend accountant beperkt zich vanaf 2023 tot de getrouwheid van de jaarrekening, inclusief de expliciete rechtmatigheidsverantwoording van het college. Deze rechtmatigheidsverantwoording en de toelichting over afwijkingen en te treffen maatregelen dragen bij aan het gesprek tussen het college en de gemeenteraad over de rechtmatigheid en de kwaliteit van het systeem van sturing en beheersing.

Ten aanzien van de implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording kan gemeld worden dat het plan van aanpak reeds behandeld is in de auditcommissie van de gemeente Simpelveld, de werkprocessen zijn ingericht en dat er nog in de auditcommissie een sessie belegd gaat worden om de verdere uitgangspunten in onderling overleg te bepalen, zoals bijvoorbeeld de verantwoordingsgrenzen.

Kosten bedrijfsvoering
Onderstaand wordt een meerjarig inzicht weergegeven in diverse kosten die samenhangen met de bedrijfsvoering.

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Automatisering	905.965	772.656	919.912	937.363	978.340	980.896
Kantoorkosten	523.820	543.303	557.220	548.611	535.528	527.721
HRM (excl. salariskosten)	891.793	277.100	296.480	296.480	296.480	296.480
Communicatie	113.468	78.854	120.656	120.656	120.656	120.656
Totaal	***2.435.046***	***1.671.913***	***1.894.268***	***1.903.110***	***1.931.004***	***1.925.753***

INFORMATIEMANAGEMENT

In 2023 wordt aandacht besteed aan de volgende projecten en ontwikkelingen;

Parkstad IT
De gemeente Simpelveld is in oktober 2021 definitief gemigreerd naar Parkstad IT. In november 2021 is het rapport ''Toekomst Parkstad IT'' van onderzoeksbureau Berenschot aan de deelnemers gestuurd. Dit rapport is het resultaat van een in mei 2021 geformuleerde onderzoeksopdracht door de deelnemersraad, luidende:

Wat is, gezien de opgaven en toekomstige ontwikkelingen, de beste wijze om de uitvoering van de bedrijfsvoeringstaken omtrent ICT-taken te organiseren voor de huidige deelnemers aan Parkstad-IT?

<u>De uitkomsten van het rapport Berenschot luiden voor Parkstad IT als volgt:</u>

- Als juridische vorm een bedrijfsvoeringsorganisatie vormen;
- Inzetten op het worden van een regie-organisatie in plaats van een uitvoeringsorganisatie, (eerste 3 jaar hybride model, 3-5 jaar naar regiemodel)
- De inhoud richten op automatiseringstaken en de groei naar informatiemanagementtaken vanuit een regierol.

De uitkomsten van dit onderzoek worden momenteel nader uitgewerkt. De verwachting is dat in de eerste helft van 2023 de besluitvorming rondom het vormen van en toetreden tot een bedrijfsvoeringsorganisatie (in de vorm van een GR) aan de raad wordt voorgelegd.

Verbeterplan Informatiebeheer 2021 – 2024
Naar aanleiding van de rapportage horizontale verantwoording Archiefwet 1995 (eind 2020) is ter verbetering van de informatiehuishouding een meerjarig verbeterplan informatiebeheer 2021 – 2024 opgesteld. De afgelopen jaren is gewerkt aan de uitvoering van het plan. In 2022 is wederom een rapportage horizontale verantwoording opgesteld.

In 2022 wordt in het kader van het opzetten van een kwaliteitssysteem informatiebeheer een eerste nulmeting uitgevoerd. Op basis van de nulmeting wordt een beeld verkregen van de status/ kwaliteit van het informatiebeheer in de organisatie en de verbeteringen die hierin noodzakelijk zijn.

In 2023 zal de focus liggen op:
- Overdracht archiefblok 2000 – 2009 naar de archiefbewaarplaats;
- Verdere uitbouw van het kwaliteitssysteem informatiebeheer waaronder het uitvoeren van een kwaliteitscontrole ten aanzien van de kwaliteit van het informatiebeheer;
- Verdere uitbouw van het actueel en logisch samenhangend overzicht van de archiefbescheiden;
- Starten met het opstellen van kaders en afspraken over het beheer van e-mailboxen en netwerkomgeving;
- Opstellen maatregelen en kaders zodat digitale informatie betrouwbaar, bruikbaar en aantoonbaar authentiek is en blijft;
- Oriëntatie op een e-depot oplossing, eventueel in combinatie met toetreding tot GR HCL.

Onderzoek toetreding tot de gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Limburg
Het Historisch Centrum Limburg (HCL) verricht een drietal diensten voor de gemeente in het kader van de Archiefwet 1995. Het HCL is per 1 januari 2020 ontstaan uit de samenvoeging van het Regionaal Historisch Centrum Limburg in Maastricht en Rijckheyt in Heerlen. Meerdere gemeenten uit Zuid-Limburg nemen deze diensten af van het HCL.

De gemeente heeft in 2004 besloten de diensten af te nemen bij Rijckheyt op basis van een dienst-verleningsovereenkomst (DVO). Het HCL biedt de gemeente de mogelijkheid om per 1 januari 2024 toe te treden tot de gemeenschappelijke regeling HCL. Een andere optie is om een (nieuwe) dienstverlenings-overeenkomst met het HCL af te sluiten.

Samen met andere gemeenten uit Zuid-Limburg onderzoeken wij de voor- en nadelen van beide opties. In 2023 zal het college een (voorgenomen) besluit nemen over toetreden tot GR HCL of afsluiten van een nieuwe DVO. Als het voornemen bestaat tot toetreding tot de GR HCL zal de raad het college hiervoor toestemming moeten verlenen.

Wet Open Overheid
Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) gedeeltelijk in werking getreden. De Woo is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De wet heeft als doel dat overheidsinformatie beter vindbaar en toegankelijk wordt. Binnen de gemeente is een projectgroep actief die de (meerjarige) implementatie van de Woo in de organisatie begeleid en ondersteund. In 2023 zal de focus liggen op de aansluiting op de landelijke voorziening (PLOOI) voor het openbaar maken van de informatie en het (deels geautomatiseerd) anonimiseren van de informatie.

Informatiebeveiliging en Privacy
In 2023 worden de maatregelen uit de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) verder geïmplementeerd. In 2022 heeft een GAP analyse, risicoanalyse en prioritering plaatsgevonden. De te nemen maatregelen worden uitgewerkt in een nieuw informatiebeveiligingsplan. De implementatie en opvolging van de maatregelen wordt structureel in de organisatie geborgd door middel van een, nog aan te schaffen, Information Security Management System (ISMS). Op het gebied van privacy worden de bestaande maatregelen tegen het licht gehouden om te bezien of actualisering noodzakelijk is.

COMMUNICATIE
Aan de hand van het coalitieakkoord 2022-2026 wordt voor de komende coalitieperiode een nieuw communicatieplan geschreven. Onderdeel hiervan is aandacht voor communicatie bij beleidsuitvoering, om de ambities vanuit het coalitieakkoord te ondersteunen. Met moderne communicatiemiddelen willen we meer laten zien wat we doen en waarom we dat doen. Daarbij staat burgerparticipatie hoog in het vaandel.
De vernieuwde website kan hierbij ondersteunend werken door deze nog beter up to date te houden, waarvoor alle hulp uit de organisatie nodig zal zijn. Communicatie is een aandachtspunt voor alle collega’s. Dat deze communicatie proactief is, toegankelijk en begrijpelijk, staat buiten kijf.

DIENSTVERLENING

Voor eind 2022 e.v. staan onder meer de volgende activiteiten op de planning:

- In 2022 is de website vernieuwd. De projectgroep is vervolgens verder gegaan als beheergroep van de website met als doel te zorgen voor verdere finetuning / doorontwikkeling van de website.
- Het maken van een afspraak kon voorheen alleen telefonisch (tijdens de openingstijden). Met de implementatie van de nieuwe website zal de functionaliteit van de website uitgebreid worden met de mogelijkheid voor burgers om digitaal een afspraak te maken (afsprakenmodule).
- Producten kunnen zo veel mogelijk digitaal worden aangevraagd. Op de gemeentelijke website is hiervoor een digitaal loket ingericht. Op dit moment staat de 20 meest gevraagde producten (uiteraard voor zover wettelijk toegestaan) online. Indien blijkt dat er vraag is naar aanvullende webformulieren dan zullen deze ontwikkeld worden en online geplaatst worden.
- Voor wat betreft de terugbelverzoeken is de doelstelling om te voldoen aan de normen van het kwaliteitshandvest. De afspraken uit het kwaliteitshandvest worden intern periodiek onder de aandacht gebracht.
- Recent heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de telefonisch dienstverlening. Komende periode gaan we aan de slag met de uitkomsten van dit onderzoek.
- Vanuit het Ministerie is de verplichting opgelegd dat iedere gemeente uiterlijk 2023 de mogelijk biedt om een rijbewijs online te verlengen via de website van de RDW; het zogenaamde Digitaal Aanvragen Rijbewijs (DAR). De aanvrager kan dit rijbewijs vervolgens al na twee werkdagen ophalen op het gemeentehuis. Hiermee wordt beoogd de dienstverlening aan de burger te verbeteren.
- Single Digital Gateway (SDG) is een Europese verordening waar alle gemeenten aan moeten voldoen. De eerste stap is dat overheden vanaf december 2022 informatie over producten en diensten moeten ontsluiten via YourEurope.eu. Dit ten behoeve van de verbeterde dienstverlening aan onze ‘internationale burgers’.

DOELMATIGHEIDS- EN DOELTREFFENDHEIDSONDERZOEKEN

Op grond van de Verordening artikel 213a onderzoekt het college minimaal een keer per vier jaar (uiterlijk eind 2024) de doelmatigheid en doeltreffendheid van een door haar gevoerde beleidsonderdeel en deelt de resultaten hiervan met de raad. De uitkomsten van een onderzoek worden vastgelegd in een rapportage. Elke rapportage bevat tenminste een analyse van de onderzoeksresultaten en, indien nodig, aanbevelingen voor verbeteringen c.q. een verbeterplan. De rapportage en het verbeterplan worden naar de raad gestuurd. Op basis van het verbeterplan zal het college maatregelen nemen.

Paragraaf
Weerstandsvermogen en risicobeheersing

VASTGESTELD BELEID
Het weerstandsvermogen is een maatstaf voor de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt. Het weerstandsvermogen is afhankelijk van de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit (hoeveel middelen zijn nodig om alle risico's op te kunnen vangen). Beide komen in het vervolg van deze paragraaf aan de orde en op basis daarvan wordt het weerstandsvermogen bepaald.

In de Nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2019, zoals door de raad vastgesteld in de vergadering van 13 december 2018, is het beleid vastgesteld. Dit beleid ten aanzien van het weerstandsvermogen dient enerzijds om inzicht te verschaffen in de omvang en de opbouw van de weerstandscapaciteit, en anderzijds om aan te geven wat de relevante risico's en de eventuele financiële gevolgen van deze risico's zijn. Om daadwerkelijk beleid te voeren dient eerst bepaald te worden hoe het risicoprofiel van de gemeente is opgesteld, wat tot de weerstandscapaciteit gerekend wordt en hoe het weerstandsvermogen berekend wordt. Vervolgens zal op basis van deze kennis een keuze gemaakt moeten worden welk niveau van het weerstands-vermogen wordt nagestreefd.

Bij de behandeling van de begroting 2021 zijn door de raad vragen gesteld bij de kwantificering van risico's. Naar aanleiding hiervan is e.e.a. aan de orde geweest in de Auditcommissie. Dit heeft geresulteerd in een aanpassing van de kwantificering van risico's en de toelichting hierop.

WEERSTANDSVERMOGEN
Om het weerstandsvermogen te kunnen bepalen, zal allereerst de beschikbare weerstandscapaciteit bepaald worden. Vervolgens zullen de belangrijkste risico's inzichtelijk gemaakt worden en, daar waar mogelijk, gewaardeerd worden.

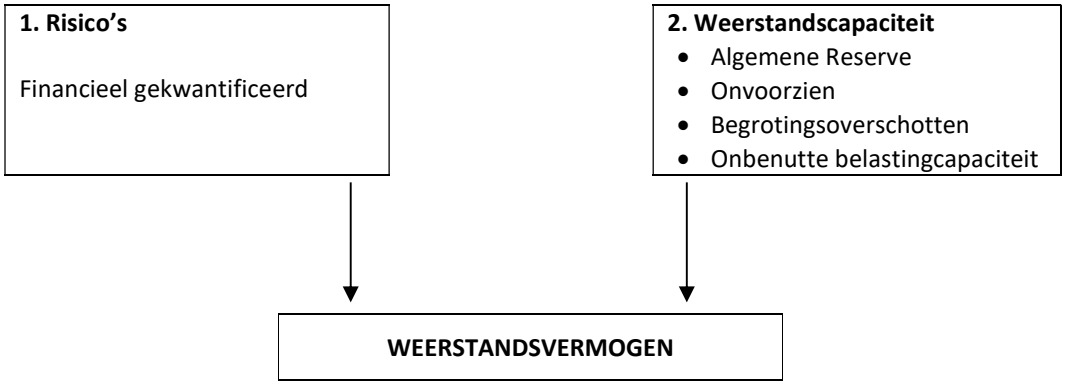

BESCHIKBARE WEERSTANDSCAPACITEIT
De beschikbare weerstandscapaciteit geeft aan hoeveel middelen beschikbaar zijn om eventuele risico's op te kunnen vangen. Als componenten weerstandscapaciteit worden onderstaande onderdelen genoemd:

Incidentele weerstandscapaciteit

a. **algemene reserve**
   Van de reserves vormt de algemene reserve normaal gesproken het direct vrij besteedbare deel dat kan worden aangewend ter financiering van opgetreden risico's. De algemene reserve bedraagt (raming) per 31-12-2023 € 4.147.528.
b. **post onvoorzien**
   De post onvoorzien bedraagt voor 2023 (en verder) € 1.000.

Structurele weerstandscapaciteit

c. **begrotingsoverschotten**
Indien in de begroting te ruime budgetten of onbenutte budgetten staan, dan kunnen deze structureel worden ingezet ter dekking van risico's. Indien hiervan sprake is, zal dit in de toelichting bij de jaarstukken en tevens in de Berap's worden gemeld. Een begrotingsoverschot kan ook inhouden dat de gemeente ruimte heeft voor nieuw beleid. Deze ruimte zou dan tevens kunnen worden ingezet ter verhoging van de weerstandscapaciteit.

d. **onbenutte belastingcapaciteit**
De omvang van de resterende belastingcapaciteit is de ruimte tussen de feitelijke opbrengst uit het totaal van de onroerende-zaakbelastingen, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing enerzijds en anderzijds de opbrengst die de gemeente moet realiseren indien een beroep is gedaan op een aanvullende bijdrage op grond van artikel 12 van de Financiële Verhoudingswet (Fvw). Er is derhalve sprake van te benutten belastingcapaciteit indien het tarief voor de OZB lager is dan het tarief volgens de artikel 12-norm. Voor wat betreft rioolheffing en afvalstoffenheffing hanteert de gemeente Simpelveld het standpunt dat er sprake moet zijn van een 100% kostendekkend tarief. Voor deze heffingen is dus geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit.

Onroerende-zaakbelastingen
Op basis van de meicirculaire 2022 zijn volgens de artikel 12-norm voor 2023 de ozb-inkomsten op peil als het gemiddelde percentage van de WOZ-waarde tenminste 0,1729 bedraagt. Voor het jaar 2023 is het voorstel om het OZB percentage met 1,5% te indexeren. Omdat op dit moment de meeste actuele WOZ-waarden nog niet beschikbaar zijn, kan het tarief nog niet worden bepaald. De verwachting is echter dat er niet of nauwelijks sprake zal zijn van onbenutte belastingcapaciteit.

Resumerend overzicht

Omschrijving	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Incidentele weerstandscapaciteit				
a. algemene reserves	4.147.528	4.167.763	4.314.342	5.525.186
b. post onvoorzien	1.000	1.000	1.000	1.000
Structurele weerstandscapaciteit				
c. begrotingsoverschotten	0	0	0	0
d. onbenutte belastingcapaciteit	0	0	0	0
Totale weerstandscapaciteit	**4.148.528**	**4.168.763**	**4.315.342**	**5.526.186**

RISICO'S
Het BBV geeft aan dat alleen risico's van materiële betekenis in relatie tot de financiële positie hoeven te worden meegenomen. Feitelijk wordt hier bedoeld dat de kleinere risico's natuurlijk wel in ogenschouw moeten worden genomen, maar dat ze qua risicofinanciering uit de lopende exploitatie worden gefinancierd. Onderstaand worden de relevante risico's voor de financiële positie benoemd en gekwantificeerd. De kwantificering is conform afspraak met de auditcommissie als volgt aangepast:

Eerst wordt bepaald hoe groot de kans is dat een risico zich voordoet:

Kans	
Klein	25%
Middel	50%
Groot	75%

Vervolgens wordt het effect als het zich risico zich voordoet ingeschat. Daarbij zijn vier klassen mogelijk, tenzij er een betere waardering van het effect mogelijk is.

Effect		
Klasse 1	< € 50.000	€ 25.000
Klasse 2	€ 50.000 - € 200.000	€ 125.000
Klasse 3	€ 200.000 - € 500.000	€ 350.000
Klasse 4	> € 500.000	€ 750.000

Aansprakelijkheid/juridische risico's

1.Aanbestedingen
De regels voor (Europese) aanbestedingen zijn zeer strikt. Hoe groter het bedrag voor de aanbesteding en hoe complexer het onderwerp, hoe groter het mogelijke risico. Bij complexe aanbestedingen wordt indien noodzakelijk een beroep gedaan op externe expertise. Van belang is om telkens goed de selectie- en gunningscriteria te definiëren en uit te voeren. De partij die de aanbesteding niet gegund krijgt, dient helder en duidelijk te vernemen waarom de opdracht aan een andere partij is gegund. Worden regels, ondanks alle zorgvuldigheid, niet goed toegepast dan loopt de gemeente een risico. Hoe hoog dit risico is, is afhankelijk van het aan te besteden bedrag en bijvoorbeeld ook de investeringen die de gemeente op de rol heeft staan. Dit risico kan zich breed voordoen en is derhalve niet aan bepaalde programma's toe te rekenen.

kwantificering
Voor 2023 is een relatief beperkt investeringsprogramma voorzien, echter er lopen een aantal investeringen uit voorgaande begrotingsjaren c.q. eerdere raadsbesluiten. O.a. voor deze investeringen dienen aanbestedingsprocedures doorlopen te worden. Rekening houdend met het feit dat voor aanbestedingen intern strikte procedures worden gevolgd en dat voor complexe aanbestedingen indien nodig een beroep gedaan wordt op externe expertise c.q. een juridische toets wordt uitgevoerd, waarderen we het risico als volgt:
Kans – middel 50%
Effect – klasse 3 € 350.000
Financieel risico – 50% van € 350.000 is € 175.000

Financiële risico's

2.Sociaal domein
Sinds 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de nieuwe taken in het kader van de drie grote decentralisaties, te weten Wmo-nieuwe taken, jeugdzorg en participatie. Gedurende het jaar wordt het sociaal domein intensief gemonitord. In de praktijk blijkt het niet makkelijk om een compleet en sluitend beeld te krijgen. M.b.t. de jeugdzorg is m.i.v. van 2022 het woonplaatsbeginsel ingevoerd. De gemeente beschikt over de reserve sociaal domein (raming stand 1 januari 2023 circa € 67.000), die ten behoeve van het sociaal domein kan worden ingezet.

Situatie Xonar
Xonar is een van de grootste zorgaanbieders in de regio Zuid-Limburg die actief is op het gebied Jeugd & Opvoedhulp (J&OH) en Vrouwenopvang & Hulpverlening (VO&H). Xonar heeft al een langere tijd te kampen met financiële tegenvallers en liquiditeitsproblemen met als gevolg een terugloop van de solvabiliteit. In samenspraak met de Jeugdautoriteit heeft Xonar een herstelplan opgesteld dat moet leiden tot een duurzaam herstel van de situatie.

kwantificering
Rekening houdend met het feit dat de budgetten voor de jeugdzorg en wmo structureel zijn verruimd en dat voor de risico's in het sociaal domein de reserve sociaal domein beschikbaar is en dat tevens mee- en tegenvallers binnen het sociaal domein elkaar (deels) kunnen compenseren, waarderen we het risico als volgt:
Kans – middel 50%
Effect – klasse 3 € 350.000
Financieel risico – 50% van € 350.000 is € 175.000.

3.Verbonden partijen
Verbonden partijen voeren in de regel gemeentelijke taken uit. De belangrijkste groep verbonden partijen zijn de Gemeenschappelijke Regelingen. Te denken valt hierbij aan de Veiligheidsregio, de GGD Zuid-Limburg, de RUD Zuid-Limburg, de BsGW, Stadsregio Parkstad Limburg en Rd4. Samenwerking levert in de regel financiële voordelen op, maar kan ook leiden tot financiële risico's. In de paragraaf verbonden partijen wordt in de toelichting op de individuele verbonden partijen nader ingegaan op de eventueel aanwezige risico's.

GGD
De GGD is bezig met een aantal majeure projecten. Vanaf 1 januari 2020 zijn drie jeugdzorginstellingen opgegaan in de GGD waarmee één organisatie ontstaat die zorg draagt voor de zorg van 0 tot 18-jarigen. Hetzelfde geldt voor het ingezette traject onder de naam 'Trendbreuk'. Hiermee wordt beoogd de gezondheidsachterstand die geconstateerd wordt in Zuid-Limburg in relatie tot de rest van het land (op langere termijn) in te lopen. Het is op voorhand onmogelijk te duiden wat het aan investeringen gaat vergen om de trend te breken.

Kwantificering
Er rekening mee houdend dat wij de ontwikkelingen nadrukkelijk volgen, zodat we tijdig kunnen anticiperen op mogelijk nadelige financiële consequenties, taxeren we het risico laag. We waarderen het risico als volgt:
Kans – klein 25%
Effect – klasse 1 € 25.000
Financieel risico – 25% van € 25.000 is € 6.250

Isd Kompas
De uitvoering van de Wet Werk en Bijstand geschiedt door Kompas. Ook nieuwe gevallen in het kader van de participatiewet behoren tot het takenpakket van Kompas. Overschrijdingen komen ten laste van Kompas, lees: deelnemende gemeenten. Op dit moment is nog niet te voorzien welke impact de oorlog in Oekraïne en eventueel het vervolg van de coronacrisis heeft op bijvoorbeeld de aantallen cliënten en de armoedebestrijding Kompas. Ten behoeve van de Kompas taken kan de reserve sociaal domein (raming stand 1 januari 2023 circa € 67.000) worden ingezet.

Kwantificering
Rekening houdend met het feit dat voor deze risico's in het sociaal domein de reserve sociaal domein beschikbaar is en dat mee- en tegenvallers binnen het sociaal domein elkaar (deels) kunnen compenseren, waarderen we het risico als volgt:
Kans – middel 50%
Effect – klasse 3 € 350.000
Financieel risico – 50% van € 350.000 is € 175.000

Wet sociale werkvoorziening
Door het rijk wordt gekort op de integratie-uitkering sociaal domein – participatie. De korting is gebaseerd op aannames over de afname van de wsw-populatie. In de praktijk kan de afname van de populatie minder snel gaan dan door het rijk wordt voorzien. Hierdoor bestaat het risico dat er extra tekorten ontstaan bij de wsw-bedrijven en extra bijdragen van gemeenten noodzakelijk zijn. Welk effect de oorlog in Oekraïne en eventueel het vervolg van de coronacrisis heeft op bijvoorbeeld de omzet van WOZL/WSP Parkstad is op dit moment nog niet te voorzien. Ten behoeve van WOZL/WSP Parkstad kan de reserve sociaal domein (raming stand 1 januari 2023 € 67.000) worden ingezet.

Kwantificering
Rekening houdend met het feit dat voor deze risico's in het sociaal domein de reserve sociaal domein beschikbaar is en dat mee- en tegenvallers binnen het sociaal domein elkaar (deels) kunnen compenseren, waarderen we het risico als volgt:
Kans – klein 25%
Effect – klasse 2 € 125.000
Financieel risico – 25% van € 125.000 is € 31.250

BsGW
De overheid wilde aanvankelijk per 1 januari 2019 de zogenaamde fiscale vereenvoudigingswet doorvoeren. Daarmee wil de overheid het voor de burger eenvoudiger maken om bezwaar en beroep aan te tekenen door op alle (belasting)wetten dezelfde regels van toepassing te verklaren rond bezwaar en beroep. Indien deze wet ook van toepassing wordt op de BsGW zouden de proceskostenvergoedingen nog hoger uit kunnen vallen, aangezien er dan meer momenten voor de belastingplichtige ontstaan om vergoeding te eisen. Meest actuele stand van zaken is dat de fiscale vereenvoudigingswet waarschijnlijk wordt uitgesteld tot 2023 of later.
Vanaf 2022 dienen de WOZ-waarden voor woningen niet langer bepaald te worden op basis van inhoud maar op basis van gebruiksoppervlakte. Onder regie van de BsGW is hiervoor een heel traject doorlopen en konden

de aanslagen 2021 al worden opgelegd op basis van deze nieuwe methode. Er dient rekening te worden gehouden met mogelijk extra bezwaarschriften van met name no cure no paybureau's naar aanleiding van deze omschakeling. Vanuit de BsGW wordt bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid en bij de Vereniging Nederlandse Gemeenten aandacht gevraagd voor de scheve verhouding tussen proceskostenvergoedingen die betaald moeten worden t.o.v. het (financiële) belang van een belastingplichtige.

Kwantificering
Rekening houdend met het feit dat bij de BsGW veel aandacht is voor de kwaliteit van de aanslagoplegging etc, waarderen het risico als volgt:
Kans – Middel 50%
Effect – klasse 2 € 125.000
Financieel risico – 50% van € 125.000 is € 62.500

4.Planschades
De risico's van schadeclaims op het gebied van planschade worden zoveel mogelijk afgewenteld op de ontwikkelende partij. Indien de gemeente samen ontwikkelt met een ontwikkelaar zal in een overeenkomst het planschaderisico bij de ontwikkelaar worden gelegd. De gemeente blijft echter risico's lopen bij het vervaardigen van nieuwe bestemmingsplannen. Bij wijziging van een bestemming kan een partij planschade claimen. Een risico inventarisatie bij het opstellen van een bestemmingsplan(wijziging) kan hier vroegtijdig inzicht in verschaffen.

Kwantificering
Gezien de hiervoor genoemde maatregelen en de ervaringen uit het verleden, waarderen we het risico als volgt:
Kans – klein 25%
Effect – klasse 3 € 350.000
Financieel risico – 25% van € 350.000 is € 87.500.

5.Beheerplannen
Het is zaak om ten behoeve van het onderhoud van de kapitaalgoederen actuele beheerplannen te hebben. Op deze wijze ontstaat inzicht in de benodigde financiële middelen om de kapitaalgoederen te onderhouden op basis van de gewenste kwaliteitsniveaus. Op dit moment zijn alle beheerplannen actueel c.q. is de actualisatie vergevorderd. Vooruitlopend op de actualisatie van het meerjaren onderhoudsplan gebouwen zijn de budgetten en onderhoud gebouwen al eerder in de begroting verruimd. De diverse beheerplannen hebben met name betrekking op de programma's 2. Verkeer, vervoer en waterstaat, 4. Onderwijs, 5. Sport, cultuur en recreatie en 7. Volksgezondheid en milieu. Daarnaast speelt het beheerplan onderhoud gebouwen bij meerdere programma's.

Kwantificering
Rekening houdend met het feit dat de beheerplannen actueel zijn en het budget voor onderhoud gebouwen is verruimd, taxeren we het risico laag. We waarderen het risico als volgt:
Kans – klein 25%
Effect – klasse 1 € 25.000
Financieel risico – 25% van € 25.000 is € 6.250

6.*Corona-crisis*
Een gedegen inzicht c.q. een totaal overzicht van de financiële consequenties van de coronacrisis is van wezenlijk belang. Daartoe wordt de financiële impact van de Corona-crisis intensief gemonitord. Op dit moment lijkt het erop dat de economie zich sneller heeft hersteld dan voorzien. Desondanks zijn/waren er voor onze gemeente kosten aan de orde op onderdelen als het sociaal domein (wmo, jeugdzorg, participatie), bij gemeenschappelijke regelingen (o.a. Kompas, GGD, BsGW, veiligheidsregio, RD4, WSP/Wozl) en bij verenigingssubsidies. Ook binnen de eigen gemeentelijke organisatie is/was sprake van extra organisatiekosten respectievelijk kosten voortkomende uit langere doorlooptijden van projecten. Daarnaast is/was sprake van verminderde inkomsten, te denken valt aan verminderde belastingopbrengsten en verminderde huuropbrengsten. Tegenover deze nadelen staat o.a. de compensatie vanuit het Rijk. Op dit moment is niet duidelijk hoe de pandemie zich verder zal ontwikkelen. Ten behoeve van de crisis is de reserve Covid-19 beschikbaar (raming stand 1 januari 2023 circa € 145.000).

Kwantificering
Er rekening mee houdend dat wij vooralsnog voorzien dat de compensatie door het Rijk toereikend is en de langdurige economische effecten beperkt zijn, taxeren we het risico laag. We waarderen het risico als volgt:
Kans – klein 25%
Effect – klasse 2 € 125.000
Financieel risico – 25% van € 125.000 is € 31.250

7.Oorlog Oekraïne
Naast het menselijke leed heeft de oorlog in Oekraïne ook economische gevolgen, zoals bijvoorbeeld de prijsstijgingen van o.a. energie met als gevolg grote financiële tegenslag voor burgers, bedrijven, instellingen en onze gemeente zelf. Op dit moment is niet duidelijk hoe groot de impact op de gemeentelijke financiën zal zijn. Ook is niet duidelijk op welke wijze het Rijk de gemeenten hierin financieel zal tegemoetkomen.

Kwantificering
Er rekening mee houdend dat wij reeds rekening hebben gehouden met de extra kosten van nieuwe energiecontracten en dat de stelposten voor loon en prijsstijgingen naar boven zijn bijgesteld. Tevens zijn de investeringsbedragen in het meerjarige investeringsprogramma met 20% verhoogd. Daarom waarderen wij het risico als volgt:
Kans – middel 50%
Effect – klasse 4 € 750.000
Financieel risico – 50% van € 750.000 is € 375.000

8.Nieuwe wetten en deregulering van regelgeving door het Rijk/Rijksbezuinigingen
Nieuwe regelgeving zorgt vaak voor een extra belasting (en kosten) voor de gemeente, zeker in de voorbereidingsfase. Denk bijvoorbeeld aan de nieuwe Omgevingswet. Verder gaat nieuwe regelgeving en deregulering vaak gepaard met minder middelen voor de gemeenten, dat wil zeggen er komt een lager budget voor de gemeente beschikbaar dan vóór de deregulering. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de in 2015 gedecentraliseerde taken WMO en jeugdhulp. Gemeenten worden steeds meer verantwoordelijk voor de uitvoering van taken en 'moeten het doen' met bijbehorende verlaagde budgetten. Dit risico kan zich breed voordoen en is derhalve niet aan bepaalde programma's toe te rekenen.

Kwantificering
Er rekening mee houdend dat wij nieuwe regelgeving nadrukkelijk volgen, zodat we tijdig kunnen anticiperen op mogelijk nadelige financiële effecten, taxeren we het risico laag. We waarderen het risico als volgt:
Kans – klein 25%
Effect – klasse 2 € 125.000
Financieel risico – 25% van € 125.000 is € 31.250

<u>Resumerend overzicht risico's</u>

Prog.	Risico	Kans	Effect	Financieel risico
Aansprakelijkheid/juridische risico's				
alle	Aanbestedingen	Middel (50%)	Klasse 3 € 350.000	€ 175.000
Financiële risico's				
6	Sociaal domein	Middel (50%)	Klasse 3 € 350.000	€ 175.000
	Verbonden partijen:			
7	- GGD	Klein (25%)	Klasse 1 € 25.000	€ 6.250
6	- Kompas	Middel (50%)	Klasse 3 € 350.000	€ 175.000
6	- Wet sociale werkvoorziening	Klein (25%)	Klasse 2 € 125.000	€ 31.250
0	- BsGW	Middel (50%)	Klasse 2 € 125.000	€ 62.500
8	Planschades	Klein (25%)	Klasse 3 € 350.000	€ 87.500
2/4/5/7	Beheerplannen	Klein (25%)	Klasse 1 € 25.000	€ 6.250
alle	Corona-crisis	Klein (25%)	Klasse 2 € 125.000	€ 31.250

alle	Oorlog Oekraïne	Middel (50%)	Klasse 4 € 750.000	€ 375.000
alle	Nieuwe wetten / deregulering Rijk cq. Rijksbezuinigingen	Klein (25%)	Klasse 2 € 125.000	€ 31.250
	Totaal			€ 1.156.250

De totale opsomming van de gekwantificeerde risico's beloopt een bedrag van € 1.156.250; dit is dus de benodigde weerstandscapaciteit.

BEOORDELING WEERSTANDSVERMOGEN

Het is van belang te weten of er sprake is van een toereikend weerstandsvermogen. Als het risicoprofiel bekend is, kan een relatie worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit die uit het risicoprofiel voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen, dient te worden vastgesteld welke ratio de gemeente Simpelveld nastreeft. Hiertoe wordt gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel:

Waarderingscijfer	*Ratio weerstandsvermogen*	*Betekenis*
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

De gemeente streeft ernaar om zo min mogelijk risico te lopen en, mits financieel verantwoord, zoveel mogelijk risico's af te dekken. Dit betekent dat de gemeente een weerstandsvermogen nastreeft dat tenminste 'ruim voldoende' is. Dat betekent een ratio weerstandsvermogen tussen de 1,4 en 2,0 met als waarderingscijfer B. Uitgaande van de beschikbare weerstandscapaciteit per 31-12-2023 van € 4.148.528 en de benodigde weerstandscapaciteit van € 1.156.250 bedraagt het waarderingscijfer A (> 2,0) met de ratio 'uitstekend'. Gesteld kan worden dat de gemeente Simpelveld zeker voldoende ruimte heeft om incidentele risico's te kunnen opvangen. Evenals voorgaande jaren laat ook voor de komende jaren de ontwikkeling van de ratio een stabiel gunstig beeld zien. Zaak blijft het om structurele budgettaire risico's te kunnen blijven dekken. Overigens is er vooralsnog geen landelijke norm voor de weerstandscapaciteit.

Resumerend overzicht weerstandsvermogen

Omschrijving	Realisatie 2021	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Totale weerstandscapaciteit	5.005.949	4.148.528	4.168.763	4.315.342	5.526.186
Totale omvang risico's	856.250	1.156.250	1.156.250	1.156.250	1.156.250
Ratio weerstandsvermogen	**> 2,0 (A)**	**> 2,0 (A)**	**> 2,0 (A)**	**> 2,0 (A)**	**> 2,0 (A)**

KENGETALLEN FINANCIELE POSITIE

Ingevolge artikel 11 is het verplicht financiële kengetallen op te nemen voor: de netto schuld quote, de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, de solvabiliteitsratio, de structurele exploitatieruimte, de grondexploitatie en de belastingcapaciteit. Deze kengetallen maken het de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente.

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Netto schuldquote	38%	80%	104%	105%	102%	105%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	31%	71%	95%	96%	93%	97%
Solvabiliteitsratio	32%	27%	23%	22%	24%	23%
Structurele exploitatieruimte	-3%	1%	-1%	2%	5%	0%
Grondexploitatie	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Belastingcapaciteit	112%	103%	103%	103%	103%	103%

Hieronder wordt per kengetal kort beschreven wat met het kengetal wordt weergegeven en hoe ze worden vastgesteld:

1. *Netto schuldquote*
   De netto schuldquote geeft het risico voor de gemeente weer als derden niet aan hun verplichtingen kunnen voldoen.
2. *Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen*
   De netto schuldquote geeft aan of de gemeente in staat is de schulden terug te betalen waarvoor zij volledig zelf aan de lat staat.
3. *Solvabiliteitsratio*
   De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal.
4. *Structurele exploitatieruimte*
   Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten.
5. *Grondexploitatie*
   Dit kengetal geeft weer hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten.
6. *Belastingcapaciteit*
   De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen, wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde waarde in die gemeente.

Door het Ministerie van BZK, en ook gehanteerd door de provincie Limburg, is een normenkader opgesteld waaraan de financiële kengetallen getoetst kunnen worden. Hierbij kan gesteld worden dat categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest risicovol.

	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	<90%	90%-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	<90%	90%-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	>50%	20%-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte	>0%	=0%	<0%
Grondexploitatie	<20%	20%-35%	>35%
Belastingcapaciteit	<95%	95%-105%	>105%

De uitkomsten op basis van de begroting 2023 vallen één keer in de categorie A, vier keer in de categorie B en één keer in de categorie C. De conclusie is dat de financiële positie van de gemeente Simpelveld een stabiel beeld geeft op basis van de huidige stand van zaken.

Paragraaf

Financiering

TREASURYBELEID

De uitvoering van het treasurybeleid vindt zijn weerslag in het treasurystatuut. Op 8 maart 2018 is het treasurystatuut door de raad vastgesteld. Daarnaast is de belangrijkste wettelijke grondslag voor treasury vastgelegd in de Wet Financiering decentrale overheden (Fido) plus de hiermee samenhangende wetgeving Besluit leningvoorwaarden decentrale overheden, Uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden, regeling schatkistbankieren decentrale overheden en Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo). De Wet Fido stelt dat gemeenten uitsluitend voor de uitoefening van de publieke taak leningen kunnen aangaan, middelen kunnen uitzetten (met in acht neming van de bepalingen omtrent het schatkist-bankieren) en leningen en garanties kunnen verlenen. Tevens dienen de uitzettingen en derivaten een prudent karakter te hebben, wat inhoudt dat er sprake is van voldoende kredietwaardigheid van de tegenpartij en een beperkt marktrisico.

RISICOBEHEER

Risicobeheer geeft een samenvatting van de risico's die door de gemeente met financiering gelopen worden en hoe met deze risico's wordt omgegaan. Bij financieringsactiviteiten kunnen de volgende risico's zich voordoen:

Renterisico

Het beheersen van dit risico komt tot uitdrukking via het gebruik van de instrumenten kasgeldlimiet en renterisiconorm. Beide instrumenten hebben tot doel het renterisico te begrenzen dat verbonden is aan de financiering door middel van korte en lange schuld.

Kasgeldlimiet

De begrenzing van de renterisico´s op de gemeentelijke kortlopende middelen, zowel opgenomen als uitgezet, vindt plaats door het vaststellen van een kasgeldlimiet. Dit geschiedt in de vorm van een percentage van het begrotingstotaal dat gedurende enig jaar met kortlopende middelen mag worden gefinancierd. Het percentage is door de minister van Financiën vastgesteld op 8,5%. Het ministerie heeft via een circulaire aangegeven dat in de financieringsparagraaf van de begroting en jaarrekening informatie moet worden opgenomen. In de begroting gaat het om de gemiddelde netto vlottende schuld afgezet tegen de kasgeldlimiet voor de kwartalen 3 en 4 van het jaar t-2 en de kwartalen 1 en 2 van het jaar t-1. Dit is in de volgende tabel weergegeven.

Kasgeldlimiet				
x € 1.000	3e kwartaal 2021	4e kwartaal 2021	1e kwartaal 2022	2e kwartaal 2022
1. Vlottende schuld	**0**	**1**	**0**	**3.250**
- opgenomen gelden < 1 jaar	0	1	0	0
- schuld in rekening courant	0	0	0	0
- gestorte gelden door derden < 1 jr	0	0	0	3.250
- overige geldleningen (niet vast)	0	0	0	0
2. Vlottende middelen	**10.391**	**8.222**	**4.046**	**4.057**
- contante gelden in kas	1	0	0	0
- tegoeden in rekening-courant	10.390	8.222	4.046	4.057
- overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	0	0	0
3. Toets kasgeldlimiet				
3a. totaal netto vlottende schuld (1-2)	-10.391	-8.221	-4.046	-807
3b. toegestane kasgeldlimiet (4)	2.265	2.265	2.282	2.282
Ruimte (+) / Overschrijding (-) (3b-3a)	**12.656**	**10.486**	**6.328**	**3.089**
Bepaling kasgeldlimiet				
4a. Percentage	8,5	8,5	8,5	8,5
4b. Begrotingstotaal (voor wijziging)	26.645	26.645	26.846	26.846
4. Renterisiconorm (4a x 4b/100)	**2.265**	**2.265**	**2.282**	**2.282**

Renterisiconorm en renterisico vaste schuld
De begrenzing van de renterisico's op de gemeentelijke langlopende geldleningenportefeuille (zowel opgenomen als uitgezet) vindt plaats door het vaststellen van een renterisiconorm. Dit is geconcretiseerd in de vorm van een maximum percentage van deze portefeuille, waarvan in enig jaar de rente door herfinanciering of renteherziening mag worden gewijzigd. De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal. Stijgt of daalt de marktrente sterk in enig jaar dan werkt dat door in de leningenportefeuille. In de volgende tabel worden de renterisico's in beeld gebracht voor de vaste schuld in relatie tot de rente-risiconorm volgens de Wet Fido. Uit de tabel blijkt dat de norm niet wordt overschreden.

Renterisico vaste schuld				
x € 1.000				
	2023	**2024**	**2025**	**2026**
1. Renteherzieningen	0	0	0	0
2. Aflossingen	1.500	1.320	1.139	1.139
3. Renterisico (1+2)	1.500	1.320	1.139	1.139
4. Renterisiconorm	5.897	5.965	5.979	5.970
5a. Ruimte onder renterisiconorm (4>3)	4.398	4.645	4.840	4.831
5b. Overschrijding renterisiconorm (3>4)				
Bepaling renterisiconorm				
4a. Percentage	20	20	20	20
4b. Begrotingstotaal (voor wijziging)	29.487	29.825	29.894	29.851
4. Renteresiconorm (4a x 4b/100)	**5.897**	**5.965**	**5.979**	**5.970**

Liquiditeitenrisico
Dit betreft het risico van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitenplanning waardoor financiële resultaten kunnen afwijken van de verwachtingen. De liquiditeitenplanning dient inzicht te geven in de liquiditeitspositie en –behoefte. Op basis van een zo nauwkeurig mogelijke voorspelling van de in- en uitgaande geldstromen kan tijdig actie ondernomen worden om tekorten aan te vullen en eventuele overschotten uit te zetten. De liquiditeitenplanning wordt periodiek geactualiseerd zodat tijdig op de te verwachten financieringsbehoefte kan worden geanticipeerd. Voor de periode 2023 tot en met 2026 wordt op dit moment de volgende ontwikkeling van de liquiditeit voorzien:

	2023	**2024**	**2025**	**2026**
Liquiditeit begin jaar	3.525.000	-6.775.000	-9.188.000	-10.102.000
Saldi begroting 2023 - 20265 (afgerond)	20.000	147.000	1.211.000	29.000
Correcties op saldi				
bij: dotaties reserves	213.000	213.000	213.000	213.000
af: beschikking reserves	-824.000	-289.000	-289.000	-289.000
bij: dotaties voorzieningen	676.000	676.000	676.000	676.000
af: uitnamen voorzieningen	-1.932.000	-654.000	-654.000	-654.000
bij: afschrijvingen	1.016.000	1.404.000	1.518.000	1.604.000
af: aflossingen	-1.500.000	-1.320.000	-1.139.000	-1.139.000
af: investeringsprogramma gefaseerd	-7.969.000	-2.590.000	-2.450.000	-1.680.000
Liquiditeit einde jaar	-6.775.000	-9.188.000	-10.102.000	-11.342.000

Op basis van deze liquiditeitenplanning wordt voorzien dat vanaf eind 2023 een aanvullende liquiditeits-behoefte ontstaat van afgerond 6,8 miljoen tot 11,3 miljoen eind 2026. De hiermee gepaard gaande extra rentelasten zijn in deze begroting voorzien middels de geraamde rentelasten van het investeringsprogramma 2023-2026.

Debiteurenrisico
Dit betreft het risico dat vorderingen op debiteuren niet kunnen worden geïnd en dus moeten worden afgeboekt. Ter afdekking van mogelijke oninbare vorderingen is een voorziening gecreëerd. Jaarlijks worden de debiteuren opnieuw beoordeeld en wordt de voorziening indien nodig aangepast. In de (meerjaren)begroting is een structurele storting van € 20.000 in de voorziening oninbare debiteuren opgenomen, die naar verwachting toereikend is om de jaarlijkse noodzakelijke afboekingen te kunnen dekken.

Kredietrisico
Dit betreft de risico's op een waardedaling van verstrekte kredieten ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij. In het navolgende overzicht zijn de verstrekte geldleningen weergegeven.

	Boekwaarde 31-12-2021	Aflossing 2020	Boekwaarde 31-12-2022	Jaar van laatste aflossing
Kredietontvanger	34.954	2.400	32.554	2039
Enexis Holding N.V.	460.000	0	460.000	2080

Koersrisico
Dit betreft het risico dat de financiële activa van de gemeente in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen. De financiële activa bestaan enerzijds uit aandelenbezit en deelnames in gemeenschappelijke regelingen en anderzijds uit aan derden verstrekte leningen. Voor een overzicht van het aandelenbezit en deelnames in gemeenschappelijke regelingen wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden Partijen. De aandelen zijn opgenomen tegen verkrijgingsprijs. Omdat er geen sprake is van op de beurs verhandelbare aandelen is het koersrisico beperkt tot een eventuele noodzakelijke afwaardering van de boekwaarde.

LENINGENPORTEFEUILLE
Het navolgende overzicht geeft inzicht in de samenstelling, de grootte en de rentegevoeligheid van de opgenomen geldleningen. Voor nieuw aan te trekken vaste geldleningen ten behoeve van nieuwe investeringen is uitgegaan van een rente van 2,5%. In het overzicht wordt geen rekening gehouden met vervroegde aflossing van geldleningen, omdat de gemeente geen leningen heeft die voor renteaanpassing in aanmerking komen. Dus vervroegd aflossen is niet mogelijk.

Mutaties in de leningenportefeuille	
Stand per 31 december 2022	19.969.147
Nieuwe leningen	0
Reguliere aflossingen	1.499.632
Vervroegde aflossingen	0
Rente-aanpassing	0
Stand per 31 december 2023	18.469.515

Dit overzicht is exclusief eventueel nieuw aan te trekken leningen conform de liquiditeitenplanning.

LIQUIDE MIDDELEN
Indien er sprake is van een overschot aan liquide middelen, dan worden deze middelen conform de regelgeving met betrekking tot het schatkistbankieren verplicht 'gestald' bij het Rijk.

GARANTIESTELLING
Per 31-12-2021 heeft de gemeente Simpelveld vaste geldleningen met een totale boekwaarde van circa € 37 miljoen als achtervang gegarandeerd. Deze € 37 miljoen heeft betrekking op geldleningen in de sociale woning-

bouw en de bevordering van het eigen woningbezit. Deze geldleningen in de sociale sfeer zijn gegarandeerd door het WSW, Waarborgfonds Sociale Woningbouw, waarbij de gemeente als achtervang optreedt.

Omschrijving	Aantal leningen	Hoofdsom (x € 1.000)	Saldo 31-12-2020 (x € 1.000)	Saldo 31-12-2021 (x € 1.000)
Sociale woningbouw	27	58.191	39.539	37.003

Daarnaast heeft de gemeenteraad op 17 februari 2022 besloten garant te staan voor maximaal 50%, met een maximum van € 125.000, voor de aanleg van padelbanen door de tennisvereniging Simpelveld. De daadwerkelijke benodigde lening bedroeg uiteindelijk € 180.000, waardoor de garantstelling € 90.000 bedraagt voor 15 jaar, jaarlijks aflopend met € 6.000.

RENTE
In de notitie Rente 2017 van de commissie BBV wordt ingegaan op de verwerking van de rentelasten en -baten in de begroting en jaarstukken. Doelstelling van deze notitie is het bevorderen van een eenduidige handelwijze met betrekking tot rente door gemeenten (harmonisering), stimuleren dat gemeenten de (verwachte) werkelijke rentelasten opnemen in de begroting cq. de jaarstukken en het eenduidig inzichtelijk maken van de wijze waarop de gemeenten met rente zijn omgegaan (transparantie).

Bespaarde rente reserves en voorzieningen
In het BBV blijft vooralsnog de mogelijkheid bestaan om een rentevergoeding over het eigen vermogen en de voorzieningen te berekenen en deze door te belasten aan de taakvelden. De commissie BBV adviseert echter vanwege het verlangde inzicht, de eenvoud en transparantie, deze systematiek niet (meer) toe te passen. Met ingang van het jaar 2023 is daarom de toerekening van de interne rente beëindigd.

Omslagrente
De omslagrente wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. De omslagrente wordt vervolgens op consistente en eenduidige wijze toegerekend aan de individuele activa. Het toerekenen van rente aan de taakvelden vindt plaats via het taakveld 0.5 Treasury. In feite fungeert het taakveld 0.5 Treasury als een kostenplaats. De externe rentelasten over de korte en lange financiering en de rente over het eigen vermogen en voorzieningen worden op het taakveld 0.5 Treasury als last verantwoord. De externe rentebaten worden op het taakveld 0.5 Treasury als baat verantwoord. Vervolgens wordt de werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag) als negatieve last op het taakveld 0.5 Treasury verantwoord. Door deze wijze van verantwoorden resteert met betrekking tot de rente op het taakveld 0.5 Treasury het renteresultaat.

Middels onderstaand renteschema wordt inzicht gegeven in de rentelasten van externe financiering, het rente-resultaat en de wijze van rentetoerekening.

Renteschema					
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering				234.250
b.	De externe rentebaten over de korte en lange financiering			-/-	0
Saldo rentelasten en rentebaten					234.250
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	0		
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegekend	-/-	0		
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= project-financiering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend		0		
					0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente					234.250
d1.	Rente over eigen vermogen				0
d2.	Rente over voorzieningen				0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente					234.250
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)			-/-	234.250
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury				0

Paragraaf

Lokale heffingen

VASTGESTELD BELEID
Onder lokale heffingen vallen de belastingen, rechten en leges die de gemeente heft. De verschillende heffingen en belastingen kunnen geheven worden op basis van de Gemeentewet en zijn vastgelegd in aparte gemeentelijke verordeningen. De inkomsten dienen enerzijds als algemeen dekkingsmiddel (niet-bestedingsgebonden) en anderzijds als specifieke kostendekking (bestedingsgebonden). Een groot deel van de uitvoering met betrekking tot de lokale heffingen is overgedragen aan de BsGW, te weten: de onroerende zaakbelasting, rioolheffing, afvalstoffenheffing, toeristenbelasting en kwijtschelding. De legesverordening, begraafrechten en marktgelden wordt door de gemeente zelf uitgevoerd. De zeggenschap over de bepaling van de tarieven etc. (beleid) rust bij de gemeente(raad). In de collegeagenda is als uitgangspunt vastgelegd de belastingtarieven met maximaal de inflatiecorrectie te laten stijgen om zo een stabiliteit in de gemeentelijke lasten te geven. De hondenbelasting zal in vier termijnen worden afgebouwd om uiteindelijk afgeschaft te worden.

BELASTINGWIJZIGINGEN 2023
In lijn met voorgaande jaren is bij de tariefbepaling van de diverse heffingen rekening gehouden met de volgende uitgangspunten:
- Ten aanzien van de afvalstoffenheffing en rioolheffing worden de tarieven zodanig vastgesteld dat sprake is van (maximaal) 100%-kostendekkendheid.
- Voor de afvalstoffenheffing wordt rekening gehouden met de afspraken/adviezen in Rd4-verband.
- Voor het belastingjaar 2023 wordt met de vaststelling van de tarieven OZB rekening gehouden met:
    a. de groei van het areaal in 2022;
    b. waardeontwikkelingen sinds de vorige waardepeildatum.
    Omdat de meest actuele woz-waarden bij het schrijven van deze begroting nog niet beschikbaar zijn, zijn nog geen nieuwe percentages voor de onroerende zaakbelasting opgenomen.
- De voorgestelde tarieven van de overige belastingen en retributies zijn met 1,5% geïndexeerd. E.e.a. conform de lijn zoals deze is besproken binnen de auditcommissie. Het tarief toeristenbelasting wordt in 2023 niet geïndexeerd. Dit tarief wordt om de twee jaar geïndexeerd.
- In de bepaling van de voorgestelde tarieven is zo veel mogelijk rekening gehouden met 'werkbare' tarieven. Zo is het voor de BsGW efficiënter werken als de tarieven deelbaar zijn door 12.
- De vaststelling door de raad van de tarieven van onderstaande heffingen en belastingen gebeurt via een apart raadsvoorstel.

<u>BESTEDINGSGEBONDEN INKOMSTEN</u>

AFVALSTOFFENHEFFING (programma 7. Volksgezondheid en milieu)
Door de Raad is in het verleden besloten dat de afvalstoffenheffing geheel kostendekkend dient te zijn. Doel van deze heffing is om de kosten van afvalinzameling te bekostigen. De heffing geschiedt enerzijds op basis van een vast bedrag per perceel en een variabel deel op basis van het aantal keren dat een afvalinzamelmiddel ter lediging wordt aangeboden.
Gestreefd wordt om de variabele tarieven zo veel mogelijk in afstemming met de overige Rd4-gemeenten vast te stellen. Ook voor 2023 blijven deze variabele tarieven ongewijzigd. Voor het vaste tarief is het voorstel dit te verhogen met € 6,00. In de voorliggende begroting is er voor gekozen om de voorziening afval voor een bedrag van € 37.430 in zijn geheel in te zetten.

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten taakveld 7.3						
- Diensten Rd4	890.763	937.400	981.230	1.091.710	1.125.660	1.143.220
- Diensten BsGW	34.573	36.300	37.360	38.420	39.480	40.470
- Kapitaallasten	69	49	30	27	25	24
- Doorberekening kostenverdeelstaat	20.209	18.113	18.976	18.976	18.976	18.976
- Kwijtschelding	42.691	46.000	46.000	46.000	46.000	46.000
Baten taakveld 7.3						
- Beschikking voorziening afval	10.505	8.060	37.430	0	0	0
Netto kosten taakveld	**977.800**	**1.029.802**	**1.046.166**	**1.195.133**	**1.230.141**	**1.248.690**
Toe te rekenen kosten:						
- Overhead	23.620	27.404	29.096	29.148	29.360	29.304
- Compensabele BTW (+)	187.060	196.854	206.058	229.259	236.389	240.076
Totale kosten	1.188.480	1.254.060	1.281.320	1.453.540	1.495.890	1.518.070
Opbrengst afvalstoffenheffing	1.188.480	1.254.060	1.281.320	1.453.540	1.495.890	1.518.070
Dekkingspercentage	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tarief

	Tarief 2022	Tarief 2023
Vast deel	204,00	210,00
Variabel deel		
gft-afval		
- 240 liter container	Gratis	Gratis
- 140 liter container	Gratis	Gratis
restafval		
- 240 liter container	8,75 per aanbieding	8,75 per aanbieding
- 140 liter container	6,45 per aanbieding	6,45 per aanbieding
- vuilniszakken	1,60 per aanbieding	1,60 per aanbieding
Geraamde opbrengst	**1.254.060**	**1.281.320**

Inclusief de inzet van de voorziening afval voor een bedrag van € 37.430 is de afvalstoffenheffing volledig kostendekkend.

RIOOLHEFFING (programma 7. Volksgezondheid en milieu)
Net als bij de afvalstoffenheffing is in het verleden door de raad besloten dat het tarief voor de rioolheffing geheel kostendekkend dient te zijn. De heffing wordt geheven op basis van een vast bedrag per perceel en dient ter dekking van de kosten die gemoeid zijn met de aanleg en het onderhoud van de riolering.

Voorgesteld wordt het tarief voor 2023 met € 43,80 te verhogen.

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten taakveld 7.2						
- Straatreiniging	30.418	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
- Onderhoud en overige kosten	382.604	308.340	438.740	431.180	439.120	431.560
- Diensten BsGW	38.226	40.430	41.880	43.330	44.780	46.120
- Kapitaallasten	525.976	484.484	503.762	667.310	756.181	818.460
- Doorberekening kostenverdeelstaat	81.514	72.699	77.117	77.117	77.117	77.117
- Kwijtschelding	*64.037*	*69.000*	*69.000*	*69.000*	*69.000*	*69.000*
Baten taakveld 7.2						
- Werken voor derden	2.414	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
- Schadevergoeding	0	0	0			
- Beschikking voorziening rioleringen	78.915	0	0	0	0	0
Netto kosten taakveld	**1.041.446**	**994.953**	**1.150.499**	**1.307.937**	**1.406.198**	**1.462.257**
Toe te rekenen kosten:						
- Overhead	89.759	83.917	117.835	118.020	118.667	118.669
- Compensabele BTW (+)	149.335	134.750	175.026	171.413	171.795	168.974
Totale kosten	1.280.540	1.213.620	1.443.360	1.597.370	1.696.660	1.749.900
Opbrengst rioolheffing	1.212.124	1.213.620	1.443.360	1.597.370	1.696.660	1.749.900
Dekkingspercentage	95%	100%	100%	100%	100%	100%

Tarief

	Tarief 2022	Tarief 2023
Per perceel	234,60	278,40
Geraamde opbrengst	**1.213.620**	**1.443.360**

BEGRAAFRECHTEN (programma 7. Volksgezondheid en milieu)
De begraafrechten dienen ter dekking van het onderhoud van de gemeentelijke begraafplaats. De begraafrechten zijn niet kostendekkend en worden geheven op basis van de diensten die verleend worden.

De geraamde opbrengsten voor de jaren 2023 tot en met 2026 bedragen:

	raming 2022	raming 2023	raming 2024	raming 2025	raming 2026
Begraafrechten	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000

Met betrekking tot de tarieven wordt voorgesteld deze met 1,5% te indexeren.

LEGES (diverse programma's)
De leges worden geheven voor diensten welke door de gemeente worden verricht. De individuele tarieven worden zo veel mogelijk bepaald op basis van een (uur)tarief dat berekend wordt op grond van begrote loonkosten. Sommige tarieven, zoals die voor rijbewijzen en reisdocumenten, worden landelijk voorgeschreven. Streven is om de tarieven zo veel als mogelijk kostendekkend te laten zijn.

De geraamde opbrengsten voor de jaren 2022 tot en met 2026 bedragen:

	raming 2022	raming 2023	raming 2024	raming 2025	raming 2026
Secretarieleges burgerzaken	95.000	95.000	95.000	95.000	95.000
Secretarieleges APV & bijzondere wetten	5.900	5.980	6.060	6.150	6.240
Secretarieleges verkeer & vervoer	2.390	2.420	2.450	2.480	2.520
Secretarieleges bouwvergunningen	70.000	35.000	35.000	35.000	35.000
Totaal	**173.290**	**138.400**	**138.510**	**138.630**	**138.760**

Met betrekking tot het vaststellen van de legestarieven zal een separaat advies aan de Raad worden voor-gelegd waarbij het uitgangspunt blijft dat alle legestarieven (maximaal) 100% kostendekkend zijn, tenzij dit om

moverende redenen niet wenselijk is. Er van uitgaande dat de Omgevingswet per 1 januari 2023 definitief in werking zal treden is rekening gehouden met de te verwachten negatieve ontwikkeling in de opbrengsten uit bouwvergunningen. Verwacht wordt dat deze opbrengsten ten opzichte van 2022 zullen halveren. Dit zal een nadelige invloed hebben op de kostendekkendheid van de leges in zijn geheel.

KOSTENDEKKENHEID TARIEVENTABEL 2023				
Hoofdstuk		Lasten	Baten	Percentage
	TITEL I - Algemene dienstverlening			
1	Kostendekkendheid titel 1	184.720	95.000	51%
	TITEL II - Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning			
2	Kostendekkendheid titel 2	251.254	35.000	14%
	TITEL III - Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn			
3	Kostendekkendheid titel 3	61.695	5.980	10%

NIET BESTEDINGSGEBONDEN INKOMSTEN

OZB (programma 0. Bestuur en ondersteuning)
De onroerende zaakbelasting is een belasting die geheven wordt naar de waarde van een onroerende zaak. Dat kan een gebouw, maar ook een perceel grond (geen landbouwgrond en natuurterrein) zijn. De gemeente Simpelveld maakt in haar tariefstelling geen onderscheid naar woningen en bedrijfsgebouwen of gebouwen met een maatschappelijke functie.

De geraamde opbrengsten voor de jaren 2022 tot en met 2026 bedragen:

	raming 2022	raming 2023	raming 2024	raming 2025	raming 2026
OZB gebruikers *niet woningen*	125.640	127.520	129.440	131.380	133.350
OZB eigenaren *woningen*	1.857.510	1.885.370	1.913.650	1.942.360	1.971.500
OZB eigenaren *niet woningen*	162.100	164.530	167.000	169.500	172.050
Totaal	**2.145.250**	**2.177.420**	**2.210.090**	**2.243.240**	**2.276.900**

Voor 2023 wordt bij het schrijven van deze begroting vooralsnog geen voorstel gedaan over het percentage onroerende zaakbelasting. Dat zal geschieden zodra de BsGW in staat is geweest de meest actuele woz-waarden aan te leveren (volgens planning medio oktober ’22).

	percentage 2022	percentage 2023
gebruikers niet-woningen	0,1760	n.n.b.
eigenaars niet-woningen	0,1760	n.n.b.
eigenaars woningen	0,1760	n.n.b.

TOERISTENBELASTING (programma 3. Economie)
Met de heffing van de toeristenbelasting wordt beoogd een belasting te heffen voor het houden van verblijf met overnachting tegen een vergoeding, in welke vorm dan ook, door personen die geen ingezetene van de gemeente zijn.

De geraamde opbrengsten voor de jaren 2022 tot en met 2026 bedragen:

	raming 2022	raming 2023	raming 2024	raming 2025	raming 2025
Toeristenbelasting	58.760	58.760	60.720	60.720	60.720

Indexering van het tarief toeristenbelasting geschiedt tweejaarlijks. Derhalve wordt voorgesteld het tarief voor 2023 te handhaven op € 1,50 per overnachting.

HONDENBELASTING (programma 0. Bestuur en ondersteuning)
De hondenbelasting wordt geheven naar het aantal honden dat door een ingezetene wordt gehouden. Hulphonden en honden die in een dierenasiel verblijven alsmede politiehonden zijn vrijgesteld voor de heffing.

Voorgesteld wordt om de tarieven hondenbelasting vanaf 2023 jaarlijks te verlagen met 25%. Conform het coalitieakkoord wordt de hondenbelasting in vier jaar afgebouwd om daarna definitief afgeschaft te worden.

De geraamde opbrengsten voor de jaren 2022 tot en met 2026 bedragen:

	raming 2022	raming 2023	raming 2024	raming 2025	raming 2026
Hondenbelasting	77.780	58.340	38.890	19.450	0

De tarieven voor de hondenbelasting worden derhalve als volgt:

	Tarief 2023	Tarief 2022
1e hond	€ 51,00	€ 67,80
2e en volgende hond	€ 62,64	€ 82,80
kennel	€ 204,72	€ 273,00

MARKTGELDEN (programma 3. Economie)
Met de verordening marktgelden worden rechten geheven voor het ter beschikking stellen van een standplaats voor de uitvoering van de markthandel. De tarieven zijn tarieven voor een vierkante meter plaatsruimte.

De geraamde opbrengsten voor de jaren 2022 tot en met 2026 bedragen:

	raming 2022	raming 2023	raming 2024	raming 2025	raming 2026
Marktgelden	2.850	2.900	2.950	3.000	3.040

Ook voor de marktgelden is een indexering met 1,5% voorzien.

KWIJTSCHELDING (programma 6. Sociaal domein)
Voor burgers met de laagste inkomens bestaat de mogelijkheid van gehele of gedeeltelijk kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen. Dit is mogelijk indien aan de wettelijke voorschriften voor kwijtschelding is voldaan. Deze voorschriften voor het beoordelen of een burger al dan niet in aanmerking komt voor kwijtschelding zijn vastgelegd in de Invorderingswet 1990 en de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. Het is voor gemeenten niet mogelijk van deze centrale regeling af te wijken. De enige mogelijkheid die gemeenten hebben om meer burgers in aanmerking te laten komen voor kwijtschelding zijn de normen voor de kosten maximaal te verruimen. Onder het normbedrag verstaan we het bedrag dat nodig is voor de noodzakelijke kosten van bestaan. In afwijking van de landelijke richtlijnen geldt dat de gemeente Simpelveld een kwijtscheldingsnorm hanteert van 100% (landelijke norm is 90%) van de bijstandsnorm, waardoor méér burgers van de gemeente voor kwijtschelding in aanmerking komen. Door de gemeente is bepaald dat kwijtschelding alleen verleend wordt voor het vaste deel van de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Daarnaast wordt nog een extra kwijtschelding verleend voor een bedrag van € 55,- voor het aanbieden van restafval. Voor het jaar 2023 is een bedrag van € 115.000 (2022: € 115.000) geraamd voor kwijtschelding.

BELASTINGDRUK
De navolgende tabel geeft een overzicht van de belastingdruk 2022 van de gemeentelijke belastingen in Simpelveld in vergelijking met gemeenten uit de regio Parkstad Limburg, e.e.a. op basis van de gemiddelde economische waarde in de betreffende gemeenten (informatie overgenomen uit Belastingoverzicht 2022 van de Provincie Limburg.

gemeente	gemiddelde WOZ-waarde woningen	% tarief eigenaar	OZB-last eigenaar	rioolheffing	afvalstof-fenheffing	totaal gem. belastingdruk
Beekdaelen	262.981	0,1356	356,60	285,42	226,80	868,82
Brunssum	186.606	0,1659	309,58	233,78	265,16	808,52
Heerlen	170.375	0,1825	310,93	184,27	333,14	828,34
Kerkrade	169.323	0,1989	336,78	229,00	288,00	853,78
Landgraaf	211.647	0,1530	323,82	263,50	283,85	871,17
Voerendaal	281.793	0,1570	442,42	295,00	265,00	1.002,42
Simpelveld	**208.377**	**0,1760**	**366,74**	**234,60**	**265,25**	**866,59**

Voor een nadere vergelijking is hierna eenzelfde tabel opgenomen, nu echter voor een woning met een WOZ-waarde van € 200.000 in elke gemeente.

gemeente	WOZ-waarde woningen	% tarief eigenaar	OZB-last eigenaar	rioolheffing	afvalstof-fenheffing	totaal gem. belastingdruk
Beekdaelen	200.000	0,1356	271,20	285,42	226,80	783,42
Brunssum	200.000	0,1659	331,80	233,78	265,16	830,74
Heerlen	200.000	0,1825	365,00	184,27	333,14	882,41
Kerkrade	200.000	0,1989	397,80	229,00	288,00	914,80
Landgraaf	200.000	0,1530	306,00	263,50	283,85	853,35
Voerendaal	200.000	0,1570	314,00	295,00	265,00	874,00
Simpelveld	**200.000**	**0,1760**	**352,00**	**234,60**	**265,25**	**851,85**

De belastingdruk in de gemeente Simpelveld, op basis van de voorgestelde (voorlopige) tarieven 2023, ziet er als volgt uit:

grondslag	rioolrecht	afvalstoffenheffing			OZB eigenaar	totale belastingdruk
		vastrecht	7 ledigingen gft 140 ltr container	7 ledigingen restafval 240 ltr container		
WOZ-waarde € 100.000	278,40	210,00	0,00	61,25	178,64	728,29
WOZ-waarde € 150.000	278,40	210,00	0,00	61,25	267,96	817,61
WOZ-waarde € 200.000	**278,40**	**210,00**	**0,00**	**61,25**	357,28	**906,93**
WOZ-waarde € 208.377	**278,40**	**210,00**	**0,00**	**61,25**	372,24	**921,89**
WOZ-waarde € 250.000	278,40	210,00	0,00	61,25	446,60	996,25

Vergelijking van de laatste tabel met de twee voorgaande toont aan dat de belastingdruk 2023 ten opzichte van 2022 met circa € 55 stijgt. Daarbij moet worden aangetekend dat de ozb voor 2023 is berekend op basis van het percentage van 2022 omdat bij het schrijven van deze paragraaf nog onvoldoende parameters beschikbaar waren om een voorstel omtrent de onroerende zaakbelasting te doen.

HISTORIE DIVERSE TARIEVEN

In het navolgende overzicht zijn van een aantal heffingen de belangrijkste tarieven vermeld.

Jaar / Heffing	2019	2020	2021	2022	2023
Onroerende zaakbelastingen:					
- gebruikers niet-woningen	0,2046	0,1950	0,1880	0,1790	n.n.b.
- eigenaren woningen	0,2046	0,1950	0,1880	0,1790	n.n.b.
- eigenaren niet-woningen	0,2046	0,1950	0,1880	0,1790	n.n.b.
Hondenbelasting:					
- 1e hond	66,00	66,96	67,80	67,80	51,00
- 2e en volgende hond	80,40	81,60	82,80	82,80	62,64
- kennel	265,56	269,40	273,00	273,00	204,72
Rioolrecht:					
- gebruikersheffing	244,20	247,20	233,40	234,60	278,40
Afvalstoffenheffing:					
Vast deel	154,20	188,40	188,40	204,00	210,00
Variabel deel restafval					
240 liter container	8,75 per aanbieding	8,75 per aanbieding	8,75 per aanbieding	8,75 per aanbieding	8,75 per aanbieding
140 liter container	6,45 per aanbieding	6,45 per aanbieding	6,45 per aanbieding	6,45 per aanbieding	6,45 per aanbieding
afvalzakken	1,60 per aanbieding	1,60 per aanbieding	1,60 per aanbieding	1,60 per aanbieding	1,60 per aanbieding
Variabel deel gft afval					
240 liter container	gratis per aanbieding	gratis per aanbieding	gratis per aanbieding	gratis per aanbieding	gratis per aanbieding
140 liter container	gratis per aanbieding	gratis per aanbieding	gratis per aanbieding	gratis per aanbieding	gratis per aanbieding
Toeristenbelasting:					
per overnachting	1,45	1,45	1,45	1,50	1,50
Marktgelden (per dag per mtr. front)**:**					
- kraam 4 meter diep	1,58	1,60	1,62	1,64	1,67
Begraafrechten:					
begraafrecht	412,00	418,00	424,00	430,00	436,50
huurrecht (20 jaren)	804,00	816,00	828,00	840,00	852,00
Diverse leges:					
Rijbewijs	39,75	40,65	41,00	41,60	41,60*
Paspoort	71,30	73,20	74,75	74,75	77,75*
Identiteitskaart	56,80	58,30	64,00	67,55	70,30*

** Tarief was op het moment van de samenstelling van de begroting nog niet bekend. Voor een rijbewijs is voorlopig het tarief van 2022 aangehouden en de tarieven paspoort en identiteitskaart zijn overgenomen uit het 'Ontwerpbesluit wijziging Besluit paspoortgelden voor 2023'.*

Paragraaf

Onderhoud kapitaalgoederen

INLEIDING

De gemeente Simpelveld heeft een oppervlakte van circa 1.603 ha. In dit gebied vinden een groot aantal activiteiten plaats, zoals wonen, werken en recreëren. Om deze activiteiten mogelijk te maken zijn kapitaal-goederen nodig. De kapitaalgoederen die onze gemeente beheert zijn rioleringen, kunstwerken, wegen, straatverlichting, groen en gebouwen. De kwaliteit van deze kapitaalgoederen en de staat van onderhoud hiervan is mede bepalend voor het voorzieningenniveau in onze gemeente. De kwaliteit en de staat van onderhoud van de kapitaalgoederen bepaalt de hoogte van de hieraan verbonden lasten, waaronder de kapitaallasten (afschrijving en rente). Het beleid van de gemeente Simpelveld voor het onderhoud van de kapitaalgoederen is onder meer vastgelegd in de volgende documenten:

Document	Vastgesteld door Raad	Actualisatie uiterlijk in
Gemeentelijk Watertakenplan 2020-2024	2019	2024
Basisrioleringsplan (actualisatie is gestart)	2018	2023
Wegenbeheerplan 2020-2024	2020	2024
Mobiliteitsplan 2022-2032	2022	2025
Beleidsplan openbare verlichting 2015 - 2024	2015	2024
Groenstructuur- en beheerplan	2022	2026
Beheerplan onderhoud gebouwen (actualisatie is gestart)	2015	2023

In de strategische visie 2013 – 2023 staat m.b.t. de openbare ruimte het volgende speerpunt benoemd:

Blijven wonen (met benodigde basisvoorzieningen)
- *De ruimtelijke omgeving krijgt een sterke kwaliteitsimpuls en behoud het groene karakter.*

In de meerjarige collegeagenda zijn o.a. de uitgangs- en actiepunten met betrekking tot kapitaalgoederen uit het coalitieakkoord op hoofdlijnen verwoord en voorzien van een meerjarige planning. M.b.t. College-agenda wordt verwezen naar de op 29 september 2022 aan de raad toegezonden Raadsinformatiebrief inzake de Collegeagenda 2022-2026.

RIOLERING & WATERBEHEER

In 2018 is, in samenwerking met de Parkstad-gemeenten en Waterschap Limburg, een overkoepelend regionaal Integraal Waterplan Parkstad opgesteld en in 2019 (per afzonderlijke gemeente) een “Watertakenplan”. Het meerjarige investeringsprogramma rioleringen is in april 2022 door de gemeenteraad vastgesteld. Voor de periode 2023 t/m 2026 worden de volgende investeringen voorzien:

<u>INVESTERINGEN</u>

2023

- 2038-13 aanleg rwa-buffer Bongerd	2.261.390
- Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2022	120.000
- Totaal te ontvangen KRW* subsidie -nvt-	0
- Totaal te ontvangen DHZ** subsidie project 2038-13	-341.190

2024

- 2038-1 Open rwa-buffer Bongerd	324.360
- 2038-6 Afkoppelen Heiweg, Wijngracht en omgeving	959.880
- 2039-1 Open krw-buffer Broek-Prickart (in bestaande buffer WL)	177.030
- 2047-1 Gesloten krw-buffer Hoogenberg voetpad / Rodeput	1.037.520
- Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2023	300.000

- Totaal te ontvangen KRW subsidie projecten 2039 en 2047	-484.200
- Totaal te ontvangen DHZ subsidie -nvt-	0
2025	
- 2038-2 Afkoppelen omgeving Bethlehem-/Elisabethstraat	350.600
- 2038-5 Afkoppelen omgeving Margriet-/Zonnebloemstraat	313.840
- 2038-10 Afkoppelen Steenbergervoetpad	42.090
- 2038-11 Afkoppelen omgeving Groeneboord/Persoon-/Kommerstraat	626.450
- 2038-11 Gesloten krw-leiding Doctor Ottenstraat	151.590
- 2517-1 Open krw-buffer Weiweg	126.930
- Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2024	300.000
- Totaal te ontvangen KRW subsidie projecten 2048 en 2517	-108.285
- Totaal te ontvangen DHZ subsidie -nvt-	0
2026	
- 2038-3 Afkoppelen Vlengendaal/Pleiweg	673.200
- 2038-4 Afkoppelen Margriet-/Leliestraat	577.440
- Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2025	300.000
- Totaal te ontvangen KRW subsidie project 2038	-465.905
- Totaal te ontvangen DHZ subsidie -nvt-	0

*subsidie waterschap Limburg inzake Kader Richtlijn Water
**subsidie Provincie Limburg inzake Deltaplan Hoge Zandgronden

Voor een meerjarig inzicht in de kosten van de riolering en waterbeheer en de tariefontwikkeling verwijzen wij naar de informatie ter zake in de paragraaf 'lokale heffingen'.

BASISRIOLERINGSPLAN 2023-2027
Vanuit de werkgroep MMR (Parkstad) wordt in 2023 een nieuw basisrioleringsplan opgesteld voor gemeente Simpelveld. Hiervoor zijn we nu bezig om de riooldata in orde te krijgen. Vervolgens kan de werkgroep begin volgend jaar starten met de berekeningen en het opstellen van een basisrioleringsplan.
De kosten worden verrekend volgens de regeling met Parkstad.

WEGEN
In 2020 is een wegenbeheersplan opgesteld op basis van de in 2019 uitgevoerde weg inspecties. In het kader van de actualisatie van het wegenbeheerplan is reeds tijdens de voorbereiding gebleken dat, om het wegenareaal van de gemeente op een minimaal gewenst niveau te houden, o.a. een inhaalslag noodzakelijk is. Hiervoor zijn in de jaren 2020 en 2021 investeringsbudgetten van € 1.040.000 per jaar beschikbaar gesteld. Tevens is vanaf 2021 om het jaar een investeringsbedrag van € 500.000 beschikbaar voor de structurele rehabilitatie van het wegenareaal. Tevens is de jaarlijkse dotatie aan de voorziening wegen in stappen verruimd met € 44.670. Via het Meerjaren Uitvoeringsprogramma (MUP) zal verdere uitvoering worden gegeven aan het wegenbeheerplan. Jaarlijks zal bekeken worden welke wegen zullen worden aangepakt, e.e.a. afhankelijk van factoren zoals de NUTS, rioleringsprojecten of andere projecten die in elkaar lopen.

In april 2015 is het beleidsplan openbare verlichting 2015-2020 vastgesteld. Tevens heeft toen ook besluitvorming plaatsgevonden over 'Light as a Service' (LaaS). In LaaS is beschreven en overeengekomen op welke wijze met het beschikbare jaarlijkse vervangingsbudget onderhoud aan de openbare verlichting wordt verricht.

Het onderhoud wegen en openbare verlichting is in de begroting terug te vinden onder het taakveld 'verkeer en vervoer' in programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat; de baten en lasten voor deze producten zijn als volgt geraamd:

	rekening 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026
Wegen, straten en pleinen						
Vervanging openbare verlichting	48.984	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
Stroomverbruik/onderhoud openbare verlichting	150.313	160.000	160.000	160.000	160.000	160.000
Overige kosten	434.137	163.550	166.570	166.570	166.570	166.570
Dotatie voorziening wegen	480.660	503.000	503.000	503.000	503.000	503.000
Kapitaallasten	64.425	121.769	200.289	343.336	337.885	332.661
Doorberekening kostenverdeelstaat	193.381	202.770	226.293	226.293	226.293	226.293
Overige opbrengsten	-9.280	-4.500	-4.500	-4.500	-4.500	-4.500
subtotaal	1.362.620	1.186.589	1.291.652	1.434.699	1.429.248	1.424.024
Verkeersmaatregelen						
Overige kosten	30.928	29.650	146.080	146.080	146.080	144.095
Doorberekening kostenverdeelstaat	17.244	2.103	2.193	2.193	2.194	2.193
subtotaal	48.172	31.753	148.273	148.273	148.274	146.288
Totaal	1.410.791	1.218.342	1.439.925	1.582.972	1.577.522	1.570.312

De voornaamste post is de jaarlijkse storting in de voorziening wegen ad. € 503.000. Een onderhoudsvoorstel wordt jaarlijks separaat aan de raad voorgelegd.

MOBILITEITSPLAN

De raad heeft in april 2022 het Mobiliteitsplan 2022 t/m 2032 vastgesteld. Het mobiliteitsplan is in eerste instantie voor 4 jaar vastgesteld tot en met 2025, maar voorziet tevens in een financiële doorkijk tot 2032, aangezien de doorlooptijd van dit plan 10 jaar bedraagt. In dit Mobiliteitsplan (waarin onder andere een visie voor de toekomst op mobiliteit wordt ontwikkeld) zijn ook zaken als duurzaamheid opgenomen en wordt er aangehaakt op de “visie op mobiliteit” die momenteel in Stadsregio Parkstad Limburg wordt opgesteld en op de ontwikkelingen van de Mobiliteitsvisie Zuid-Limburg. Aan dit Mobiliteitsplan is tevens een Meerjaren Uitvoeringsplan gekoppeld dat eveneens is vastgesteld. In 2022 e.v. zal uitvoering worden gegeven aan dit Meerjaren Uitvoeringsplan. In de periode 2022 t/m 2025 is er € 419.380 (incl. kapitaallasten) beschikbaar om uitvoering te kunnen geven aan het Meerjaren Uitvoeringsplan. Voor de periode 2023 t/m 2026 staan de volgende investeringen gepland:

<u>INVESTERINGEN</u>

2023

- Uitbreiding Velocity / Mobiliteitsplan 24.340
- Haltevoorzieningen op orde / Mobiliteitsplan 15.360

2024

- Uitbreiding Velocity / Mobiliteitsplan 24.340
- Haltevoorzieningen op orde / Mobiliteitsplan 15.360

2025

- Uitbreiding Velocity / Mobiliteitsplan 24.340
- Haltevoorzieningen op orde / Mobiliteitsplan 15.360

2026

Geen

OPENBAAR GROEN

Beheer van het openbaar groen gebeurt op basis van het groenstructuurplan en het groenbeheerplan. Het niveau van onderhoud is als volgt:

Centrumgebied	B
Woonwijk	B+C
Hoofdinfra	D
Buitengebieden	D

Waarbij: B = gemiddeld kwaliteitsniveau
C = laag onderhoudsniveau
D = laagste onderhoudsniveau

Het groenonderhoud is in de begroting terug te vinden onder het taakveld 'openbaar groen en (open lucht) recreatie' in programma 5. Sport, cultuur en recreatie; de baten en lasten voor deze producten zijn als volgt geraamd:

	rekening 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026
Natuur- en landschapsbescherming						
Overige kosten	10.200	17.500	17.500	17.500	17.500	17.500
Doorberekening kostenverdeelstaat	2.544	3.437	6.191	6.191	6.191	6.191
subtotaal	12.744	20.937	23.691	23.691	23.691	23.691
Openbaar groen						
Onderhoud openbaar groen	326.410	302.000	436.375	443.500	432.750	432.750
Onderhoud groen door verenigingen	0	13.000	14.500	14.500	14.500	14.500
Overige kosten	134.229	256.500	143.250	143.250	159.250	159.250
Kapitaallasten	782	6.493	345	310	289	268
Doorberekening kostenverdeelstaat	128.122	111.710	117.169	117.169	117.169	117.169
subtotaal	589.543	689.703	711.639	718.729	723.958	723.937
Totaal	602.287	710.640	735.330	742.420	747.649	747.628

In de raadsvergadering van 21 april 2022 heeft de raad ingestemd met groenstructuurplan. In het betreffende raadsvoorstel zijn tevens een tweetal moties, te weten de moties 'actieplan bomenaanplant' en 'onderzoek verhogen budget inrichting en onderhoud openbaar groen' verwerkt en financieel vertaald. E.e.a. is integraal verwerkt in de voorliggende begroting.

GEBOUWEN

Het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen gebeurt aan de hand van het Meerjaren Onderhoudsplan Gebouwen (MJOP) 2014-2023 (vastgesteld in de raadsvergadering van mei 2015). Daarbij is gekozen voor conditieniveau "matig".

In 2022 is er een start gemaakt om alle MJOP te actualiseren. Doel is om te komen tot een totaalbeeld van de eigendommen van de gemeente Simpelveld en wat er jaarlijks aan onderhoud moet gebeuren. Verder zal er duidelijk inzichtelijk moeten worden gemaakt, welke huurovereenkomsten/recht van opstal/exploitatieovereenkomsten er zijn met de daarbij behorende afspraken (contractmanagement).

Jaarlijks wordt een bedrag van € 110.300 gedoteerd aan de 'Voorziening groot onderhoud gebouwen'. De dotatie is als volgt verdeeld over de diverse producten in de begroting:

Voorziening groot onderhoud gebouwen			
Programma 0. Bestuur en ondersteuning			
		Gemeentehuis	26.000
		Loodsen openbare werken	5.700
Programma 1. Veiligheid			
		brandweerkazernes	5.000
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie			
		Binnensport Bocholtz	19.000
		Binnensport Simpelveld	4.200
		Niet groene sportterreinen	3.500
		Groene sportterreinen	2.000
Programma 6. Sociaal domein			
		Kinderopvang	2.000
		Mfc Op de Boor	5.500
Programma 7. Volksgezondheid en milieu			
		Begraafplaats	400
Programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			
		Eigendommen	2.000
Verhoging dotatie			*35.000*
Totaal			**110.300**

Vooruitlopend op de actualisatie van het MJOP, wordt rekening gehouden met een verhoging van de dotatie aan de voorziening groot onderhoud gebouwen met € 35.000 vanaf 2021. Hierna is het geprognosticeerde verloop van de voorziening weergegeven:

	groot onderhoud gebouwen
stand 1-1-2022	1.442.181
dotatie	110.300
onttrekking	140.781
stand 1-1-2023	**1.411.700**
dotatie	110.300
onttrekking	260.870
stand 1-1-2024	**1.261.130**
dotatie	110.300
onttrekking	100.000
stand 1-1-2025	**1.271.430**
dotatie	110.300
onttrekking	100.000
stand 1-1-2026	**1.281.730**
dotatie	110.300
onttrekking	100.000
stand 31-12-2026	**1.292.030**

Paragraaf

Grondbeleid

INLEIDING
Grondbeleid heeft te maken met het proces waarbij grond wordt aangekocht, bouwrijp gemaakt en rioleringen en wegen worden aangelegd om vervolgens de grond te verkopen voor de bouw van woningen of bedrijven. Daarnaast kan grondbeleid ook worden gevoerd om strategische redenen zoals het aankopen van gronden c.q. panden ter voorkoming van ongewenste ontwikkelingen.

Er bestaat een verschil tussen een actief en een passief (faciliterend) grondbeleid. Bij een actief grondbeleid verwerft de gemeente zelf de grond om bouwrijp te maken en uit te geven met de door de gemeente gewenste bestemming. Bij een passief grondbeleid stelt de gemeente voorwaarden aan de ontwikkeling van grond in eigendom van een particulier. Mengvormen hiervan zijn ook mogelijk. Veelal gaat het dan om Publiek-Private-Samenwerkingsconstructies (PPS-constructies) waarbij de gemeente met een private partij een ontwikkeling van een gebied realiseert.

BELEID
Het grondbeleid van de gemeente Simpelveld is vastgelegd in de ‘Nota Grondbeleid Algemeen 2011’ die in de raadsvergadering van maart 2011 door de raad is vastgesteld. In de nota is aangegeven dat de gemeente in beginsel kiest voor een passieve (faciliterende) rol bij grondverwerving. In de nota wordt ook aandacht besteed aan de instrumenten die bij grondbeleid kunnen worden ingezet en verder worden uitspraken gedaan over het Simpelveldse beleid met betrekking tot ‘grondverkoop en snippergroen’, ‘grondprijzen’ en ‘pacht’.

RISICO’S
Omdat de gemeente geen grondbedrijf exploiteert, beschikt de gemeente niet over een bestemmingsreserve ter dekking van risico’s in het kader van het gemeentelijk grondbeleid. Dekking geschiedt in de diverse projecten waarbij het uitgangspunt is dat in principe alle (of zoveel als mogelijk/haalbaar) risico’s, inclusief mogelijke planschade, bij de ontwikkelende partij worden gelegd.

PROJECTEN
Op dit moment zijn er geen (bouw-)projecten waarbij de gemeente Simpelveld een directe en actieve bemoeienis heeft, anders dan haar wettelijke taken zoals bijvoorbeeld vergunningverlening.

Paragraaf

Verbonden partijen

ALGEMEEN
De gemeente Simpelveld heeft bestuurlijke en financiële belangen in een aantal organisaties, waaronder gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen, de zogenaamde verbonden partijen. Het BBV geeft als definitie: 'een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie, waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang is zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht.'

Net als voor gemeenten geldt dat ook voor verbonden partijen de naaste toekomst omgeven is met de nodige 'onzekerheid en onvoorspelbaarheid'. Na de coronacrisis is ook de huidige 'Oekraïnecrisis' van invloed op het functioneren van de verbonden partijen.

Het is vanuit bestuurlijk, beleidsmatig en financieel oogpunt van belang dat in de begroting aandacht wordt besteed aan verbonden partijen:
1. Verbonden partijen voeren vaak beleid uit dat de gemeente ook zelf kan (blijven) doen. De gemeente kiest er om bepaalde redenen voor de uitvoering van dat beleid over te laten aan de verbonden partij, maar blijft uiteindelijk wel verantwoordelijk voor het realiseren van de beoogde doelstellingen.
2. De gemeente moet inzicht hebben in de kosten en de financiële risico's die de gemeente met de verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.
3. De gemeente kan ook bestuurlijk risico's lopen als zich problemen voordoen bij de verbonden partij of bij de realisatie van de doelstellingen.

In onderstaande figuur is de verhouding tussen verschillende rechtspersonen van de verbonden partijen van de gemeente Simpelveld weergegeven. Van het totaal aantal verbonden partijen van de gemeente Simpelveld betreft 62% een publiekrechtelijke organisatie (GR of samenwerkingsconvenant) en 38% een privaatrechtelijke organisatie (stichting, vereniging, coöperatie of vennootschap). Een beoordeling van de verbonden partijen naar openbaar belang toont dat bijna 20% van de verbonden partijen een nutsvoorziening betreft. Hieronder kan onder andere worden verstaan: afvalinzameling en verwerking, drinkwatervoorzieningen, gas- en elektriciteitsvoorzieningen. Meer dan 30% van de verbonden partijen dient een financieel belang, onder andere BNG en de diverse vennootschappen in verband met de verkoop van Essent. Dit aandeel is gedaald t.o.v. voorgaande jaren in verband met de liquidatie van een drietal vennootschappen.

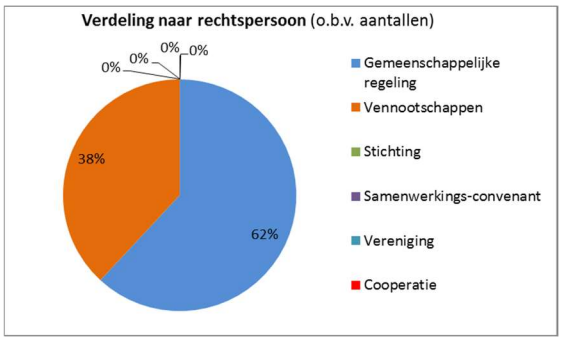

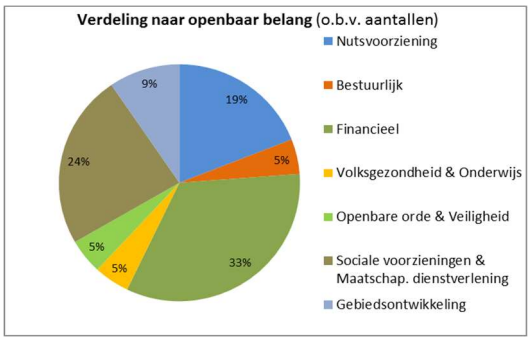

BELEID
In de strategische visie is samenwerken als kernwaarde benoemd. Deelname in verbonden partijen is een vorm van samenwerking. De besluitvorming over de deelname aan verbonden partijen heeft tot op heden per geval plaatsgevonden. Toetreding wordt getoetst op het beoogde doel, de uit te voeren taken, de doelmatigheid en eventuele verplichting tot de betreffende samenwerking (bijvoorbeeld RUD). Samenwerken betekent echter tevens dat aan invloed en zeggenschap over de desbetreffende taak wordt ingeboet. Om de afstand die daardoor ontstaat was in Parkstadverband een ambtelijke werkgroep actief om te zoeken naar instrumenten

om de grip op en de verbinding met verbonden partijen te vergroten. Inmiddels is deze werkgroep uitgebreid naar bijna alle Zuid-Limburgse gemeenten. De werkgroep werkt met een 'adoptiemodel' waarbij elke gemeente één of meerdere gemeenschappelijke regelingen 'adopteert' en als 'primus inter pares' optreedt namens de deelnemende gemeenten. Verder is door de Rekenkamercommissie het rapport 'Verbonden partijen: grip op samenwerking' opgesteld. In dat rapport wordt o.a. geconcludeerd dat een nota op verbonden partijen vooralsnog niet noodzakelijk wordt geacht. Op de gemeentelijke website is het register van gemeenschappelijke regelingen te raadplegen.

TOEZICHT
Toezicht op verbonden partijen wordt in veel gevallen uitgeoefend via het bestuur. Daar heeft een afvaardiging zitting uit het college van B&W of uit de gemeenteraad. Op ambtelijk niveau vindt ondersteuning op dit toezicht plaats via de deelname in financiële en/of beleidscommissies.

Verbonden partijen leveren jaarlijks de vastgestelde jaarrekening/jaarverslag en de begroting aan de gemeente. Deze stukken worden eerst ambtelijk getoetst en vervolgens aan het college en de gemeenteraad aangeboden. Ten aanzien van de begroting kan de raad een zienswijze kenbaar maken aan het algemeen bestuur. De jaarrekening ontvangt de raad ter kennisname. De bestuurlijk vertegenwoordiger is voor de raad het eerste aanspreekpunt voor aangelegenheden die bij de betreffende verbonden partij spelen.

WIJZIGING WET GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN
Per 1 juli 2022 is de wet op de gemeenschappelijke regelingen aangepast. Deze wijziging heeft als doel de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen én de kaderstellende- en controlerende rol van gemeenteraden te versterken. Volksvertegenwoordigingen krijgen door deze wijziging meer mogelijkheden om invloed uit te oefenen op samenwerkingsverbanden. Deze wijzigingen kunnen naar drie categorieën worden onderverdeeld:

1. De versterking van de positie van gemeenteraden bij besluitvorming in gemeenschappelijke regelingen;
2. De introductie van aanvullende controle-instrumenten voor gemeenteraden;
3. Het verbeteren van de positie van gemeenteraden met betrekking tot het functioneren van de regeling.

Een aantal Limburgse gemeenschappelijke regelingen heeft het initiatief naar zich toe getrokken en een extern adviseur benaderd om te bekijken welke aanpassingen gedaan kunnen worden. Hierdoor hoeft het spreekwoordelijke wiel slechts één keer uitgevonden te worden. Naar verwachting zal ook de eerder genoemde ambtelijke werkgroep een rol spelen in de afstemming van de keuzes in aanpassingen die elke regeling voor zichzelf kan vaststellen.

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN
De gemeente Simpelveld participeert in de volgende verbonden partijen, gesplitst naar gemeenschappelijke regelingen, stichtingen/verenigingen en coöperaties/vennootschappen:

1. *Gemeenschappelijke regelingen*
   - Veiligheidsregio Zuid-Limburg
   - GGD Zuid-Limburg
   - Intergemeentelijke Sociale Dienst Kompas
   - Reinigingsdiensten Rd4 (GR)
   - Stadsregio Parkstad Limburg
   - Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL)
   - WSP Parkstad
   - Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
   - Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg (RUD)
   - Het Gegevenshuis
   - Omnibuzz
   - GR Subsidiëring ADV-Limburg
   - Centrumregeling Inkoop Jeugdzorg regio Zuid-Limburg
2. *Stichtingen/verenigingen*
   n.v.t.

3. *Coöperaties/vennootschappen*
   - Nazorg Limburg B.V.
   - Bank Nederlandse Gemeenten N.V.
   - Reinigingsdiensten Rd4 N.V.
   - Internationale Bau Ausstellung (IBA) B.V.
   - Waterleiding Maatschappij Limburg N.V.
   - Enexis Holding N.V.
   - Vordering Enexis B.V.
   - CBL Vennootschap B.V.
   - Verkoop Vennootschap B.V.
   - CSV Amsterdam B.V.
   - Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.
   - WoonWijzerWinkel Zuid-Limburg B.V.

Hierna is nadere informatie van deze verbonden partijen opgenomen.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg Margraten				
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling			
Openbaar belang	De Veiligheidsregio Zuid-Limburg is een samenwerkingsverband dat werkt voor de 16 deelnemende gemeenten in Zuid-Limburg. Deze is verantwoordelijk voor de professionalisering, efficiency, uniformering en bestuurlijk geconcentreerde aansturing van alle diensten betrokken bij incident- en rampenbestrijding in de regio. De Veiligheidsregio bestaat uit de onderdelen: Brandweer, GHOR, MCC, Bevolkingszorg, Burgernet en Programmabureau.			
Programma	1. Veiligheid			
Deelnemende partijen	De 16 gemeenten in Zuid-Limburg.			
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn alle 16 deelnemende gemeenten vertegenwoordigd met een zetel.			
Financieel belang	De bijdrage per gemeente wordt bepaald op basis van een overeengekomen verdeelsleutel. De geraamde bijdrage 2023 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 751.485.			
		2021	2022	2023
	Exploitatieresultaat	0	0	0
	Eigen Vermogen	8.861.000	8.130.000	2.029.000
	Vreemd Vermogen	38.905.000	35.180.000	28.413.000
	Gemeentelijke bijdrage	668.468	740.003	751.485
Ontwikkelingen	Vanaf 2023 is de overgangsperiode voor de verdeelsleutel van de bijdrage van de gemeenten ten einde. De oude historische bepaalde verdeelsleutel is In vier jaar tijd losgelaten en ingeruild voor een verdeelsleutel die gelijke tred houdt met het gemeentefonds. schakelt de Veiligheidsregio om naar een nieuwe verdeelsleutel. Daarnaast zal 2023 naar verwachting het eerste boekjaar zijn waarin de effecten van de nazorg met betrekking tot COVID19 en de Hoogwaterramp vorm zullen krijgen.			
Risico’s	Ten aanzien van de Veiligheidsregio kan het resultaat in 2022 beïnvloed worden door de covid-19-crisis.			

GGD Zuid Limburg Maastricht	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Openbaar belang	De belangen van de deelnemende gemeenten behartigen op het terrein van de volksgezondheid en de openbare gezondheidzorg ten behoeve van de bevolking van Zuid-Limburg. De GGD zet zich in voor de gezondheid van de inwoners van Zuid-Limburg. Concreet betekent dit o.a. zorgdragen voor de publieke gezondheid, toezicht op de kwaliteit WMO, Jeugdgezondheidszorg, Veilig Thuis, ambulancezorg, GHOR, vangnetfunctie en crisiszorg verslaafden, dak- en thuislozen, sociaal medische advisering.
Programma	1. Veiligheid en 7. Volksgezondheid en milieu
Deelnemende partijen	De 16 gemeenten in Zuid-Limburg.
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur is de gemeente vertegenwoordigd door een collegelid.
Financieel belang	Naast de taken die wettelijk verplicht moeten worden uitgevoerd, biedt de GGD ook een keuzepakket voor gemeenten aan. De bijdrage per gemeente is derhalve afhankelijk van de verplichte- én aanvullende producten die afgenomen worden. De geraamde bijdrage 2023 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 575.064 (GGD € 138.069, JGZ € 328.555 en Veilig Thuis € 108.440). De stijging in de bijdrage van 2023 t.o.v. 2022 komt vnl. voort door de opgave die JGZ heeft inzake de doorontwikkeling van de eigentijdse professionele organisatie middels diverse activiteiten zoals o.a. uitbreiding Voorzorg en Stevig Ouderschap, Knooppunten Kansrijke Start en Netwerkaanpak kinderen met overgewicht en obesitas en de wijziging van de verdeelsleutel van JGZ van aantal inwoners naar aantal jeugdigen.

	2021	2022	2023
Exploitatieresultaat	221.755	0	0
Eigen Vermogen	2.201.332	2.201.332	2.201.332
Vreemd Vermogen	39.032.001	39.032.001	39.032.001
Gemeentelijke bijdrage	466.167	546.513	575.064

Ontwikkelingen	In het regionaal gezondheidsbeleid is vastgelegd dat het doel is om een trendbreuk te realiseren en daarmee de levensverwachting in Zuid-Limburg te brengen naar het landelijk gemiddelde en hierbij in de periode 2016-2025 zichtbaar in te lopen op bestaande achterstanden in levensverwachting en in te zetten op een stijging van de ervaren gezondheid. Via de beleidslijnen gezonde jeugd, de gezonde wijk en kwetsbare personen wordt invulling aan het beleid gegeven.
Risico's	De financieel kwetsbare positie van de GGD is tweeledig; enerzijds is in de exploitatie onvoldoende ruimte om tegenvallers op te vangen. Anderzijds is ook de vermogenspositie onvoldoende om financiële risico's te dekken. Hierdoor is het weerstandsvermogen (te) laag. Ingeval van een onverhoopte calamiteit kan het zijn dat de GGD direct een beroep op de gemeenten moet doen om de bestrijding daarvan te financieren. Een belangrijk project van de GGD is de 'Trendbreuk'. Hierbij is op voorhand moeilijk in te schatten hoeveel (extra) kosten gemoeid zijn om het gezondheidspeil in Zuid-Limburg op een gelijk niveau te krijgen als het landelijke gemiddelde. De ontwikkeling die is gericht op een JGZ van de toekomst kent een meerjarig traject. De opgave is inhoudelijk en financieel van een dusdanige omvang dat een fasering nodig is gedurende de jaren 2022 t/m 2025. In de begroting 2022 is de eerste stap genomen en is gekozen voor een minimale variant. Over de vervolgstappen zullen steeds opnieuw besluiten moeten worden genomen via de jaarlijkse begrotingscyclus.

Intergemeentelijke Sociale Dienst Kompas Nuth	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Openbaar belang	De kerntaak is de uitvoering van de sociale wetgeving, onder te verdelen naar de drie beleidsproducten Werk, Inkomen en Zorg.
Programma	6. Sociaal Domein
Deelnemende partijen	De gemeenten Beekdaelen, Simpelveld en Voerendaal.
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn de deelnemende gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid en twee gemeenteraadsleden. In het Dagelijks Bestuur zijn de deelnemende gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid.
Financieel belang	De bijdrage per gemeente is mede afhankelijk van de afname van producten en het aantal cliënten. De geraamde bijdrage 2023 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 1.205.912 (excl. btw).

	2021	2022	2023
Exploitatieresultaat	-116.251	0	0.
Eigen Vermogen	200.000	n.b.	n.b.
Vreemd Vermogen	1.382.921	n.b.	n.b.
Gemeentelijke bijdrage	1.281.765	1.245.487	1.205.912

Ontwikkelingen	Per 1 januari 2022 vormt ook het grondgebied van de voormalige gemeente Onderbanken onderdeel van Kompas. Daarmee is de gehele gemeente Beekdaelen aangesloten.
Risico's	De volledige implementatie van de gemeente Beekdaelen en de economische effecten van de coronacrisis en de oorlog in de Oekraïne vragen nadrukkelijk aandacht.

Reinigingsdiensten Rd4 Heerlen	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Openbaar belang	Het uitvoeren van alle activiteiten die te maken hebben met de verwijdering van huishoudelijke afvalstromen (basispakket) en het uitvoeren van alle overige dienstverlening zoals bijvoorbeeld straatreiniging, gladheidbestrijding etc. (pluspakket).
Programma	7. Volksgezondheid en milieu
Deelnemende partijen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals en Voerendaal.
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn alle gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid.
Financieel belang	De bijdrage aan Rd4 valt uiteen in een bijdrage voor het basispakket en pluspakket. Het pluspakket wordt afgerekend op basis van afname. De bijdrage per gemeente voor het basispakket is afhankelijk van de aangeboden hoeveelheden afval en de afgenomen producten. De geraamde bijdrage 2023 voor het basispakket bedraagt voor de gemeente Simpelveld € 981.223.

	2021	2022	2023
Exploitatieresultaat		0	0
Eigen Vermogen	4.027.084	3.643.169	3.929.399
Vreemd Vermogen	38.832.517	38.088.048	36.819.841
Gemeentelijke bijdrage	890.475	937.401	981.223

Ontwikkelingen	Rd4 is een gemeenschappelijke regeling die diensten verleent voor en aan gemeenten door met name de inzameling van afval. Aan de andere kant zorgt Rd4 voor de afvoer van deze afvalstromen en wordt daarmee geconfronteerd met de grillen van een wereldmarkt. De invloed van de oorlog in Oekraïne is daar sterk voelbaar. Rd4 zet sterker in op communicatie met de inwoners. Dit om via vergroting van

	bewustwording tot betere afvalscheiding te komen. Verder wil Rd4 komen tot een circulair ambachtscentrum en de mechanisatie van de inzameling doorontwikkelen. Voor verduurzaming wordt in de gemeentelijke bijdrage € 2,- per aansluiting berekend. In het kader van verduurzaming wordt deelgenomen in een waterstofproject om te onderzoeken of de inzamelvoertuigen in de toekomst hierop kunnen rijden en functioneren.
Risico's	Ontwikkelingen met betrekking tot grondstoffen- en brandstoffenprijzen zijn van invloed op de kosten van verwerking en recycling van afval. Dit kan leiden tot hogere kosten voor Rd4 in de komende jaren.

Stadsregio Parkstad Limburg Heerlen	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Openbaar belang	Op basis van de regionale agenda een structuurversterkende bijdrage leveren aan de evenwichtige ontwikkeling van het samenwerkings-gebied.
Programma	0. Bestuur en ondersteuning
Deelnemende partijen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal.
Bestuurlijk belang	Het bestuur van de WGR Stadsregio Parkstad Limburg bestaat uit een Algemeen Bestuur en een Dagelijks Bestuur beide gevormd door de Burgemeesters van de samenwerkende gemeenten. Binnen de GR zijn bestuurscommissies gevormd door de leden van de Colleges van B&W van de deelnemende gemeenten.
Financieel belang	De bijdrage per gemeente wordt bepaald op basis van een overeengekomen verdeelsleutel. De geraamde bijdrage 2023 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 170.834 (incl. AG Charlemagne).

	2021	2022	2023
Exploitatieresultaat	299.000	0	0
Eigen Vermogen	6.583.000	6.112.000	6.250.000
Vreemd Vermogen	2.652.000	2.365.000	2.067.000
Gemeentelijke bijdrage	114.000	163.251	170.834

Ontwikkelingen	Binnen de gemeenschappelijke regeling is begin 2021 de takendiscussie afgerond. Dit heeft geresulteerd in de aanpassing van de structuur van de gemeenschappelijke regeling.
Risico's	Ten aanzien van de Stadsregio Parkstad Limburg zijn op dit moment geen concrete risico's te benoemen.

Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL) Heerlen	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Openbaar belang	De deelnemende gemeenten hebben op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen al hun taken en bevoegdheden met betrekking tot de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) overgedragen aan het WOZL. Doel van het WOZL is voorzien in werkgelegenheid en arbeidsrevalidatie voor moeilijk in het normale arbeidsproces plaatsbare inwoners van de deelnemende gemeenten.
Programma	6. Sociaal Domein
Deelnemende partijen	De gemeenten Brunssum, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Beekdaelen, Simpelveld, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal.
Bestuurlijk belang	Per gemeente is een collegelid zowel lid van het Dagelijks Bestuur als het Algemeen Bestuur.

Financieel belang	De bijdrage per gemeente wordt bepaald op basis van een overeengekomen verdeelsleutel. De geraamde bijdrage 2023 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 2.257.826.			
		2021	2022	2023
	Exploitatieresultaat	-1.865.000	-1.976.000	-2.047.000
	Eigen Vermogen	871.000	n.b.	n.b.
	Vreemd Vermogen	7.243.000	n.b.	n.b.
	Gemeentelijke bijdrage	2.363.649	2.177.889	2.085.711
Ontwikkelingen	N.v.t.			
Risico's	Een risicofactor vormt de realisatie van het aantal arbeidsjaren. Overrealisatie van het aantal arbeidsjaren resulteert in een hogere bijdrage. Uiteraard kunnen de economische gevolgen van de coronacrisis en de oorlog in de Oekraïne een grote impact hebben.			

Werkgevers servicepunt Parkstad (WSP) Heerlen				
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling			
Openbaar belang	Het samenbrengen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt voor burgers met een loonwaarde tussen 30-100% die behoren tot de doel-groep van de Wsw en Participatiewet. Het WSP is verantwoordelijk voor de zogenaamde uitstroom binnen het instroom-doorstroom-uitstroom-proces (IDU-proces) dat wordt uitgevoerd in een samenwerking tussen WSP Parkstad en de acht Parkstadgemeenten. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de instroom- en doorstroomfase en het WSP Parkstad is, samen met de lokale banenmakelaars, verantwoordelijk voor de uitstroomfase.			
Programma	6. Sociaal Domein			
Deelnemende partijen	De gemeenten Brunssum, Kerkrade, Landgraaf, Beekdaelen, Voerendaal, Simpelveld en Heerlen.			
Bestuurlijk belang	Per gemeente is een collegelid zowel lid van het Dagelijks Bestuur als het Algemeen Bestuur.			
Financieel belang	De bijdrage per gemeente wordt bepaald op basis van een overeengekomen verdeelsleutel. De bijdrage 2023 bedraagt € 172.115.			
		2021	2022	2023
	Exploitatieresultaat	1.804.000	-8.641.000	-2.047.000
	Eigen Vermogen	1.804.000	n.b.	n.b.
	Vreemd Vermogen	2.822.000	n.b.	n.b.
	Gemeentelijke bijdrage	132.706	226.760	172.115
Ontwikkelingen	De resultaten van de uitstroom blijven vooralsnog achter ten opzichte van de prognoses.			
Risico's	Uiteraard kunnen de economische gevolgen van de coronacrisis en de oorlog in de Oekraïne een grote impact hebben, doordat de arbeidsmarkt verslechterd.			

Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) Roermond	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Openbaar belang	De BsGW is een samenwerkingsverband voor heffing en inning van gemeentelijke belastingen en waterschapsbelastingen en voor uitvoering van de wet WOZ. BsGW staat, net als alle andere belastingorganen, voor wat betreft de uitvoering van de WOZ onder toezicht van de (landelijke) Waarderingskamer.

Programma	0. Bestuur en ondersteuning, 6. Sociaal Domein, 7. Volksgezondheid en milieu
Deelnemende partijen	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg, Venlo, Voerendaal, Weert en het Waterschap Limburg.
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn alle gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid en de waterschappen door een DB-lid.
Financieel belang	De bijdrage per gemeente wordt bepaald op basis van een verdeelsleutel welke bestaat uit een combinatie van aantal aanslagregels, aantal aanslagbiljetten, aantal klantcontacten en een tarief per woz-object. De geraamde bijdrage 2023 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 195.732.

	2021	2022	2023
Exploitatieresultaat	-1.565.000	0	0
Eigen Vermogen	-362.000	1.203.000	1.203.000
Vreemd Vermogen	9.395.000	6.796.000	6.508.000
Gemeentelijke bijdrage	140.454	162.999	195.732

Ontwikkelingen	De hoge proceskosten (“no cure no pay” bureau’s) blijven een belangrijk thema voor de BsGW. In samenwerking met andere belastingsamenwerkingen wordt gezocht naar mogelijkheden om deze kosten zo veel mogelijk te beperken. Een nieuwe ontwikkeling op dit gebied is de constatering dat ncnp-bureau’s hun bezwaren steeds meer richten op formele dan op inhoudelijke aspecten. Te denken valt hierbij aan termijnen, juiste vaststelling verordeningen, juiste benadering kostendekkendheid van heffingen e.d. Zonder de autonomie van de raden te willen beperken onderzoekt de BsGW de mogelijkheden om te komen tot een zekere mate van harmonisatie van belastingheffing. Daarmee zou een volgende efficiencystap gezet kunnen worden. Onlosmakelijk hiermee verbonden is de lopende aanbesteding van de hosting en applicaties die nog loopt.
Risico’s	Verdere toename van aantallen woz-bezwaren kan leiden tot verdere kostenstijgingen. Zowel in de vorm van proceskostenvergoedingen als extra inzet van (extern) personeel. De BsGW stelt alles in het werk om deze stijging te beperken maar zonder wijziging van landelijke wet- en regelgeving blijft dat zeer lastig.

Regionale Uitvoerings-dienst Zuid-Limburg (RUD) Maastricht	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Openbaar belang	De RUD is de (verplichte) uitvoeringsorganisatie op het gebied van milieu wet- en regelgeving en milieuhandhaving. Door samenwerking wordt niet alleen in financiële zin beoogd een efficiencyvoordeel (op termijn) te halen, maar ook kennis en kunde te bundelen.
Deelnemende partijen	De 16 gemeenten in Zuid-Limburg en de Provincie Limburg.
Programma	7. Volksgezondheid en milieu
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn alle gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid en de provincie door een gedeputeerde.
Financieel belang	De bijdrage per gemeente wordt bepaald op basis van een overeengekomen verdeelsleutel. De geraamde bijdrage 2023 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 60.888.

		2021	2022	2023
	Exploitatieresultaat	1.081.483	0	0
	Eigen Vermogen	2.218.613	1.657.122	1.295.295
	Vreemd Vermogen	2.161.161	2.100.000	2.100.000
	Gemeentelijke bijdrage	48.071	55.866	60.888
Ontwikkelingen	Voor de jaren 2023 t/m 2025 zal met de invoering van de Omgevingswet, het begrip 'inrichting' uit de Wet Milieubeheer verdwijnen en het begrip 'milieubelastende activiteit' de relevante norm worden. Die definitie omvat meer dan hetgeen onder het begrip 'inrichting' werd verstaan. Het kan dus zo zijn dat activiteiten, die onder de Wet Milieubeheer als één inrichting werden aangemerkt, met de inwerkingtreding van de Omgevingswet gaan gelden als twee (of wellicht meer) milieubelastende activiteiten. Hiermee moeten de milieubelastende activiteiten naast elkaar in plaats van gezamenlijk worden beoordeeld. De tariefstelling, voor wat betreft het pakketdeel, zal met de invoering van de Omgevingswet per 1-1-2023, gewijzigd worden van 'inrichtingen' naar 'milieubelastende activiteiten' behoudens voor de Seveso-inrichtingen (BRZO-inrichtingen).			
Risico's	Ten aanzien van de RUD zijn op dit moment geen concrete risico's te benoemen.			

Het Gegevenshuis Landgraaf				
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling			
Openbaar belang	Het Gegevenshuis is opgericht per 1 juli 2015 met als doel de (wettelijk verplichte) uitvoering van de BAG-Geo (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) en de BGT (Basisregistratie Grootschalige Topografie).			
Programma	0. Bestuur en ondersteuning, 7. Volksgezondheid en milieu			
Deelnemende partijen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Sittard-Geleen, Vaals, Voerendaal en het Waterschap Limburg.			
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid.			
Financieel belang	De bijdrage per gemeente wordt bepaald op basis van een overeengekomen verdeelsleutel. De geraamde, bijgestelde bijdrage voor de gemeente Simpelveld voor 2023 bedraagt € 141.911.			
		2021	2022	2023
	Exploitatieresultaat	261.542	0	0
	Eigen Vermogen	318.557	16.759	6.772
	Vreemd Vermogen	1.079.295	1.079.295	1.079.295
	Gemeentelijke bijdrage	110.921	161.301	141.911
Ontwikkelingen	Het Gegevenshuis fungeert als shared service center. Het Gegevenshuis bouwt samen met de BsGW aan de integratie van de diverse registraties voor WOZ, BAG, BOR en BGT. Een samenhangende driedimensionale objectenregistratie zal in de toekomst als basis dienen voor de te ontwikkelen omgevingsplannen, waardoor het belang van actuele, juiste en volledige data alleen maar toeneemt. Geodata zullen in de toekomst ook steeds meer ingezet worden bij beleid en uitvoering op gebieden als beheer openbare ruimte, het sociaal domein, openbare orde, waterbeheer e.d.			
Risico's	Ten aanzien van Het Gegevenshuis zijn op dit moment geen concrete risico's te benoemen.			

Omnibuzz Geleen				
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling			
Openbaar belang	Omnibuzz verzorgt voor 29 Limburgse gemeenten het doelgroepen-vervoer. Vanaf 11 december 2016 is Omnibuzz gestart met het Wmo-vervoer (Regiotaxi).			
Programma	6. Sociaal domein			
Deelnemende partijen	Alle Limburgse gemeenten, behalve de gemeente Gennep.			
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid.			
Financieel belang	In 2016 heeft de gemeente Simpelveld eenmalig een storting ad. € 10.954 gedaan ten behoeve van de opbouw van het weerstands-vermogen van Omnibuzz. De geraamde bijdrage voor Simpelveld voor 2023 bedraagt € 211.360. De hieronder genoemde bijdrage voor 2022 is voor verrekening van de minderkosten als gevolg van covid-19.			
		2021	2022	2023
	Exploitatieresultaat	2.885.894	0	0
	Eigen Vermogen	4.241.986	581.939	960.001
	Vreemd Vermogen	3.625.799	3.615.553	5.336.719
	Gemeentelijke bijdrage	211.319	201.726	211.360
Ontwikkelingen	Omnibuzz is bezig met het verder inrichten volgens een groeimodel van de eigen organisatie. Daaronder het uitvoeren van onderzoeken naar integratie van openbaar vervoer met doelgroepenvervoer, het intensiveren van informatie en communicatie via o.a. www.ikwilvervoer.nl en het doorontwikkelen van mogelijkheden voor maatwerk naar aanleiding van de groeiende zorgbehoefte. De instroom van andere vervoersvormen dan het WMO-vervoer is op de lange(re) baan geschoven.			
Risico's	Omnibuzz heeft de gevolgen van covid-19 sterk gevoeld. Het ritten-volume daalde in sommige weken met 75-90%. Verwacht wordt dat het vervoersvolume de komende jaren structureel lager zal blijven dan in de periode voor corona. De hoge brandstofkosten en het tekort aan mede-werkers vormen een aanzienlijk risico voor de vervoerders en Omnibuzz.			

Regeling Subsidiëring ADV-Limburg Maastricht				
Juridische rechtsvorm	Centrumregeling waarbij de gemeente Maastricht optreedt als centrumgemeente.			
Openbaar belang	Het bieden van toegang tot een anti-discriminatievoorziening voor de inwoners van de deelnemende gemeenten.			
Programma	1. Veiligheid			
Deelnemende partijen	Alle Limburgse gemeenten waarbij de gemeente Maastricht fungeert als centrumgemeente voor de Zuid-Limburgse gemeenten en Roermond voor de Noord- en Middenlimburgse gemeenten.			
Bestuurlijk belang	De centrumgemeenten dragen zorg voor (tussentijdse) rapportages en doen jaarlijks verslag van de in het vorige jaar geregistreerde klachten.			
Financieel belang	Simpelveld betaalt een jaarlijkse bijdrage (afhankelijk van het inwoneraantal). De bijdrage over 2023 bedraagt: ± € 4.700.			
		2021	2022	2023
	Exploitatieresultaat	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Eigen Vermogen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Vreemd Vermogen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Gemeentelijke bijdrage	4.500	4.700	± 4.700
Ontwikkelingen	Er zijn geen noemenswaardige ontwikkelingen bekend.			
Risico's	Gemeente Simpelveld loopt geen risico's bij deze samenwerkingsvorm.			

Centrumregeling Inkoop Jeugdzorg regio Zuid-Limburg Maastricht	
Juridische rechtsvorm	Centrumregeling waarbij de gemeente Maastricht optreedt als centrumgemeente.
Openbaar belang	Naar aanleiding van de drie decentralisaties verzorgt de gemeente Maastricht voor de 16 Zuid-Limburgse gemeenten de inkoop van de gespecialiseerde jeugdzorg. Tevens neemt Maastricht het contractbeheer en de monitoring van de contractafspraken voor haar rekening. De deelnemende gemeenten behouden hun eigen bestuurlijke structuur, bevoegdheden en verantwoordelijkheden, gericht op een goede dienstverlening aan de eigen bevolking en ruimte voor het behoud van eigen identiteit in de uitvoering van de jeugdzorgtaken.
Programma	6. Sociaal Domein
Deelnemende partijen	Alle 16 Zuid-Limburgse gemeenten.
Bestuurlijk belang	Jaarlijks vindt er een bestuurlijk overleg plaats.
Financieel belang	De jaarlijkse bijdrage in de uitvoeringskosten van de gemeente Maastricht is voor 2023 nog niet bekend.

	2021	2022	2023
Exploitatieresultaat	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Eigen Vermogen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd Vermogen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gemeentelijke bijdrage	61.175	91.056	n.n.b.

Ontwikkelingen	De gemeente Maastricht is, in samenspraak met de deelnemende gemeenten, permanent bezig om de kwaliteit van de dienstverlening aan de gemeenten te verbeteren.
Risico's	Op dit moment geen concrete risico's te benoemen.

Nazorg Limburg BV Maastricht Airport	
Juridische rechtsvorm	Besloten vennootschap
Openbaar belang	'Eeuwigdurende' nazorg van voormalige stortplaatsen in Limburg (waaronder de voormalige stortplaats Bocholtz). Nazorg is het onderhouden, inrichten en zo nodig herstellen van de (milieu-beschermende) voorzieningen op stortplaatsen en bodemsaneringen. Doel is het voorkomen van negatieve effecten van de locatie naar de omgeving (bodem, lucht en water).
Programma	7. Volksgezondheid en milieu
Deelnemende partijen	Alle gemeenten in Limburg.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging tijdens de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	De gemeente is houder van 300 aandelen van € 0,45 per aandeel. De boekwaarde van de aandelen is per 31-12-2021 € 0. Winsten worden toegevoegd aan de algemene reserve. Met ingang van 1 januari 2022 is de bijdrage van € 0,25 per inwoner komen te vervallen.

	2021	2022	2023
Exploitatieresultaat	3.103.445	n.b.	n.b.
Eigen Vermogen	8.744.317	n.b.	n.b.
Vreemd Vermogen	32.736.016	n.b.	n.b.
Gemeentelijke bijdrage	2.676	0	0

Ontwikkelingen	Nazorg Limburg zoekt actief naar mogelijkheden om gesloten stort-plaatsen een maatschappelijk verantwoorde functie te geven. Uitgangs-punt daarbij is dat nieuwe activiteiten het beleid van de overheid moeten ondersteunen. Het zonnepanelenpark op de locatie in Bocholtz is inmiddels in gebruik genomen. Monitoringsrapportages wijzen uit dat de kwaliteit van het grondwater op deze plek slechts in zeer beperkte mate is beïnvloed. De effecten van covid op de economie hebben in

	2020 een sterke invloed gehad op het resultaat van de vennootschap; in 2021 is dat alweer flink hersteld.
Risico's	Alle locaties zijn eigendom van Nazorg Limburg. Op dit moment zijn geen risico's ten aanzien van Nazorg Limburg bekend.

NV Bank Nederlandse Gemeenten Den Haag	
Juridische rechtsvorm	Naamloze vennootschap
Openbaar belang	BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan het zo laag mogelijk houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen.
Programma	0. Bestuur en ondersteuning
Deelnemende partijen	Aandeelhouders van de BNG zijn uitsluitend overheden. De staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	De gemeente is houder van 6.630 aandelen van € 2,50 per aandeel. De boekwaarde van de aandelen is per 31-12-2021 € 15.043. Het geraamde dividend 2023 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 8.420.

	2021	2022	2023
Exploitatieresultaat	236 mln	n.b.	n.b.
Eigen Vermogen	5.062 mln	n.b.	n.b.
Vreemd Vermogen	143.995 mln	n.b.	n.b.
Ontvangen dividend	20.420	n.b.	n.b.

Ontwikkelingen	De kredietvraag van met name gemeenten steeg in het eerste halfjaar van 2022 (6,6 mrd t.ov. 5,6 in 2021). Dit werd vooral veroorzaakt door de stijgende rente als gevolg van de 'Oekraïnecrisis'. Het resultaat over deze periode bedroeg 206 miljoen (2021: 187 miljoen). Met de strategie 'Ons kompas naar impact' probeert de bank actief te sturen op het vergroten van haar maatschappelijke impact.
Risico's	Tegenvallende exploitatieresultaten van de BNG hebben een negatief effect op de dividenduitkering zoals deze jaarlijks wordt ontvangen door de gemeente.

NV Reinigingsdiensten Rd4 Heerlen	
Juridische rechtsvorm	Naamloze vennootschap
Openbaar belang	Binnen deze vennootschap zijn alle bedrijfsmatige activiteiten van Rd4 ondergebracht. Doelstellingen van de vennootschap zijn: het tot stand brengen van doelmatige, milieuhygiënisch verantwoorde en marktconforme inzameling en verwerking van afvalstoffen, alsmede het adviseren op het gebied van ontwikkeling en implementatie van milieu-beleid.
Programma	7. Volksgezondheid en milieu
Deelnemende partijen	De aandelen worden gehouden door de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Voerendaal.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen door een collegelid.
Financieel belang	De gemeente is houder van 1.071 aandelen van € 4,54 per aandeel. De boekwaarde van de aandelen is per 31-12-2021 € 4.860. Het geraamde

	dividend 2023 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 0. Dividend-uitkeringen worden toegevoegd aan de reserve afval.			
		2021	2022	2023
	Exploitatieresultaat	518.900	n.b.	n.b.
	Eigen Vermogen	1.211.664	n.b.	n.b.
	Vreemd Vermogen	10.213.782	n.b.	n.b.
	Ontvangen dividend	12.988	n.b.	n.b.
Ontwikkelingen	Rd4 blijft investeren in een duurzame bedrijfsvoering. Deze intensivering van de vergroening van de bedrijfsvoering wordt actief uitgedragen bij de acquisitie en klantbenadering.			
Risico's	Tegenvallende exploitatieresultaten van Rd4 hebben een negatief effect op de dividenduitkering.			

IBA Parkstad (Internationale Bau Ausstellung) Heerlen				
Juridische rechtsvorm	Besloten vennootschap			
Openbaar belang	Publiek-private samenwerking om de transformatiekracht van de regio Parkstad in te zetten om de economische structuur te versterken.			
Programma	0. Bestuur en ondersteuning			
Deelnemende partijen	Gemeenten van de regio Parkstad incl. Beekdaelen, Provincie Limburg, semi-publieke en private partijen.			
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de aandeelhoudersvergadering.			
Financieel belang	De bijdrage per deelnemer wordt bepaald op basis van een overeengekomen verdeelsleutel. De geraamde bijdrage 2023 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 0.			
		2021	2022	2023
	Exploitatieresultaat	523.496	n.b.	n.b.
	Eigen Vermogen	2.118.313	n.b.	n.b.
	Vreemd Vermogen	11.463.227	n.b.	n.b.
	Gemeentelijke bijdrage	107.254	10.000	0
Ontwikkelingen	Door de coronacrisis is het expojaar verschoven naar 2021/2022 waarna dit project zal eindigen. Wel zal voor de 'financieel-administratieve afhandeling' een beperkte organisatie gehandhaafd blijven.			
Risico's	Op dit moment zijn geen concrete risico's te benoemen.			

Waterleiding Maatschappij Limburg Maastricht	
Juridische rechtsvorm	Naamloze vennootschap
Openbaar belang	De kerntaak van WML is het duurzaam en doelmatig leveren van leiding-water van topkwaliteit aan inwoners, bedrijven en (overheids) instellingen in Limburg tegen een aanvaardbaar en stabiel drinkwater-tarief.
Programma	7. Volksgezondheid en milieu
Deelnemende partijen	De aandelen worden gehouden door de Provincie Limburg en de Limburgse gemeenten.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	De gemeente is houder van 4 aandelen van € 4.538 per aandeel. De boekwaarde van de aandelen is per 31-12-2021 € 27.227. Er wordt geen dividend uitgekeerd. In artikel 40 van het statuut van WML is geregeld dat winst "bij voorkeur wordt aangewend tot versterking van het bedrijf en verwezenlijking van het doel van de vennootschap."

		2021	2021	2022
	Exploitatieresultaat	6,0 mln	n.b.	n.b.
	Eigen Vermogen	194 mln	n.b.	n.b.
	Vreemd Vermogen	387 mln	n.b.	n.b.
Ontwikkelingen	Met het oog op klimaatverandering en de recente warme en droge zomers werkt WML verder aan een betrouwbare levering van drinkwater. WML levert water aan 562.664 aansluitingen. Er worden diverse initiatieven ondernomen om het watergebruik te verduurzamen waaronder het programma ‘Circulair water voor Chemelot’ en ‘Gedragsbeïnvloeding in de praktijk’.			
Risico’s	Ten aanzien van de NV Waterleiding Maatschappij Limburg zijn op dit moment geen concrete risico's te benoemen.			

Enexis Holding Rosmalen				
Juridische rechtsvorm	Naamloze vennootschap			
Openbaar belang	Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,3 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt en beoogt altijd en overal energie, tegen aanvaardbare aansluit- en transporttarieven, te kunnen leveren.			
Programma	0. Bestuur en ondersteuning			
Deelnemende partijen	Gemeenten en provincies.			
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.			
Financieel belang	De gemeente is houder van 275.400 aandelen van € 1 per aandeel. De boekwaarde van de aandelen is per 31-12-2021 € 37.028. Het geraamde dividend 2023 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 137.700. In 2020 hebben de meeste aandeelhouders Enexis een lening verstrekt om de energietransitie te kunnen versnellen. Simpelveld heeft een lening verstrekt ad € 460.000.			
		2021	2022	2021
	Exploitatieresultaat	199 mln	n.b.	n.b.
	Eigen Vermogen	4.241 mln	n.b.	n.b.
	Vreemd Vermogen	5.154 mln	n.b.	n.b.
	Ontvangen dividend	139.311	182.900	137.700
Ontwikkelingen	In 2022 is door de aandeelhouders van Enexis een nieuw strategisch plan vastgesteld. Daarin zijn drie hoofddoelen geformuleerd, te weten: 1. Sturen op maatschappelijk optimale energiekeuzes; 2. Altijd toegang bieden tot energie; 3. Klanten weten wat ze aan Enexis hebben. De energietransitie leidt voor Enexis tot een grote investeringsopgave en kapitaalbehoefte, die op lange termijn waarschijnlijk niet door de huidige aandeelhouders kan worden ingevuld. Enexis en haar aandeelhouders zijn in gesprek over de ontwikkelingen en mogelijke maatregelen om te zorgen dat Enexis een financieel solide basis behoudt. Ook het Rijk voert overleg met de regionale netbeheerders en hun aandeelhouders over een eventuele participatie door het Rijk. Op basis van de huidige inzichten is de prognose dat Enexis voor de middellange termijn (huidige reguleringsperiode / tot 2027) aan de vastgestelde ratio's blijft voldoen.			
Risico’s	Tegenvallende exploitatieresultaten van Enexis hebben een negatief effect op de dividenduitkering zoals jaarlijks wordt ontvangen door de gemeente. Het risico is echter gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer.			

Vordering Enexis **CBL Vennootschap** **Verkoop Vennootschap** **CSV Amsterdam** **Publiek Belang Elektriciteits-productie** 's Hertogenbosch	
Juridische rechtsvorm	Allen Besloten vennootschap
Openbaar belang	Deze deelnemingen zijn enerzijds verkregen bij de verkooptransactie van de aandelen Essent aan RWE en anderzijds bij de verkoop van de aandelen in het afvalverwerkingsbedrijf van Attero aan private equity organisatie Waterland (Recycleco B.V.). Ze hebben een tijdelijk karakter en dienen in eerste instantie om financiële belangen van de aandeel-houders te waarborgen. Het betreft de volgende vennootschappen: - Vordering Enexis B.V. - Cross Border Leases (CBL) Vennootschap B.V. - Verkoop Vennootschap B.V. - CSV Amsterdam B.V. - Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.
Programma	0. Bestuur en ondersteuning
Deelnemende partijen	Gemeenten en provincies
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging bij de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	De gemeente is houder van 3.680 aandelen van € 0,01 per aandeel. De boekwaarde van de aandelen is per 31-12-2021 € 0. Het geraamde dividend 2023 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 0.

CSV Amsterdam	2021	2022	2023
Exploitatieresultaat	-42.665	-100.000	-100.000
Eigen Vermogen	312.379	0	0
Vreemd Vermogen	22.664	0	0
Ontvangen dividend	0	0	0

Publiek Belang Elektriciteitsproductie	2021	2022	2023
Exploitatieresultaat	-37.321	-50.000	0
Eigen Vermogen	1.532.074	0	0
Vreemd Vermogen	6.925	0	0
Ontvangen dividend	0	0	0

Ontwikkelingen	*Vordering Enexis B.V.* Opgeheven. *CBL (Cross Border Leases) Vennootschap B.V.* Opgeheven. *Verkoop Vennootschap B.V.* Opgeheven. *CSV Amsterdam B.V.* De doelstellingen van deze vennootschap zijn met name het (namens de aandeelhouders) voeren van een eventuele schadeclaim tegen de Staat en het voeren van garantieclaimprocedures met Recycleco B.V. (de koper van de aandelen Attero). Garantieclaims konden door Waterland tot 5 jaar na completion (mei 2019) worden ingediend. Eind juni 2016 is een compromis gesloten met Attero/Waterland over een door Attero/ Waterland ingediende claim van 9,5 mln voor een bedrag van 5,5 mln. Een derde doelstelling van deze vennootschap is het geven van instructies aan de beheerder van de in escrow gehouden gelden. Deze

	escrowgelden staan niet ter beschikking van de vennootschap maar worden aangehouden bij de notaris. Momenteel is de vennootschap nog bezig met de afwikkeling van ingediende garantieclaims van de kant van Waterland en een dispuut met deze partij over een teruggaaf afvalstoffenheffing. Zodra beide zaken zijn afgewikkeld zal ook deze vennootschap worden ontbonden. Begin maart 2021 werd via de media bekend dat er misbruik had plaatsgevonden van de escrowrekening die onder beheer werd gehouden door advocatenkantoor Pels Rijcken. Inmiddels hebben Pels Rijcken en CSV Amsterdam B.V. overeenstemming bereikt over de vergoeding van de financiële schade die de vennootschap heeft geleden. Pels Rijcken heeft op 13 juli jl. de totale financiële vergoeding van ruim € 75.000 uitbetaald. De zaak is daarmee afgesloten. *Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.* De vennootschap dient zorg te dragen voor de afhandeling van een aantal verplichtingen in verband met het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borsele uit 2009. Het bestuur is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan of deze contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens, naar verwachting in 2022, zal worden ontbonden.
Risico's	Hoewel diverse van deze vennootschappen nog betrokken zijn in procedures en besprekingen voeren over eventuele schadeclaims blijven de risico's voor de gemeente beperkt.

WoonWijzerWinkel Zuid-Limburg Kerkrade				
Juridische rechtsvorm	Besloten vennootschap			
Openbaar belang	De kerntaak van WoonWijzerWinkel is het versnellen van de verduurzaming van het woningaanbod en vastgoed.			
Programma	7. Volksgezondheid en milieu			
Deelnemende partijen	Gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal			
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.			
Financieel belang	De gemeente bezit 839 aandelen van € 1 per aandeel, op een totaal van € 20.000 aan aandelen.			
		2021	2022	2023
	Exploitatieresultaat	-60.548	n.b.	n.b.
	Eigen Vermogen	-227.971	n.b.	n.b.
	Vreemd Vermogen	879.141	n.b.	n.b.
	Ontvangen dividend	0	0	0
Ontwikkelingen	De besloten vennootschap is in 2020 opgericht en de gemeente heeft in dat boekjaar derhalve ook de aandelen verworven. De WoonWijzerWinkel heeft op aan Rodaboulevard te Kerkrade haar winkel.			
Risico's	Bezien moet worden in hoeverre de prognoses voor de WoonWijzerWinkel realiteit worden.			

Paragraaf

Demografische ontwikkeling

INLEIDING

De laatste onderzoeken ten aanzien van de bevolkingsontwikkeling in Parkstad Limburg laten zien dat er weliswaar sprake is van een dalende lijn, maar dat deze dalende lijn ten opzichte van eerdere prognoses minder sterk zal zijn. Volgens die laatste prognosecijfers zou de gemeente Simpelveld nog ca. 9.260 inwoners en 4.429 huishoudens hebben in 2040.

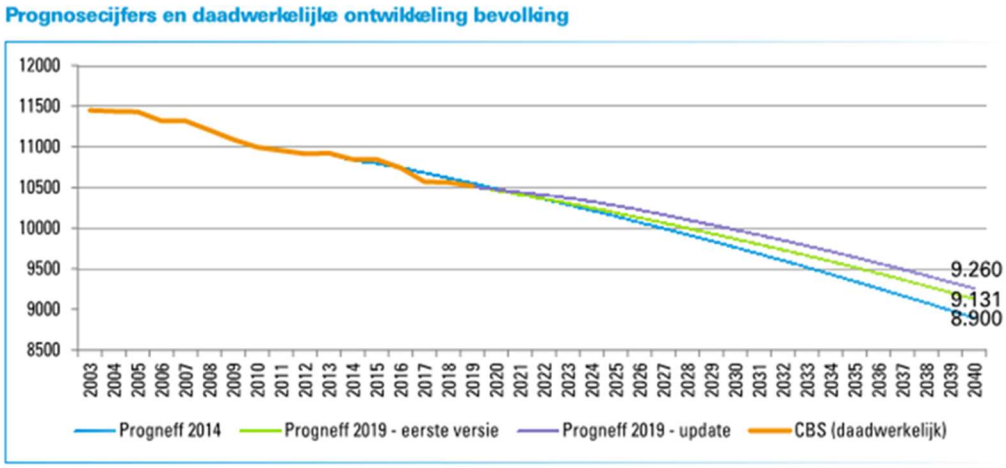

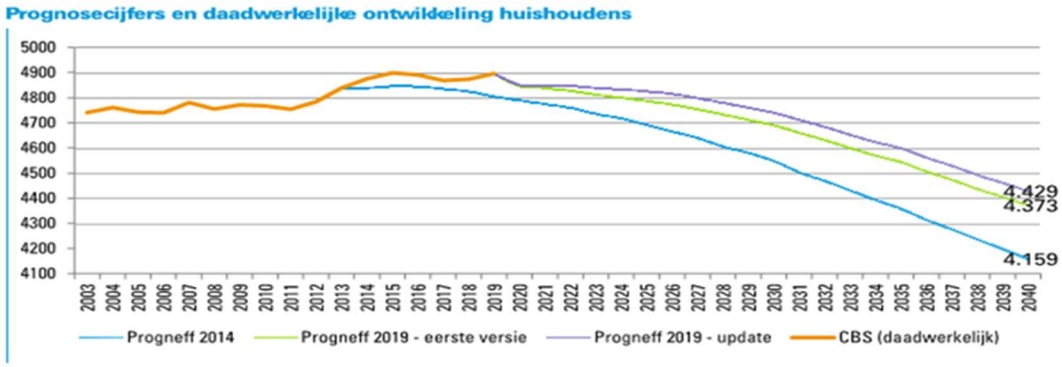

Binnen Parkstad Limburg is sprake van een verdunnings-, vernieuwings- en verbeteringsopgave. Parkstad en daarmee ook de gemeente Simpelveld kent vergrijzing die zorgt voor toenemende overschotten in het grondgebonden koopsegment. De vergrijzende bevolking verklaart ook de toenemende behoefte aan levensloopbestendige woningen.

KRIMPGELDEN

Zoals aangegeven is binnen onze regio nog steeds sprake van krimp. Weliswaar minder dan eerst werd verwacht, maar dit neemt niet weg dat de herstructureringsopgave nog steeds bestaat. Dit betekent dat zogenaamde krimpgelden als financiële middelen nog steeds noodzakelijk zijn voor beleidsvoorbereiding / planvorming, maar zeker ook voor uitvoeringen van de planrealisatie.

De 'Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg' uit 2016 is in 2020 geëvalueerd. Eén van de aanbevelingen is om – gezien de positieve resultaten - te blijven werken met de Structuurvisie. Daarbij is als onderdeel van die Structuurvisie begin 2021 de beleidsregel 'Ruim baan voor goede woningbouwplannen 2021' vastgesteld. Het doel hierbij is om de juiste woningen, op de juiste locatie, voor de juiste doelgroep, zonder compensatie te kunnen realiseren.

De actualisatie van de Gemeentelijke Woonvisie zal naar verwachting in de loop van 2023 worden ingevuld. Hierin zullen de diverse doelgroepen zoals starters en (woon)zorgbehoevenden, maar ook bijvoorbeeld woonwagenbewoners en sociale urgentiegevallen een plek moeten krijgen.

Krimp en daarbij behorend de herstructureringsopgave, zijn belangrijke gemeentelijke opgaven voor de komende jaren, waarbij aanzienlijke (financiële) middelen noodzakelijk zullen zijn ten behoeve van zowel beleidsvoorbereiding / planvorming als ten behoeve van beleidsuitvoering / planrealisatie.

Als vervolg op de tot en met 2015 verstrekte krimpuitkering ontvingen diverse krimpregio's in de periode 2016-2020 krimpgelden. Deze decentralisatie-uitkering bevolkingsdaling (€ 3,9 miljoen per jaar voor de periode 2016-2020, waarvan 75% regionaal wordt ingezet) liep door tot 2020 en was gekoppeld aan het nationale Actieplan Bevolkingsdaling. In 2020 heeft door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een evaluatie van het programma bevolkingsdaling plaats gevonden, waarin de DU bevolkingsdaling is meegenomen. Samen met een aantal andere krimpregio's is een lobby gestart richting de Rijksoverheid om de DU Bevolkingsdaling ook na 2020 te continueren. Hierdoor is de decentralisatie-uitkering bevolkingsdaling doorgetrokken naar 2021. Op basis van actuele informatie is de verwachting dat er in 2022 geen verdere continuering van deze gelden is te verwachten. Mogelijk dat er vanaf 2023 een vervolg op deze regeling komt.

Namens Parkstad ontvangt de gemeente Heerlen deze krimpgelden, de zogenaamde decentralisatie uitkering bevolkingsdaling. Afgesproken is dat deze gelden voor 75% bestemd zijn voor de regio en voor 25% voor de gemeenten. Voor 2018 is bij Parkstad Limburg een succesvolle aanvraag ingediend voor een bijdrage uit de regionale middelen voor het project dorpshart Bocholtz. De bijdrage bedraagt € 500.000. Verder is ten behoeve van het uitkijkpunt landschapsplan Huls een aanvraag Decentralisatie-uitkering Bevolkingsdaling jaarschijf 2019 ingediend voor een bedrag van € 330.000. Ook deze aanvraag is gehonoreerd. Tot slot is ook de aanvraag voor de verduurzaming en gedeeltelijke sloop in het project 'De Baan' in Bocholtz gehonoreerd met een bijdrage van € 278.000.

HOOFDSTUK 4

Simpelveld - Stoomvrijmarkt

Overzicht van baten en lasten

4.1 Overzicht van baten en lasten op programmaniveau

	Realisatie 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
Programma's																		
0. Bestuur en ondersteuning	279.413	1.615.086	-1.335.673	84.240	1.519.357	-1.435.117	84.240	1.734.627	-1.650.387	90.415	1.804.314	-1.713.899	90.415	1.847.605	-1.757.190	90.415	1.884.969	-1.794.554
1. Veiligheid	28.252	1.217.142	-1.188.890	27.130	1.297.416	-1.270.286	5.980	1.379.748	-1.373.768	6.060	1.408.078	-1.402.018	6.150	1.421.776	-1.415.626	6.240	1.439.309	-1.433.069
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	11.420	1.428.868	-1.417.448	6.890	1.229.292	-1.222.402	6.920	1.450.993	-1.444.073	6.950	1.594.040	-1.587.090	6.980	1.588.590	-1.581.610	7.020	1.581.380	-1.574.360
3. Economie	84.551	402.171	-317.620	61.610	237.551	-175.941	61.660	247.719	-186.059	63.670	248.369	-184.699	63.720	249.029	-185.309	63.760	249.719	-185.959
4. Onderwijs	3.584	542.747	-539.163	0	705.453	-705.453	0	785.626	-785.626	0	790.723	-790.723	0	797.740	-797.740	0	805.305	-805.305
5. Sport, cultuur en recreatie	170.167	1.648.195	-1.478.027	151.670	1.749.011	-1.597.341	151.670	1.826.922	-1.675.252	151.670	1.854.618	-1.702.948	151.670	1.865.990	-1.714.320	151.670	1.872.335	-1.720.665
6. Sociaal domein	2.917.697	14.408.877	-11.491.180	2.309.450	11.611.711	-9.302.261	2.414.210	12.389.984	-9.975.774	2.433.850	12.226.131	-9.792.281	2.441.550	12.046.533	-9.604.983	2.443.260	11.870.694	-9.427.434
7. Volksgezondheid en milieu	2.501.339	2.878.821	-377.482	2.502.680	2.663.701	-161.021	2.759.680	2.921.499	-161.819	3.085.910	3.241.213	-155.303	3.227.550	3.380.880	-153.330	3.302.970	3.461.282	-158.312
8. VHROSV	158.515	603.623	-445.108	151.680	582.967	-431.287	85.300	637.014	-551.714	102.980	636.682	-533.702	102.980	636.470	-533.490	102.980	636.267	-533.287
Totaal programma's	6.154.938	24.745.529	-18.590.590	5.295.350	21.596.459	-16.301.109	5.569.660	23.374.132	-17.804.472	5.941.505	23.804.168	-17.862.663	6.091.015	23.834.613	-17.743.598	6.168.315	23.801.260	-17.632.945
Algemene dekkingsmiddelen																		
Lokale heffingen	2.383.905		2.383.905	2.281.790		2.281.790	2.294.520		2.294.520	2.309.700		2.309.700	2.323.410		2.323.410	2.337.620		2.337.620
Algemene uitkeringen	19.948.943		19.948.943	19.001.742		19.001.742	20.565.524		20.565.524	21.286.653		21.286.653	22.256.735		22.256.735	20.939.697		20.939.697
Dividend	159.731		159.731	146.120		146.120	152.700		152.700	152.700		152.700	152.700		152.700	152.700		152.700
Overige algemene dekkingsmid.	164.923		164.923	146.572		146.572	0		0	0		0	0		0	0		0
Totaal algemene dekkingsmiddelen	22.657.502	0	22.657.502	21.576.224	0	21.576.224	23.012.744	0	23.012.744	23.749.053	0	23.749.053	24.732.845	0	24.732.845	23.430.017	0	23.430.017
Overhead	0	5.616.815	-5.616.815	0	5.161.920	-5.161.920	0	5.899.632	-5.899.632	0	5.908.066	-5.908.066	0	5.946.658	-5.946.658	0	5.936.554	-5.936.554
Heffing vpb	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	28.812.440	30.362.343	-1.549.903	26.871.574	26.758.379	113.195	28.582.404	29.273.764	-691.360	29.690.558	29.712.234	-21.676	30.823.860	29.781.271	1.042.589	29.598.332	29.737.814	-139.482
Toevoeging/onttrekking reserves																		
0. Bestuur en ondersteuning	1.336.016	524.251	811.765	199.515	100.000	99.515	924.515	200.000	724.515	199.515	100.000	99.515	199.515	100.000	99.515	199.515	100.000	99.515
1. Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Economie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Sport, cultuur en recreatie	0	3.920	-3.920	0	3.920	-3.920	0	3.920	-3.920	0	3.920	-3.920	0	3.920	-3.920	0	3.920	-3.920
6. Sociaal domein	582.650	0	582.650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Volksgezondheid en milieu	84.260	0	84.260	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8. VHROSV	244.905	9.000	235.905	0	9.000	-9.000	0	9.000	-9.000	81.660	9.000	72.660	81.660	9.000	72.660	81.660	9.000	72.660
Totaal mutaties reserves	2.247.831	537.171	1.710.660	199.515	112.920	86.595	924.515	212.920	711.595	281.175	112.920	168.255	281.175	112.920	168.255	281.175	112.920	168.255
Geraamd / geraliseerd resultaat	31.060.271	30.899.514	160.757	27.071.089	26.871.299	199.790	29.506.919	29.486.684	20.235	29.971.733	29.825.154	146.579	31.105.035	29.894.191	1.210.844	29.879.507	29.850.734	28.773

4.2 Toelichting baten en lasten - incidenteel en structureel

INLEIDING
Het is van belang om te vermelden dat het overzicht van baten en lasten afwijkt van hetgeen in het programmaplan staat vermeld. Dit vanwege het feit dat het overzicht van baten en lasten is opgesteld volgens de voorschriften van het BBV, waardoor de Algemene dekkingsmiddelen, Overhead, Heffing vpb, Onvoorzien en de Mutaties in de reserves uit de programma's zijn gehaald en apart zichtbaar zijn gemaakt. In het programmaplan (hoofdstuk 2) wordt per programma een toelichting gegeven op de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2022. Derhalve is onderstaande toelichting slechts beknopt.

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN
Onderstaande tabel geeft een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen:

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lokale heffingen	2.383.852	2.281.790	2.294.520	2.309.700	2.323.410	2.337.620
Algemene uitkeringen (incl. integratie- en decentralisatie-uitkeringen)	19.948.943	19.001.742	20.565.524	21.286.653	22.256.735	20.939.697
Dividend	159.731	146.120	152.700	152.700	152.700	152.700
Interne rentebaten	164.923	146.572	0	0	0	0
Totaal	***22.657.449***	***21.576.224***	***23.012.744***	***23.749.053***	***24.732.845***	***23.430.017***

Lokale heffingen
De begrote lokale heffingen zijn als volgt gespecificeerd:

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
OZB eigenaar	2.093.343	2.019.610	2.049.900	2.080.650	2.111.860	2.143.550
OZB gebruiker	128.408	125.640	127.520	129.440	131.380	133.350
Toeristenbelasting	81.803	58.760	58.760	60.720	60.720	60.720
Hondenbelasting	80.004	77.780	58.340	38.890	19.450	0
Precariobelasting	294	0	0	0	0	0
Totaal	***2.383.852***	***2.281.790***	***2.294.520***	***2.309.700***	***2.323.410***	***2.337.620***

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Lokale Heffingen.

Algemene uitkering

De algemene uitkering is verwerkt op basis van de gegevens van de meicirculaire.

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
algemene uitkering	16.025.280	15.522.492	18.011.695	19.129.005	20.218.133	19.153.059
compensatie covid 19 extra kosten verkiezingen	15.211	0	0	0	0	0
compensatie covid 19 cultuurmiddelen	23.760	0	0	0	0	0
compensatie covid 19 jeugd aan zet	10.000	0	0	0	0	0
compensatie covid 19 herorientatie zelfstandigen	2.967	0	0	0	0	0
compensatie covid 19 inkomensderving gemeenten	70.000	0	0	0	0	0
correctie loon- en prijsstijging	0	0	-250.000	-400.000	-550.000	-700.000
correctie inflatie nieuw energiecontract	0		-400.000	-400.000	-200.000	0
onderuitputting BCF gemeentefonds	0	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
compensatie aanpassing raadswedde	110.722	110.722	0	0	0	0
integratieuitkering voogdij/18+	971.411	162.026	0	0	0	0
integratieuitkering participatie sociaal domein	2.507.348	2.271.454	2.200.353	2.004.172	1.897.126	1.825.162
compensatieregeling voogdij/18+	0	0	0	0	0	0
extra middelen jeugdzorg	0	766.000	840.000	790.000	730.000	500.000
decentralisateuitkering voorschoolse voorziening peuters	18.481	15.796	15.796	15.796	15.796	15.796
decentralisatieuitkering armoede-bestrijding kinderen	31.119	32.116	36.165	36.165	36.165	36.165
decentralisatieuitkering maatschappelijke begeleiding	14.220	0	0	0	0	0
decentralisatieuitkering gezond in de stad	4.290	4.290	0	0	0	0
decentralisatieuitkering aanpak dak- en thuisloosheid	32.051	0	0	0	0	0
decentralisatieuitkering kerkenvisies	25.000	0	0	0	0	0
decentralisatieuitkering extra capaciteit BOA's	0		30.291	30.291	30.291	30.291
integratieuitkering inburgering	22.943	35.622	0	0	0	0
integratieuitkering omgevingsveiligheidsdiensten	2.000	2.000	2.000	2.000	0	0
integratieuitkering einde lening inburgeringsplicht	2.916	0	0	0	0	0
integratieuitkering vth-taken	13.620	13.620	13.620	13.620	13.620	13.620
integratieuitkering combinatiefuncties	45.604	45.604	45.604	45.604	45.604	45.604
Totaal	***19.948.943***	***19.001.742***	***20.565.524***	***21.286.653***	***22.256.735***	***20.939.697***

Dividend

In de begroting is rekening gehouden met de volgende dividenden:

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
BNG	20.420	8.420	15.000	15.000	15.000	15.000
Enexis	139.311	137.700	137.700	137.700	137.700	137.700
Totaal	***159.731***	***146.120***	***152.700***	***152.700***	***152.700***	***152.700***

Interne rentebaten

Zoals reeds aangegeven in de paragraaf Treasury rekent de gemeente rentelasten aan de diverse programma's toe. Daarbij wordt tot en met 2022 ook rente gecalculeerd over de reserves en voorzieningen van de gemeente (op basis van 1,00%). Aangezien de rente over het eigen vermogen niet daadwerkelijk betaald hoeft te worden, vloeit deze terug in de gemeentelijke baten. De rente over het eigen vermogen wordt daarbij als algemeen dekkingsmiddel verantwoord. M.i.v. het jaar 2023 is de toerekening van de interne rente beëindigd. E.e.a. conform het advies van de commissie BBV.

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Interne rentebaten	164.923	146.572	0	0	0	0
Totaal	***164.923***	***146.572***	***0***	***0***	***0***	***0***

OVERHEAD

In de begroting is rekening gehouden met de volgende overhead:

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Overhead	5.616.815	5.161.920	5.899.632	5.908.066	5.946.658	5.936.554
Totaal	***5.616.815***	***5.161.920***	***5.899.632***	***5.908.066***	***5.946.658***	***5.936.554***

HEFFING VPB

In de begroting is rekening gehouden met de volgende heffing vennootschapsbelasting:

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Heffing VPB	0	0	0	0	0	0
Totaal	***0***	***0***	***0***	***0***		***0***

ONVOORZIEN

In de begroting 2023 is voor onvoorziene uitgaven, de stelpost onvoorzien, een bedrag van € 1.000 opgenomen.

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Onvoorzien	0	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Totaal	***0***	***1.000***	***1.000***	***1.000***	***1.000***	***1.000***

MUTATIES RESERVES

In de begroting 2023 zijn de volgende toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves geraamd.

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Toevoeging (lasten):						
- reserve speelruimte	3.920	3.920	3.920	3.920	3.920	3.920
- reserve personeel	133.000	100.000	200.000	200.000	200.000	200.000
- reserve bestemmingsplannen	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
- reserve covid 19	391.251	0	0	0	0	0
Totaal	***537.171***	***112.920***	***212.920***	***212.920***	***212.920***	***212.920***
Onttrekking (baten):						
- reserve overloop	100.988	0	0	0	0	0
- algemene reserve (niet vergoede kosten hoogwater juli 2021)	107.983	0	0	0	0	0
- algemene reserve (onderhoud viaduct Kievit)	89.400	0	0	0	0	0
- algemene reserve (overgang PIT)	307.000	0	0	0	0	0
- algemene reserve (inzet t.b.v. tekort)		0	725.000	0	0	0
- reserve covid-19	201.470	0	0	0	0	0
- reserve personeel	222.440	0	0	0	0	0
- reserve inzet taakstelling	199.515	199.515	199.515	199.515	199.515	199.515
- reserve sociaal domein	582.650	0	0	0	0	0
- reserve fysieke leefomgeving	160.467	0		89.795	89.795	89.795
- reserve IBA	107.220	0	0	0	0	0
- reserve implementatie Omgevingswet	84.438	0	0	0	0	0
- reserve duurzaamheid	84.260	0	0	0	0	0
Totaal	***2.247.831***	***199.515***	***924.515***	***289.310***	***289.310***	***289.310***

RECAPITULATIE BEGROTINGSEVENWICHT / OVERZICHT INCIDENTEEL – STRUCTUREEL 2023-2026
Als structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht. Hiervoor is het van belang dat uit de begroting blijkt welke geraamde baten en lasten structureel van aard zijn en welke incidenteel. Het structureel begrotingssaldo kan alleen bepaald worden door het begrotingssaldo te zuiveren van incidentele baten en lasten. In onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de incidentele lasten & baten uit de begroting 2023 tot en met 2026. Vervolgens wordt er een totaaloverzicht weergegeven van het structureel- en reëel evenwicht.

	2023	2024	2025	2026
Incidentele baten				
Mutaties reserves;				
Onttrekking Algemene Reserve (ter afdekking tekort in 2023)	€ 725.000	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal incidentele baten	**€ 725.000**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Incidentele lasten				
Mutaties reserves;				
Storting reserve speelruimte	€ 3.920	€ 3.920	€ 3.920	€ 3.920
Storting reserve bestemmingsplannen	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000
Algemene dekkingsmiddelen;				
Incidentele stijging energiekosten a.g.v. oorlog in Oekraïne	€ 400.000	€ 400.000	€ 200.000	€ 0
Opstellen organisatievisie	€ 25.000	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal incidentele lasten	**€ 437.920**	**€ 412.920**	**€ 212.920**	**€ 12.920**

De onttrekkingen aan de ‘reserve inzet taakstelling’ en de ‘reserve investeringen fysieke leefomgeving’ (vanaf 2024) worden conform de regelgeving niet aangemerkt als incidenteel, omdat het bestemmingsreserves betreffen voor de dekking van kapitaallasten. Tevens is de dotatie aan de reserve personeel buiten beschouwing gelaten, omdat deze normaliter besteed wordt aan de inhuur van personeel etc., zodat deze als een structurele last is aan te merken.

	Rekening 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Totaal	Waarvan		Totaal	Waarvan		Totaal	Waarvan		Totaal	Waarvan		Totaal	Waarvan		Totaal	Waarvan	
		incidenteel	structureel		incidenteel	structureel		incidenteel	structureel		incidenteel	structureel		incidenteel	structureel		incidenteel	structureel
Lasten programma 0. Bestuur en ondersteuning	1.615.086		1.306.622	1.519.357		1.487.857	1.734.627		1.309.627	1.704.314		1.304.314	1.747.605		1.547.605	1.784.969		1.784.969
- stijging energielasten a.g.v. oorlog Oekraine								400.000			400.000			200.000				
- opstellen organisatievisie								25.000										
- bijdragen middengebied		1.464			31.500													
- overgang PIT		307.000																
Lasten programma 1. Veiligheid	1.217.142		1.015.672	1.297.416		1.297.416	1.379.748		1.379.748	1.408.078		1.408.078	1.421.776		1.421.776	1.439.309		1.439.309
- kosten covid-19		201.470																
Lasten programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat	1.428.868		1.017.562	1.229.292		1.214.292	1.450.993		1.450.993	1.594.040		1.594.040	1.588.590		1.588.590	1.581.380		1.581.380
- reconstructie viaduct Bocholtzerweg-Kievit		141.790			15.000													
- kosten wateroverlast		269.516																
Lasten programma 3. Economie	402.171		402.171	237.551		237.551	247.719		247.719	248.369		248.369	249.029		249.029	249.719		249.719
Lasten programma 4. Onderwijs	542.747		542.747	705.453		705.453	785.626		785.626	790.723		790.723	797.740		797.740	805.305		805.305
Lasten programma 5. Sport, cultuur en recreatie	1.648.195		1.586.147	1.749.011		1.629.011	1.826.922		1.826.922	1.854.618		1.854.618	1.865.990		1.865.990	1.872.335		1.872.335
- realisatie landmark		62.048																
- zomerfestival i.s.m. Voerendaal					20.000													
- 0-beurt bomenonderhoud					100.000													
Lasten programma 6. Sociaal domein	14.408.877		14.408.877	11.611.711		11.611.711	12.389.984		12.389.984	12.226.131		12.226.131	12.046.533		12.046.533	11.870.694		11.870.694
Lasten programma 7. Volksgezondheid en milieu	2.878.821		2.833.561	2.663.701		2.663.701	2.921.499		2.921.499	3.241.213		3.241.213	3.380.880		3.380.880	3.461.282		3.461.282
- bijdrage fase 2 windenergie Parkstad Zuid		45.260																
Lasten programma 8. VHROSV	603.623		519.185	582.967		512.967	637.014		637.014	636.682		636.682	636.470		636.470	636.267		636.267
- implementatie omgevingswet		84.438																
- opstellen stategische/omgevings-visie					50.000													
- actualisatie woonvisie					20.000													
Totaal lasten programma's	24.745.529	1.112.986	23.632.543	21.596.459	236.500	21.359.959	23.374.132	425.000	22.949.132	23.704.168	400.000	23.304.168	23.734.613	200.000	23.534.613	23.701.260	0	23.701.260
Baten programma 0. Bestuur en ondersteuning	279.413		117.878	84.240		84.240	84.240		84.240	95.170		95.170	95.170		95.170	95.170		95.170
- vergoeding wateroverlast		161.535																
Baten programma 1. Veiligheid	28.252		28.252	27.130		27.130	5.980		5.980	6.060		6.060	6.150		6.150	6.240		6.240
Baten programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat	11.420		11.420	6.890		6.890	6.920		6.920	6.950		6.950	6.980		6.980	7.020		7.020
Baten programma 3. Economie	84.551		84.551	61.610		61.610	61.660		61.660	63.670		63.670	63.720		63.720	63.760		63.760
Baten programma 4. Onderwijs	3.584		3.584	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0
Baten programma 5. Sport, cultuur en recreatie	170.167		90.692	151.670		151.670	151.670		151.670	151.670		151.670	151.670		151.670	151.670		151.670
- tegemoetkoming verhuur sportaccommodaties covid-19		29.475																
- bijdrage IBA landmark 1e deel		50.000																
Baten programma 6. Sociaal domein	2.917.697		2.793.032	2.309.450		2.309.450	2.414.210		2.414.210	2.433.850		2.433.850	2.441.550		2.441.550	2.443.260		2.443.260
- verkoop bedrijfskavels WOZL		124.665																
Baten programma 7. Volksgezondheid en milieu	2.501.339		2.501.339	2.502.680		2.502.680	2.759.680		2.759.680	3.085.910		3.085.910	3.227.550		3.227.550	3.302.970		3.302.970
Baten programma 8. VHROSV	158.515		158.515	151.680		151.680	85.300		85.300	102.980		102.980	102.980		102.980	102.980		102.980
Totaal baten programma's	6.154.938	365.675	5.789.263	5.295.350	0	5.295.350	5.569.660	0	5.569.660	5.946.260	0	5.946.260	6.095.770	0	6.095.770	6.173.070	0	6.173.070
Saldo van baten en lasten programma's	**-18.590.591**	**-747.312**	**-17.843.280**	**-16.301.109**	**-236.500**	**-16.064.609**	**-17.804.472**	**-425.000**	**-17.379.472**	**-17.757.908**	**-400.000**	**-17.357.908**	**-17.638.843**	**-200.000**	**-17.438.843**	**-17.528.190**	**0**	**-17.528.190**
Lasten algemeen dekkingsmiddel	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0
Lasten Overhead	5.616.815		5.616.815	5.161.920		5.161.920	5.899.632		5.899.632	5.908.066		5.908.066	5.946.658		5.946.658	5.936.554		5.936.554
Lasten Heffing vpb	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0
Lasten Onvoorzien	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0
Totaal lasten diverse	5.616.815	0	5.616.815	5.161.920	0	5.161.920	5.899.632	0	5.899.632	5.908.066	0	5.908.066	5.946.658	0	5.946.658	5.936.554	0	5.936.554
Baten algemeen dekkingsmiddel	22.657.502		22.266.251	21.576.224		21.576.224	23.012.744		23.012.744	23.749.053		23.749.053	24.732.845		24.732.845	23.430.017		23.430.017
- covid-19 compensatie Rijk		391.251												0				
Baten Overhead	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0
Baten Heffing vpb	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0
Baten Onvoorzien	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0
Totaal baten diverse	22.657.502	391.251	22.266.251	21.576.224	0	21.576.224	23.012.744	0	23.012.744	23.749.053	0	23.749.053	24.732.845	0	24.732.845	23.430.017	0	23.430.017
Saldo van diverse	**17.040.688**	**391.251**	**16.649.437**	**16.414.304**	**0**	**16.414.304**	**17.113.112**	**0**	**17.113.112**	**17.840.987**	**0**	**17.840.987**	**18.786.187**	**0**	**18.786.187**	**17.493.463**	**0**	**17.493.463**
Totaal saldo baten en lasten van programma's en diverse	**-1.549.904**	**-356.061**	**-1.193.844**	**113.195**	**-236.500**	**349.695**	**-691.360**	**-425.000**	**-266.360**	**83.079**	**-400.000**	**483.079**	**1.147.344**	**-200.000**	**1.347.344**	**-34.727**	**0**	**-34.727**
Stortingen in reserves	537.171		145.920	112.920		112.920	212.920		200.000	212.920		200.000	212.920		200.000	212.920		200.000
- reserve speelruimte								3.920			3.920			3.920			3.920	
- reserve bestemmingsplannen								9.000			9.000			9.000			9.000	
- reserve covid-19		391.251																
Onttrekkingen aan reserves	2.247.831		1.412.280	199.515		199.515	924.515		199.515	276.420		276.420	276.420		276.420	276.420		276.420
- algemene reserve								725.000										
- reserve duurzaamheid		45.260																
- reserve implementatie Omgevingswet		84.438																
- algemene reserve PIT		307.000																
- algemene reserve wateroverlast		107.983																
- algemene reserve reconstructie viaduct Bocholtzerweg Kievit		89.400																
- reserve covid-19		201.470																
Geraamd / gerealiseerd resultaat	**160.756**	**88.239**	**72.516**	**199.790**	**-236.500**	**436.290**	**20.235**	**287.080**	**-266.845**	**146.579**	**-412.920**	**559.499**	**1.210.844**	**-212.920**	**1.423.764**	**28.773**	**-12.920**	**41.693**
Totaal structurele lasten			29.395.277			26.634.799			29.048.764			29.412.234			29.681.271			29.837.814
Totaal structurele baten			29.467.794			27.071.089			28.781.919			29.971.733			31.105.035			29.879.507
Structurele baten - structurele lasten			**72.517**			**436.290**			**-266.845**			**559.499**			**1.423.764**			**41.693**

4.3 Overzicht van baten en lasten op taakveldniveau

			Rekening 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
Nr.	Omschrijving taakveld	Progr.	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.	**Bestuur en ondersteuning**																			
0.1	bestuur	0	-1.112.986	2.426	-1.110.560	-1.122.082	0	-1.122.082	-1.251.055	0	-1.251.055	-1.221.055	0	-1.221.055	-1.223.055	0	-1.223.055	-1.225.055	0	-1.225.055
0.2	burgerzaken	0	-322.762	117.674	-205.088	-225.120	95.000	-130.120	-273.540	95.000	-178.540	-243.833	95.000	-148.833	-243.833	95.000	-148.833	-243.833	95.000	-148.833
0.4	overhead	0	-5.616.815	0	-5.616.815	-5.161.920	0	-5.161.920	-5.899.632	0	-5.899.632	-5.908.066	0	-5.908.066	-5.946.658	0	-5.946.658	-5.936.554	0	-5.936.554
0.5	Treasury	0	-38.563	382.419	343.856	-10.708	340.692	329.984	-9.048	200.700	191.652	-8.698	200.700	192.002	-8.492	200.700	192.208	-8.287	200.700	192.413
0.61	OZB woningen	0	-64.258	1.916.860	1.852.602	-82.470	1.857.510	1.775.040	-112.080	1.885.370	1.773.290	-99.080	1.913.650	1.814.570	-92.500	1.942.360	1.849.860	-93.890	1.971.500	1.877.610
0.62	OZB niet-woningen	0	0	304.944	304.944	0	287.740	287.740	0	292.050	292.050	0	296.440	296.440	0	300.880	300.880	0	305.400	305.400
0.64	belastingen overig	0	-21.517	80.298	58.781	-22.977	77.780	54.803	-23.678	58.340	34.662	-23.758	38.890	15.132	-23.838	19.450	-4.388	-23.918	0	-23.918
0.7	algemene uitkering gemeentefonds	0	0	19.948.943	19.948.943	0	19.001.742	19.001.742	0	20.565.524	20.565.524	0	21.286.653	21.286.653	0	22.256.735	22.256.735	0	20.939.697	20.939.697
0.8	overige baten en lasten	0	-55.000	183.351	128.351	-56.000	0	-56.000	-65.226	0	-65.226	-107.890	0	-107.890	-155.887	0	-155.887	-189.986	0	-189.986
0.9	vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.10	mutaties reserves	0	-537.171	2.247.831	1.710.660	-112.920	199.515	86.595	-212.920	924.515	711.595	-212.920	289.310	76.390	-212.920	289.310	76.390	-212.920	289.310	76.390
1.	**Veiligheid**							0			0			0			0			0
1.1	crisisbeheersing en brandweer	1	-737.585	21.718	-715.867	-802.288	21.230	-781.058	-798.679	0	-798.679	-824.709	0	-824.709	-837.547	0	-837.547	-852.330	0	-852.330
1.2	openbare orde en veiligheid	1	-479.557	6.534	-473.023	-495.128	5.900	-489.228	-581.069	5.980	-575.089	-583.369	6.060	-577.309	-584.229	6.150	-578.079	-586.979	6.240	-580.739
2.	**Verkeer, vervoer en waterstaat**							0			0			0			0			0
2.1	verkeer en vervoer	2	-1.420.071	9.280	-1.410.791	-1.222.842	4.500	-1.218.342	-1.444.425	4.500	-1.439.925	-1.587.472	4.500	-1.582.972	-1.582.022	4.500	-1.577.522	-1.574.812	4.500	-1.570.312
2.2	parkeren	2	-5.912	2.140	-3.772	-4.975	2.390	-2.585	-5.034	2.420	-2.614	-5.034	2.450	-2.584	-5.034	2.480	-2.554	-5.034	2.520	-2.514
2.5	openbaar vervoer	2	-2.885	0	-2.885	-1.475	0	-1.475	-1.534	0	-1.534	-1.534	0	-1.534	-1.534	0	-1.534	-1.534	0	-1.534
3.	**Economie**							0			0			0			0			0
3.1	economische ontwikkeling	3	-58.658	2.748	-55.910	-41.779	2.850	-38.929	-41.881	2.900	-38.981	-42.051	2.950	-39.101	-42.221	3.000	-39.221	-42.391	3.040	-39.351
3.2	fysieke bedrijfsinfrastructuur	3	-1.620	0	-1.620	-1.780	0	-1.780	-1.620	0	-1.620	-1.650	0	-1.650	-1.680	0	-1.680	-1.720	0	-1.720
3.4	economische promotie	3	-341.893	81.803	-260.090	-193.992	58.760	-135.232	-204.218	58.760	-145.458	-204.668	60.720	-143.948	-205.128	60.720	-144.408	-205.608	60.720	-144.888
4.	**Onderwijs**							0			0			0			0			0
4.2	onderwijshuisvesting	4	-265.247	0	-265.247	-381.786	0	-381.786	-453.179	0	-453.179	-450.356	0	-450.356	-448.593	0	-448.593	-446.948	0	-446.948
4.3	onderwijsbeleid en leerlingzaken	4	-277.500	3.584	-273.916	-323.667	0	-323.667	-332.447	0	-332.447	-340.367	0	-340.367	-349.147	0	-349.147	-358.357	0	-358.357
5.	**Sport, cultuur en recreatie**							0			0			0			0			0
5.1	sportbeleid en activering	5	-160.950	72.046	-88.904	-152.977	0	-152.977	-168.098	0	-168.098	-171.583	0	-171.583	-175.160	0	-175.160	-178.828	0	-178.828
5.2	sportaccommodaties	5	-440.393	48.121	-392.272	-486.103	151.670	-334.433	-494.722	151.670	-343.052	-493.862	151.670	-342.192	-493.299	151.670	-341.629	-492.768	151.670	-341.098
5.3	cultuurpres., cultuurprod. en cultuurpart.	5	-282.522	50.000	-232.522	-230.263	0	-230.263	-227.971	0	-227.971	-229.291	0	-229.291	-230.641	0	-230.641	-232.051	0	-232.051
5.5	cultureel erfgoed	5	-637	0	-637	-407	0	-407	-422	0	-422	-422	0	-422	-422	0	-422	-422	0	-422
5.6	media	5	-139.234	0	-139.234	-142.271	0	-142.271	-143.373	0	-143.373	-145.089	0	-145.089	-146.908	0	-146.908	-148.763	0	-148.763
5.7	openbaar groen en (openlucht) recreatie	5	-624.459	0	-624.459	-736.990	0	-736.990	-792.336	0	-792.336	-814.371	0	-814.371	-819.560	0	-819.560	-819.503	0	-819.503
6.	**Sociaal domein**							0			0			0			0			0
6.1	samenkracht en burgerparticipatie	6	-1.035.592	280.314	-755.279	-1.072.601	270.150	-802.451	-1.213.493	271.200	-942.293	-1.248.867	290.270	-958.597	-1.255.343	297.380	-957.963	-1.262.068	298.500	-963.568
6.2	Wijkteams	6	-282.889	0	-282.889	-278.708	0	-278.708	-399.562	0	-399.562	-399.562	0	-399.562	-399.562	0	-399.562	-399.562	0	-399.562
6.3	inkomensregelingen	6	-3.205.238	2.419.210	-786.028	-2.814.014	1.913.200	-900.814	-2.885.385	2.016.000	-869.385	-2.903.545	2.016.000	-887.545	-2.922.585	2.016.000	-906.585	-2.942.605	2.016.000	-926.605
6.4	begeleide participatie	6	-2.502.358	124.665	-2.377.693	-2.415.087	0	-2.415.087	-2.269.901	0	-2.269.901	-2.062.091	0	-2.062.091	-1.865.551	0	-1.865.551	-1.671.141	0	-1.671.141
6.5	arbeidsparticipatie	6	-509.433	0	-509.433	-467.890	0	-467.890	-461.350	0	-461.350	-470.430	0	-470.430	-479.950	0	-479.950	-489.960	0	-489.960
6.6	maatwerkvoorzieningen (WMO)	6	-188.044	78.151	-109.893	-198.903	100.000	-98.903	-202.318	100.000	-102.318	-202.318	100.000	-102.318	-202.318	100.000	-102.318	-202.318	100.000	-102.318
6.71	maatwerkdienstverlening 18+	6	-1.850.181	15.357	-1.834.824	-1.546.562	26.100	-1.520.462	-1.780.076	27.010	-1.753.066	-1.786.419	27.580	-1.758.839	-1.793.325	28.170	-1.765.155	-1.800.141	28.760	-1.771.381
6.72	maatwerkdienstverlening 18-	6	-4.826.827	0	-4.826.827	-2.765.742	0	-2.765.742	-3.125.439	0	-3.125.439	-3.100.439	0	-3.100.439	-3.075.439	0	-3.075.439	-3.050.439	0	-3.050.439
6.81	geëscaleerde zorg 18+	6	-8.314	0	-8.314	-52.204	0	-52.204	-52.460	0	-52.460	-52.460	0	-52.460	-52.460	0	-52.460	-52.460	0	-52.460
7.	**Volksgezondheid en milieu**							0			0			0			0			0
7.1	volksgezondheid	7	-396.982	15.000	-381.982	-431.251	0	-431.251	-493.601	0	-493.601	-507.601	0	-507.601	-516.201	0	-516.201	-523.841	0	-523.841
7.2	riolering	7	-1.147.638	1.214.538	66.900	-930.953	1.218.620	287.667	-1.086.499	1.448.360	361.861	-1.243.937	1.602.370	358.433	-1.342.198	1.701.660	359.462	-1.398.257	1.754.900	356.643
7.3	afval	7	-967.249	1.207.721	240.472	-993.780	1.254.060	260.280	-1.012.308	1.281.320	269.012	-1.161.275	1.453.540	292.265	-1.196.283	1.495.890	299.607	-1.214.832	1.518.070	303.238
7.4	milieubeheer	7	-318.599	20.971	-297.628	-261.072	0	-261.072	-278.905	0	-278.905	-278.260	0	-278.260	-278.318	0	-278.318	-276.472	0	-276.472
7.5	begraafplaatsen en crematoria	7	-48.352	43.109	-5.243	-46.645	30.000	-16.645	-50.186	30.000	-20.186	-50.140	30.000	-20.140	-47.880	30.000	-17.880	-47.880	30.000	-17.880
8.	**VHROSV**							0			0			0			0			0
8.1	ruimtelijke ordening	8	-147.921	33.160	-114.761	-154.427	0	-154.427	-121.038	0	-121.038	-121.038	0	-121.038	-121.038	0	-121.038	-121.038	0	-121.038
8.2	grondexploitatie	8	-39.517	25.793	-13.724	-60.982	74.680	13.698	-89.708	46.800	-42.908	-89.376	64.480	-24.896	-89.164	64.480	-24.684	-88.961	64.480	-24.481
8.3	wonen en bouwen	8	-416.185	99.562	-316.623	-367.558	77.000	-290.558	-426.268	38.500	-387.768	-426.268	38.500	-387.768	-426.268	38.500	-387.768	-426.268	38.500	-387.768
Totalen baten en lasten per taakveld			**-30.899.514**	**31.060.271**	**160.757**	**-26.871.299**	**27.071.089**	**199.790**	**-29.486.684**	**29.506.919**	**20.235**	**-29.825.154**	**29.971.733**	**146.579**	**-29.894.191**	**31.105.035**	**1.210.844**	**-29.850.734**	**29.879.507**	**28.773**

4.4 Vooruitblik reserves en voorzieningen 2023-2026

		dienstjaar 2023			dienstjaar 2024			dienstjaar 2025			dienstjaar 2026		
	Saldo 1-1-2023	Vermeer-deringen	Verminde-ringen	**Saldo 1-1-2024**	Vermeer-deringen	Verminde-ringen	**Saldo 1-1-2025**	Vermeer-deringen	Verminde-ringen	**Saldo 1-1-2026**	Vermeer-deringen	Verminde-ringen	**Saldo 31-12-2026**
A. Algemene reserves													
Algemene reserve	4.717.313	155.215	725.000	4.147.528	20.235		4.167.763	146.579		4.314.342	1.210.844		5.525.186
	4.717.313	155.215	725.000	**4.147.528**	20.235	0	**4.167.763**	146.579	0	**4.314.342**	1.210.844	0	**5.525.186**
B. Bestemmingsreserves													
Overige													
Reserve inzet taakstelling	2.147.665		199.515	1.948.150		199.515	1.748.635		199.515	1.549.120		199.515	1.349.605
Reserve personeel	0	200.000	200.000	0	200.000	200.000	0	200.000	200.000	0	200.000	200.000	0
Reserve speelruimte	45.860	3.920		49.780	3.920		53.700	3.920		57.620	3.920		61.540
Reserve bouwleges sociale huurwoningen	37.330			37.330			37.330			37.330			37.330
Reserve bestemmingsplannen	87.000	9.000		96.000	9.000		105.000	9.000		114.000	9.000		123.000
Reserve sociaal domein	67.180			67.180			67.180			67.180			67.180
Reserve mijn(water)schade	13.720			13.720			13.720			13.720			13.720
Reserve fysieke leefomgeving	3.560.800			3.560.800		89.795	3.471.005		89.795	3.381.210		89.795	3.291.415
Reserve duurzaamheid	70.730			70.730			70.730			70.730			70.730
Reserve Covid-19	144.940			144.940			144.940			144.940			144.940
	6.175.225	212.920	399.515	**5.988.630**	212.920	489.310	**5.712.240**	212.920	489.310	**5.435.850**	212.920	489.310	**5.159.460**
C. Voorzieningen													
Voor verplichtingen, verliezen en risico's													
Voorziening APPA wethouders	941.960	42.500	21.000	963.460	42.500	21.000	984.960	42.500	21.000	1.006.460	42.500	21.000	1.027.960
Voorziening oninbare vorderingen	60.000	20.000	30.000	50.000	20.000	30.000	40.000	20.000	30.000	30.000	20.000	30.000	20.000
Voorziening beleidsplan informatiemanagement 2016-	80.000		80.000	0			0			0			0
Voor onderhoudsegalisatie													
Voorziening groot onderhoud gebouwen	1.411.700	110.300	260.870	1.261.130	110.300	100.000	1.271.430	110.300	100.000	1.281.730	110.300	100.000	1.292.030
Voorziening wegen	1.000.000	503.000	1.503.000	0	503.000	503.000	0	503.000	503.000	0	503.000	503.000	0
Middelen derden													
Voorziening afval	37.430		37.430	0			0			0			0
Voorziening rioleringen	0			0			0			0			0
	3.531.090	675.800	1.932.300	**2.274.590**	675.800	654.000	**2.296.390**	675.800	654.000	**2.318.190**	675.800	654.000	**2.339.990**
Totaal generaal	**14.423.628**	**1.043.935**	**3.056.815**	**12.410.748**	**908.955**	**1.143.310**	**12.176.393**	**1.035.299**	**1.143.310**	**12.068.382**	**2.099.564**	**1.143.310**	**13.024.636**

HOOFDSTUK 5

Molsberg

UITEENZETTING VAN DE FINANCIËLE POSITIE

5.1 Financiële positie en toelichting

INLEIDING
De financiële positie van de gemeente Simpelveld is te kenmerken als solide en stabiel. Uiteraard vormen de huidige inflatiecijfers een serieus aandachtspunt.
Dit beeld komt ook naar voren uit de 'stresstest' zoals weergegeven in paragraaf 1.6 en de financiële kengetallen opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Onderstaand wordt kort ingegaan op de uitgangspunten voor de totstandkoming van de begroting, de vaste activa, de reserves en voorzieningen, de langlopende schulden en de verplichtingen gerelateerd aan de jaarlijkse terugkerende arbeidskosten.

UITGANGSPUNTEN
Onderstaand zijn de uitgangspunten weergegeven waarop de ramingen zijn gebaseerd:

- *Structureel sluitende begroting*
  De meerjarenbegroting moet structureel sluitend zijn. Het eerste jaar van de begroting is sluitend en verder is het laatste van de vier jaarschijven altijd structureel sluitend.
- *Behoedzame en reële ramingen*
  Bij het begroten wordt uitgegaan van behoedzame en reële ramingen. De raming van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds voor een begrotingsjaar wordt gebaseerd op de Meicirculaire van het voorafgaande jaar.
- *Indexering*
  Conform de afspraken met de Auditcommissie wordt indexering in de begroting conform de lijn zoals deze is beschreven in de nota "indexeren in de begroting van de gemeente Simpelveld" toegepast. Zo worden bestaande budgetten (zijnde de budgetten die niet van externe partners zijn) niet gewijzigd in de begroting, tenzij aan de hand van een deugdelijke onderbouwing aangetoond kan worden dat een wijziging noodzakelijk is. Voor subsidies wordt de vastgestelde indexeringsregel (jaarlijks indexeren aan de hand van de CPI) gehandhaafd. Inzake gemeenschappelijke regelingen wordt het volgen van de begroting van deze GR gecontinueerd, waarbij normale en acceptabele indexatie plaatsvindt.
- *Belastingheffingen en leges*
  Het indexeringspercentage van de belastingheffingen wordt gesteld op 1,5%. Met betrekking tot het vaststellen van de legestarieven is door de Raad in haar vergadering van 13 oktober 2016 besloten dat als uitgangspunt wordt gehanteerd dat alle legestarieven 100% kostendekkend zijn, tenzij dit vanwege redenen niet wenselijk is. Ook voor de riool- en afvalstoffenheffing is 100% kostendekkendheid het uitgangspunt.
- *Indexering Lonen- en salariskosten*
  Bij lonen- en salariskosten worden, indien de definitieve cao onderhandelingen en de werkelijke gegevens van de sociale wet- en regelgeving bekend zijn, deze gegevens gehanteerd voor het ramen van de loonkosten. Indien de definitieve cao onderhandelingen en de werkelijke gegevens van de sociale wet- en regelgeving niet bekend zijn op het moment van de opmaak van de begroting, wordt een zo reëel mogelijke schatting gemaakt op basis van de gegevens in de algemene uitkering of de actuele stand van zaken omtrent de cao onderhandelingen en ontwikkelingen in de sociale wet- en regelgeving.
- *Rente*
  In de begroting worden de volgende rentepercentages gehanteerd:

Rente over nieuwe investeringen	2,50 %
Bespaarde rente over reserves en voorzieningen	0,00 %
Gewogen rentepercentage over extern aangetrokken financieringsmiddelen	1,30 %
Omslagrente	0,62 %

- *Provincie Limburg*
  De uitgangspunten zoals geformuleerd door onze financieel toezichthouder, zijnde de provincie Limburg, hebben mede als leidraad gefunctioneerd bij het opstellen van de begroting. Denk hierbij aan de begrotingsbrief en het financieel verdiepingsonderzoek.
- *Indicatoren*
  De cijfers behorende bij de verplichte indicatoren zijn te vinden op de website waarstaatjegemeente.nl en worden continue bijgewerkt. De peildatum voor de gehanteerde cijfers in de voorliggende begroting is 18 juli 2022. Voor wat betreft de geformuleerde streefwaarden kan aangegeven worden dat met de auditcommissie is afgesproken dat als streefwaarde de best scorende Parkstad-gemeente wordt genomen. Veelal wordt gebruik gemaakt van het Burgeronderzoek Parkstad Limburg. Dit onderzoek wordt

tweejaarlijks uitgevoerd; het laatste onderzoek betreft het jaar 2021. Het stadsonderzoek (dienstverlening) is in 2021 niet uitgevoerd.

VASTE ACTIVA

Het investeringsprogramma voor de periode 2023-2026 bedraagt in de totaliteit € 9.034.640. E.e.a. is reeds in hoofdstuk 1 en bij de betreffende programma's nader toegelicht. Het investeringsprogramma 2023-2026 ziet er als volgt uit:

	Cat.	Bedrag incl. BTW	Bedrag excl. BTW	Rente 2,50%	Lasten 1e jaar (halve rente)	Afschrijvings-termijn / -bedrag			Kapitaallasten 2023	2024	2025	2026
INVESTERINGEN 2023												
Programma 0. Bestuur en ondersteuning												
Armmaaier Openbare Werken	EN	52.270	43.200	1.080	540	10	lin	4.320	540	5.400	5.292	5.184
Transporter Openbare Werken	EN	66.790	55.200	1.380	690	7	lin	7.886	690	9.266	9.069	8.872
Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat												
Rehabilitatie wegen	MN	726.000	600.000	15.000	7.500	40	lin	15.000	7.500	30.000	29.625	29.250
Uitbreiding Velocity / Mobiliteitsplan	MN	29.450	24.340	608	304	20	lin	1.217	304	1.825	1.795	1.764
Haltevoorzieningen op orde / Mobiliteitsplan	MN	18.590	15.360	384	192	20	lin	768	192	1.152	1.133	1.114
Programma 7. Volksgezondheid en milieu												
2038-13 aanleg rwa-buffer Bongerd	EN	2.736.280	2.261.390	56.535	28.267	50	lin	45.228	28.267	101.763	100.632	99.502
Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2022	EN	145.200	120.000	3.000	1.500	50	lin	2.400	1.500	5.400	5.340	5.280
Totaal te ontvangen KRW subsidie -nvt-	EN	0	0	0	0	50	lin	0	0	0	0	0
Totaal te ontvangen DHZ subsidie project 2038-13	EN	-341.190	-341.190	-8.530	-4.265	50	lin	-6.824	-4.265	-15.354	-15.183	-15.013
subtotaal		*3.433.390*	*2.778.300*	*69.458*	*34.729*			*69.995*	34.729	139.452	137.702	135.952
INVESTERINGEN 2024												
Programma 0. Bestuur en ondersteuning												
Vrachtwagen Openbare Werken	EN	363.000	300.000	7.500	3.750	7	lin	33.571		3.750	41.071	40.232
Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat												
Uitbreiding Velocity / Mobiliteitsplan	MN	29.450	24.340	608	304	20	lin	1.217		304	1.825	1.795
Haltevoorzieningen op orde / Mobiliteitsplan	MN	18.590	15.360	384	192	20	lin	768		192	1.152	1.133
Programma 7. Volksgezondheid en milieu												
2038-01 Open rwa-buffer Bongerd	EN	392.470	324.360	8.109	4.055	50	lin	6.487		4.055	14.596	14.434
2038-06 Afkoppelen Heiweg, Wijngracht en omgeving	EN	1.161.460	959.880	23.997	11.999	50	lin	19.198		11.999	43.195	42.715
2039-01 Open krw-buffer Broek-Prickart (in bestaande buffer WL)	EN	214.210	177.030	4.426	2.213	50	lin	3.541		2.213	7.966	7.877
2047-01 Gesloten krw-buffer Hoogenberg voetpad / Rodeput	EN	1.255.400	1.037.520	25.938	12.969	50	lin	20.750		12.969	46.688	46.169
Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2023	EN	363.000	300.000	7.500	3.750	50	lin	6.000		3.750	13.500	13.350
Totaal te ontvangen KRW subsidies projecten 2039 en 2047	EN	-484.200	-484.200	-12.105	-6.053	50	lin	-9.684		-6.053	-21.789	-21.547
Totaal te ontvangen DHZ subsidie - nvt-	EN	0	0	0	0	50	lin	0		0	0	0
subtotaal		*3.313.380*	*2.654.290*	*66.357*	*33.179*			*81.848*	0	33.179	148.205	146.158
INVESTERINGEN 2025												
Programma 0. Bestuur en ondersteuning												
Transporter Openbare Werken	EN	66.790	55.200	1.380	690	7	lin	7.886			690	9.266
Klepelmaaier Openbare Werken	EN	23.230	19.200	480	240	10	lin	1.920			240	2.400
Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat												
Rehabilitatie wegen	MN	726.000	600.000	15.000	7.500	40	lin	15.000			7.500	30.000
Uitbreiding Velocity / Mobiliteitsplan	MN	29.450	24.340	608	304	20	lin	1.217			304	1.825
Haltevoorzieningen op orde / Mobiliteitsplan	MN	18.590	15.360	384	192	20	lin	768			192	1.152
Programma 7. Volksgezondheid en milieu												
2038-02 Afkoppelen omgeving Bethlehem-/Elisabethstraat	EN	424.230	350.600	8.765	4.383	50	lin	7.012			4.383	15.777
2038-05 Afkoppelen omgeving Margriet-/Zonnebloemstraat	EN	379.740	313.840	7.846	3.923	50	lin	6.277			3.923	14.123
2038-10 Afkoppelen Steenbergervoetpad	EN	50.930	42.090	1.052	526	50	lin	842			526	1.894
2038-11 Afkoppelen omgeving Groeneboord/Persoon-/Kommerstraat	EN	758.000	626.450	15.661	7.831	50	lin	12.529			7.831	28.190
2048-01 Gesloten krw-leiding Doctor Ottenstraat	EN	183.420	151.590	3.790	1.895	50	lin	3.032			1.895	6.822
2517-01 Open krw-buffer Weiweg	EN	153.590	126.930	3.173	1.587	50	lin	2.539			1.587	5.712
Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2024	EN	363.000	300.000	7.500	3.750	50	lin	6.000			3.750	13.500
Totaal te ontvangen KRW subsidies projecten 2048 en 2517	EN	-108.285	-108.285	-2.707	-1.354	50	lin	-2.166			-1.354	-4.873
Totaal te ontvangen DHZ subsidie -nvt-	EN	0	0	0	0	50	lin	0			0	0
subtotaal		*3.068.685*	*2.517.315*	*62.933*	*31.466*			*62.855*	0	0	31.466	125.788
INVESTERINGEN 2026												
Programma 7. Volksgezondheid en milieu												
2038-03 Afkoppelen Vlengendaal/Pleiweg	EN	814.570	673.200	16.830	8.415	50	lin	13.464				8.415
2038-04 Afkoppelen Margriet-/Leliestraat	EN	698.700	577.440	14.436	7.218	50	lin	11.549				7.218
Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2025	EN	363.000	300.000	7.500	3.750	50	lin	6.000				3.750
Totaal te ontvangen KRW subsidie project 2038	EN	-465.905	-465.905	-11.648	-5.824	50	lin	-9.318				-5.824
Totaal te verdelen DHZ subsidie -nvt-	EN	0	0	0	0	50	lin	0				0
subtotaal		*1.410.365*	*1.084.734*	*27.118*	*13.559*			*21.695*	0	0	0	13.559
TOTAAL		**11.225.820**	**9.034.640**	**225.866**	**112.933**			**236.393**	**34.729**	**172.631**	**317.374**	**421.457**

* EN = investeringen met een economisch nut en MN = investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

RESERVES EN VOORZIENINGEN

De belangrijkste uitgangspunten omtrent de vorming, vulling en aanwending van reserves en voorzieningen zijn vastgelegd in de Nota Reserves en Voorzieningen. De informatievoorziening van de raad vindt via de documenten van de P&C-cyclus (begroting, beraps en jaarstukken) plaats. Of indien van toepassing via een separaat raadsvoorstel. Voor een beperkt aantal reserves zijn afwijkende regels afgesproken over de vulling c.q. aanwending. Overigens wordt de raad hierover in de diverse P&C-documenten wel geïnformeerd. Denk bijvoorbeeld aan de voorziening afval (vulling / aanwending bij meer of minder dan 100% kostendekkendheid) of de voorziening rioleringen (vulling / aanwending bij meer of minder dan 100% kostendekkendheid).

Voor een nader overzicht wordt verwezen naar paragraaf 4.4 Vooruitblik reserves en voorzieningen 2023-2026. De volgende ontwikkeling van de saldi per eind 2026 wordt voorzien:

–	algemene reserve	€ 5.525.186
–	bestemmingsreserves	€ 5.159.460
–	voorzieningen	€ 2.339.990
Totaal		€ 13.024.636

De geschilderde ontwikkeling van de reserves en voorzieningen is bedoeld om een indicatie te geven van de verwachte ontwikkeling. Daarbij zijn inschattingen gemaakt van mogelijke bestedingen van reserves en voorzieningen. Doordat bestedingen uit reserves en voorzieningen soms lastig zijn te voorspellen en te ramen, wijkt de vooruitblik deels af van hetgeen daadwerkelijk in de voorliggende begroting wordt gepresenteerd.

De raad heeft de minimumomvang van de algemene reserve bepaald op € 3.000.000. In 2023 wordt aan deze voorwaarde voldaan. Uit de vooruitblik reserves en voorzieningen blijkt dat deze drempel ook in de periode 2024-2026 niet wordt gepasseerd.

LANGLOPENDE SCHULDEN
Het verwachte totaal van langlopende schulden per 1 januari 2023 bedraagt € 19,9 miljoen. De aflossing over 2023 bedraagt circa € 1,5 miljoen. De rente die betaald wordt over alle langlopende leningen bedraagt voor 2023 circa € 258.000.

VERPLICHTINGEN GERELATEERD AAN DE JAARLIJKSE TERUGKERENDE ARBEIDSKOSTEN
In het BBV is geregeld dat voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume geen voorzieningen gevormd mogen worden. Hierbij valt te denken aan vakantiedagen, wachtgelden en pensioenen. Deze jaarlijks terugkerende verplichtingen zijn in de begroting opgenomen en maken derhalve al onderdeel uit van de financiële positie. Voor verplichtingen waarvan het bedrag oploopt moet wel een voorziening worden gevormd. Dit betreft pensioenen van wethouders. Voor de dekking hiervan is de Voorziening APPA wethouders.

GEPROGNOSTICEERDE BALANS
Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo wordt in het BBV voorgeschreven dat bij de uiteenzetting van de financiële positie een geprognosticeerde balans wordt opgenomen. Met het opnemen van een geprognosticeerde balans krijgt de raad een globaal inzicht in de ontwikkeling van onder meer investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en in de financieringsbehoefte. Uiteraard is het bijzonder lastig om de balansontwikkelingen te prognosticeren en betreft het geschetste beeld slechts een indicatie.

	Werkelijke balans 31-12-2021	Geprognosticeerde balans 31-12-2022	Geprognosticeerde balans 31-12-2023	Geprognosticeerde balans 31-12-2024	Geprognosticeerde balans 31-12-2025	Geprognosticeerde balans 31-12-2026
ACTIVA						
Vaste activa						
Materiele vaste activa	25.022.764	33.347.895	39.645.104	40.998.106	42.163.114	41.850.703
Financiele vaste activa	2.001.647	2.555.420	2.433.745	2.296.510	2.159.275	2.022.040
Totaal vaste activa	27.024.411	35.903.315	42.078.849	43.294.616	44.322.389	43.872.743
Vlottende activa						
Uitzettingen looptijd <1 j.	9.648.587	5.434.194	1.854.516	1.971.878	1.911.863	1.912.752
Liquide middelen	81.075	36.469	32.775	40.107	26.450	33.111
Overlopende activa	703.364	414.369	346.998	318.244	359.871	341.704
Totaal vlottende activa	10.433.026	5.885.033	2.234.290	2.330.229	2.298.184	2.287.567
Totaal Activa	**37.457.437**	**41.788.348**	**44.313.139**	**45.624.845**	**46.620.573**	**46.160.310**
PASSIVA						
Vaste passiva						
Eigen vermogen	12.120.547	11.092.328	10.156.393	10.026.582	10.961.036	10.713.419
Voorzieningen	3.214.695	3.531.090	2.274.590	2.296.390	2.318.190	2.339.990
Langlopende schulden	16.482.682	19.985.584	25.262.060	25.903.390	25.515.015	25.556.652
Totaal vaste passiva	31.817.924	34.609.002	37.693.043	38.226.362	38.794.241	38.610.061
Vlottende passiva						
Kasgeldleningen	0	0	0	0	0	0
Banksaldi	1.910	5.014	2.889	3.271	3.725	3.295
Overige schulden	2.908.712	4.588.419	3.873.928	4.709.184	5.150.867	4.846.606
Overlopende passiva	2.728.891	2.585.913	2.743.278	2.686.027	2.671.740	2.700.348
Totaal vlottende passiva	5.639.513	7.179.346	6.620.095	7.398.483	7.826.331	7.550.249
Totaal Passiva	**37.457.437**	**41.788.348**	**44.313.139**	**45.624.845**	**46.620.573**	**46.160.310**

Om te komen tot bovenstaande geprognosticeerde balansen is voor diverse balansposten een vooruitblik voor de periode 2023-2026 opgesteld, namelijk de vaste activa en de vaste passiva. Voor overige balansposten is de omvang bepaald op basis van het gemiddelde van de drie voorgaande jaren. De post ‘overige schulden’ is de sluitpost om de balansen in evenwicht te krijgen. Bij het opstellen van de geprognosticeerde balans is de ‘Notitie Geprognosticeerde balans en EMU-saldo: inzicht in de (meerjarige) financiële positie’ van de Commissie BBV gehanteerd.

EMU-SALDO

Het nationale EMU-saldo is het gezamenlijk begrotingstekort dan wel -overschot op kasbasis van de collectieve sector. Het geldt voor de gehele overheid en is uitgedrukt in een percentage van het Bruto Binnenlands Product. Het EMU-saldo kan als volgt worden bepaald:

EMU-saldo							
		Realisatie 2021	**Begroting 2022**	**Begroting 2023**	**Begroting 2024**	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**
1	Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-1.549.903	113.195	-691.360	83.079	1.147.344	-34.727
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	907.586	944.563	981.092	1.231.293	1.200.463	1.182.446
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	609.892	675.800	675.800	675.800	675.800	675.800
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-4.664.674	-5.179.310	-2.778.300	-2.654.290	-2.517.315	-1.084.734
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0	0	0	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:						
	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie:						
	Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-510.086	-1.345.910	-1.932.300	-654.000	-654.000	-654.000
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0	0	0	0
11	Verkoop van effecten:						
	a. Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
	b. Zo ja, wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?						
Berekend EMU-saldo		**-5.207.185**	**-4.791.662**	**-3.745.068**	**-1.318.118**	**-147.708**	**84.785**

HOOFDSTUK 6

Bocholtz - Bongard

OVERIGEN

6.1 Indicatoren

In deze paragraaf wordt het verloop van de indicatoren, zoals opgenomen bij de diverse afzonderlijke programma's, weergegeven. Het Burgeronderzoek Parkstad Limburg vindt eenmaal in de twee jaar plaats, derhalve wordt onderstaand niet de realisatie van elk jaar weergegeven.

**Opmerking t.b.v. burgeronderzoek 2021:*

Het stadsonderzoek (dienstverlening etc.) is in 2021 niet uitgevoerd. Twee jaar geleden namen vier gemeenten deel aan dit onderzoek, zijnde Simpelveld, Kerkrade, Brunssum en Landgraaf. De gemeente Heerlen had in 2021 onvoldoende capaciteit om dit onderzoek te faciliteren. Wél oriënteert de gemeente Heerlen zich óf en zo ja, op welke wijze de dienstverlening zal worden gemeten. In de loop van dit najaar zal er verder in gesprek worden gegaan om te bezien hoe e.e.a. verder opgepakt zal worden en of dit gezamenlijk kan.

Een aantal uitkomsten uit het stadsonderzoek maken als indicator onderdeel uit van onze programma-begroting.

Progr.	Indicator	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021*	Streef-waarde 2023	Hoogste Parkstad
0	Transparantie gemeentelijke besluiten	5,3	5,8	5,4	n.b.*	5,9	5,9
0	Tevredenheid gemeentelijke dienstverlening	6,9	7,1	6,7	n.b.*	7,6	7,6
0	De gemeente werkt snel	20%	23%	20%	n.b.*	31%	31%
0	De gemeente komt afspraken na	32%	35%	31%	n.b.*	48%	48%
0	De gemeente betrekt inwoners voldoende bij haar activiteiten	n.b.	33%	30%	n.b.*	33%	33%
1	Onveiligheidsgevoel in de eigen buurt	20%	21%	13%	17%	13%	13%
2	Tevredenheid onderhoud van wegen, straten en pleinen	51%	51%	56%	50%	59%	59%
2	Tevredenheid onderhoud straatverlichting	69%	71%	68%	75%	71%	71%
2	Tevredenheid over parkeergelegenheid	58%	59%	65%	57%	69%	69%
4	Tevredenheid basisonderwijs	76%	88%	90%	89%	90%	90%
5	Heeft op cultuur aanbod weinig te bieden	27%	22%	26%	n.b.*	14%	14%
5	Tevredenheid sportgelegenheden	81%	83%	92%	81%	92%	92%
5	Tevredenheid onderhoud openbaar groen	47%	41%	42%	47%	61%	61%
5	Tevredenheid inrichting openbaar groen	40%	38%	44%	50%	60%	60%
6	Maatschappelijke participatie	3,8	3,8	3,6	3,6	3,9	3,9
6	Eenzaamheid	13%	9%	8%	15%	8%	8%
6	Zelfredzaamheid	8,4	8,1	8,5	8,5	8,7	8,7
7	Milieu-overlast	1,5	2,7	2,6	n.b.*	1,7	1,7
7	Negatieve gezondheidsbeleving	17%	20%	14%	n.b.*	16%	16%
8	Tevredenheid over gemeente als woon- en leefgemeente	7,4	7,6	7,4	n.b.*	7,9	7,9
8	Tevredenheid buurtvoorzieningen	64%	66%	67%	59%	71%	71%
8	Tevredenheid over voorzieningen voor jongeren	20%	29%	23%	24%	37%	37%

Progr.	Indicator	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021*	Streef-waarde 2023	Hoogste Parkstad
8	Woningwaardering	7,9	7,9	7,8	7,5	8,1	8,1

Hierbij het verloop van de verplichte beleidsindicatoren zoals opgenomen in programma 0:

Pr.	Indicator	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
0	Formatie ambtelijke org.	7,0	6,9	6,5	6,97	7,1	8,2
0	Bezetting	7,0	6,9	6,5	6,97	7,1	8,2
0	Apparaatskosten	€ 650	€ 678	€ 723	€ 810	€ 726	€ 948
0	Externe inhuur	12%	16%	10,71%	12,14%	0%	3%
0	Overhead	17%	17%	15,62%	18%	17%	20%

6.2 Trefwoordenlijst

A

Activa
Bezittingen (kas- en banktegoeden, grond, gebouwen etc.), dus wat op de linkerkant van de balans staat.
Zie ook Passiva.

Activeren
Het op de balans zetten van uitgaven die meerjarig nut hebben en dus niet in eenmaal ten laste van de exploitatie brengen.

Afschrijven
Het op methodische wijze ten laste van de exploitatie brengen van de investeringen in kapitaalgoederen.

Algemene reserve
Vermogensbestanddeel waarvoor geen bijzondere bestemming is aangegeven.
Zie ook Bestemmingsreserve

Algemene uitkering
Rijksuitkering aan de gemeenten uit het gemeentefonds, verdeeld via verdeelmaatstaven.

B

Balans
Overzicht van de bezittingen (activa) en het eigen en vreemd vermogen (passiva).

Baten en lasten
De inkomsten en uitgaven toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben en niet het jaar waarin de feitelijke betalingen plaatshebben.

Begrotingssaldo
Het verschil tussen de baten en de lasten in de begroting.

Bestemmingsreserve
Door de raad voor een specifiek doel gereserveerde middelen.
Zie ook Algemene reserve.

Bestuursrapportage (Berap)
Tussentijdse informatie over de uitvoering van de begroting.

Boekwaarde
Waarde van een of meerdere activa in de financiële administratie, en dus op de balans.

BTW-compensatiefonds (BCF)
Rijksfonds waar de gemeenten een bepaald deel van de door hen betaalde BTW kunnen terugvorderen.

C

Controleverklaring
Oordeel van de accountant over de jaarrekening, gebaseerd op zijn controle.

D

Dotaties
Toevoeging aan de reserves ten laste van het resultaat.
Zie ook Onttrekkingen.

E

Egalisatiereserve
Reserve waarmee ongewenste schommelingen in tarieven kunnen worden opgevangen, bijv. bij rioolrechten.

G

Gemeentefonds
Fonds gevuld door het Rijk waaruit de gemeenten het grootste deel van hun algemene middelen ontvangen.
Zie ook Algemene uitkering.

Getrouw beeld
Juiste en volledige weergave. De accountant toetst o.a. of de jaarrekening een “getrouw beeld” geeft.
Zie ook Rechtmatigheid.

I

Investering
Uitgave voor (een) kapitaalgoed(eren).
Zie ook Kapitaalgoederen.

K

Kapitaalgoederen
Goederen die meerdere jaren nut geven; denk aan wegen, gebouwen, riolen.

Kapitaallasten
Rente en afschrijving van kapitaalgoed(eren).

L

Lokale heffingen
Belastingen en rechten die een gemeente kan heffen.

M

Marktwaarde
Waarde van een zaak (bouwgrond, gebouwen e.d.) in het economische verkeer.

Meerjarenbegroting
Extrapolatie van de begroting naar de volgende drie jaren.

O

Ombuigen
Wijziging van beleid met als doel minder middelen te besteden voor een bepaald beleidsveld.

Onderuitputting
Achterblijven van de feitelijke lasten bij de in de begroting opgenomen bedragen.

Onttrekkingen
Vermindering van de reserves ten gunste van het resultaat.
Zie ook Dotaties.
Overschrijding(en)
Hogere lasten voor een bepaald doel dan in de begroting is geraamd.

P

Passiva
Vermogensbestanddelen (eigen vermogen en vreemd vermogen, zoals voorzieningen en schulden), dus wat op de rechterkant in de balans staat.
Zie ook Activa.

R

Rechtmatigheid
Hiervan is sprake als in de bedrijfsvoering wordt voldaan aan de wettelijke eisen en interne regelgeving.
Zie ook Getrouw beeld.

Reserves
Vermogensbestanddelen die zijn ontstaan door (bestemming van) overschotten op de rekening.

Resultaat
Saldo van rekening of begroting. Het BBV maakt onderscheid tussen resultaat vóór en ná bestemming van de reserves, zodat de raad ook expliciet en transparant besluit over de dotaties in of onttrekkingen aan reserves.

S

Specifieke uitkeringen
Uitkering van (meestal) ministeries voor specifiek omschreven taken, dus niet vrij besteedbaar. Veelal met uitgebreide verantwoordingsplicht.

T

Treasury
Engelse term voor het vakgebied rond in- en uitgaande geldstromen, en hun kosten, opbrengsten en risico’s.

V

Voorzieningen
Afgezonderd bedrag voor lasten die zeker optreden, maar waarvan omvang en tijdstip niet exact is te bepalen. Kan dienen om pieken en dalen in de lasten op te vangen (bijvoorbeeld een voorziening groot onderhoud).

6.3 Lijst van afkortingen

AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
AOV	Ambtenaar Orde en Veiligheid
APV	Algemeen Plaatselijke Verordening
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAG	Basisadministratie Adressen en Gebouwen
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BCF	BTW-compensatiefonds
BGT	Basisregistratie Grootschalige Topografie
BIBOB	Bevordering Integriteits Beoordelingen door het Openbaar Bestuur
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaren
BOS	Buurt, Onderwijs en Sport
BRP	Basisregistratie Personen
CIZOP	Centrum voor Informele Zorg Parkstad
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
COA	Centraal orgaan Opvang Asielzoekers
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
EGEM	Elektronische Gemeenten
EMU	Economische en Monetaire Unie
EONIA	Euro OverNight Index Average (daggeldrente)
FIDO	wet Financiering Decentrale Overheden
FTE	Full-Time Equivalent
GEO	Geografie
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheids Dienst
GGZ	Geestelijke Gezondheids Zorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
GVVP	Gemeentelijk Verkeers- en Vervoers Plan
HALT	Bureau Het ALTernatief
HbH	Hulp bij het Huishouden
HOF	Wet Houdbare Overheidsfinanciën
I&A	Informatievoorziening & Automatisering
IBA	Internationale Bau Ausstellung
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IFLO	Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden
ISV	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
IV3	Informatie voor derden
JJW	Jeugd- en Jongerenwerk
KRW	Europese Kaderrichtlijn Water
KVST	Kostenverdeelstaat
LEA	Lokaal Educatieve Agenda
LVO	Stichting Limburgs Voortgezet Onderwijs
MGZL	Meander Groep Zuid Limburg
NNB	Nog niet bekend
OC&W	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OVD-BZ	Officier van Dienst Bevolkingszorg
OZB	Onroerende zaakbelasting
PDCA	Plan, Do, Check& Act
PPS	Publiek-Private Samenwerkingsconstructies
PSL	Parkstad Limburg
RFV	Raad voor Financiële Verhoudingen
RIEC	Regionale Informatie en Expertise Centra
RUD	Regionale Uitvoerings Dienst
Ruddo	Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden

SDV	Stads- en DorpsVernieuwing
SiSa	Single Information, Single Audit
SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden
SMI	Sociaal Medische Indicatie
SMW	Schoolmaatschappelijk werk
SVOPL	Stichting Voortgezet Onderwijs Parkstad Limburg
VVE	Voor- en Vroegschoolse opvang
VGRP	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VONSS	gemeenten Voerendaal-Onderbanken-Nuth-Schinnen-Simpelveld
Wajong	Wet arbeidsgehandicapte jongeren
WIJ	Wet Investeren in Jongeren
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNT	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector
WOZL	Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg
WSPL	Werkgever Servicepunt Parkstad Limburg
WSS	Woningstichting Simpelveld
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWNV	Wet Werken Naar Vermogen
ZAT	Zorg Advies Team
ZLSM	Zuid-Limburgse Stoomtrein Maatschappij

VASTSTELLINGSBESLUIT

Bocholtz – hoeve Overhuizen

Aldus vastgesteld door de Raad van de gemeente Simpelveld
in de openbare vergadering van 3 november 2022,

de griffier,	de voorzitter,
bc. F.G. Simons	Dhr. D.W.J. Schneider

Colofon

Programmabegroting 2023

Redactie
Gemeente Simpelveld

Foto's
Gemeente Simpelveld, John Kreukniet & Herman Bouwens

Informatie
Gemeente Simpelveld
Postbus 21000
6369 ZG Simpelveld
Telefoon: 14 045
E-mail: info@simpelveld.nl
Website: www.simpelveld.nl

Aan de inhoud van deze uitgave kunnen
geen rechten worden ontleend.